

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 5. izredna seja (28. januar 2012)

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si



DNEVNI RED 5. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 83-VI

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI (ZHKO-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 54-VI

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH (ZPre-1C), NUJNI POSTOPEK, EPA 55-VI

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ENERGETSKEGA ZAKONA (EZ-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 57-VI

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (OdUNDTDZ-3), EPA 99-VI

6. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije s predlogom sklepa, EPA 2299-V

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniški mesti okrožnih sodnikov na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani s predlogoma sklepov, EPA 58-VI

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 96-VI

Predlog sklepa o razrešitvi člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 95-VI

Ugotovitev prenehanja mandata članu Programskega sveta RTV Slovenija – imenovanemu na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 97-VI

Obvestilo Okrožnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, o kazenskem postopku zoper poslanca Radovana Žerjava, EPA 59-VI

Obvestilo Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca Karla Viktorja Erjavca, EPA 63-VI

Obvestilo Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca dr. Gregorja Viranta, EPA 78-VI

Predlog sklepa o imenovanju predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora

Predlog sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb



VSEBINA

Določitev dnevnega reda	8
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 83-VI	8
JANEZ JANŠA.....	8
KARL VIKTOR ERJAVEC	15
MAG. RADOVAN ŽERJAV	16
ROBERTO BATTELLI	18
JANI MÖDERNDORFER	19
ZVONKO ČERNAČ	20
JANKO VEBER.....	22
DR. VINKO GORENAK	24
SAMO BEVK.....	25
MAG. KATARINA HOČEVAR	26
FRANC JURŠA.....	26
MAG. MATEJ TONIN.....	27
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	28
SAŠA KOS.....	28
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	29
PETER VILFAN.....	30
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	30
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	30
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	31
ALENKA PAVLIČ	31
EVA IRGL.....	32
MAG. MELITA ŽUPEVC	33
MATJAŽ HAN	34
JANEZ RIBIČ	35
RENATA BRUNSKOLE.....	35
MAG. ANDREJ VIZJAK	36
JANJA KLASINC.....	37
JOŽEF KAVTIČNIK	38
MAG. MAJDA POTRATA.....	39
JOŽEF JEROVŠEK	40
JOŽEF HORVAT	41
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	42
JOŽEF JEROVŠEK	43
MAG. BORUT AMBROŽIČ	43
SONJA RAMŠAK	44
FRANC BOGOVIČ	44
MATEVŽ FRANGEŽ	45
IVAN GRILL	46
JOŽEF KAVTIČNIK	47
JOŽEF KAVTIČNIK	47
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	47
DARKO JAZBEC.....	48
SREČKO MEH	49
MAG. BRANKO GRIMS	49
BRANKO FICKO.....	50
JANJA NAPAST	51
TAMARA VONTA	51
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	51
MIHAEL PREVC	52
MARIJAN POJBIČ.....	52



MAG. LEJLA HERCEGOVAC	53
BRANKO MARINIČ	53
MAG. IVAN VOGRIN	54
DRAGAN BOSNIĆ	55
MIRKO BRULC	55
MAG. ALENKA BRATUŠEK	56
MAG. MARKO POGAČNIK	56
JERKO ČEHOVIN	56
FRANC PUKŠIČ	56
MAŠA KOCIPER	58
FRANC BREZNIK	59
JANKO VEBER	59
JANEZ JANŠA	60
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	62
JANEZ JANŠA	62
JANEZ JANŠA	62
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI (ZHKO-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 54-VI	63
DR. FRANC KRIŽANIČ	63
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	64
MIHAEL PREVC	64
JOŽEF HORVAT	65
MAG. ALENKA BRATUŠEK	65
ZVONKO ČERNAČ	66
MATEVŽ FRANGEŽ	66
KRISTINA VALENČIČ	67
IVAN SIMČIČ	67
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH (ZPre-1C), NUJNI POSTOPEK, EPA 55- VI	68
MAG. JANKO BURGER	68
MAG. MAJDA POTRATA	68
IVA DIMIĆ	69
MAG. ALENKA BRATUŠEK	69
MAG. MARKO POGAČNIK	70
MATJAŽ HAN	70
MAG. KATARINA HOČEVAR	71
IVAN SIMČIČ	71
MIHAEL PREVC	72
MAG. ALENKA BRATUŠEK	73
JOŽEF KAVTIČNIK	73
SREČKO MEH	73
MATJAŽ HAN	73
MAG. MAJDA POTRATA	74
MARKO POGAČNIK	74
MAG. ANDREJ VIZJAK	75
MAG. ALENKA BRATUŠEK	75
MATJAŽ HAN	75
MAG. MARKO POGAČNIK	75
MAG. ANDREJ VIZJAK	76
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	76



JOŽEF HORVAT	76
MAG. JANKO BURGAR.....	76
SREČKO MEH	76
MAG. MAJDA POTRATA.....	76
MAG. ANDREJ VIZJAK	77
SREČKO MEH	77
MAG. MARKO POGAČNIK	77
MATJAŽ HAN	77
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ENERGETSKEGA ZAKONA (EZ-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 57- VI	77
MAG. JANKO BURGAR.....	77
MAG. MAJDA POTRATA.....	78
JOŽE VELIKONJA	79
MAG. ANDREJ VIZJAK	79
SREČKO MEH	80
MAG. KATARINA HOČEVAR	81
IVAN SIMČIČ	81
FRANC BOGOVIČ	81
IVA DIMIĆ	82
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (OdUNTDZ-3), EPA 99-VI.....	82
MAG. MAJDA POTRATA.....	82
FRANC JURŠA.....	83
JANI MÖDERNDORFER	83
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	83
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	83
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	84
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	84
6. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	84
Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije s predlogom sklepa, EPA 2299-V.....	84
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniški mesti okrožnih sodnikov na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani s predlogoma sklepov, EPA 58- VI	84
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 96-VI	84
Predlog sklepa o razrešitvi člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 95-VI	84



Ugotovitev prenehanja mandata članu Programskega sveta RTV Slovenija – imenovanemu na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 97-VI	85
Obvestilo Okrožnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, o kazenskem postopku zoper poslanca Radovana Žerjava, EPA 59-VI.....	85
Obvestilo Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca Karla Viktorja Erjavca, EPA 63-VI	85
Obvestilo Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca dr. Gregorja Viranta, EPA 78-VI.....	85
Predlog sklepa o imenovanju predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora.....	85
Predlog sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.....	86



Državni zbor VI. mandat

5. izredna seja 28. januar 2012

Predsedujoči: dr. Gregor Virant.....predsednik Državnega zbora
Ljudmila Novak.....podpredsednica Državnega zbora
Jakob Presečnik..... podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 28. januar 2012 ob 10. uri.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, spoštovane obiskovalke in obiskovalci, gospe in gospodje! Začenjam 5. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Opravičenih za današnjo sejo ni. Na sejo sem vabil kandidata za predsednika Vlade Republike Slovenije k 1. točki dnevnega reda, predsednika Sodnega sveta k 6. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 5. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste dobili v petek, 27. januarja 2012, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel, zato Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Prosim kolegice in kolege, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti 2.

(Za je glasovalo 84.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je dnevni red 5. izredne seje Državnega zbora sprejet.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Skupina 50 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, je Državnemu zboru 25. januarja 2012 predlagala, da za predsednika Vlade Republike Slovenije izvoli gospoda Janeza Janša.

Besedo dajem kandidatu za predsednika Vlade, da v skladu z drugim odstavkom 227. člena Poslovnika Državnega zbora predstavi programske zasnove vlade. Izvolite, gospod Janša.

JANEZ JANŠA (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice in kolegi, cenjeni visoki zbor, spoštovane državljanke in državljani!

Časi so resni, niso pa izredni, kljub temu pa ta trenutek zagotovo ne terja nekih navdušujočih govorov in obljub, ki jih ne bi mogli uresničiti. Glede na to, da naš ustavni red predvideva imenovanje Vlade Republike Slovenije v dveh korakih, se pravi, najprej izvolitev predsednika Vlade, nato pa tudi glasovanje o Vladi, mi dovolite, da tudi našo predstavitev programa in ocene stanja, na katero je pisan ta program, opravimo v dveh delih. Tako bi danes dali poudarek na oceno stanja in na nekatera načela, na podlagi katerih smo v svoji koalicijski pogodbi gradili ukrepe za izboljšanje tega stanja. Po predstavitvi vladne ekipe – če danes dobim vaše zaupanje – bom v imenu koalicije predstavil tudi podrobnejši vladni program, o katerem smo se dogovorili v koalicijski pogodbi.

Naj povem, da so prioritete tega mandata popolnoma jasne. Bile bi pravzaprav enake za katerokoli vlado, ki bi prevzemala krmilo izvršilne oblasti v tem času. Gre za stabilizacijo javnih financ, ponoven zagon gospodarske rasti in posledično za ustvarjanje novih delovnih mest. Znotraj teh treh prioritet je zajeto vse ostalo.

Glede na to, da je Urad za makroekonomske analize in razvoj dva dneva nazaj predstavil novo izredno zimsko oceno stanja, ki je, žal, slabša oziroma bolj pesimistična od že tako ne ravno obetajoče jesenske ocene, mi dovolite, da najprej predstavim tudi s pomočjo – upam, da se bo to na ekranu videlo – grafične prezentacije, okolje, v katerem Slovenija po izrednih volitvah postavlja izvršilno oblast.

Na prvi sliki je graf, ki prikazuje poslabšanje gospodarskih obetov za evropsko monetarno unijo, za evroobmočje, za območje, katerega del je tudi Slovenija od januarja leta 2007. Kot vidite, so se v zadnjih mesecih napovedi rasti izjemno poslabšale in v evroobmočju se v letošnjem letu, žal, obeta



recesija. Ta projekcija oziroma ta napoved za evroobmočje je seveda pomembna, ker je Slovenija vpeta v skupni evropski notranji trg, ker je del skupnega valutnega območja in ker so težave, s katerimi se sooča naša skupna valuta, se pravi evro, tudi naše težave.

Na naslednjem prikazu je zimska napoved vladnega urada za Slovenijo za letošnje leto, je tudi projekcija za leto 2013, pa tudi ocena oziroma prikaz rasti v letih 2010 in 2011. Če smo imeli leta 2010 1,4 % gospodarsko rast in če je ta lani padla na vsega pol odstotka, je za letos napoved še manj ugodna, napovedana je rast dveh desetink odstotka, 0,2-odstotne točke. Je pa treba povedati, da so napovedi nekaterih zunanjih oziroma mednarodnih finančnih institucij še bolj pesimistične.

Iz naslednjega prikaza je možno videti tudi glavni razlog, zakaj so napovedi za Slovenijo takšne. Vidi se, da je Slovenija beležila med krizo v zadnjih letih tretji največji padec bruto domačega proizvoda v Evropi in da sta samo še Litva in Grčija pred nami. Tega padca seveda ni možno nadoknaditi čez noč, ker ima multiplikativne posledice. V naslednjem prikazu državna statistika oziroma Umar in podatki Eurostata prikazujejo močno naraščajočo negotovost na finančnih trgih. Tista debela rdeča krivulja je cena pribitka na slovenske dolgoročne desetletne obveznice, ki je nekje na ravni italijanskih. Tista najvišja krivulja je Madžarska, pod nami, se pravi na boljšem, sta Slovaška in, padajoča krivulja je Nemčija, ki očitno v teh kriznih časih napreduje.

Na naslednjem prikazu je tudi številčno prikazano, kako se je podražilo naše zadolževanje. Po včerajšnjem padcu oziroma znižanju bonitetne ocene za Slovenijo, tudi pri tretji bonitetni agenciji bo ta številka, ki je že zdaj skoraj 7 %, žal, verjetno še večja.

Enega od strukturnih razlogov za takšno stanje in za padec bruto domačega proizvoda v kriznih letih v Sloveniji vidimo na naslednjem prikazu, ki kaže na investicijsko šibkost oziroma šibkost investicijske aktivnosti predvsem zaradi zastojev v gradbeništvu in tudi sicer, ko gre za investicije, tudi v drugih sektorjih več ali manj stagnirajo ali padajo. To se odraža tudi v poslabšanju razmer na trgu dela. Zgornja krivulja prikazuje padanje števila zaposlenih v državi in spodnja rdeča krivulja prikazuje rast števila brezposelnih v državi v zadnjih letih.

Naslednji prikaz to prikazuje tudi v številkah. Od leta 2010 naprej, vključno z letom 2010, tukaj je prikaz od tega leta dalje, število zaposlenih pada, takšne so tudi napovedi za letos in žal tudi za drugo leto, medtem ko število brezposelnih raste in napoved za drugo leto je skoraj 120 tisoč brezposelnih.

V naslednjem prikazu je verjetno glavni strukturni razlog za šibko, ponekod je tudi negativna, aktivnost v gospodarstvu. Ti stolpci prikazujejo neto finančni tok med bankami oziroma finančnimi institucijami in podjetji v

Sloveniji. Prvi stolpec prikazuje ta tok leta 2008, ko je slovensko gospodarstvo dobilo skoraj še 4,5 milijarde kreditnega toka iz finančnih institucij. V prejšnjih letih je bil ta tok med 2 in 4 milijardami. Samo v enem letu, se pravi čez noč, je ta neto tok padel na manj kot 100 milijonov evrov, ampak je še vedno pozitiven leta 2009. Leta 2010 je slovensko gospodarstvo bankam že vplačalo skoraj pol milijarde več sredstev, kot jih je dobilo od finančnih servisov, in ta negativna rast oziroma trend se je nadaljeval tudi v lanskem letu. Podatki so do novembra. Do takrat je tudi šlo 200 milijonov evrov več iz gospodarstva v banke kot obratno. To je grafični prikaz tega, čemur se v popularnem jeziku reče kreditni krč. In ko vidite te številke, to ni izmišljena fraza.

Naslednji prikaz je prikaz razkoraka na področju javnih financ med proračunskimi prihodi in odhodki. Leta 2008 so bili celotni proračunski odhodki manjši od prihodkov, že naslednje leto pa se je stanje drastično poslabšalo in tako je bilo tudi leta 2010 in 2011.

Če sem prej omenil besedo stabilizacija javnih financ, potem imate tudi sliko tukaj pred seboj, ki prikazuje, zakaj je ta stabilizacija potrebna. Prejšnja vlada je sprejemala nekatere ukrepe, da bi se stanje popravilo oziroma vsaj ne poslabšalo. Naslednji prikaz je prikaz deleža proračunskega primanjkljaja v bruto domačem proizvodu. Kot vidite, ti napor niso obrodili kakšnih občutnih sadov, čeprav je treba vedno reči, da je vedno mogoče reči, da če določenih ukrepov ne bi bilo, bi lahko bilo stanje še slabše.

Naslednji prikaz pa je tisto, kar predstavlja relativno primerjavo in hkrati predstavlja tudi enega od ključnih dejavnikov, na podlagi katerega bonitetne agencije ocenjujejo trende ali pa finančno stabilnost, javnofinančno stabilnost posamičnih držav. Tukaj vidite, da je naš delež javnega dolga v bruto domačem proizvodu še vedno pod 6 %, kar je kriterij pakta stabilnosti in rasti v Evropski uniji. Tisto, kar zaskrbljuje, pa je tisti rdeči del tega našega dolga, ki prikazuje delež, ki je nastal v času krize. In tukaj vidite, da smo med štirimi državami, pri katerih je ta zadolženost v zadnjih treh, štirih letih drastično porasla. Poleg nas so tukaj še Grčija, Irska in Latvija. S tem da mislim, da smo edini poleg Irske, kjer je ta delež zadolžitve, ki je nastal v zadnjih letih, večji od vsega dolga, ki ga je država imela iz prejšnjih obdobj.

Zadnji prikaz je grafična ilustracija tistega, čemur se je v zadnjih letih velikokrat reklo, da gre za razloge za nujnost pokojninske reforme. Prikazuje delež in projekcijo teh deležev za prihodnja leta do leta 2025, mladih do štirinajstega leta, potem aktivnega prebivalstva do 64. oziroma 65. leta in zgornji rdeči del je prebivalstvo nad 65. letom starosti. Ta slika je sicer podobna številnim trendom v drugih evropskih državah, kaže na to, da si Slovenija tukaj ne bo mogla privoščiti neukrepanja. Kaže pa tudi na to, da ni nekih



drastičnih krivulj in trendov poslabšanja, in da se tako kot smo vse skozi govorili, leta 2015 začne tisto leto, ko bo treba z nekaterimi izboljšavami našega pokojninskega sistema, vendar brez kakšnih zelo velikih drastičnih sprememb, ta sistem prilagajati demografski sliki, ki skoraj zagotovo bo takšna, kot je tukaj projicirana. Tukaj se tudi vidi, da se je trend padanja rodnosti v Sloveniji leta 2005 ustavil in se je stabiliziral, tako da delež mladih ne pada, seveda pa zaradi podaljšanja delovne dobe, hvala bogu, narašča delež starejšega prebivalstva, ki dlje časa potem prejema prihodke za minulo delo iz pokojninskega sistema. Celotno stanje, ki je bilo tukaj prikazano, lahko bi šli še v večje podrobnosti, samo sedaj ni časa za to, pa tudi ilustracija je bila dovolj nadzorna. Naj ponovim še to, da so to vse uradni podatke državne statistike Eurostata in prikaz brez kakšnih intervencij, kakršen je bil dan s strani vladnega Urada za makroekonomske analize in razvoj. Se pravi, gre za edine podatke, ki obstajajo in so verodostojni. Temu bi lahko dodali sicer še kakšne druge slike in prikaze, ampak mislim, daje kar dovolj za to, da približno vidimo, kje smo. Da to stanje izboljšamo oziroma spremenimo, se mi zdi ključno, da dosežemo vsaj visoko stopnjo strinjanja glede ocene stanja. Če se vsaj večinsko ne bomo strinjali, kje smo, potem nima smisla razpravljati o ukrepih, kako stanje izboljšati.

Glede teh primerjav, v podkrepitev tega, da sem na začetku dejal, da je stanje resno, ni pa izredno, še nekaj dodatnih števil. Ne boste jih videli na grafu, mislim pa, da to tudi ni treba, ker gre za zelo preproste primerjave. Slovenija je imela leta 2005 že po vstopu v Evropsko unijo, ko je imela popolnoma zaokroženo lastno državnost, edino v schengensko območje takrat še nismo vstopili, kar je terjalo neke dodatne stroške, proračunsko porabo 7,2 milijardi evrov. 7,2 milijardi evrov je Slovenija porabila, ne projicirala v proračunu, govorim o zaključnem računu, porabila v enem letu. In ni bilo nobene krize. Imeli smo takrat problem z brezposelnostjo. Leta 2005 je bilo v Sloveniji 22 tisoč 500 brezposelnih. Samo 20 tisoč manj kot danes. Imeli smo proračunsko porabo 7,2 milijardi evrov. Lansko leto smo imeli okoli 110 tisoč ali 111 tisoč brezposelnih in proračunsko porabo, ocena je to, 9,6 milijard evrov. 2,4 oziroma skoraj dve milijardi in pol večja poraba v lanskem letu, kot je bila leta 2005, ob tem da tisti ključni problem, se pravi brezposelnost in zaradi tega povečanje socialnih transferov, ki se običajno navaja kot argument za to porabo, ne bi smel predstavljati bistveno več kot 200 milijonov evrov. Ne pa dve milijardi in pol. Res pa se je število zaposlenih v javnem sektorju v zadnjih sedmih, osmih letih v Sloveniji po današnjih podatkih Ajpesa povečalo za več kot 10 tisoč. Od približno 150 tisoč zaposlenih v javnem sektorju ob koncu leta 2004 smo prišli na 160 tisoč zaposlenih konec leta 2010

oziroma februarja 2011. Se pravi, 10 tisoč več zaposlenih v javnem sektorju. Glede na to, da se je rodnost povečala, so določene zaposlitve pri negi otrok zagotovo upravičene. Glede na to, da je večje število starostnikov, so nekatere zaposlitve v tem sektorju zagotovo upravičene, ampak to ne znese 10 tisoč. Tudi če temu prištejemo neke obveznosti, ki smo jih dobili s strani EU, recimo čuvanje schengenske meje. Če vse objektivne razloge damo na kup, morda to nanese 2 tisoč ljudi, ne nanese pa to 10 tisoč ljudi. Ne govorim samo o prejšnji vladi, govorim o stanju zadnjih sedmih, osmih let in tudi več, ki je bistveno prispevalo k povečanju števila zaposlenih v javnem sektorju. Pravzaprav ključen podatek, ki razlaga marsikaterega od teh prikazov, ki ste jih videli, pa je dejstvo, da je leta 2008 v Sloveniji delalo 120 tisoč več ljudi kot danes. 60 tisoč več slovenskih državljanov, ki so bili zaposleni, in približno 60 tisoč več tujcev. Leta 2008 je v Sloveniji z delovnimi dovoljenji delalo več kot 90 tisoč tujcev. Danes je takšnih nekaj več kot 30 tisoč. Se pravi, da je treba 60 tisoč brezposelnim slovenskim državljanom, ki so izgubili delo v teh treh letih, dodati še približno 60 tisoč tujcev, ki danes ne delajo več. Tuji delavci ne plačujejo vseh prispevkov in ne polnijo enako proračuna kot državljani, ustvarjajo pa ravno tako novo vrednost, so potrošniki in tako dalje, skratka, so plus v dvojnem smislu, zato se ta izpad do 60 tisoč, na okroglo, v teh naših bilancah pozna, ko gre za prihodke, nič pa ni to oviralo naraščanja odhodkov.

Glede na to, da bomo nekatere podrobnejše ukrepe, kako to stanje izboljšati – nekatere bom predstavil kasneje, v celoti pa v drugi fazi imenovanja vlade, če bomo danes dobili vaše zaupanje –, mi dovolite, da vendar nekaj rečem o načelih. Glede na to, da mislim, da ni nobenega dvoma nikjer, da takšno stanje, kot je tu prikazano in kot se je podaljševalo zadnja tri leta, na nek način ne more trajati, in bo to stanje treba spremeniti, je zelo pomembno, da se najprej dogovorimo glede določenih načel.

Prvo načelo, ki ga bo koalicija uporabila v prihodnje, je načelo, ki razbija ta v veliki meri ukoreninjen predsodek v Sloveniji, ki se, po domače rečeno, glasi: gospodarstvo ustvarja, javni sektor troši – gospodarstvo je tisto, ki je edino vredno pozornosti. To seveda ne drži. Javni sektor je ravno tako potreben. Gospodarstvo ne more brez kadrov, ki pridejo iz šol, gospodarstvo ne more brez kvalitetnega zdravstvenega varstva, prav tako ne družba kot celota. Končno sta tudi šport in kultura v določenem smislu lahko velika promocija nacionalnega gospodarstva. Poleg tega pa ima življenje poleg materialne tudi kulturno in duhovno dimenzijo. Tudi če ne bi bilo teh učinkov na gospodarstvo, ne moremo govoriti o javnem sektorju kot o nekem parazitizmu družbe. Kljub temu pa je pomembno ravnovesje. Gospodarska dejavnost in javni sektor morata biti v ravnovesju. Ni mogoče imeti javnega



sektorja, ki ga ni mogoče financirati, ne glede na to, kako so določene potrebe ali pa zahteve upravičene. Lahko na kratki rok to počnemo z zadolževanjem, kar se je tudi delalo, ne samo v zadnjih treh letih, tudi kdaj prej, v obdobju samostojne Slovenije in tudi prej, ampak na daljši rok to ne gre. In še manj to gre takrat, ko je država članica enotnega oziroma skupnega evropskega notranjega trga, članica evroobmočja, in v času, ko se pravila igre zaradi težav, ki jih ima še posebej evroobmočje in naša skupna valuta, v teh asociacijah zaostrejejo. Rad bi tu opozoril na nek strukturni problem, ki ga ima ta država in s katerim se pravzaprav velikokrat ne srečujemo, ker nekako – ne vem, zakaj, morda si boste to sami razložili – izpade iz prikaza raznih statistik; Verjetno zato, ker vse te statistike delajo družboslovci. Podatki kažejo, da smo v Sloveniji v prvih 15 letih po osamosvojitvi izšolali približno petkrat več družboslovcev, se pravi novinarjev, filozofov, pravnikov, ekonomistov, čeprav jih ne moremo šteti izključno v ta sektor, kot pa inženirjev. Ko je bila naša vlada v prejšnjem mandatu na obisku v nekem velikem podjetju v osrednji Sloveniji, mislim, da je bilo to leta 2007, nam je direktor tega podjetja dejal, da so mesec prej objavili javni razpis za tri delovna mesta. Iskali so dva inženirja in enega poslovnega sekretarja oziroma poslovno sekretarko. Za dve razpisani inženirski mesti so dobili eno ponudbo. Za eno razpisano mesto poslovnega sekretarja oziroma sekretarke so dobili 800 ponudb, med njimi ljudi z doktoratom, za plačo, kjer je bila zahtevana, mislim da, višja šola. To je samo podatek, ki nazorno ilustrira ta razkorak, ki smo ga mi strukturno ustvarili v Sloveniji. Podobno neskladje je bilo tudi pri poklicnem izobraževanju. V času konjunktura leta 2007, 2008 so slovenska podjetja iskala kvalificirane delavce z lučjo pri belem dnevu in jih niso mogli dobiti. In so se pač ljudje iz poklicev, kjer niso dobili dela, potem prekvalificirali za varilce, strojnike in tako dalje. Polno je bilo teh dodatnih programov. Seveda je bila to zasilna rešitev. Slovenija potrebuje tako dobre pravnike, novinarje, zdravnike, učitelje, ekonomiste kot inženirje. Vendar pa mora biti to število v nekem ravnovesju. Ne more enega profila iz šolskega sistema, ki ga financiramo davkoplachevalci, prihajati petkrat več od potreb, kajti ljudje se ne morejo zaposliti tudi na evropskem trgu. Kot veste, je zelo težko, je relativno lahko za inženirja ali pa informatika dobiti posej kjerkoli v Evropi. Izjemno težko pa za filozofa, novinarja ali nekoga drugega iz družboslovnih poklicev, v njegovem poklicu seveda. Mnogi ljudje se znajdejo izven tega in hvala bogu. To je naš strukturni problem, ki ga ne moremo odpraviti čez noč, ki ga ne moremo odpraviti z imenovanjem nove vlade. Mi smo od leta 2006 v našem mandatu, ker vlada daje soglasje na vpisna mesta slovenskih univerz, ki se financirajo iz javnih sredstev, vsako leto povečali vpis na tehnične in naravoslovne usmeritve za

20 %, vendar je potem ta trend spet nekoliko zajadral. Moram reči, da tudi zasebne visokošolske ustanove, ki so se ustanovljale v Sloveniji v času po osamosvojitvi, večinoma niso šle v tehniko, ampak tudi v družboslovje, kar je še povečalo višek kadrov. Kot sem rekel že prej, je to naš velik strukturni problem. Res pa je, da tega ni počela samo Slovenija, da so takšni negativni trendi bili tudi v nekaterih drugih evropskih državah, da tukaj ne gre samo za naše notranje razloge. Tudi sicer je bila v Evropi in v svetu prisotna neka filozofija, vse od sredine 90. let, da je razvita samo tista družba, ki ima ne samo močan, ampak prevladujoč sektor storitev, še posebej finančnih storitev, ne pa tista družba, ki ima močno industrijo in konkretno proizvodnjo. In tudi nam, ko smo vstopali v Evropsko unijo in potem Evropsko monetarno unijo ter tudi v OECD, so kot kazalnik razvitosti vedno dajali primerjavo med tem, koliko v naš bruto domači proizvod prispeva industrija in koliko storitve. So rekli, tukaj ste še šibki.

Potem se je zgodila finančna in gospodarska kriza. Danes so stvari nekoliko drugačne. Če ste videli prej tisti prikaz, koliko so bile kakšne države prizadete s to krizo, smo na eni strani imeli Grčijo, Irsko. Irska je bila desetletje in pol dajana kot zgled države, ki ima močan sektor storitev, ki je v bistvu pustila industrijsko proizvodnjo in šla v storitve, še posebej finančne. Ampak ravno te države so bile s to krizo najbolj prizadete. Na drugi strani te slike ste videli Nemčijo in Poljsko, ki imata močan industrijski sektor. Poljski so to vedno očitali, še bolj kot nam, in dejansko ima storitve premalo razvite, ampak je še vseeno ravnovesje v korist konkretne proizvodnje, produktov, ki se lahko prodajajo v tistem delu globalnega sveta, kjer ni krize, bistveno boljše, kot pa obratno. In to se ni pokazalo samo pri Irski, kaže se zdaj tudi pri Veliki Britaniji, ki ima sicer bistveno boljše performanse in je večja država in ima, bom rekel, stoletne rezerve, ampak zaradi tega razmerja prispevkov različnih sektorjev v bruto domači proizvod je bistveno bolj prizadeta, kot sta recimo Nemčija ali Poljska.

Slovenija se mora tukaj nujno obrniti nazaj k nekemu ravnovesju, k neki konkurenčni proizvodnji oziroma bolje rečeno ustvarjanju. Ustvarjanje ni samo izdelava neke konkretne zadeve, največja dodana vrednost je recimo oblikovanje v industriji in tako dalje. Tukaj so velikanske niše, vendar to terja v Sloveniji dolgoročne strukturne spremembe, o katerih doslej nismo veliko govorili oziroma smo se temu pogovoru vedno izogibali. In te spremembe se morajo najprej začeti v izobraževanju. Če tukaj ne bomo ustvarili ravnovesja, potem ga ne bo tudi v produkciji. Ta sprememba ni samo sprememba v številu vpisnih mest na posamične usmeritve, ki morajo biti bolj uravnotežene, gre tudi za drugačen poudarek v celotnem sistemu izobraževanja. Ta poudarek mora iti iz tega, da se od učencev, dijakov, študentov zahteva, da veliko znajo, da



se od njih zahteva, da znajo to znanje uporabljati, da so bolj inovativni, da so bolj kreativni. Saj je Slovenija tukaj naredila korake naprej, tudi z osamosvojitvijo ni podedovala slabega šolskega sistema, ampak tudi svet je šel tukaj naprej z veliko hitrostjo in temu se je treba prilagajati. Postati moramo konkurenčni tudi v inovativnosti in ustvarjanju, ne samo v pridnosti. To seveda terja dodatne poudarke v slovenski socialni politiki. Sama sociala oziroma socialno stanje, v katerem je nekdo rojen, ali dejstvo, da je nekdo rojen nekje na obrobju, na periferiji, ne sme predstavljati izločitvenega kriterija pri tem, ali bo mlad človek potem uspel v življenju ali ne. Slovenija ima instrumente, s katerimi ta razkorak blaži, ampak niso dovolj dodelani in velikokrat niso dovolj v ospredju. Ne govorimo o družbi enakosti, ker te ni možno ustvariti, govorimo pa o družbi enakih izhodiščnih možnosti, v kateri je potem od tega, kako nekdo te možnosti uporabi, koliko si prizadeva, koliko je inovativen, tudi priden in marljiv, koliko vlaga vase in lastno znanje, odvisno, kako bo uspel v življenju, kakšen status bo dosegel, materialno blagostanje in tako naprej. S tem da se je treba tudi zavedati, da zagotavljanje enakih izhodiščnih možnosti ni zgolj socialna politika, to je prej kot socialna politika dolgoročna naložba družbe v svojo boljšo prihodnost. Seveda so, ko govorimo o strukturi prispevkov v slovenski bruto domači proizvod, niše tudi drugod, ne samo v industriji. Tudi v storitvah, recimo izobraževanju. Slovenija predstavlja izjemno dobro okolje za mlade ljudi, ki bi tukaj nabirali znanje, ker je življenjski standard relativno visok, ker smo na dobri geostrateški poziciji, ker je Slovenija mirna in varna država. Da pa bi tukaj izkoristili te prednosti, potrebujemo bistveno bolj odprt in konkurenčen izobraževalni sistem. Če pogledamo lestvico držav, ki največ zaslužijo s tem, ko na podlagi takšnega odprtega izobraževalnega sistema šolajo tuje študente, potem vidimo, da smo mi tukaj še zelo zadaj. Seveda je treba tudi videti, kje smo bili uspešni tudi v času krize in pogledati, kje z nekimi minimalnimi dodatki ali poudarki lahko potegnemo še več. Eno teh področij je turizem. Turizem je lani rasel oziroma prihodki od turistične dejavnosti v Sloveniji so lani rasli z 10 % na podlago, ki je že leto prej kljub krizi zrasla tudi za približno toliko. Tukaj so se pokazali rezultati vlaganj v turistično infrastrukturo v veliki meri s pomočjo evropskih sredstev, mislim, da tam nekje od leta 2002 naprej, ko smo dobili tista prva znatnejša sredstva še kot kandidatka za Evropsko unijo. To je dokaz, da dobre investicije ob nekem dobrem vodenju področja lahko daje tudi dobre rezultate.

Ukrepi poleg teh načelnih sprememb, do katerih mora v Sloveniji priti, ker mora v Sloveniji priti do dogovora in potem tudi do realizacij in kjer rezultati ne bodo čez noč, zato to presega program mandata ene vlade, je pa to treba začeti in je to pogovor in tema za medgeneracijski in socialni sporazum in tudi za

razvojno partnerstvo, se pravi za politično sodelovanje. Poleg teh stvari, ki jih moramo narediti zaradi naše prihodnosti na dolgi rok, nas čakajo tudi ukrepi, ki jih je treba narediti takoj. Če kratkoročno ne preživiš, tudi dolgoročno planiranje nima nikakršnega smisla, je samo izguba časa. Med temi ukrepi, kot sem omenil že na začetku, nas nujno v letošnjem letu – ker denarja enostavno ni in si ga tudi za sprejemljivo ceno ne moremo več sposoditi – čaka varčevanje, varčevanje zaradi stabilizacije javnih financ, da se dvigne tudi rating države, da bomo drugače tretirani na mednarodnih finančnih trgih in da bomo lahko končno potem tudi za sprejemljivo ceno dobili svež denar za infrastrukturne projekte, ki jih Slovenija nujno potrebuje, jih pa sama ne more sfinancirati. Na drugem mestu med temi kratkoročnimi ukrepi so ukrepi za ustvarjanje boljšega okolja za podjetništvo in posledično za gospodarsko rast in nova delovna mesta, po tem vrstnem redu. Ko govorimo o varčevanju, je tukaj neizogibno, da na, kolikor je možno, tako imenovani mehki način pridemo do sinergičnih učinkov, ko bomo imeli boljše storitve javnega sektorja, tudi državne uprave, za nižje stroške. Prvi ukrep v tej vrsti je reorganizacija, predvsem združevanje podobnih institucij. Jaz sem bil v prvih dveh slovenskih vladah, tam nekje do začetka leta 1994, mislim, da je takrat v začetku leta 1994 Slovenija zaokrožila lastno državnost, imeli smo vse institucije, ki so potrebne za to, da kot samostojna država in družba funkcioniramo. Takrat je bilo v slovenskem javnem sektorju zaposlenih, mislim da, 40 oziroma 45 tisoč ljudi manj. Seveda so v tem času nastale nove potrebe, standardi so se povečali, vendar pa ne za 45 tisoč. Tukaj je nujno združevanje podobnih institucij in nujno je, ko gre za strukturno razporeditev sredstev v javnem sektorju, nameniti več za dejavnost in manj za birokracijo. In to je namen te reorganizacije. Slovenija ima dobrega 2 milijona prebivalcev, 2 milijona 550 tisoč. Vsa naša ministrstva lahko spravite v zgradbo enega Pentagona v Ameriki. Kabineti in uradi nekaterih predsednikov vlad, pa ne tistih največjih, so številčnejši kot polovica naših ministrstev skupaj. Tukaj so velike rezerve pri tej reorganizaciji. Slovenija se mora zavedati tako svojih prednosti kot svojih omejitev. Nemčija je lani rasla s 3 %, kljub temu da smo vsi govorili o krizi. Slovenija je rasla s pol odstotka. Nemčija je imela v lanskem letu 6-krat večjo gospodarsko rast od Slovenije, s tem da smo mi povečevali javno porabo, Nemci so jo krčili, kljub temu da so imeli 3 % gospodarsko rast. Mi smo v treh letih padli z 91 % evropskega povprečja po kupni moči na prebivalca na 85, 86 %. Prišli smo na predkrizno raven v neki relativni primerjavi. Ni se to zgodilo samo zaradi ukrepov, ki jih ni bilo, na kar smo opozarjali, ali pa kakšnih napačnih. Zgodilo se je tudi zaradi vseh teh strukturnih problemov, ki so se začeli v Sloveniji ustvarjati ali pa jih nismo razreševali od osamosvojitve naprej in o katerih sem deloma



prej govoril. Zdaj se vrnimo še enkrat na to primerjavo med 6-krat večjo rastjo v lanskem letu v Nemčiji in v Sloveniji. Ali so Nemci 6-krat več sposobni od nas? Zagotovo niso. Ali 6-krat več delajo? Ne, zagotovo ne. Povprečni slovenski delavec dela ravno tako trdo in dobro kot povprečni nemški delavec. Morda so kakšne minimalne razlike, itak se vidi, kakšni so odstotki produktivnosti in dodane vrednosti, ampak tukaj drastičnih razlik ni, vsaj ne v gospodarstvu. Je pa res, da so velike razlike v okolju. V Nemčiji potrebujete za to, da rešite gospodarski spor, če vam nekdo ni plačal, ste podjetnik, pa vam nekdo ni plačal storitve, povprečno eno leto. V Sloveniji je povprečni čas za razrešitev gospodarskega spora štiri leta. Štiri leta po uradnih podatkih. 1290 dni natančno. V Nemčiji 4-krat manj in tudi na sploh v Evropi je to bistveno drugače, s tem da imamo pri nas v sodstvu zaposlenih bistveno več ljudi na relativno število prebivalcev kot Nemci. Imamo en sektor, ki tukaj ni učinkovit, in to je največji problem, bistveno večji od mnogih drugih, ki se v zvezi s tem sektorjem tudi pojavljajo v javnosti.

Ob koncu predstavitve nekaterih načel in tudi smeri ukrepov bi rekel še to, da je ta dilema, ali je neka vlada bolj socialna ali manj socialna, v Evropi ali pa gledano z nekimi evropskimi standardi in merili presežena že kakšnih petnajst let. Evropska unija se je še prej, preden smo mi stopili vanjo, z Lizbonsko strategijo poenotila, da je daleč najboljša socialna politika, ki se prodaja tudi kot evropski socialni model oziroma njegovo bistvo, takšna socialna politika, ki je politika ustvarjanja novih delovnih mest, kjer ljudje dobijo pošteno plačilo za pošteno delo. Poudarek vsake resne državne socialne politike mora biti na tem, da se omogoči ljudem, da dobijo delo in pošteno plačilo ne pa miloščine. In tukaj imamo mi nekaj velikih strukturnih problemov. Eden od teh je to, da je plačilo oziroma nadomestilo za nedelo blizu tega, kar je plačilo za minimalno plačo. Če je stimulacija za to, da delaš, približno enaka kot stimulacija za to, da ne delaš, potem je jasno, kje je tukaj motivacijski moment. Ne govorim o tem, da je minimalna plača prevelika, govorim o tem, da se je treba potruditi, da jo bo možno dvigniti in se bo tako odpravilo to strukturno nesorazmerje. Tudi ukrepi Evropske unije, ki se sprejemajo v tem času, gredo v to smer. Gospod Pahor odhaja v ponedeljek na neformalni evropski svet. Tudi za marčevsko srečanje se pripravljajo določene usmeritve. V osredju sta poleg tega, s čimer se Evropska unija, kadar ni ravno urgentnih kriznih sestankov, vedno ukvarja, se pravi notranjega trga, dve stvari. Eno je koncentracija na ukrepe, ki bodo povečali zaposlenost mladih, pa tudi če gre naprej za zaposlitev za določen čas, zato da mladi sploh dobijo izkušnje, da lahko potem v prošnjah napišejo, da so že delali, da niso začetniki, da imajo opravljeno pripravništvo. Evropska unija razdeljuje celo vrsto ukrepov v to smer. Drugi poudarek pa je na iskanju rešitev, da se

ustvarjajo čim bolj ugodni pogoji za delovanje malih in srednjih podjetij. Na obeh točkah mora tudi Slovenija v prihodnosti narediti večje korake. In če bo to evropska agenda, toliko bolje.

Ob tem moram reči, da je dogovor pravzaprav vseh predsednikov parlamentarnih strank na sestanku, ki ga je sklical gospod Borut Pahor, o tem, da se tudi v slovenski ustavi postavijo nekatera sidra, ki bodo preprečevala, da družba zaide v strukturna neravnovesja, eden od velikih obetov tega, da v Sloveniji počasi prihajamo do spoznanja o tem, kaj je treba narediti. Ne samo do spoznanja, ampak tudi do notranjega poenotenja neke ocene stanja in tistih nujnih ukrepov. Da se zavedamo, da dolgoročno, pa sedaj niti ne več srednjeročno ali kratkoročno, ne bomo mogli porabljati več, kot ustvarimo. In strinjam se s tistimi, ki pravijo ali pravite, da rešitev ni v varčevanju. Mi varčevanje potrebujemo na začetku, da stvari spravimo v prave okvire, da stabiliziramo javne finance. In to ne pomeni razpada sistema. Slovenija je normalno funkcionirala, ko je bila naša javna poraba manj kot osem milijard. Noben sistem ni razpadel takrat. Nekateri stvari so celo bolje funkcionirale kot danes. Torej ni vse v denarju. Treba se je zavedati, kje so te naše omejitve. In če zapišemo neka sidra, ni nujno, da točno takšna, o kakršnih smo govorili v Podrožniku. Vlada je tako ali tako že dajala neke dodatne predloge, ampak ta sidra je pač treba zapisati. In če je to v slovenski ustavi, je to potem tudi signal vsem, da preko tega pač ne gre. Če to zapišemo samo v zakon, je premalo, ker zakon se lahko hitro spremeni, ustava pa ne. Poleg tega je takšna ustavna sprememba v tem trenutku za Slovenijo daleč najmočnejši signal, ki ga lahko pošljemo v Evropo in v svet, da mislimo resno, da bo Slovenija stabilizirala lastne javne finance. In ta signal bo bolj kot samo imenovanje vlade ali konec politične nestabilnosti prispeval k temu, da se bo tudi dostop do sredstev, ne samo za državo, gre tudi za naše banke na evropskih trgih oziroma pri evropskih finančnih institucijah, ponovno odprl oziroma da bo cena denarja za nas ponovno sprejemljiva. Predlagam, da ne glede na to, kako bodo druge stvari tekle, ta pogajanja čim prej zaključimo in naredimo to spremembo.

Ob koncu mi dovolite še nekaj dodatkov, lahko bi rekel tudi prošenj. Kot veste, je koalicija petih strank uskladila koalicijsko pogodbo. V tej koalicijski pogodbi je kot enega od temeljnih ukrepov, korakov, ki jih moramo narediti, da se bomo racionalizirali pri funkcioniranju, da bomo pocenili funkcioniranje države, predvidela tudi zmanjševanje števila ministrstev. Te racionalizacije ni možno doseči brez tega, da ne začneš na vrhu. Opraviti samo to, se pravi samo združiti nekatere resorje, ministrstva, je premalo. Strinjam se s tistimi, ki pravite, če boste samo to naredili, se najbrž niti ni izplačalo. To absolutno drži. Vendar pa je dejstvo, če ne začneš na vrhu, tudi navzdol ni



možno narediti te racionalizacije, zato je ta nujno potrebna. Kljub temu nekatera opozorila, ki so prišla, še posebej mislim na to peticijo iz kulturnih krogov, jemljemo resno. Ob tem sporočamo, da je namen te vlade, kot sem dejal že prej, da zmanjšamo sredstva za birokracijo, ker je le tako možno povečati sredstva za ustvarjanje in za dejavnost, in to nima nobene zveze s tem, kako je kakšno ministrstvo razporejeno. Nobenega ministrstva ne ukinjamo, res pa je, da nekatere resorje združujemo, ker bomo iskali sinergijske učinke, ker jih je treba iskati. Zaradi nastajanja novih institucij, preko 50 državnih in paradržavnih institucij je nastalo v zadnjih sedmih, osmih letih, se je število zaposlenih v javnem sektorju, ne samo zaradi tega, ampak pretežno zaradi tega, povečalo za 10 tisoč! In tega pač ni mogoče financirati, razen če vsi pristanejo na to, da se gre na neko uravnilovko, da se plače znižajo za tretjino in da potem trpi kvaliteta storitev; mislim, da si tega nihče ne želi. Mi se bomo potrudili, da z dejanji zavrnemo te bojzani in ta opozorila, ki jih spoštujemo in ki sedaj izhajajo iz nekega tradicionalnega pogleda Slovencev na kulturo, ki ga je treba dodatno spoštovati. Apeliram pa na vse, da glede na to, da je Zakon o vladi sprejet, tudi glede na to, da tik pred zdajci tega ni bilo mogoče spreminjati, ker struktura izhaja iz koalicijske pogodbe, ki je za koalicijo zakon in če jo spreminja, mora sklicati predstavniške organe po strankah, in apeli, ki so bili tik pred glasovanjem, češ, to naredite, enostavno niso mogli biti uslišani. Bo pa koalicija proučila to strukturo, ki smo jo predlagali v Zakonu o vladi, pri tem upoštevala strokovne pomisleke in kriterije, ki so se pojavili – ponavljam, strokovne, ne političnih, ker do političnih razlik imamo vsi pravico in tu nikoli ne bo prišlo do skupnega imenovalca –, in po potrebi te odločitve popravljalna oziroma spreminjalna. Kljub temu pa je osnovna struktura, ki smo jo predlagali, približno takšna, kot so jo predlagale tudi vse druge stranke v volilni kampanji. Spominjam se teh soočenj, prav vsi so licitirali, koliko bodo zmanjšali število ministrstev. Treba je pustiti vladi, ki nastaja, če bo dobila zaupanje, da se organizira tako, kot misli, da je prav. Vsaka koalicijska doslej je spreminjala Zakon o vladi, vsaka koalicijska je šla tu v reorganizacijo, nobena doslej ni šla v takšno krčenje, kot smo šli mi, je pa to potrebno. In nobena opozicija, kljub temu, da se velikokrat ni strinjala, tudi mi smo bili velikokrat v tej vlogi, potem nastajajoči vladi ni nagajala s proceduralnimi postopki, s katerimi bi se zavlekla uveljavitev takšnega zakona. V slovenskem parlamentu sem od leta 1990, ko sem bil prvič izvoljen, bil sem vedno zraven, nikoli ni bilo takšnih poskusov, kljub temu da se nismo strinjali. Absolutno je legitimna kakršnakoli razprava, seveda je legitimna tudi uporaba instrumentov, s katerimi se uveljavitev tega zakona zavleče, se pravi veta, ustavne presoje in tako dalje, kljub temu pa je treba vedeti, kakšne so posledice. Vsak dan, ko vlade

ne imenujemo, lahko računamo približno z 10 milijoni evrov dodatnih stroškov. In to je treba vedeti. Tudi če kdo misli, da bo delo vlade brez teh zapletov lahko, naj ga že v začetku potolažim, da tega ne bo. Kot ste videli, tudi pri podpisu koalicijske pogodbe ni bilo nobene evforije in nobenih šampanjcev nismo odpirali. Slika, ki je bila prej predstavljena in je povzetek ocene vladne urada, ki ga vodi še dosedanja vlada, je takšna, da lahko uspemo s temi ključnimi ukrepi samo, če bomo sodelovali, in to je tudi moj apel. Kot smo zapisali tudi v koalicijsko pogodbo, bo ta koalicijska ponudila, že v kratkem boste dobili osnutek, politično razvojno partnerstvo vsem strankam v opoziciji in tudi predlog novega socialnega in medgeneracijskega sporazuma vsem socialnim partnerjem. Tudi tukaj že delamo na osnutkih. Naš namen je, da poskušamo najprej poenotiti poglede na to, kakšno je stanje, kje smo, in na tiste ključne ukrepe, ki jih treba sprejeti, ne glede na to, katera vlada bi bila. Želimo, da tudi socialni partnerji vidijo celoten gozd, ne samo posamična drevesa, da se natančno vidi, kakšna bo cena, če en ukrep sprejmemo danes, in kakšna bo cena, če ga bomo morali sprejemati čez tri leta. Vsi ti podatki bodo na voljo z argumentirano razpravo. Preden so bo vlada lotila sistemskih sprememb, bo poskušala doseči ta sporazum. Imamo obdobja iz zadnjih let, ko smo bili pri tem uspešni, in ni razlogov, da teh pozitivnih praks ne bi ponavljali.

Tudi vnaprej obljubljam, da vlada, če bo nastala, ne bo tekmovala v obtoževanju prejšnje vlade. To nima nobenega smisla. Vemo, da ima opozicija vedno, tukaj bom rekel, bolj proste roke in s tem nimam nobenih težav. Je pa, kot sem dejal na začetku, stanje kljub temu da ni izredno, resno. In samo od tega, koliko bomo učinkoviti in sposobni sodelovati, je odvisno, ali se bo to stanje stabiliziralo in se ponovno normaliziralo ali pa bo postalo izredno v tem smislu, kot je na Irskem, Portugalskem ali v Grčiji. Takrat boste dobili na poslanske klopi pakete, kot so jih dobili grški poslanci, kjer so bile enostavno napisane zahteve Mednarodnega denarnega sklada, Evropske centralne banke in Evropske komisije, koliko je lahko najvišja pokojnina, koliko je lahko zaposlenih v kakšnem delu javnega sektorja. In dokler tega niso sprejeli, država ni dobila svežega denarja in je bila pred bankrotom. Sloveniji ni treba, da pride v to situacijo. Nismo še tam. Vendar pa časa ni veliko in čas za ukrepanje je takoj. Teh nekaj mesecev, ki jih imamo zato, da vsi skupaj pogledamo veliko sliko in se potem odločimo za posamične ukrepe, bo izjemno dragoceni. Kot že rečeno, najprej se bo treba poenotiti o tem, kje smo, in potem tudi o tistih ukrepih, ki so neizogibni in za katere je bolje, da jih sprejmemo sami, kot da nam jih neko drug diktira. Dokler jih sprejemamo sami, se lahko sami odločamo za poti, po katerih bomo prišli do teh ciljev. V obratnem primeru pa bo drugače.



Obljubljam, da bo vlada, če boste danes dali meni podporo in zaupanje in v naslednji fazi imenovanja oziroma postopka tudi ministrski ekipi, ki jo bo predlagala koalicija, ponudila roko sodelovanja vsem in tudi delala za skupno dobro. Hvala lepa. / aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zahvaljujem se kandidatu za predsednika Vlade za to predstavitev. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Najprej v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije ima besedo gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, drage poslanke in poslanci, lep pozdrav! Posebej pozdravljam tudi vse, ki spremljate to sejo Državnega zbora tukaj z balkona. Seveda pozdrav gre tudi vsem gledalcem pred TV ekrani.

Stranka DeSUS je odgovorna stranka, zato smo 11. januarja podprli relativnega zmagovalca, ker ustavno načelo in načelo demokratičnosti govori o tem, da je treba priložnost dati tistemu, ki je relativni zmagovalec. Mi smo sledili predlogu predsednika države, vendar žal kandidat ni dobil ustrezne podpore. To je povzročilo tudi veliko težav stranki DeSUS. Mi smo se znašli pred hudo dilemo – ali se oblikuje neka drugačna vlada z drugačno podporo ali odpremo pot za predčasne volitve. V stranki DeSUS smo ocenili, da bi bile predčasne volitve prava katastrofa za Slovenijo. Vidite, kaj se dogaja že v teh dneh, da so nam včeraj spet padle bonitete, to pa zato, ker nimamo neke politične stabilnosti.

O samih gospodarskih kazalcih ne bi govoril, ker je kandidat za mandatarja že povedal v svojem uvodu, kje smo, kakšni so ti podatki, zato ocenjujem, da nas čaka zelo težko delo. In ne samo tiste, ki smo podpisali koalicijsko pogodbo, ampak tudi tiste, ki sedite tukaj v Državnem zboru in niste podpisali koalicijske pogodbe. Osebnostno sem prepričan, da v tej zelo težki situaciji, v kateri se je znašla Slovenija, bi bila najboljša rešitev, da bi se oblikovala tako imenovana velika koalicija. To se pravi, da dve najmočnejši stranki prevzameta odgovornost in skušata rešiti Slovenijo. Morda se niti še dobro ne zavedamo, v kakšni situaciji se nahajamo. Eno so številke, drugo pa dejansko življenje. V času predvolilne kampanje moram povedati, da sem obiskal veliko krajev in videl sem, kaj pomeni gospodarska, finančna kriza. Zlasti če pogledamo naše upokojence, tiste, ki se preživljajo s 300, 400 morda 500 evri na mesec. Oni najbolj čutijo to krizo. Zaradi tega je stranka DeSUS odgovorna do njih. Če se ne bi odločili za to, da gremo v tako imenovano koalicijo za izhod iz krize, bi dejansko prišlo do predčasnih volitev, ki pa ne bi ničesar rešile. Imeli smo predčasne volitve in kaj se je zgodilo. Pokazalo se je, da je slovenski politični prostor razdvojen, da je nekje pol na pol in da je stranka

DeSUS vedno tista, ki nekako odloča o tem, kakšna bo koalicija, kakšna bo vlada. Zaradi tega smo večkrat tudi tarča kritik, tudi v tem trenutku. Moram reči, da dobivam raznorazna pisanja. Nekateri nas močno kritizirajo, da je ta odločitev izdaja volilnega telesa, dobivam pa tudi mnogo pisem, kjer pišejo zlasti tisti upokojenci, ki imajo 300, 400 evrov, da smo se prav odločili, da je treba zaščititi njihove interese, da je treba zaščititi Slovenijo, da je treba nekaj storiti, da bomo dobili gospodarsko rast, nova delovna mesta, da bomo dali prihodnost mladim. Zato smo v stranki DeSUS prepričani, da Slovenija v tem trenutku potrebuje akcijo, potrebuje ukrepe, potrebujemo vse tisto, kar prinaša nova delovna mesta. Nič nam ne pomagajo reforme, nič nam ne pomaga varčevanje če ne bomo ustvarjali. In to bi morala biti naloga, ne samo vlade, ne samo tega državnega zbora, ampak tudi naloga socialnih partnerjev. In tukaj pričakujem, da bodo tudi socialni partnerji toliko konstruktivni, da se bodo zavedali, da plujemo na skupni ladji in samo z medsebojnim sodelovanjem bomo lahko dosegli dobre rezultate. Mislim, da je treba v tem času prenehati s temi ideološkimi spopadi. To je bilo pomembno vodilo za stranko DeSUS, ko smo sklepali koalicijsko pogodbo. Ko smo imeli prvi pogovor s kandidatom za mandatarja, smo najprej rekli, da ta koalicija in koalicijska pogodba ne sme biti obremenjena z ideološkimi temami. Včasih se zdi, da so ravno te ideološke teme pred ostalimi temami, kot da bi živeli nekje v raj, da vsi državljani imajo vse, kar potrebujejo za vsakdanje življenje, pri tem pa so glavna poanta političnega spopada ravno ideološki spopadi. Zato smo rekli v stranki DeSUS, da gremo v to koalicijo za izhod iz krize, ker edino to nas zanima, kako priti iz te krize, pod pogojem, da ne bo teh ideoloških tem. Mi se zavedamo, da se bodo te teme odrple, ker nekaterim je v interesu in v korist, da se te teme dajo na prvo mesto, čeprav vemo, da te teme ne prinašajo ničesar, prinašajo samo sovraštvo, prinašajo samo nejevoljo. Tako smo se dogovorili, da je treba dosledno spoštovati ustavno načelo glede ločitve cerkve od države, da je treba spoštovati tiste vrednote narodnoosvobodilne borbe, da je treba prenehati s polpreteklo zgodovino, da to prepustimo zgodovinarjem, vlada, politika, državni zbor pa ima pomembnejšo nalogo. Kako pripeljati Slovenijo iz te zelo težke situacije?

V Poslanski skupini stranke DeSUS bomo podprli kandidata za mandatarja, kot smo tudi podprli 11. januarja. Upam, da bo ta podpora izrečena. Če te podpore ne bo, pomeni, da bomo šli v še globljo politično krizo, kar pomeni, da gremo v predčasne volitve. Pri tem pa opozarjam, da tudi če bi prišlo do predčasnih volitev, ne verjamem, da bi dobili politično vlado, ki bi jo sestavljal rezultat teh predčasnih volitev. Mislim, da tako hitro tonemo kot država, zlasti glede makroekonomskih kazalcev, da bi pred tem, ko bi sploh volitve bile izvedene, pred tem,



ko bi sploh dobili vlado, že dobili prisilno upravo iz Bruslja, iz Evropske unije oziroma od predstavnikov teh finančnih institucij. To bi bila pa za Slovenijo najslabša rešitev. Zaradi tega pravim, da je stranka DeSUS državotvorna stranka. Mi se zavedamo teh problemov in zaradi tega mislimo, da bi morali biti vsi skupaj konstruktivni. Zelo sem vesel, da je predsednik Pozitivne Slovenije pred dnevi povedal, da bo konstruktivna opozicija. To me navdihuje z optimizmom. Še bolj vesel bi bil, če bi Socialdemokrati podpisali kakšno partnerstvo za razvoj, za sodelovanje, kjer bi skušali tiste najtežje stvari skupaj uskladiti, skupaj s socialnimi partnerji in dejansko narediti tiste korake, ki jih Slovenija potrebuje. Poglejte, vsi skupaj se moramo zavedati, da enkrat je eden na oblasti, drugič je drugi na oblasti, in da zaradi teh spopadov ne smemo spravljati države v stečaj, ampak je treba za tiste ukrepe, ki so nujno potrebni, stopiti skupaj, da bomo vsi skupaj bolje živeli. Treba je vedeti, enkrat je eden, drugič je drugi na vladi, na oblasti, in to je povsem normalno – demokratično. Ne vem, zakaj se v Pozitivni Sloveniji smežete. Ali vi pričakujete, da bi še nadaljnjih 20 let vodili to državo? Saj to bi bilo slabo. Jaz pravim, štiri leta, osem let, to je najbolj tako primerno, kar je pa več, se pa samo korupcija razvija. Saj smo videli, kaj se je zgodilo z eno stranko. Nekateri ste bili celo člani te stranke, tako da zelo dobro poznate svojo zgodbo. Ne, ne, meni to potikajo.

Kar se tiče same koalicijske pogodbe. Jaz moram reči, da smo zelo zadovoljni, ker smo uspeli s svojimi interesi. Poglejte, v letu 2013 je zagotovljeno, da če bo intervencijski zakon, ne bo zajel upokojencev. Mislim, da je to dober dosežek za stranko DeSUS, ki zastopa interese najbolj revnih upokojencev, ne tistih, ki imajo višje pokojnine kot nekateri plače in potem pisarijo okoli, kako stranka DeSUS izdaja upokojence. Jaz verjamem, da tisti, ki ima tisoč 500 evrov pokojnine, pa če še kaj cela v civilni družbi, takemu je vseeno, kakšna je vlada in vedno išče koristi bolj za neke svoje parcialne interese kot pa za tiste upokojence, ki res težko živijo.

Zelo smo veseli glede tega pavšala za podjetja, zlasti mala podjetja, obrtnike in tako naprej. Mislimo, da bo ta ukrep prinesel nova delovna mesta. Zelo sem vesel, da je bila sprejeta naša pobuda, saj ta je bila sprejeta v obeh koalicijskih pogodbah, tako da tudi Zorana Jankovića pohvalim na tem mestu, ker je imel tudi posluš, na primer za mlade, da bomo subvencionirali pripravništvo. Mislim, da je to nujno potreben ukrep. Poglejte, tisti mladi, ki so sposobni, bodo slej ko prej odšli iz Slovenije. Danes je trg dela odprt in tisti, ki nekaj zna, nima problema, lahko gre v Avstrijo, v Nemčijo, v Francijo. Mi moramo pa ta mlad potencial tukaj zadržati. V stranki DeSUS se zelo dobro zavedamo, če mladi ne bodo imeli prihodnosti tukaj v Sloveniji, potem tudi starejši nimajo

nobene prihodnosti. Kako bomo pa polnili pokojninsko blagajno? V koalicijskih pogodbah mi je zelo všeč, da imamo vrsto ukrepov, ki bodo spodbujali k temu, da bodo nastala nova delovna mesta. Kot rečeno, samo nova nova delovna mesta bodo prispevala k temu, da bo Slovenija zmogla financirati vse tisto, kar kot neka normalna država moramo sfinancirati, od šolstva, zdravstva, socialne varnosti, ne nazadnje tudi javno upravo, saj brez nje tudi država ne more funkcionirati. V stranki DeSUS, glede na to, da smo imeli kar tehtno in zelo globoko razpravo, kaj storiti v tej situaciji, je prevladalo mnenje, da gremo v koalicijo za izhod in krize in skušamo zaščititi interese tistih upokojencev, ki najtežje živijo. To je gotovo ena najbolj ogroženih družbenih skupin v naši državi in tudi ena najbolj številnih. Jaz mislim, da je to naše poslanstvo. Vsi pravite, da stranka DeSUS sploh ni politična stranka, ampak da je to stanovska organizacija. In če smo stanovska organizacija, potem nam res drugega ne ostane, da gremo tja, kjer se odloča o vseh teh stvareh. Mislim, da bomo s to odločitvijo pripomogli k temu, da bomo okrepili socialno državo, da bomo okrepili položaj upokojencev, da ne govorim glede zdravstva. Tukaj smo tudi dosegli, da se dosledno razmeji, kaj je javno zdravstvo, kaj pripada človeku, ki je 40 let plačeval zdravstvene prispevke, potem pa zbolí, kakšno zdravljenje mu pripada, in da se zasebno zdravstvo strogo loči od javnega zdravstva. Moram reči in ocenjujem, da ta pogajanja v zvezi s koalicijsko pogodbo in temi cilji za izhod iz krize so bila uspešna. Ocenjujem, če bomo te cilje dosegli, da potem čaka Slovenijo ena boljša prihodnost. Zavedam pa se, da je to pot v pekel, ki bo zelo težka in upam, da bomo iz tega pekla vsi skupaj ven prišli. Tudi vlada, če bo imenovana, potem ko bo dobil podporo kandidat za mandatarja.

Še enkrat, mandatarju želim uspeh in da bo danes imenovan in da čim prej pridemo do močne vlade, ker Slovenijo zdaj lahko reši samo neka močna vlada, ki ima močno koalicijsko podporo, hkrati pa, kot sem rekel, pričakujem tudi dobro sodelovanje s strani Pozitivne Slovenije, s strani Socialnih demokratov, tudi s strani sindikatov in potem mislim, da se nam kažejo boljši časi. Hvala. / aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, kolega Erjavec, za predstavitev stališča poslanske skupine in tudi za to, da si po stari navadi poskrbel za malo dobre volje in smeha.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima besedo mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV (PS SLS): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Slovenska ljudska stranka je na volitvah in v volilni kampanji nastopila kot samostojna stranka, torej kot stranka z



dolgoletno tradicijo, izkušnjami in lastnim programom. Zavezali smo se svojemu delovnemu načrtu, kot smo ga poimenovali, in vrednotam, ki izhajajo iz naše dolgoletne zgodovine.

Slovenska ljudska stranka je stranka slovenskih, evropskih in krščanskih tradicionalnih vrednot, je stranka vseh državljanek in državljanov, vseh Slovenk in Slovencev in ne sprejema kakršnih koli delitev na leve, desne, naše, vaše, zgornje, spodnje, ne vem, kakšne še. Tem načelom smo bili zvesti do sedaj in temu ostajamo zvesti še naprej. Na volitvah nam je bilo zaupanih nekaj več kot 75 tisoč glasov državljanek in državljanov. Zaupanje smo dobili na podlagi našega programa in našega preteklega delovanja, iz katerega je bil razviden naš odnos do vseh družbenih problemov in področij, tako do države, družine, vrednot, morale, družbene odgovornosti in še bi lahko našteval. Ljudje so nam zaupali tudi zaradi naše konstruktivne drže v preteklem mandatu, ki smo jo večkrat tudi dokazali z dejanji, ne samo z besedami.

Z današnjo odločitvijo, da podpremo gospoda Janeza Janšo za mandatarja in posledično vstopimo v to desnosredinsko oziroma kot smo jo poimenovali protikrizno koalicijo, dokazujemo to, kar smo ne nazadnje tudi pred volitvami obljubljali. Obljubljali smo pripravljenost na prevzem odgovornosti, konkretna dejanja in konkretne rešitve, nujne, če hočete, brezkompromisne, nekatere mogoče tudi boleče, a predvsem potrebne za dobro vseh nas, predvsem pa naših otrok, vnukov in vseh generacij, ki prihajajo za nami. Za dobro Slovenije, ki si ne zasluži bridke usode skoraj zbankrotiranih držav, kot so denimo Grčija, temveč priložnost, da se hitro izkoplje iz trenutne stiske in se vrne na pot konkurenčne in uspešne države.

Zavedamo se resnosti situacije in časa, v katerem se nahajamo. Vemo, kam gremo in v kaj se podajamo. Slovenija v tem trenutku predvsem potrebuje vlado s polnimi pooblastili in takojšnjo operativnostjo. Potrebujemo resno in odgovorno koalicijo strank, ki bo pripravljena narediti vse, da bo Slovenijo potegnila iz situacije, v kateri se nahaja, tako iz finančno gospodarske krize kot krize moralno-etičnih vrednot. Levosredinski opciji to, žal, v preteklem mandatu ni uspelo. Ocenili smo, da je ta koalicija tista, v kateri bomo v veliki večini lahko uresničili svoj program, ne zase in zaradi sebe, ampak zaradi vseh nas. Izkazalo se je, da ni najpomembnejše, kdo na volitvah dobi relativno večino. Še pomembnejše je, da relativni zmagovalec ob upoštevanju in spoštovanju preostalih potencialnih koalicijskih partnerjev sestavi vlado absolutne večine.

Predlog za mandatarja, ki je danes pred nami, je podprt s 50 podpisi poslancev oziroma če hočete drugače, z nekaj manj kot 600 tisoč volivk in volivcev, kar predstavlja absolutno večino vseh, ki so prišli glasovat. S

tem je upoštevana večinska volja vseh volivcev in v Slovenski ljudski strani smo s tem zadovoljni.

Na osnovi vsega tega, kar sem dejal, bomo v Slovenski ljudski strani predlog za mandatarja, torej gospoda Janeza Janšo, podprli. Hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima besedo gospa Ljudmila Novak.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani kandidat za mandatarja, drage kolegice in kolegi, spoštovani državljani!

Vsa Slovenija je danes v napetem pričakovanju ali nam bo tokrat uspelo izvoliti mandatarja za sestavo nove slovenske vlade. K nam se ozira tudi naša soseščina in vsa Evropa. Če tudi tokrat domnevni trgovci z glasovi niso bili uspešni, in upam, da niso, da je to le izmišljeno, bomo vsi poslanci držali dano besedo ter spoštovali odločitve naših najvišjih organov strank, potem bo mandatar izvoljen.

Nova Slovenija bo današnjega kandidata podprla in s tem izpolnila predvolilno obljubo, da bo sodelovala v večinsko pomladni vladi, če bo le-ta sestavljala koalicijo. Po volitvah smo se že videli v opoziciji, ki bo konstruktivno podpirala vse dobre predloge vlade, misleč, da bo vlado sestavljala relativna zmagovalka volitev. Le kdo bi si v teh težkih časih želel v vlado, smo si rekli, in bili povsem zadovoljni s svojim položajem. Po vseh preobratih, skrivalnicah in usklajevalnih pogovorih smo vendarle pripravili in podpisali koalicijsko pogodbo med petimi strankami, ki bo vodilo našega delovanja v prihodnjem obdobju. Nova Slovenija podpira kandidata za mandatarja, ker smo prepričani, da Slovenija v teh časih potrebuje nekoliko tršo, vendar odločno roko, predvsem pa človeka s trdo kožo. Vsak od nas ima svojo predstavo idealnega politika in voditelja, zato vem, da ima današnji kandidat veliko podpornikov in kar nekaj nasprotnikov. V oceni o primernosti za mandatarja se bomo težko popolnoma poenotili. Prepričana sem, da je v teh časih veliko lažje biti v opoziciji, kot voditi vlado, ki napoveduje zategovanje pasov, korenite spremembe na vseh področjih, zmanjševanje javne porabe in državnega dolga. Ker bo to izredno težka naloga, se gospod Janša verjetno ne more najbolj veseliti in si želeli tega križa, ki mu ga bomo z izvolitvijo danes naložili. Koalicija bo pred zahtevno nalogo. Zaradi heterogenosti strank in tudi nas politikov, ki imamo vsak svoj prav in, žal, tudi vsak svoje muhe, bo moral bodoči mandatar držati vajeti trdno v rokah. Verjetno nam to ne bo vedno všeč in nas bodo napadale razne skušnjave. V skušnjavah boste tudi opozicijski poslanci, saj po zmagi na volitvah ni enostavno sprejeti vloge poraženca in delovati kot konstruktivna opozicija. V skušnjavi bo tudi koalicija, ki



prepogosto misli, da mora biti vse tako, kot si je sama zamislila. Besedni boji v parlamentu se pogosto prenesejo na ulice in med ljudi in kaj hitro se ustvarjajo nepotrebne napetosti v družbi. V zadnjem času je marsikdo od nas poslancev bil izpostavljen sramotjenjem, pritiskom in grožnjam. Kaj hitro smo lahko blizu kakšni banana republiki, kjer vsake volitve spremlja streljanje ali državljanska vojna. Samo mimogrede, naj izkoristim to priložnost in se navežem na besede gospoda Karla Erjavca, ki je govoril o ideološkem boju. Nova Slovenija ga ne sproža in ga ne bo sprožala in naj na tem mestu povem, da nimam nobenega častnega doktorata, da so to izmišljotine, ki krožijo po spletu, kot primer lažnega govora in s tem vznemirjajo tako leve, kot desne ljudi. Nobenega doktorata nimam, in tudi vse, kar tam piše, je čista izmišljotina. Verjetno ne s prav dobrimi nameni. Zato imamo politiki in tudi mediji, ki posredujejo naše besede in dejanja javnosti, zares veliko odgovornost za stanje duha v družbi. Ne glede na simpatije ali antipatije do današnjega kandidata za mandatarja, mu moramo priznati izkušnost, odločnost, znanje, poznavanje rešitev, predvsem pa trdno voljo, da s svojim programom pripelje Slovenijo iz krize. Če vsi skupaj želimo dobro naši domovini, sebi in tudi nam vsem, združimo moči, zaupajmo v ta program, ki je skupen program petih strank, v marsičem pa podoben tudi programom preostalih dveh strank. V nas so uprte oči naših državljanov, ki želijo kruh, nova delovna mesta, pošteno plačilo za opravljeno delo, varnost, izobrazbo, dostojne pokojnine in enakost pred zakonom. Naša merjenja moči jih prav malo zanimajo, ko rešujejo svoje vsakdanje probleme in preštevajo neplačane položnice. Naš napredek pogosto ovira prevelika samodestruktivnost, kritičnost, medsebojno nezaupanje in ideološka nasprotja. Prestopimo te ovire v glavah in naredimo pot za izhod iz tega začaranega in pogubnega kroga. Gre vendar za našo skupno prihodnost, ki je v največji meri odvisna od nas in naših ravnanj. Vsi si želimo, da bi se v Sloveniji pozitivni kazalci obrnili navzgor, da bi spet bili bolj zadovoljni s svojo državo in tudi s svojimi voditelji. Imamo priložnost, ne zapravljajmo je z nespametnimi obmetavanji, ki jemljejo voljo do dela in rušijo zaupanje v našo lepšo prihodnost. Naša ladja – Slovenija je zašla med nevarne čeri in nam grozi brodolom, posadka se umika s krova, rešitev ladje pa je odvisna ne samo od nove reševalne ekipe, pač pa tudi od tega, v kolikšni meri bo prejšnja posadka pomagala reševati ali potapljati ladjo – upam, da ne – in tudi od tega, ali bodo potniki panični ali bodo razumevajoče sodelovali pri reševanju. Odvisno pa bo tudi od poročevalcev, ki bodo paniko spodbujali ali umirjali.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da predstavljeni program omogoča pot izhoda iz krize. Gospoda Janeza Janšo bomo podprli za mandatarja, ker verjamemo, da lahko skupaj

dosežemo zastavljene cilje in tako vrnemo Sloveniji upanje, ugled in tudi prihodnost.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima gospod Roberto Battelli v imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

ROBERTO BATTELLI (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Najprej je kazalo, kot da bi bila glasova poslancev narodnih skupnosti lahko odločilna za sestavo koalicije in vlade, potem pa se je pokazalo, da sploh ne bi bila. Razumna in pravilna je bila torej naša želja, naša zahteva, naš pogoj za podporo, da se v Sloveniji oblikuje koalicija, ki bi se lahko spopadla s krizo z ustrežno parlamentarno večino. Takšno željo smo delili z mnogimi razumnimi ljudmi. Sedaj kaže, da bo ta pogoj izpolnjen. Pred prvim glasovanjem za mandatarja sva s kolegom gospodom Gönczem posredovala vsem parlamentarnim strankam pričakovanje narodnih skupnosti v tem mandatu in v tem težkem obdobju, ki nas čaka. Koalicija petih strank, ki se je med tem oblikovala, je odgovorila na ta naš dopis s ponudbo sporazuma o sodelovanju s koalicijo, pri izdelavi katerega smo potem tudi sami sodelovali. Predvčerajšnjem smo ga podpisali in uživa podporo tudi vseh organizacij narodnih skupnosti tako italijanske kot madžarske. Dovolite mi, da citiram tisti bolj operativni del tega sporazuma, ki pravi: "Podpisniki pogodbe so soglasni o pomenu ohranjanja narodnostne in kulturne identitete italijanske in madžarske narodne skupnosti ter specifičnosti narodnostno mešanega območja. Zato soglašajo, da dosedanji raven posebnih pravic narodnih skupnosti predstavlja izhodišče za njihov nadaljnji razvoj. Da se bodo izvajali ukrepi proti asimilaciji na vseh področjih, ki so življenjskega pomena za razvoj in obstoj obeh narodnih skupnosti, vključno s spodbujanjem gospodarskega in infrastrukturnega razvoja narodnostno mešanih območij, s poudarkom na odpiranju novih delovnih mest in na ustvarjanju gospodarske podlage za narodni skupnosti. Da posebna pozornost velja tako krepitvi organizacij in ustanov narodnih skupnosti, njihovih jezikov in kultur, kot tudi avtonomnosti avtohtonih narodnih skupnosti. Da se ustvarja ugodno družbeno ozračje za uveljavitev politik v zvezi z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo. Z namenom zagotovitve ustreznega družbenopolitičnega in gospodarskega položaja italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, za ohranitev dosedanjih zaščitnih ukrepov pozitivne diskriminacije in njihovo nadgradnjo bo Vlada Republike Slovenije pripravila krovni zakon, namenjen zaščiti italijanske in madžarske narodne skupnosti." Mislim, da je ta tekst zelo pomemben, je pomemben za narodne skupnosti, je pomemben tudi za odnose in demokracijo ter določene vrednote v Sloveniji.



Na podlagi povedanega bova z gospodom Gönczem podprla kandidata za mandatarja, podprla to vlado in od tu dalje nas bo čakalo trdo in odgovorno delo. Narodni skupnosti bosta znali dati svoj prispevek k skupni boljši bodočnosti Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije ima besedo gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, kandidat za mandatarja, kolegice in kolegi!

Danes bomo glasovali o Predlogu za izvolitev predsednika Vlade Republike Slovenije. Skoraj dva meseca po prvih predčasnih volitvah v Sloveniji bomo danes predvidoma dobili kandidata za sestavo vlade, ki ji je še pred svojo potrditvijo že uspelo spodbuditi resne dvome o svojih namenih. Pa si vzemimo čas in podrobneje analizirajmo to koalicijo, ki trenutno nastaja pri nas.

V koalicijski pogodbi so se stranke obvezale, da bo, citiram, "koalicija zavezana vrednoti svobode posameznika, ki je lahko omejena le s pravicami in svoboščinami drugih, vrednotam strpnosti, spoštovanja etičnih in drugih manjših ter spoštovanja drugače mislečih. Koalicija si bo prizadevala za čim višjo raven kulture političnega dialoga, temelječega na moči argumentov brez osebnih diskreditacij, nestrpnosti in žaljivih izjav. Politika se ne bo vmešavala v delo medijev, uredništev in novinarjev, meja svobode novinarskega dela sta lahko samo zakon in profesionalna etika. Koalicija bo v duhu državotvornosti spoštovala državne institucije in zagotavljala dobro sodelovanje Vlade z Državnim zborom, predsednikom republike in sodno vejo oblasti."

Koalicija bo v duhu državotvornosti spoštovala državne institucije, a hkrati s svojim prvim dejanjem politično podreja tožilstvo Ministrstvu za notranje zadeve, ki ga bo vodil podpredsednik stranke, katere predsednik je v sodnem postopku v Sloveniji. Delovanje njega in njegove stranke pa preverjajo organi odkrivanja in pregona tudi v dveh drugih državah. Koalicija bo te institucije spoštovala, a bodoči predsednik vlade kljub vsemu ne zmore najti časa in pokazati spoštovanja do sodišča s tem, da bi se udeleževal sodnih obravnav, kjer se odloča o njegovi krivdi v aferi Patria. Koalicija bo spoštovala institut predsednika republike, a ga največja koalicijska stranka napada s prirejanjem dokumentov. Politika se ne bo vmešavala v delo medijev, uredništev in novinarjev, a se hkrati stranka SDS sprašuje: "Koliko časa bomo še odjemalci električne energije plačevali kvazi levičarska "bluzenja" na Studio City? In ne nazadnje, koalicija si bo prizadevala za čim večjo raven kulture političnega dialoga z ukinjanjem ministrstva za kulturo zaradi racionalizacije in varčevanja,

hkrati pa še vedno najde mesto za ministrstvo za Slovence po svetu. Dr. Vinko Gorenak je v četrtek ob sprejemanju zakona o Vladi na Odboru za notranjo politiko zagotavljal, da bo koalicija z amandmajem na seji Državnega zbora isti dan odpravila sporno podrejanje državnega tožilstva ministru za notranje zadeve, pa vidimo, da se to ni zgodilo. Pač priročna neresnica za discipliniranje koalicijskih poslank in poslancev. Spoštovane, kolegice in kolegi, ob vsem tem se vi še čudite, da vam ne verjamemo? A kljub temu ne smemo biti preveč kritični. Ne nazadnje se danes odločamo o predlogu za predsednika Vlade, ki ga je podala koalicija za izhod Slovenije iz krize. Koalicija ljudi torej, ki imajo najboljše namene in se zavedajo resne situacije, v kateri se je znašla Slovenija. Koalicija, ki so ji koristi države nad njihovimi lastnimi. Ne nazadnje smo po njihovih besedah prve predčasne volitve v Sloveniji imeli zato, ker se prejšnja vladajoča garnitura ni ukvarjala z državo in njenimi problemi, ampak samo sama s seboj. Pa vendarle ne moremo mimo dejstva, da ob vseh visoko letečih besedah tudi ta koalicija ni nič drugačna. Predsednik druge največje koalicijske stranke se otepa odhoda v Vlado in se na vse pretega trudi ohraniti mesto predsednika Državnega zbora. Predsednik stranke, ki je v predvolilni kampanji poudarjala, da tako stranka SDS kot Pozitivna Slovenija ne smeta imeti resorja notranjih zadev, ker bi bilo to zelo slabo za Slovenijo in za zaupanje v pravno državo, je za ceno udobnega stolčka v Državnem zboru in izmikanja odgovornosti v Vladi sedaj pripravljen prepustiti to mesto stranki, katere predsednik je v postopku. Za nameček pa mu zraven podarja še nadzor nad državnim tožilstvom. Ta isti gospod, kot smo že povedali, neumorno išče ministra za pravosodje, saj sta mu že dva kandidata dala košarico, pa še zdaj ne razume, da mu oba sporočata isto: na tak način pač nisva pripravljena delati. Po drugi strani pa predsednik neke druge koalicijske stranke prizna, da mu odhod v Vlado prav tako ne diši preveč. Predsednica najmanjše koalicijske stranke pa si v času gospodarske in finančne krize želi voditi resor brez listnice za Slovence po svetu. Tako beremo. Pa čeprav ob tem ukinjamo ministrstvo za kulturo, ki ne more najti svojega prostora pod modrim nebom in rumenim soncem v prihajajoči vladi. Na koncu smo zadovoljni, da vremo za delo v izvršni veji kažeta vsaj dve koalicijski stranki. SDS si tako želi izboljšati zaupanje v pravno državo, da navkljub dvema odločbama Ustavnega sodišča, ki nista naklonjeni temu, podreja tožilstvo policiji. Ni kaj dodati, učinkovitost nad vse in nad tem. Mimogrede, gospe in gospodje, o privarčevanih 800 milijonih evrov še vedno nismo slišali nič in nič videli. Če odštejemo besede kandidata za predsednika vlade, ki je dejal, citiram, "toliko kot bomo ustvarili, toliko bomo porabili". Sindikatom pa sporoča, "lahko zahtevate, kar hočete, če ne bo financ, ne bo posluha". Zanimiv začetek socialnega dialoga. Ob takšnih ravnanjih, gospe



in gospodje, naše podpore ne morete pričakovati. Kam nas torej pelje podpora kandidatu za predsednika Vlade? V času od volitev do sedaj smo slišali gospoda zagotoviti, da prihajajoča vlada ne bo dokončala svojega mandata, ker rezultati volitev pač niso pravi. V času od volitev do sedaj smo gospoda videli prvič po dveh letih na obisku pri predsedniku republike, ker je zaradi obravnave na sodišču to pač bilo oportuno. V času od volitev do sedaj smo lahko videli, kako predvolilne obljube ob branjenju neodvisnosti pravne države za vsako ceno v trenutku postanejo nepomembne, ko se je treba boriti za udoben položaj prvega med poslankami in poslanci. V času od volitev do sedaj smo lahko videli, kako mnenja stroke ne vzdržijo pod pritiskom politične trgovine ter kako je laž legitimno orodje pri doseganju političnih ciljev. V času nastajanja koalicijske pogodbe smo slišali predsednika druge največje koalicijske stranke govoriti, kako je njegovi stranki v koalicijsko pogodbo uspelo vnesti določilo, ki strankam pri posameznih vprašanjih daje pravico do lastnega mnenja in glasovanja proti koaliciji. Pa ta isti gospod včeraj prostodušno izjavi, da je sicer na koncu njegova stranka spremenila mnenje o prenosu tožilstva na Ministrstvo za notranje zadeve a mu v to ni uspelo prepričati ostalih koalicijskih partnerjev. Gospod Virant pa, ali niste prav vi trdili, da ste dosegli prav to, da lahko glasujete v skladu s svojimi prepričanji, zakaj torej niste? Danes smo slišali kandidata za predsednika Vlade, ki razen problemov, ki so nam vsem že znani, že dlje časa ni vzpostavil nič novega. Glede na napovedi koalicijskih strank smo pričakovali vizijo izhoda iz krize, slišali pa nismo ničesar razen napovedi varčevanja. Kandidat za predsednika Vlade je povedal, da bo več denarja namenjenega dejavnostim in manj birokraciji, ni pa povedal, kako iz krize.

Gospa in gospodje, vaši koalicijski pogodbi žal ne moremo verjeti, saj ste jo že sami večkrat prekršili, pa kandidat za predsednika Vlade še niti izvoljen ni. Tako ne moremo verjeti tudi njemu in zato Pozitivna Slovenija ne bo glasovala za podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima besedo gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, cenjeni vsi prisotni!

V Sloveniji smo imeli po več kot enoletni vladni krizi 4. decembra lani predčasne parlamentarne volitve. Na njih je relativno zmago in osemindvajset poslanskih mest beležila Lista Zorana Jankovića – Pozitivna Slovenija, druga najmočnejša stranka Slovenska demokratska stranka pa je prejela dva poslanska mandata manj. V skladu z dolgoletno parlamentarno tradicijo in upošteva volilni rezultat, smo v Slovenski demokratični stranki že ob razglasitvi neuradnih rezultatov povedali, da pričakujemo,

da bo predsednik države dr. Danilo Türk mandat za sestavo vlade podelil relativnemu zmagovalcu. S strani dr. Danila Türka so namreč pred volitvami, ko je kazalo, da bo relativni zmagovalec volitev Slovenska demokratska stranka, prihajale pomenljive izjave o tem, da bo temeljito premislil, komu bo po volitvah podelil mandat za sestavo vlade, ne nujno torej relativnemu zmagovalcu.

Za nas v nasprotju s tem ni bilo nikoli in tudi tokrat ne nobenega dvoma, da mora prvo priložnost dobiti relativni zmagovalec volitev. Istočasno pa smo tudi povedali, da so razmere v državi težke, zaostrene in da potrebujemo operativno in kompetentno vlado čim prej. Predlagali smo tudi ustavne spremembe v tej smeri pred volitvami in po njih. Če bi bile sprejete, do takšnih zapletov, kot smo jim bili priča v primeru neuspešne kandidature gospoda Zorana Jankovića, ne bi prišlo.

V primeru da relativni zmagovalec ne bi dobil večine v Državnem zboru, kar se je v tem primeru tudi zgodilo, pa smo pričakovali, da bo dr. Danilo Türk, predsednik države, mandat za sestavo vlade podelil tistemu, ki ima zagotovljeno podporo za imenovanje v Državnem zboru. To se ni zgodilo. Kljub temu da je imel gospod Janša zagotovljeno podporo petdeset poslank in poslancev za izvolitev in naknadno tudi podporo obeh poslancev narodnosti, torej dvainpetdeset glasov, ga predsednik države ni predlagal za mandatarija.

Pred nami, spoštovani, je torej predlog za imenovanje gospoda Janeza Janše za predsednika Vlade, podpisan s strani petdeset poslank in poslancev iz poslanskih skupin Slovenske demokratske stranke, Državljanke liste Gregorja Viranta, Demokratične stranke upokojencev Slovenije, Slovenske ljudske stranke in Nove Slovenije – krščanske ljudske stranke. Imenovanje gospoda Janše za predsednika Vlade pa, kot smo slišali, podpirata tudi predstavnika madžarske in italijanske narodnosti kar pomeni, da ta predlog uživa podporo skoraj 60 % poslancev tega državnega zbora, ki predstavlja skoraj šesto tisoč volivk in volivcev oziroma več kot 50 % volivk in volivcev, ki so se volitev udeležili.

Predlog je torej legitimen, je transparenten, iz tega razloga je treba tudi na tem mestu kot žaljive označite vnaprejšnje diskreditacije dela opozicije o tem, da bo ta predlog deležen označenih glasovnic na tajnem glasovanju. Za to ni nobene potrebe, ne sodite ravnaj drugih po svojih ravnanjih, kajti v temu predlogu je vsebina tista, ki nas povezuje. Koalicijska pogodba, ki smo jo poimenovali Pogodba za Slovenijo, izhaja iz zavedanja, da je gospodarska situacija v državi težka in da povzroča tudi socialno krizo in razvojni zastoj. Ta pogodba izhaja iz zavedanja, da je mednarodno okolje, evropsko še posebej, nestabilno in da ne moremo pričakovati hitrega izboljšanja v tej smeri. Izhaja iz zavedanja, da se finančna kriza na splošno in kriza evra utegneta



še zaostrovati. Ta pogodba izhaja iz zavedanja, da tranzicija kljub odločitvi za demokracijo in socialno tržno gospodarstvo že pred 20 leti s svojimi anomalijami in stranskimi pojavi še kar traja. Izhaja iz zavedanja, da ključni elementi socialno tržnega gospodarstva, učinkovita in pravična pravna država, pravična socialna država in svobodni trgi ne delujejo zadovoljivo. Izhaja iz zavedanja, da gospodarske subjekte in javni sektor do določene mere še vedno obvladujejo omrežja dogovorne ekonomije. Izhaja iz zavedanja, da državljani in podjetniki nimajo vsi enakih možnosti za razvoj ustvarjalnih in podjetniških ambicij. Izhaja pa seveda tudi iz vrednot, ki nas vse skupaj povezujejo, verjamem, da širše od podpisnikov koalicijske pogodbe, iz svobode posameznika, ki je lahko omejena le s svobodo drugih in ki jo tudi država lahko omejuje le, če je to nujno za doseganje splošne javne koristi, iz solidarnosti, ki terja sočutno skrb za sočloveka in zagotavljanje enakih možnosti vsem, iz povezovalnosti in konstruktivnosti, ki bosta pomagali presežati stare delitve in v ospredje postavljali vse tisto, kar nas združuje in povezuje. Izhaja iz domoljubja, saj se zavedamo svojega dolga do vseh tistih rodov, ki so tlakovali pot k naši samostojni državi, ki je sredstvo za materialno in duhovno blaginjo njenih prebivalcev, iz spoštovanja etničnih in drugih manjšin, iz spoštovanja drugače mislečih, kar narekuje strpen dialog, ki temelji na moči argumentov, iz pripadnosti evropskih ideji in severnoatlantskem zavezništvu ter skupni evropski zunanji in varnostni politiki, prilagojenemu prevzemanju odgovornosti za širjenje prostora svobode, miru, spoštovanja človekovih pravic in varnosti, iz ljubezni do naših otrok, ki jim želimo omogočiti boljše življenje, iz spoštovanja do naših prednikov, ki so nam Slovenijo zaupali v začasno varstvo, in predvsem iz odgovornosti do volivcev, ki so nam zaupali svoj glas, ter iz resnicoljubnosti in demokratičnih vrednot slovenske osamosvojitve. Pomembni in osnovni pa so seveda temeljni cilji, ki so zapisani v pogodbi za Slovenijo. Temeljni cilj je, da se Slovenija od leta 2013 naprej razvija hitreje od povprečja Evropske unije, da zmanjša število brezposelnih, da dvigne zaposlenost na lizbonski cilj in s tem poveča življenjski standard ter blaginjo ljudi, ki živijo v Sloveniji. Javnofinančna konsolidacija, temelječa na racionalnejšem delovanju države in javnega sektorja ter gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest. Ureditev plačilne nediscipline z ukrepi, ki bodo zagotovili, da bodo gospodarski sodni spori rešeni v času evropskega povprečja ter z ukrepi, ki bodo sprostili tako imenovani kreditni krč. Izpolnjevanje zavez iz pakta stabilnosti in rasti Evropske unije, izboljšanje institucionalnega okvirja ter oblikovanje ugodnega polja za tuje in domače naložbe. Umik države iz tekočega vodenja, kadrovanja in poslovanja podjetij v državni lasti in prodajo podjetij pod pogojem, da je optimalna,

racionalna in da v maloštevilnih strateških podjetjih država obdrži delež, ki omogoča vpliv na njihove temeljne odločitve. Pravično in učinkovito delovanje pravne države in pravno varnost, trajnostni razvoj, ravnovesje med socialno državo in bolj konkurenčnim tržnim gospodarstvom, znižanje javne porabe, stabilen sistem pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, temelječ na načelu pravičnosti, preglednosti in medgeneracijske solidarnosti. Ugodne razmere za kulturno rast ter krepitev slovenske in evropske identitete, izboljšanje razmer do oblikovanja in razvoj družin ter povečanje rodnosti, varno, prijazno in zdravo življenjsko okolje, učinkovit boj proti klijentelizmu in korupciji, kakovostno, učinkovito in pošteno upravljanje z državo po načelu, da država in vse institucije javnega sektorja služijo kot servis državljanom in gospodarstvu ter jim ne predstavljajo ovire. In seveda uspešno uveljavljanje Slovenije v svetu in sledenje nacionalnim ciljem ter skupni evropski zunanji in varnostni politiki, prilagojeno prevzemanje odgovornosti za širjenje prostora svobode, miru, spoštovanja človekovih pravic in varnosti.

V tej Pogodbi za Slovenijo pa seveda ni razreza odgovornosti po posameznih resorjih. To je predmet bodočega mandatarja oziroma predsednika vlade in soglasja vseh koalicijskih partnerjev. Tako nekateri v tej dvorani očitno veste nekaj, kar niti sami podpisniki ne vemo. Predlog za imenovanje predsednika vlade je bil vložen po podpisani Pogodbi za Slovenijo. V tem predlogu izhajamo na eni strani iz realne ocene stanja, v katerem je Slovenija in o kateri je gospod Janša govoril uvodoma, izhajamo iz gospodarske situacije v državi in v državah, od katerih smo najbolj odvisni. Ta ocena govori o tem, da so razmere bolj zaostrene, kot so bile leta 2009, tako na makro kot na mikro nivoju. Na drugi strani pa postavljamo trdno zavezo, da bomo Slovenijo ponovno postavili na noge. Najtežji bosta prvi dve leti, ko bo treba krčiti javno porabo na eni strani, na drugi pa odpirati možnosti za razvoj, katerega temelj so nova delovna mesta. Še težje bo tudi zato, ker je državni aparat že skoraj leto dni v neke vrste mrtvem teku, brez jasnih usmeritev in učinkovitega vodenja. V javnost prihajajo informacije o prevzemanju novih finančnih obveznosti s strani posameznih proračunskih uporabnikov, ki niso nujne za delovanje države. Ministrstvo za okolje in prostor, ki se reorganizira, se je v zadnjih dneh preselilo na novo lokacijo, s tem pa namerno nastaja nepotrebna škoda. Del nekega drugega ministrstva se je preselil po sistemu razvpitega NPU. Največja državna banka NLB je obglavljena in potrebuje izdatno finančno injekcijo. Gospodarstvo je na tleh. Kreditne linije so zaprte. V predstavitvi kandidata za mandatarja smo slišali, da so tokovi bank usmerjeni v nasprotno smer. Podjetja plačujejo več v bančni sektor, kot dobijo od njega kreditnih linij. Žal pa se miselnost nekaterih še vedno ni



spremenila in očitno ne razumejo, da denar ne nastaja v proračunskih postavkah, pač pa ga je treba zaslužiti. Bonitetne ocene padajo. Ravno včeraj smo padli še za mesto nižje, z negativno napovedjo za naprej. Vsak tak padec pa pomeni za slovenske davkoplačevalske strošek, ki se meri v več kot sto milijonih evrov na letni ravni. Z vsakim dnevom podaljševanja te agonije bo delo, ki ga bo morala opraviti nova vlada, težje, in potrebnih bo več žrtev in več odrekanih. Bodočega predsednika vlade in celotno vlado čaka težko delo. Potrebovala bo več razuma in več sodelovanja, kot ga je bilo zaznati s strani največje opozicijske stranke v zadnjih dneh pa tudi danes. V nobenem primeru pa brez širšega sporazuma o temeljnih razvojnih in socialnih vprašanih ne bo šlo tako za opozicijo kot s socialnimi partnerji. Prepričani pa smo, da to zmoremo – skupaj, kajti Pogodba za Slovenijo je odprta. Največji del odgovornosti seveda prevzemamo podpisniki. Če pa bo uresničena, bomo uspeli vsi. Zmagovalec bo v takem primeru Slovenija in njeni ljudje.

Poleg vsebine je seveda pomembno tudi to, kdo bo to vsebino izvrševal. Vlada, ki jo je vodil gospod Janez Janša v letih 2004 do 2008, je bila edina vlada, ki je z istimi partnerji, kot je mandat začela, ta mandat tudi zaključila. Uspešno. To dokazujejo številke, rezultati, to priznavajo celo naši politični nasprotniki, predvsem pa to priznava mednarodno okolje. Vse te okoliščine dajejo pozitivne signale mednarodnim trgov. Če se jim bo pridružila še širša podpora, potem bodo ti signali še močnejši. Od njih pa je v največji meri odvisna naša bonitetna ocena, naš položaj v mednarodni javnosti, od nje pa posledično tudi standard naših ljudi.

Verjamem, spoštovani kolegice in spoštovani kolegi, da ob zaključku ni treba posebej poudarjati, da gospod Janez Janša uživa polno podporo poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Verjamem pa tudi, da bomo vsi skupaj zmogli dovolj moči, modrosti in razuma za soglasje o najpomembnejših odločitvah, od katerih je odvisna naša prihodnost. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa za stališče. Naslednje stališče bo predstavil v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

V obdobju po predčasnih volitvah smo Socialni demokrati ravnali racionalno in odgovorno, z namenom, da se vlada oblikuje čim prej. Menimo, da bi vlado lahko dobili že v prvem krogu, ko je imel priložnost za sestavo vlade gospod Zoran Jankovič. Z neizkoriščeno priložnostjo se je postopek podaljšal in Slovenija izgublja dragocen čas že vse od septembra

lanskega leta, ki bi ga lahko izkoristila za boj z gospodarsko in finančno krizo.

V drugem krogu Socialni demokrati nismo predlagali svojega kandidata, saj nismo želeli dodatno zapletati že tako spolitiziranih razmer, saj sta ves čas vzporedno potekala kar dva postopka za sklepanje koalicijskih zavez. Mi smo aktivno sodelovali pri oblikovanju ene koalicijske zaveze. Sprejeli smo tudi odločitev, da ponujeni predlog v drugem krogu ni naša druga politična izbira. Takšno stališče smo zavzeli tako zaradi programskih razlik kot tudi zaradi voditeljskih razlik delovanja. Razlog za odločitev je tudi v tem, ker je nekaj strank prejšnji vladi nakopalo veliko težav v reformni politiki. S strankami, ki jim je več za stranko kot državo, težko sklepamo zaveznitvo. Zato smo na koncu presodili, da bomo delovali kot izkušena in državotvorna opozicija. Vlada Boruta Pahorja je imela priložnost, da kolikor se le da, na mehak način izpelje reforme. To ji je bilo preprečeno. Zato bo potreben trši pristop in deloma je krivda za to na nekaj strankah, ki bodo zdaj morale opraviti nekaj, kar bi lahko že bilo opravljeno. Toda poglejmo naprej in sledimo dobre izkušnje, kako se rešujejo države v Evropski uniji in tudi naši sosesčini. V Evropski uniji poteka zahteven proces nastajanja skupne fiskalne politike in utrjevanje evra. Za Socialne demokrate Evropa ni zunanja politika, ampak domača politika, v kateri želimo aktivno sodelovati. Socialni demokrati tudi razumemo, v kakšne gospodarske razmere vstopate, in se zavedamo, da potrebujete spodbudo ne prikrite potuhe. Veliko podatkov dokazuje, da Slovenija leta 2008 ni bila pripravljena za vstop v gospodarsko in finančno krizo. Očitno je, da takrat niste razumeli, kaj se dogaja, in niste bili pripravljeni sporočiti javnosti, v kako težko obdobje recesije bo vstopila Slovenija. Toda ne glede na to, smo najprej poskrbeli za ljudi, za podjetja, ki so čez noč izgubila trge, in se pogumno lotili oblikovanja potrebnih reform, ki bi zagotavljale dolgoročno varnost za ljudi in njihovo blaginjo, stabilen razvoj gospodarstva in s tem tudi države.

Da ne bo izgovorov na prejšnjo vlado, pa vas želimo tudi spomniti na lahkotnost ustvarjanja javnega mnenja proti pripravljenim reformam, ki so bile sprejete v Državnem zboru, in kako so potem padale na referendumih. Vse to je povzročilo veliko škodo. Z veliko referendumsko nedeljo se je dobesedno ubila reformska mentaliteta. In zdaj je, gospod Janez Janša, vaša velika priložnost in odgovornost, da povrnete to mentaliteto. Opozarjamo pa, da je v teh razmerah vse znanje in odločnost za urejanje problemov zaman, če ni potrpežljivosti in strpnosti. Na teh izkušnjah se je v Vili Podrožnik pred 10 dnevi obudila koordinacija parlamentarnih strank. Predvidoma bo koordinacijo vodil premier, njen sklic pa bodo lahko predlagali tudi predsedniki posameznih strank. Tak dogovor je veliko dragocenejši kot kakršnokoli podpisovanje sporazumov o



sodelovanju. Kot izkušena in državotvorna opozicija bomo sicer kritični in vam gledali pod prste, vendar bomo tudi po potrebi sodelovali pri velikih, potrebnih projektih za razvoj Slovenije. Hkrati pa bomo Socialni demokrati predstavljali politično alternativo, kar je v demokratičnih sistemih zlasti v časih globokih družbenih kriz izjemnega pomena.

Upoštevajoč dejstvo, da gre za pomembne programske in vrednostne razlike med Socialnimi demokrati in nastajajočo vlado, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov glasovali proti predlogu za izvolitev gospoda Janeza Janše za mandatarja za sestavo nove slovenske vlade.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Državlanske liste bo stališče predstavil dr. Gregor Virant.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala spoštovani kandidat, kolegice in kolegi!

Državlanska lista bo danes s svojimi osmimi glasovi podprla Janeza Janša kot kandidata za mandatarja za sestavo vlade. Če bomo do večera skladno s podpisano koalicijsko pogodbo izvolili mandatarja, bomo omogočili, da bo Slovenija do 10. februarja prišla do vlade s polnimi pooblastili. Takojšnje formiranje vlade je nujno potrebno. Vlada in Državni zbor bosta morala nemudoma za tem zavihati rokave. Časi so težki in ljudje od vlade in parlamenta pričakujejo ukrepe, ki jim bodo vlili upanje za boljši jutri. Po treh letih stagnacije, katastrofalno slabega upravljanja države in neznošno lahkotnega zadolževanja je napočil čas za spremembe. Državlanska lista se je morala kot sredinska politična stranka odločiti med vstopom v levosredinsko ali desnosredinsko koalicijo. Levosredinska opcija se je nakazala z relativno zmago Pozitivne Slovenije na volitvah 4. decembra lani, druga opcija pa se je resno odprla ob konstituiranju državnega zbora 21. decembra lani, ko je ad hoc koalicijska dvainpetdesetih poslank in poslancev zagotovila vse potrebne odločitve, da je parlament začel delati. Že dan kasneje smo od stranke z drugim najboljšim volilnim rezultatom dobili resno ponudbo koalicijske pogodbe. Pri odločanju o dilemi med levosredinsko in desnosredinsko koalicijo relativna zmaga Pozitivne Slovenije ni mogla, ni smela biti edini kriterij. To naše odločanje je bilo tehtno, toda ne takšno, da bi kakor koli zavlačevali s postopki. Zaradi našega odločanja postopki niso bili niti za dan niti za minuto daljši, kajti vse svoje odločitve smo vedno sprejeli v roku.

Zastaviti smo si morali v vprašanje, katera koalicijska predstavlja boljšo opcijo za Slovenijo v teh težkih kriznih časih. Koalicijo z Zoranom Jankovičem, ki mu je bila kot relativnemu zmagovalcu dana prva priložnost, smo po tehtnem premisleku in razpravi na svetu

stranke kljub hudim medijskim pritiskom zavrnil. Preveč se razlikujemo v pogledih na koncept upravljanja države, prevelike razlike so v naših programih. Imeli smo tudi resne dvome o tem, ali bo Jankovičevi koaliciji mogoče obvladati neformalna omrežja, ki si prisvajajo državo. Resen pomislek je nastal tudi ob pogledu na huda nasprotja med predsednikoma dveh potencialnih najmočnejših koalicijskih partnerjev, Jankovičem in Pahorjem, na konstitutivni seji državnega zbora 21. decembra. Kako bi se obnesla koalicijska, v kateri najmočnejša stranka na takšen način obračunava s svojim najbližjim in najbolj naravnim koalicijskim partnerjem in v kateri ima predsednik druge najmočnejše stranke zelo resne pomisleke v zvezi z mandatarjem. Netransparentnosti, kupčkanja in manipulacije okoli števila glasov podpore pri glasovanju o mandatarskem kandidatu Jankoviču so nas samo utrdile v prepričanju, da smo ravnali prav.

Zaradi svoje odločitve smo bili deležni težkih obtožb. Tezo, da je vsaka odločitev, ki ne pomeni vstopa v koalicijsko z Zoranom Jankovičem izdaja, kolaboracija, hlapčevstvo, Janšev obvod in ne vem kaj še vse, najostreje zavračamo. Živimo v svobodni državi, kjer se lahko politična stranka svobodno odloči, v kateri koalicijski bo bolje uresničevala svoj program. Pozitivno Slovenijo zato prosimo, pozivamo, da se z našo odločitvijo sprizajni in da preneha z očitki na naš račun. Ko smo se izrekli proti koalicijski z vami, se nismo opredelili za vaše sovražnike ali nasprotnike, čeprav nas želite videti na tak način. Ne glede na to, da bomo mi očitno v koalicijski, vi pa v opoziciji, bomo morali do naslednjih volitev korektno sodelovati v korist državljanov. V Državlanski listi se bomo vedno zavzemali za to, da bi bili vsi koristni predlogi opozicije upoštevani. Tudi dogajanja v zvezi z zakonom o vladi so pokazala, da smo to želeli. Naša želja je bila, čeprav je bila osnovna ideja o prenosu ne državnega tožilstva, pač pa pristojnosti, ki jih ima minister v razmerju do državnega tožilstva, z enega na drugega ministra v osnovi naša, zapisana v našem programu in tudi na našo pobudo zapisana v koalicijsko pogodbo, da se razumemo, smo mi kljub temu še enkrat pozvali koalicijske partnerje, da razmislimo o tej odločitvi pred odločanjem, pred glasovanjem, da bi zakonu omogočili, da bi gladko, po možnosti s soglasjem, prišel skozi Državni zbor, tudi s soglasjem opozicije, ker je dober zakon, ker pomeni racionalizacijo, kjer se prvič v zgodovini zmanjšuje število ministrstev, število resorjev, zato je škoda, da ima nek priokus, ki ga je ta prenos čisto neupravičeno povzročil. Koalicijski partnerji se s tem niso strinjali, pokazali so na določbo koalicijske pogodbe, in tu smo jim morali dati prav. Tudi če je bil naš enostranski pridržek izrečen, je bil samo enostranski, in držali smo se koalicijske pogodbe. Tudi v bodoče bomo tako ravnali. Če bodo koristni predlogi s strani opozicije, jih bomo podprli. V tej



točki smo bili pa vezani na koalicijsko pogodbo, gospod Möderndorfer, nismo bili prepuščeni koalicijski svobodi.

Ko Zoran Jankovič v Državnem zboru ni dobil mandata za sestavo vlade, smo takoj nadaljevali pogajanja za koalicijsko pogodbo s strankami SDS, DeSUS, SLS in NSi. Pogodba je imela od samega začetka jasen koncept, ki je v najpomembnejših delih, to je na področju gospodarstva, financ in pravne države, soroden našemu. V intenzivnih usklajevanjih smo besedilo koalicijske pogodbe še bistveno izboljšali. Pet strank je v to koalicijsko pogodbo zapisalo skupni imenovalec, ukrepe za zagon gospodarstva, uravnoteženje javnih financ in vzpostavitev oziroma krepitev pravne države. Na področju ukrepov za zagon gospodarstva so nam posebej pomembne davčne razbremenitve, zlasti tiste, ki bodo namenjene malim in srednjim podjetjem, zelo pomembna je tudi fleksibilizacija trga dela in to, kar je v koalicijski pogodbi poimenovano radikalna debirokratizacija, poenostavitve postopkov na vseh področjih. Sam sem se tega veliko ukvarjal v mandatu 2004–2008, ogromno poenostavitev je bilo doseženih, recimo na področju registracije podjetij smo med najboljšimi na svetu, med najboljšimi v Evropi, na mnogih področjih smo pa še zelo šibki, recimo na področju izdajanja dovoljenj, na področju spreminjanja namembnosti zemljišč, postopki za pridobivanje dovoljenj in okoljevarstvenih, naravovarstvenih, vodnogospodarskih soglasij in tako naprej, trajajo mesece in mesece in blokirajo razvoj, blokirajo investicije in onemogočajo ustvarjanje novih delovnih mest. Birokracija je v zadnjih letih nekoliko zarjavela in jo bo treba spet spraviti v pogon.

Ideoloških vprašanj in vprašanj interpretacije polpretekle zgodovine koalicija ne bo odpirala. Na predlog Državljske liste so bile v koalicijsko pogodbo vnesene tudi liberalne vrednote, med drugim strpnost, spoštovanje etničnih in drugih manjšin ter spoštovanje drugače mislečih in tudi tako imenovana koalicijska svoboda ter da se glede vseh tistih vprašanj, ki niso zajeta v pogodbi, vsaka stranka opredeljuje in odloča svobodno. Državljska lista bo partner, na katerega se bo lahko koalicijska zanesla vse dotlej, dokler bodo določbe koalicijske pogodbe spoštovane. In verjamem, da bo to partnerstvo trajalo štiri leta.

Po Državljski listi, kot mladi, inovativni, sredinski politični opciji, so med volilno kampanjo in po njej padali krošje: zdaj levi, zdaj desni. Enkrat so nas proglašali za izdajalce slovenske pomladi, drugič za Janševega trojanskega konja. Tudi zadnje dni smo tarča manipulacij, s katerimi se skuša ljudi prepričati, da smo bili v pogajanjih za desnosredinsko koalicijsko nenačelni in popustljivi. Dejstva govorijo nasprotno. Za stranko s samo osmimi mandati v Državnem zboru smo v teh pogajanjih dosegli ogromno, tako na področju programa kot na področju

vpliva v koaliciji. Glede razdelitve resorjev smo imeli za to koalicijo identične zahteve oziroma identične predloge, kot za potencialno koalicijo z Zoranom Jankovičem. Za enkrat smo dosegli, pri čemer se lahko s soglasjem koalicijskih partnerjev to do predloga liste ministrov še spreminja, odlične pogoje – vodenje pravosodnega in finančnega ministrstva ter Državnega zbora. Tudi v tej koaliciji bi si želeli, da notranjega ministrstva ne prevzame najmočnejša koalicijska stranka, vendar, oprostite, z 8 % volilnih glasov nismo najmočnejša stranka v koaliciji, da bi lahko diktirali te pogoje in da bi bilo vse odvisno od nas. Na pogajalski dosežek smo ponosni. Tega dosežka, ko gre za delitev vpliva in odgovornosti, ne moremo primerjati z dosežki v pogajanjih z gospodom Jankovičem, saj dogovor Jankovičevih potencialnih koalicijskih partnerjev o teh vprašanih sploh ni nastal oziroma ni bil podpisan. Zato bi prosili, da se s temi manipulacijami preneha.

In še to. V zadnjih dneh je bilo slišati precej omalovažujočih besed o funkcijah v Državnem zboru. Celotno predsednik ene od koalicijskih strank, žal, moram to reči, je označil delo v parlamentu, citiram: "skrivanje med parlamentarnimi klopni". Spoštovane kolegice in kolegi, Državni zbor je središče slovenske demokracije. In kdor ga omalovažuje, omalovažuje samo demokracijo in s tem državljanke in državljane, ki na volitvah oblikujejo sestavo tega državnega zbora. In s to kritiko želim zaščititi integriteto slovenskega parlamenta ter vseh poslank in poslancev. In ko letijo ti očitki, kdo bo vodil Državni zbor in tako naprej. Prvič v zgodovini slovenskega parlamentarizma se kot problem pojavlja dejstvo, da druga najmočnejša koalicijska stranka vodi Državni zbor. Ne spomnim se skozi vsa leta v zgodovini, da bi bil kdajkoli to problem, dokler se ni pojavila Državljska lista. Očitno smo res hudo, hudo moteči, da je skoraj vse tisto, kar se je že kdaj zgodilo ali kar kdo kdaj reče ali kdaj kdo naredi, moteče in narobe ravno v našem primeru.

Spoštovane kolegice in kolegi! Naj današnje glasovanje o mandatarju in glasovanje o vladi 10. februarja ne zgradi zidu med strankami koalicije in strankami opozicije. Državljanke in državljani od vseh nas pričakujejo trdo delo in prave poteze in tudi sodelovanje. Držimo skupaj vsi, koalicijski in opozicijski poslanci, in jih ne razočarajmo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. O predlogu skupine poslancev, da Državni zbor za predsednika Vlade izvoli gospoda Ivana Janeza Janšo, začujem razpravo poslank in poslancev.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.



Jaz sem si pripravil nek precej umirjen nastop, pa kljub temu ne morem v uvodu mimo tega, da sem bil že pri stališčih poslanskih skupin izzvan in označen za lažnivca ali nekaj takega. Gospod Möderndorfer je govoril o tem, kako sem v četrtek napovedal tisti amandma. Jaz sem zelo jasno že enkrat povedal v Državnem zboru, da to drži, saj to je tudi v magnetogramu. Zelo jasno pa sem v razpravi povedal tudi to, da se je koalicija vseh strank odločila, da amandma ni potreben. V tem ne vidim čisto nič spornega. Tudi danes je govora o podrejanju tožilstva policiji in tako dalje. Tu gre za neko načrtno ustvarjanje javnega mnenja, ki nima nobene podlage v realnih dejstvih. Pa kljub temu mi dovolite, da grem po vrstnem redu, tako kot sem si zamislil.

Volitve so za nami, volitve so bile predčasne in nekako povsem normalno je bilo, da je zmagovalec, relativni zmagovalec poskušal oblikovati koalicijo. Mi smo pravzaprav tudi zelo jasno povedali, da pričakujemo, da bo predsednik države njemu podelil mandat za sestavo vlade, vendar se ne bom spuščal v to, kako je potekalo to oblikovanje vlade. O tem je govoril tudi predsednik Državnega zbora oziroma te koalicije, pa vendarle kaže nekaj drugega pri tem povedati. Jaz bom rekel tako, pogledajte, na nek način je nastala neka situacija, ko vsi državljani ali pa večina naših državljanov pričakuje, da je relativni zmagovalec volitev tudi mandatar. In vsa tista govoričenja okoli tega, da gre za prevaro ljudstva in ne vem kaj vse, so čisto brezpredmetna. V zadnjih letih imamo v Evropi 7 držav, kjer je bila koalicija oblikovana na popolnoma enak način kot tukaj pri nas. Zakaj? Zaradi tega, ker relativni zmagovalec ni uspel ustvariti te koalicije. Ni uspel pripeljati do koalicijske pogodbe in jo je potem sestavil nekdo drug. Oblikovala se je neka druga koalicija. Torej v Sloveniji ne gre za nič posebnega znotraj tega. Meni je žal, kako je predsednik, torej vodja poslanske skupine Pozitivne Slovenije, ki v znaku nosi nek pozitivizem že v naslovu verbalno, z veseljem oklofutal, če smem tako reči, tako kandidata kot predsednika Državnega zbora kot vse ostale vodje političnih strank, ki so v koaliciji. Dobro se zavedam, da bosta verjetno resnično vsaj ti dve politični stranki, mislim na Državljansko listo in DeSUS, imeli težave, ker bosta deležni takih kritik, kot smo jim priča zadnje dni. Čeprav je treba zelo jasno povedati, ja, kje pa piše zaboga, da mora neka politična stranka avtomatično podpreti nekoga. Kje pa to piše? Je verjetno res svobodna volja političnih strank, da same oblikujejo koalicijske povezave, tako kot so si zamislile. Jaz sem bil zelo vesel včerajšnjega dneva, ko sem v času dopoldneva slišal nekatere napovedi bodoče opozicije, "mi bomo konstruktivna opozicija", kot je rekel gospod Jankovič. Gospod Pahor je v tej zvezi tudi pisal. Vse lepo in prav, krasno. Ampak izglasujemo prvi zakon, pa je že napoved, da bo šel na Ustavno sodišče. Tudi prav, saj to je pravica določenega števila poslancev, da to tudi

naredi. Seveda bo pa morala tudi verjetno pojasniti državljanom, zakaj bi prihodnja vlada potem utegnila imeti osemnajst ministrov in ne dvanajst. Ampak to je vaša svobodna volja.

Mogoče za zaključek naj rečem še naslednje. Pogledajte, sam sem sodeloval kot državni sekretar v vladi 2004–2008. Naj vas opozorim, da je to bila edina vlada, ponavljam, edina vlada v samostojni Sloveniji, kjer je koalicija zdržala 4 leta. Razpadle so vse koalicije, razen tista v mandatu 2004–2008. Kandidat gospod Janša je takrat vodil to koalicijo. Naj vas spomnim, da smo takrat tudi predsedovali. In vse stvari, vse, kar se mu pripisuje, je na nek način medijsko pogojeno. In bom zaključil takole. Pogledajte, prvi naš kandidat za predsednika vlade, o katerem smo glasovali, velja v tej naši javni podobi za pozitivno osebo, za izjemno sposobnega menedžerja, za rešitelja Slovenije itd. Kandidat, o katerem govorimo pa danes, velja pa za avtokrata, govorim, kaj pišejo mediji, nestrpneža, razdiralca, dobičkarja, trgovca z orožjem, suroveža in še kaj. Dragi moji, predvsem pa tisti, ki poročajo, mogoče bi se pa vprašali, kako je pa prisilil teh pet strank, da so šle v koalicijo ali kaj. Ja, kako pa, dragi moji? Nikogar ni mogoče prisiliti, da bi šel v koalicijo, Dve stranki sta naprej napovedali, da gresta v desnosredinsko koalicijo in sta pri tem ostali. Dve stranki sta pa politično modro ravnali in se verjetno prostovoljno odločali. In zato se bo treba tudi vprašati, kako to, da najbolj pozitivna oseba v tej državi ne more dobiti pet strank, tisti, ki pa velja za tako negativno osebo, pa to uspe. Ja, kako pa to? Verjetno se je treba tudi vprašati o realnosti podobe tudi našega medijskega prostora, če želite, in ustvarjanja nekega javnega mnenja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Samo Bevč, pripravi se mag. Katarina Hočevar.

SAMO BEVČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Danes je že jasno, da je nezaupnica Vladi Republike Slovenije septembra lani državi prinesla več škode kot koristi. Morali smo na predčasne volitve, država je obstala in že skoraj pol leta čakamo na mandatarja, ki mu predsednik države oporeka polno legitimnost, ter na novo vlado. Med tem časom smo že dvakrat doživeli znižanje bonitetne ocene Slovenije, denar postaja iz dneva v dan držaji tako za državo kot tudi za državljane. Vlada v odhajanju pa ni mogla oziroma smela ukrepati, ker je lahko opravljala zgolj tekoče posle. Če ne bi imeli predčasnih volitev, bi se izognili tudi desetim milijonom stroškov, ki vsak dan nastajajo, ker vlade še nimamo. kot je to malo prej povedal kandidat za predsednika Vlade Janez Janša.

Vlada Boruta Pahorja, ki se poslavlja, je veljala za reformno vlado, ki pa so ji vsi po vrsti že od vsega začetka metali polena pod noge.



Tukaj mislim tako na nekatere partnerje iz koalicije kot tudi na takratno opozicijo na čelu za SDS in sindikate. Nekatere politične stranke, ki so vztrajno rušile odhajajočo vlado, sploh niso več prišle v Državni zbor. Največja opozicijska stranka, ki je bila predistinirana na zmago, pa je na volitvah dosegla zgolj drugo mesto. In to drugo mesto ji prvič v zgodovini novejših slovenske parlamentarne prakse prinaša možnost za sestavo vlade. Predvsem zaradi politične akrobacije Državljanke liste, ki se je najprej pogajala na vse strani, dokler ni končno pristala v objemu svojega naravnega zaveznika. Ob doslednem spoštovanju volilnega rezultata bi bila danes situacija popolnoma drugačna. Danes je najverjetnejši novi predsednik vlade Janez Janša poudaril, da v Sloveniji nujno potrebujemo dolgoročne strukturne spremembe ter da moramo poslati jasen signal mednarodni skupnosti, da smo sposobni stabilizirati vlado oziroma državo. Kot vodja opozicije pa je naredil vse, da so reforme odhajajoče vlade padale ena za drugo, predvsem junija lani na veliko referendumsko nedeljo, ko je padla tudi pokojninska reforma. Seveda so tukaj pomembno vlogo odigrali tudi sindikati, vendar je treba poudariti, da je takratna opozicija oziroma vsaj njen večji del na referendumih rušila tudi zakone, ki so bili usklajeni s socialnimi partnerji. Iz tega jasno sledi, da v prejšnjem mandatu nismo bili soočeni z državotvorno naravnano opozicijo.

Socialni demokrati novega kandidata za predsednika Vlade ne bomo podprli. Novemu predsedniku vlade in novi vladi bomo kritično gledali pod prste. Socialni demokrati bomo zagotovo bolj državotvorna opozicija, kot je le-ta bila v prejšnjem mandatu. Že kmalu se bo pokazalo, ali gre v naši državi zgolj za boj za oblast in delitev plena ali pa si želimo tudi kaj dobrega narediti za državo in njene državljane. Ko bo javno dostopna koalicijska pogodba, pa kaj več tudi o nekaterih drugih vsebinskih vprašanjih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Katarina Hočeva.
Pripravi naj se gospod Franc Jurša.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DLGV):
Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Zadnje čase se veliko govori o legitimnosti. Se več, v Sloveniji imamo tako po novem dve vrsti legitimnosti: polno in nepopolno, razlika med njima pa znaša nekaj odstotkov. Žalosti me, da se v luči političnih interesov izumljajo novi pravni pojmi, ki se jih še dodatno zavija v celofan diplomatskega jezika. Sama sem mnenja, da ima danes več kot polovica Slovenije, ki preko izvoljenih predstavnikov, poslank in poslancev, za mandatarja predlaga gospoda Janeza Janšo, polno legitimnost. Ob sestavljanju koalicije se je izkazalo, da je naš politični sistem naravnano tako, da zmagovalca

določi sposobnost sodelovanja. In to je bogastvo političnega sistema. Koalicija, ki danes predlaga mandatarja, je dokazala, da je sposobna sodelovanja. In prepričana sem, da bo v prihodnosti prepoznana kot koalicija, ki je sposobna sodelovanja z drugače mislečimi. Ob tem bi poudarila, da nisem samo poslanka Državljanke liste, ampak sem tudi predstavnica Zagorjanov, Zagorja, kjer je doma liberalna misel. In moj glas za vas, gospod Janša, naj bo spodbuda, da boste resnično predsednik vseh, tudi tistih, ki imajo drugačna prepričanja ali nazore. In v tem duhu bom po naše, po knapovsko zaključila: Srečno! Pa ne razočarajte delavskega razreda!

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša.
Pripravi naj se mag. Matej Tonin.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Stranka DeSUS, ki ji pripadam, je lansko leto 21. oktobra na kongresu na Bledu sprejela svoj program za nastop na predčasnih volitvah, ki smo jih imeli 4. decembra lansko leto. V programu je v prvi alineji zapisano: "Ne bomo šli skrajno levo, ne bomo šli skrajno desno, ampak zanima nas izvedba našega sprejetega programa." Jasno smo razmejili tudi ideološka vprašanja. Mi se zavzemamo, da se Cerkev loči od države. Mi imamo pozitiven odnos do narodnoosvobodilne borbe. In vsem, s katerimi smo vstopili v koalicijo, smo to tudi jasno in nedvoumno povedali. Program, ki je bil sprejet, je temeljil na življenjskih zadevah. V naši stranki imamo več mladih, kot smo jih imeli v preteklosti, toda še vedno prevladujejo starejši člani. Zavedamo se, kljub temu da je večina upokojencev, da brez poudarka na gospodarstvu ni možnosti delitve. Tako smo tudi zapisali v programu – na prvem mestu gospodarstvo, potem velike in pomembne državne investicije, kajti z njimi lahko pripeljemo državo iz gospodarske krize. Poudarek je bil dan predvsem zaposlovanju mlajše kot tudi starejše generacije, kulturi, športu, izobraževanju, pa seveda še kako temeljito – zmanjšanju družbene režije. V nobenem primeru pa nismo pozabili na socialo, to je naša temeljna vrednota in temeljna naloga, da se zavzemamo za upokojence, za tiste, ki prejemajo socialno pomoč, in predvsem za tiste na robu družbenega življenja. Zavedamo se, da je treba speljati reforme. Nekateri tu v Državnem zboru, s katerimi sem sedel tudi v preteklem mandatu, bodo rekli, saj tega niste storili. Ja, nismo podprli pokojninske reforme, ker ni bila dovolj temeljito usklajena s socialnimi partnerji, ker ni bila usklajena znotraj partnerjev iz koalicije in ker enostavno in preprosto ni bila pravična do vseh enako. Zavedamo se, da brez pokojninske reforme ne bomo mogli izpeljati



vseh teh ustreznih ukrepov, ki bi pripeljali Slovenijo do boljšega jutri.

Naj povem, da smo vseeno v stranki DeSUS bili prepričani, da je treba najprej izpeljati razgovore z relativnim zmagovalcem teh volitev, z gospodom Jankovičem. To smo tudi storili in smo to počeli vse do tistega časa, dokler enostavno in preprosto nismo spoznali, da gospod Jankovič zaradi premajhnega števila glasov v Državnem zboru ne more oblikovati ustrezne koalicije in ni bil imenovan za kandidata za predsednika vlade. Ker pa nismo želeli politične krize, smo se odločili, da gremo na razgovore, pogajanja s strankami desne sredine, ki so nam to sodelovanje tudi ponudile. Uspeli smo in dogovorili smo se za ukrepe, ki so pomembni iz našega programa, da dejansko realiziramo program, kolikor smo jih dobili v tisti koaliciji, ki je nastajala z relativnim zmagovalcem.

Zavedamo se, da ne bo enostavno, da bo težko. Gospodu Janši bi želel, da sestavi dobro vlado, ki bo uspešna in ki nas bo popeljala v boljši jutrišnji dan za Slovenijo. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Matej Tonin. Pripravi naj se dr. László Göncz.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, drage kolegice in kolegi, spoštovani kandidat za mandatarja!

Naj mi bo danes dovoljeno, da govorim v prisposodobah. Položaj Slovenije je približno isti, kot je položaj znamenite ladje Costa Concordia. Najbrž se boste strinjali. V tem trenutku naša ladja pluje proti čerem. In od novega kapitana je odvisno, ali bo to ladjo odvrnil od čeri. Lahko rečem, da bo Nova Slovenija ostala na tej ladji in kapitanu pomagala odvrniti ladjo od čeri. Čeprav nas številni svetovalci spodbujajo, nam narekujejo, "pa ne bi bilo lažje za Novo Slovenijo, če bi v tem trenutku ostala v opoziciji, samo štirje ste". Res je, bilo bi lažje. Ampak mi nismo šli na volitve zaradi tega, da bi nam bilo lahko, ampak zaradi tega, da nekaj naredimo za to našo ljubo domovino.

V mandatu 2004–2008, mislim, da smo dosegli velike rezultate. Tudi ministri Nove Slovenije so dobivali velika priznanja, pa smo za to plačali veliko ceno. Mi smo že v mandatu 2004–2008 državo postavili pred stranko. In to mislimo delati tudi v novem mandatu.

Gospod Veber je prej govoril o tem, kako je bila opozicija v mandatu, ko nas ni bilo v parlamentu, nekooperativna in da je nagajala. Mogoče je pozabil omeniti, da je bila pa koalicija tista – sama, ki je zrušila predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja. Mislim, da bi bilo na to treba tudi dodatno opozoriti.

Naj rečem naslednjo stvar. V tem trenutku odgovornost za vodenje države prevzema koalicija, ki je edina v zgodovini do sedaj zdržala od začetka do konca v nespremenjeni obliki. To je prva stvar. Druga stvar, speljali smo nekatere bistvene in ključne zadeve v mandatu 2004–2008. Ne nazadnje, na čelo te naše koalicije se postavlja človek, ki ima danes največ mandatarskih izkušenj. Tudi to ni nezamerljivo, ko govorimo o kritičnih in težkih trenutkih, ki so pred nami. Rad bi rekel še eno oziroma dve čestitki za odgovorno držo. Najprej kolegom iz DeSUSa. Oni bi lahko zelo enostavno vztrajali na nekih imaginarnih ideoloških razlikah, pa so se odločili, da bodo postavili tudi oni državo pred stranko. In še ena stvar mogoče, da volivce DeSUSa, ki zdaj napadajo gospod Karla Erjavca, pomirim, da že danes je Cerkev ločena od države, to je prvič. Druga stvar, tisti, ki govorite o verouku v šolah, naj jasno in glasno povem, da Nova Slovenija ni za to, da pride verouk v šole, da ne bo kakršnihkoli napetosti ali problemov, jasno in odkrito govorim. Naslednja stvar, gre pa tudi čestitka gospodu Pahorju. Mislim, da je gospod Pahor napisal lepo in zelo jasno pismo, ko je rekel, da tej bodoči novi vladi ni mogoče odrekati legitimnosti in da je to nesporna pravica in da je to demokracija. Jaz mu tukaj pritrjujem. Medtem ko pa predsednik republike, ki naj bi vse nas državljane povezoval, govori nekoliko drugače in na nek način vnaša napetost v ta naš politični prostor, kar pa ni dobro. Jaz upam, zdaj gospoda Pahorja žal ni tukaj, ampak mu bodo kolegi Socialnih demokratov povedali, da naj se jeseni vendarle odloči za kandidaturo. Jaz mislim, da utegne biti zelo dober kandidat. Ne mu tega pozabiti povedati. Torej kandidat za predsednika države.

Opozoril bi še na eno stvar, na leto 1990. Zdaj se v tem trenutku govori, kot da se je prvič v zgodovini zgodilo, da bo mandatar oziroma predsednik vlade nekdo, ki prihaja iz druge največje stranke. Ne bo prvič. Tisti, ki poznate zgodovino, res sem nekoliko mlajši, ampak ta del zgodovine pa poznam. Leta 1990 je zmagala stranka Demokratične prenove, drugi pa so bili ZSMS-jevci in tretja je še bila Slovenska krščanska demokracija. Gospod Jakič se bo najbrž spomnil, da je takrat vlado sestavil gospod Lojze Peterle, ker je imel večino v okviru Demosa v parlamentu in zaradi tega gospod Kučan takrat niti ni pomislil, ali bi podelil mandat tretji stranki, ne drugi, tretji stranki, ampak ga je. In jasno je, zakaj ga je.

Če počasi zaključujem bi rekel, da nas zagotovo čakajo izjemno težki časi. Jaz samo upam, da to, kar govorite, da bo to resno držalo, da ne bomo eni ta voz vlekli naprej, drugi ga boste pa nazaj. Upam, da bo držalo to, kar govorite, da boste konstruktivna opozicija.

In še zadnji stavek, če mogoče malo parafraziram. Gospod Erjavec je rekel, da s tem, ko prevzemamo mi odgovornost za vodenje vlade, da je to pot v pekel. Jaz bom rekel, da je



vsaj to pot v vice, ker iz vic je vsaj še možna rešitev v nebesa, iz pekla pa nič več ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz. Pripravi se gospa Saša Kos.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Ker sem tudi sam dobil veliko pisem v preteklosti, bom nekoliko širše začel svojo razpravo. Živimo v času, ko so se razmere v primerjavi s kakšnim desetletjem prej bistveno spremenile. Industrija, obrt, storitvene dejavnosti ne morejo ustvarjati izdelkov, produktov, ki smo jih nekdanj potrebovali, ker so danes naša pričakovanja bistveno drugačna. Življenjska raven je objektivno višja tudi v Sloveniji, hvala bogu, kar pa je žal prineslo tudi veliko neenakomernosti v našo družbo z vidika razpolaganja s premoženjem in dobrinami in tudi korupcijo, poleg tega pa tudi zelo neugodne demografske trende. Tako lahko danes ugotovimo, da nič ni tako, kot je bilo prej. Potreben bi bil iskren pogled v ogledalo, pri čemer naj bi vsak najprej pogledal sebi v oči in šele nato vsem drugim. Nato bi moral slediti bistveni miselni preskok, spremembe na celotni paleti socializacije in osveščanja ter strukturnih sprememb izobraževanja, ki bi dejansko temeljili na kvalitativnih, moralnih in socialnih vrednotah. Morali bi pustiti za sabo stereotipno razmišljanje, ki temelji na nekih izgubljenih iluzijah. V zadnjih letih je prišlo tudi do ekstremne polarizacije družbe v političnem smislu ter do mnogokrat povečane možnosti državljanov do pridobivanja informacij, dobrih in slabih oziroma objektivnih in zavajajočih. Državljanji v težkih časih pričakujejo nekakšnega odrešitelja, ki ga seveda ni in ga ne more biti. Težava pa je tudi, da na morebitne kandidate večina državljanov gleda iz sorazmerno ozke interesne politične ali ideološke perspektive. Možnosti za postopno sanacijo stanja seveda so oziroma jih moramo skupaj poiskati. Pri tem bo nova vlada morala dajati poudarek tako uravnovešenju javnih financ, s poudarkom na ustvarjanju delovnih mest, kot tudi na strukturnim spremembam, upoštevanju neenakomernega socialnega položaja prebivalstva ter tudi vprašanju sankcioniranja nepravilno pridobljenega premoženja. V krogu avtohtonih narodnih skupnosti se poskušamo z nastalo situacijo iskreno soočiti. Prepričani smo, da je kljub težkim časom v obstoječem ustavnem in finančnem okviru mogoče veliko narediti na področju transparentnosti in sistemske nadgradnje modela zaščite pravic avtohtonih narodnih skupnosti v Sloveniji. Ta skupna namera je zapisana tudi v dogovoru o sodelovanju med potencialno novo vladno koalicijo in poslancema narodnih skupnosti. Najinemu poslanstvu primerno držo sva si

poslanca narodnih skupnosti zastavila tudi glede nastajanja nove vlade. Pri tem je bilo najvažnejše vodilo, seveda poleg prioritete na področju urejanja in razvoja narodnih skupnosti, da mora predlagani mandatar razpolagati vsaj z nedvoumno minimalno večino in pri tem poslanca narodnih skupnosti ne moreta odločiti o strankarski ali ideološki barvi potencialne koalicije. Prvi poskus relativnega zmagovalca pri tem ni bil uspešen. Upajmo, da bodo današnje volitve uspešne in bo s tem prekinjeno obdobje nestabilnega političnega stanja v državi. Kot je bilo v stališču gospoda Battellija poudarjeno, midva bova danes podprla predlaganega mandatarja. Naj pri tem poudarim, kot sva to v preteklih dneh večkrat povedala, s podpisom dogovora o sodelovanju smo postavili dobro osnovo za iskren odnos med poslancema narodnih skupnosti in potencialno vlado. Seveda pa to ne pomeni, da bi midva bila sestavni del koalicije, kar predlagani mandatar in predsedniki strank, ki so dogovor podpisali, razumejo tudi tako. Zato si želim, da bodo v naslednjem obdobju predlagani ukrepi, zakoni in programi takšni, ki jih bova lahko tudi podprla, ker bodo strokovno primerni. Predvsem to je najin pogoj pri podpori predlogom nove vlade. V strankarske in ideološke debate se tudi v bodoče ne želiva spuščati.

In za konec naj še povem, da je bil odnos vseh strank do najin stališč maksimalno korekten. Stališče organizacij obeh narodnosti je bilo tudi poenoteno, čeprav je bil marsikdaj pritisk javnosti prepotenciran, enostranski ali celo parcialen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Saša Kos. Pripravi se mag. Andrej Šircelj.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Zopet se bom dotaknila ministrstva za kulturo. Včeraj sem prejela javni protest sindikata Glosa ob nameravani ukinitvi samostojnega Ministrstva za kulturo. Ta govori o tem, da je dosedanja slovenska politika vseh barv imela posluš za razvoj kulture, na statusni in simbolni ravni pa tudi samostojno Ministrstvo za kulturo. Presenečeni ugotavljajo, da namerava to dobro prakso prekiniti prav skupina političnih strank, ki so bile nosilke slovenske pomladi, in to kljub temu, da so imele v najbolj ključnih trenutkih pomembno podporo večina kulturnih ustvarjalcev in razumnikov. V nadaljevanju govori tudi o tem, da mora biti skrb za kulturo pri majhen narodu in mladi državi stokrat pomembnejša od skrbi za kulturo pri velikih in odraslih članih iste družine. Podpisnik tega protesta je Doro Hvalica, predsednik sindikata Glosa. Kot vsi vemo, je kultura naš osnovni temelj in neizbrisna vsebina prepoznavnosti in resničnosti. Slovenska kultura



je mnogo starejša od slovenske države, še mnogo starejša od trenutka, ko je Primož Trubar zapisal ime, ki nas združuje in predstavlja kot narod in zdaj dve desetletji kot državo. Slovenski jezik smo še mnogo dlje kot tisočletje utemeljevali, vztrajali, utrjevali v sebi lastni identiteti. Vlogo kulture se s slovensko državnostjo ni zmanjšala, ko se je Republika Slovenija vključila v Evropsko unijo, se je njena vloga le še povečala, saj je kultura, tista najbolj prepoznavna in odločujoča različnost, duhovno bogastvo, trajno dragocena, edinost vsake članice. Kulturna ustvarjalnost, moč in izvornost ter ustvarjalnost je odvisna od nas, naše človeške, politične, državotvorne dozorelosti. Našo duhovno in nacionalno substanco lahko ohranja, neguje in razvija učinkovita, široko razumevajoča samostojna kulturna politika. V 5. členu Ustave Republike Slovenije je zapisano: "Država skrbi za skladen razvoj Slovenije." To vsekakor ne bo mogoče, saj me zelo skrbi, ker bo ministristvo za kulturo združeno oziroma vsako združevanje prinaša odvisnost oziroma prilagajanje in sklepanje kompromisov, kar pa ne vodi v napredek. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Andrej Šircelj, pripravi se Andreja Črnak Meglič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, cenjene kolegice, cenjeni kolegi!

Vesel sem danes, da je kandidat za predsednika Vlade v svojem uvodnem nagovoru predstavil dejansko stanje, in sicer tisto stanje, ki ga je pripravila uradna služba Vlade in ki kaže na zapletenost mednarodnih ekonomskih odnosov, ki kaže na zapletenost gospodarstva tako v Evropi kot v svetu in seveda, ker smo del Evrope in del sveta tudi mi, tudi pri nas.

Včeraj je še ena agencija znižala Sloveniji bonitetno oceno, denar je danes dražji. Ker je denar dražji, bo tudi življenje državljanov in državljanek dražje. Banke bodo, če se bodo želele zadolžiti, in kot kaže, se bodo morale zadolžiti, da bodo poplačale že sprejete dolgove, že tiste dolgove, ki so jih dejansko vzele, bodo za te nove zadolžitve, za te nove kredite plačevale višje obresti. Plačevanje višjih obresti na dolgi rok pomeni revščino. Država, podjetje ali banka mora za najetje kredita dati jamstvo v takšni ali drugačni obliki. In ko dejansko ni možno poplačati niti obresti, niti glavnice, pride do tega, da se kredit najame zato, da se poplača drug kredit. In na koncu kredit prevzame podjetje, prevzame banko in prevzame državo. To je seveda lahko negativni scenarij, vesel pa sem, da je bila podpisana koalicijska pogodba, katere glavni del so gospodarski ukrepi, so ukrepi, ki bodo to državo popeljali iz krize in ki bodo pokazali in šli v smer, da se bo pričela gospodarska rast in da bo zaradi tega tudi več delovnih mest. Ni cilj izključno gospodarska rast,

cilj so tudi delovna mesta v današnjem času, ko imamo več kot sto deset tisoč zaposlenih, so verjetno še bolj pomembna.

Zato so ukrepi, ki jih predvideva koalicijska pogodba, narejeni za sanacijo bančnega sistema, kar z drugimi besedami pomeni, da bodo banke lahko začele dajati kredite, da bodo banke dejansko osvobodjene teh slabih kreditov, jih ne bodo imele več, prenesle jih bodo na neko drugo organizacijo in s tem bodo lažje dajala posojila gospodarstvu in tudi prebivalstvu. To je eden izmed pogojev, da bo gospodarstvo zaživelo in da bodo zaživela predvsem srednja in majhna podjetja. Ravno tako mislim, da je to pomembno za velika podjetja, vendar mi imamo danes dejansko neko sorazmerje med malimi in velikimi oziroma srednjimi podjetji.

Drug pomemben ukrep je tisti, ki se nanaša na sanacijo javnih financ. Z drugimi besedami, zadnja tri leta potrošimo za približno 20 % več, kot ustvarimo. In če potrošimo več, kot ustvarimo, se zadolžujemo. Država se zadolžuje. In če se država prekomerno zadolžuje, to pomeni, da bo morala plačevati vedno več obresti. Danes je zadolžitev 16 milijard evrov, pred tremi leti je znašala ta zadolžitev 8 milijard evrov. Nekateri primerjajo te milijarde z bruto družbenim proizvodom, navsezadnje je to strokovni kazalec tudi v Evropski uniji in drugod, vendar tisto, kar je zaskrbljujoče, je smer razvoja, je trend tega zadolževanja. Trend zadolževanja pomeni večje plačevanje obresti. V Sloveniji se bomo morali dogovoriti, da bomo potrošili toliko, kolikor ustvarimo. To je zagotovilo, da se bo prenehalo zadolževanje. Menim pa, da za razvoj, razcvet gospodarstva, za večjo konkurenčnost gospodarstva to ne bo dovolj. To ne bo dovolj predvsem zaradi tega, ker gospodarstvo potrebuje boljše ukrepe, potrebuje boljše okolje, v katerem bo lahko bolje gospodarilo in na lažji način prodajalo svoje izdelke doma in v tujini, in opravljalo storitve. Za te pogoje bo treba sprejeti določene ukrepe, sprejeti bo treba zakone, ki bodo določali poenostavljeno obdavčitev za mala in srednja podjetja, tako imenovano pavšalno obdavčitev. Poleg tega bo treba razbremeniti tiste najbolj ustvarjalne ljudi prekomernih davkov. To se lahko naredi s spremembo dohodninske lestvice, lahko tudi s tako imenovano socialno kapico, ki jo imajo, mimogrede, uvedeno v veliki večini evropskih držav. Kombinacija teh ukrepov, sanacija bančnega sistema, hkrati uveljavitev načela, da bomo potrošili toliko, kolikor bomo ustvarili, in izboljšanje pogojev gospodarjenja, so tisti ukrepi, ki bodo državo popeljali iz krize. In mandatar oziroma bodoči mandatar, upam, da bodoči mandatar gospod Janez Janša stoji za programom, ki je strokoven, za programom, ki je tisti, ki bo dejansko zmogel oziroma pripomogel k temu, da bo država prišla iz krize. To je tisto, kar njega in celotno ministrsko ekipo tudi zavezuje, da se bodo po letu in pol oziroma po



dveh letih pokazali boljši rezultati. In zaradi tega velja gospoda Janeza Janšo podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič, pripravi naj se mag. Stanko Stepišnik.Proceduralno.

Prosim, izvolite proceduralno.

PETER VILFAN (PS PS): Jaz predlagam, gospod podpredsednik, da za kratek čas prekinemo to sejo, da se lahko kandidat za mandatarja vrne v dvorano, ker ta razprava je namenjena njemu, govori o njem, in to kljub temu, da dopuščam možnost, da gospod kandidat prisluškuje tej razpravi.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Zagotovo kandidat za mandatarja kje posluša našo razpravo. Razumemo pa, da vsako minuto tudi ne more biti prisoten, in predvidevam, da se nam bo med razpravo priključil.

Besedo, kot rečeno, ima dr. Andreja Črnak Meglič, pripravi naj se se mag. Stanko Stepišnik.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Danes se pogovarjamo o kandidatu za mandatarja v bodočem štiriletnem obdobju in uvodoma naj povem, da kandidata ne nameravam podpreti. Najprej ga ne nameravam podpreti zato, ker pričakujem kontinuiteto in nadaljevanje že videnega iz obdobja 2004–2008, ki se je odražalo v avtoritarnem načinu vodenja in opravljanja vlade in države, politične kulture, sestavni del je tudi to, da nas niti ne posluša, težnje po podrejanju relevantnih družbenih sistemov. Toda večji del mojih pomislekov se vendarle navezuje na vsebinske razloge. Program, katerega glavni nosilec je kandidat za mandatarja, gradi svojo legitimnost na različnih poudarkih. Najprej na hitri prodaji državnega premoženja. Vemo, da so marsikateri člani njegove koalicije zelo oprezno govorili o državni srebrnini in njeni razprodaji. Sedaj pa lahko v samem programu preberemo, da tukaj ne bomo imeli več večjih pomislekov. Tisto, kar je pa še najbolj zaskrbljujoče, pa je, da se bo ta razprodaja odvijala v času gospodarske recesije, kar pomeni, da bomo za izplenjeno dobili veliko manj, kot bi lahko. Drugič, zaradi velike razbremenitve kapitala, ki seveda ni nujno, da vsepovsod in vedno daje pozitivne učinke na pozitivno gospodarsko rast in večje zaposlovanje. Študija Ocena makroekonomskih posledic pomembnejših predlaganih ukrepov, gospoda Majcna in Čoka, je pokazala, da saldo vedno ni pozitiven, vendar pa je ob tem treba poudariti, da vsaj na kratek rok, dokler se pozitivni učinki ne bodo pokazali, bo treba povečan primanjkljaj, ki ga bomo s tem

povzročili, najmanj po oceni v višini milijarde evrov, nekako pokriti. Iz katerih virov bomo to pokrili? Odgovor se nakazuje. Pod formulo večje konkurenčnosti je skrita privatizacija javnega sektorja in pa odpravljanja socialne države. Vsem je skupno to, da nosijo ime uvajanje neoliberalnih oziroma liberalizacija ukrepov. Rezultat z vidikov uresničevanja blaginje ljudi pa je znan. Prinesla bo novo razporeditev premoženja dohodkov med prebivalstvom, se ve, v prid koga.

Če se nekoliko bolj osredotočim na odpravo socialne države oziroma temeljite reforme, ki bodo...

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Dr. Črnak Meglič, zaradi tehničnih težav boste ponovno dobili besedo, ker se trenutno šteje proceduralni čas, ne pa čas poslanske skupine. Zdajle vas je izklopilo in boste, samo za trenutek, prosim, takoj dobili nazaj besedo in čas bo tudi urejen.

Je treba počakati eno minuto.

Nadaljujte, dr. Črnakova.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): V nadaljevanju bi posebej spregovorila o sami socialni državi oziroma temeljnih reformah, ki jih načrtujete in predvsem o pokojninskem sistemu, za katerega vsi skupaj ocenjujemo, da je eden izmed tistih sistemov, na katerih pravzaprav sloni socialna država. Največji šok sem danes doživela, mislim, da sem prav razumela, da do leta 2015 ne potrebujemo pokojninske reforme. Prav, če v Sloveniji tako mislimo. Vendar zelo hitro nas bodo o tem, da pokojninsko reformo potrebujemo, prepričali naši mednarodni partnerji. Hkrati pa velja poudariti, kasneje jo bomo uveljavili, ostrejši bodo morali biti ukrepi. Kot sem razumela vsebino sprememb pokojninskega sistema, naj bi se zmanjšala medgeneracijska solidarnost, vpeljala individualizacija in krepitev drugega in tretjega stebra. To pa so značilnosti sistema tako imenovanih nacionalnih računov. V državah, kjer imajo ta sistem vzpostavljen, naj povem, da je rasel organsko. Od začetka vzpostavljanja pokojninskih zavarovanj, kjer so pršli radikalno iz enega sistema, se pravi dokladnega sistema, kot ga imamo mi, v nov sistem nacionalnih računov, je prišlo do resnega omajanja pokojninskega sistema, ki se je odrazil tudi v poslabšanju socialnega položaja bodočih upokojencev.

V nadaljevanju naj poudarim, da pravzaprav ta sistem pomeni, da bodo bodoči upokojenci v večji meri morali skrbeti za svojo lastno socialno varnost v času upokojitve. Če naredimo hipotetični račun, pri plači tisoč 500 evrov in povprečni prispevni stopnji 23,5 % in ta del razdelimo na pol, prvi del, ki bo solidarnostni, drugi del pa lastni prispevki, bomo kaj hitro z izračuni ugotovili, da z vplačanimi prispevki bodoči upokojenci ob zmanjšani solidarnosti lahko pričakujejo nižje pokojnine, kot so danes.



To še posebej velja za tiste z nižjimi dohodki. Seveda pa bodo imeli višje pokojnine tisti, ki si bodo lahko privoščili dodatna zavarovanja, to pa so predvsem tisti, ki jih bomo razbremenili tudi s socialno kapico, ki, mimogrede, stane 240 milijonov, in pokrivanje izpada prihodka bo treba zagotoviti v obeh zavarovalnih sistemih.

Če nadaljujem, presečna množica vrednot in programskih ciljev stranke, ki ji pripadam, ter program, ki ga kot mandatar ponuja gospod Janez Janša, me vodijo k odločitvi, da vas ne bom podprla. Odgovornost za izvolitev mandatarja je tako v rokah vaših zaveznikov. To pa ne pomeni, da ne bom podprla rešitev, za katere bom presodila, da so dobre za ljudi in za državo. Socialni demokrati smo namreč zelo konstruktivna stranka in nismo obremenjeni s slo po oblasti, zaradi katere bi delovali v nasprotju z interesi države in ljudi. Politiko dosledno razumemo tudi kot delovanje za javno dobro. Od vaše ponudbe rešitev pa je odvisno, katere bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Stanko Stepišnik. Pripravi naj se gospa Alenka Pavlič.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Veliko je bilo danes povedanega o programu. Bodoči mandatar je nanizal mnogo statističnih in analitičnih podatkov. A dober program ali pa slab program mora imeti vsaj cilje in ukrepe, kako te cilje doseči. Predvsem manjka v tem programu, kako, s čim, kdaj pognati gospodarstvo. Kaj narediti za spodbudo gospodarstvu, da bo investiralo in pričelo zaposlovati? Kaj, kako in kdaj pognati razvoj in raziskave? Zaposlovanje, razvoj, raziskave in zagon gospodarstva so temelji za rešitev današnje situacije v Sloveniji, s čimer, mislim, da se vsi strinjamo. Program za gospodarstvo bi moral nanizati, kako v enem letu zaposliti vsaj 15 tisoč nezaposlenih, 5 tisoč mladih, ki prihajajo vsako leto, pa verjetno še nekaj tisoč tistih, ki bodo izgubili službe v letošnjem in naslednjem letu. Kriza v gospodarstvu je izredno velika. Sam izhajam iz gospodarstva, imam več kot 30 let izkušenj in moram reči, da so danes, kot se pogovarjam z ljudmi, vsa podjetja prezadolžena, vračati morajo denar bankam, da le-te plačujejo tiste svoje sindicirane kredite, ki so jih najele. In verjetno letos gospodarstvo ne more računati na noben denar za resne tehnološke investicije, za razvoj in raziskave. To me izredno skrbi, skrbi zaradi tega, ker bo še več nezaposlenih.

Ker ni določenih ciljev in pravih ukrepov v tem programu, me je strah in zato bom glasoval proti.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa za besedo. Besedo ima gospa Alenka Pavlič, pripravi se gospa Eva Irgl.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani vsi!

Glasovala bom proti izvolitvi Janeza Janše za mandatarja. Zakaj? Skoraj pol življenja sem delala v podjetju Intereuropa, ki je bila od nekdaj paradni konj slovenskega gospodarstva. 20 najbolj produktivnih let sem dala temu podjetju. Vprašali me boste, kaj se je zgodilo.

Leta 2004 je nastopila vlada Janeza Janše. Državna podjetja so postala talec te politike in interesov. Iz Mercatorja je odneslo gospoda Zorana Jankovića, v Intereuropa pa nam je prineslo gospoda Andreja Lovšina. Se sliši znano? 130-milijonska investicija je potopila 60 let koprskе tradicije in 20 let mojega truda in dela. Intereuropa se utaplja v kreditu, ki ga nikdar ne bo mogla odplačati. Zaposleni niso krivi za slabo zdravje podjetja. Podjetje brez državne pomoči ne bo dočakalo svoje 70-letnice. Nikoli nisem bila posebej politično opredeljena. Sedaj pa točno vem, da take politike ne želim nikoli več. Govorite o prodaji državnega premoženja. Ne želimo si, da nam ga razprodate, in sicer premoženje, ki so ga naši očetje in matere s trdim delom ustvarjali skozi celo življenje. Prodali ste našo železarno in vso slovensko industrijo jekla za nekaj drobiža. S tem se Jesenicam odvzeli dušo, sedaj pa boste prodali še ceste, ki nas povezujejo. Ne želimo si tudi, da nam Gorenjcem z lastnega dvorišča tujci odvažajo vrhunski les s Pokljuke in ga prodajajo za najboljše pohišstvo. Vlada in mandatar, o katerem glasujemo danes, je že vladala od leta 2004 do 2008. To je bil čas debelih krav, pa v tem času ni privarčevala nič, pustila je prazno blagajno. Gospod, bodoči mandatar, predstavljate se kot rešitelj, ki bo v časih, ki so najtežji od osamosvojitve dalje, rešil celotno gospodarstvo. Prav tako je zelo zanimivo, da ste lansko leto pozivali k bojkotu reform prejšnje vlade in k predčasnim volitvam. Sedaj govorite o nujnosti reform in vabite gospoda Pahorja v široko koalicijo. Jaz vas ne razumem. Pomembna vam je oblast, ne država.

Ko smo na prejšnji seji glasovali o mandatarju Zoranu Jankoviću, je vsa Slovenija videla, da vaši poslanci ne smejo misliti z lastno glavo in da ste s psihološkim pritiskom prepričali, da bi glasovali, saj je šlo za tajno glasovanje. Kako boste danes preverjali, ali so vaši poslanci obkrožili "za" ali "proti"?

Zanima me še, kako boste danes ravnala poslanca manjšine, žal ju ni tukaj, saj sta na prejšnjem glasovanju trdila, da ne želita biti jeziček na tehtnici. Ker sta večkrat javno zatrjevala, da ne želita odločati o slovenski vladi, bi bilo pošteno do državljanov, da se tudi tokrat glasovanja vzdržita ali pa da glasujeta proti. Danes vas ne bom prosila, pač pa pozvala, da preden obkrožite, pomislite na to, da boste za vse, kar se bo dogajalo, odgovorni vi. V Kranjski



Gori, na Jesenicah, v Žirovnici, v Radovljici, na Bledu in na Bohinju so volivke in volivci jasno pokazali, koga si želijo. Seveda niso med tistimi 600 tisočimi, za katere trdite, da vas podpirajo.

Zato vas jaz nikakor ne bom podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravi se mag. Melita Župevc.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Danes je zagotovo zelo pomemben in pa tudi pozitiven dan, tako za vse nas, ki sedimo tukaj v tem državnem zboru, kot za vse državljanke in državljane Republike Slovenije, kajti končno bomo po vseh neuspešnih poskusih in po vseh situacijah, ki smo jim bili priča v zadnjih dveh mesecih, končno dobili mandatarja za sestavo vlade.

4. decembra smo imeli predčasne volitve. Na njih je Pozitivna Slovenija z gospodom Zoranom Jankovičem dobila natančno dva poslanska mandata več kot Slovenska demokratska stranka. Predsednik države je, tako kot je že v navadi in kar je seveda edino pravilno, dal najprej priložnost za to, da postane mandatar, gospodu Zoranu Jankoviču. Njegovi poslanski kolegi so zatrijevali po medijih in v javnosti, da ima osemindeset glasov zagotovljenih. No, na koncu se je vendarle ugotovilo in razkrilo, da nima niti iz lastnih vrst dveh glasov. Na koncu je gospod Zoran Jankovič dobil samo dvainštirideset glasov za predsednika Vlade, kar daje tudi neke vrste težo temu, kakšen kandidat je.

Danes pa imamo pred seboj novega kandidata za predsednika Vlade, gospoda Janeza Janšo. Predlog so vložile poslanske skupine v proceduro, ker se predsednik države ni odločil, da bi drugouvrščenemu na volitvah dal to zaupanje. Moram pa reči, da se je predsednik države skozi svoja dejanja predvsem pa v tem zadnjem izkazal za izjemno dvoličnega, sploh ko govorimo o odnosu do dveh največjih predsednikov strank, v odnosu do Janeza Janše, ki ga imamo danes za kandidata, in v odnosu do gospoda Zorana Jankoviča. Če je prvemu, se pravi gospodu Janezu Janši, že vnaprej odrekel kakršno koli možnost, da ga bo predlagal za mandatarja oziroma za kandidata za mandatarja, pa je drugega ponujal kot suho zlato, pa čeprav je prvi imel zagotovljeno podporo v Državnem zboru, drugi pa več kot očitno ne. Gospod predsednik države je dejal, da gospoda Janeza Janše ne more predlagati za kandidata za predsednika Vlade, ker naj bi bil oporečen, ker je v kazenskem postopku v konstruirani aferi Patria, ki se tudi po zadnjih dogodkih, kot lahko vidimo, sesuva kot hišica iz kart.

Jaz sem v prejšnjem mandatu vodila preiskovalno komisijo Patria in moram reči, da smo prišli do izjemno zanimivih ugotovitev, tudi v tistih sejah, ki so se dogajale na zaprtem delu in o katerih ne morem govoriti, ampak so izjemnega pomena in marsikaj povedo. Seveda pa je bil na drugi strani izjemno primeren kandidat gospod Zoran Jankovič, ker je odličen gospodarstvenik, ker je zmagal na volitvah. Tega vam, gospod Jankovič, nihče ne oporeka in je prav, da vam je dal to priložnost, ampak vendarle je treba biti previden, kajti nad vami se tudi kažejo neki temni oblaki suma pranja denarja, suma utaje davkov, suma trgovanja z zemljišči, suma oškodovanja upnikov. Ampak predsedniku države je to očitno popolnoma po meri.

Če imamo na eni strani kandidata, ki je v konstruirani aferi, v kateri iščemo dokaze že približno štiri leta ali pa pet, potem smo imeli pred časom v tem Državnem zboru kandidata, ki ima tudi neke sume, o katerih se tudi že veliko govori, o katerem je tudi tekla preiskovalna komisija v tem Državnem zboru in tudi prišla do izjemno zanimivih izsledkov. Ampak ta kandidat je za gospoda predsednika države neoporečen in odličen ter ima, da ne pozabim povedati, vso njegovo zaupanje.

Jaz bom seveda podprla gospoda Janeza Janšo za predsednika Vlade, ker sem prepričana, da ima vse kvalitete za to, da lahko vodi vladno uspešno, pogumno in pokončno ter tudi odločno, sploh v situaciji, v kateri se je znašla država. Verjamem tudi, da bo v nadaljevanju sestavil takšno vladno, ki bo lahko najprej stabilizirala finance in vzpostavila takšen nivo, da bomo lahko vendarle po kakšnem letu in pol ali pa dveh izplavali iz te krize, v kateri smo se znašli. Seveda pa bo treba marsikje kaj tudi odvzeti. Gospoda Janeza Janšo bom podprla za predsednika Vlade tudi zato, ker se je med predsedovanjem Evropski uniji izkazal kot odličen voditelj. Cenijo ga tudi evropski voditelji. To je še izjemno pomembno danes, ko država ni v rožnati situaciji in bomo potrebovali partnerje tudi izven Slovenije.

Nedvomno lahko rečem, da je Janez Janša v tem dvajsetletnem političnem prostoru človek, ki ne pušča nikogar hladnega. Nekomu je lahko všeč, nekomu manj, pušča mešane občutke, ampak zagotovo pa ne pusti nikogar hladnega. Ampak dvajset let se ga kontinuirano skozi medije, ki vemo, kako so povečini pozicionirani že ves ta čas, in potem posledično tudi v javnosti demonizira. To smo danes nešteto krat slišali tudi iz razprav poslank in poslancev. Avtoritaren voditelj. Pa čeprav želi samo spraviti to državo v red. Jaz sem prepričana, da to državljanke in državljani Republike Slovenije želijo. Ampak tako pač je v tej državi.

Sama sem prepričana, tudi glede na njegov današnji govor, ki ga je imel na začetku, ki je imel bistveno večjo širino od govora njegovega predhodnika nekaj tednov ali štirinajst



dni nazaj, ko je bil kandidat za predsednika vlade, zato sem prepričana, da je v tem trenutku to najboljša možna rešitev za to državo. Ampak pač je tako, da pri nas predvsem na levem političnem polu zaradi ohranitve privilegijev, ki jih imajo nekateri že leta in leta, še od leta 1945 naprej, pa ne bom polemizirala o polpretekli zgodovini, ker ne želim, čeprav so drugi kolegi to načenjali, ampak to se mi ne zdi pomembno in prioritarno. Prioritetno je, da vzpostavimo zdravo gospodarstvo. Ampak vendarle, vse je treba storiti, samo da Janez Janša ne pride na oblast. To je edini cilj levice že 20 let. In na enem izmed forumov sem prebrala, meni se je zdela kar zanimiva domislica: na levici bi naredili vse, samo da Janez Janša ne pride na oblast, za predsednika vlade bi podprli celo Miki Miško, pa čeprav je ta ameriška. Verjamem, da se ni ravno za smejati ob takšnih idejah, ampak so še kako resnične. Tudi marsikateri govori, ki so bili v zadnjem tednu sproženi, kažejo na to.

Podprla bom kandidata za predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo, ker imam zaupanje v to, da bo njegova vlada končno vzpostavila red v tej državi, da bo povrnila zaupanje ljudi v institucije pravne države in pa tudi v politiko. Če želimo to storiti, moramo narediti nekatere ključne reze. Moramo, recimo, stopiti gospodarskemu kriminalu na prste, moramo presekati s korupcijo in klientelizmom v tej državi, pa čeprav nekdanji kandidat za predsednika Vlade gospod Zoran Jankovič pravi, da korupcije v tej državi ni. Čeprav se tudi vsi strokovnjaki, tudi tisti, ki so imeli okrogle mize na to temo, strinjajo, da je korupcija v tej državi velik problem. Ne nazadnje je zaradi korupcije v prejšnjem mandatu tudi odstopila ena od ministric.

Prepričana sem, da bo predsednik vlade sestavil takšno vlado, ki bo dobro funkcionirala. Vse ne bo lepo, najlepše, težki trenutki bodo prisotni, težko je vzdrževati vse koalicijske partnerje, da na koncu pripelješ do neke dobre odločitve za slovensko državo in slovenski narod. Verjamem, da če smo optimistični, če smo pozitivni, kot pravijo v Pozitivni Sloveniji, potem bomo uspeli. Srečno.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Melita Župevc.
Pripravi naj se gospod Matjaž Han.

MAG. MELITA ŽUPEVC (PS PS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Mislím, da so skrbi kolegice Eve Irgl odveč. Janez Janša prihaja na oblast. Danes sem pozorno poslušala govor kandidata za bodočega predsednika Vlade. Moj skromen komentar je, da je bodoči predsednik Vlade očitno obtičal v preteklosti. Nobenih konkretnih zavez, nobenega optimističnega pogleda v prihodnost, nobenih konkretnih projektov, le načelno govorjenje o stabilizaciji javnih financ, zagonu gospodarske rasti in ustvarjanju novih

delovnih mest, predvsem pa o varčevanju. Zato ne bo morda odveč še ena primerjava. Datum 23. 11. 2004 nosi pogodba, ki so jo prav tako podpisale štiri stranke, ki tudi danes podpisujejo politične zaveze za prihodnost. Manjkala je ena stranka, sicer pa so bili isti politični akterji s podobnimi zavezami, kot jih slišimo in vidimo danes. Gospodarska rast, izboljšanje davčnega okolja, gospodarnejša javna poraba, stabilen sistem pokojninskega in zdravstvenega varstva, boljše delovanje pravne države, boj proti korupciji in klientelizmu predvsem pa vodenje z zgledom. Zavzemali so se tudi za postopen in pregleden umik države iz gospodarstva. Leta 2008, ko smo potegnili črto čez ta mandat, smo imeli ob visoki gospodarski rasti tudi rekordno inflacijo. Aktivni protiinflacijski ukrepi bi omogočili nižjo inflacijo, kot je bila. Nepremišljena davčna reforma je ukinila investicijsko olajšavo. Danes vidim, da se ta investicijska olajšava vrača v neko novo koalicijsko pogodbo. Ta nepremišljena davčna reforma je po besedah Obrtne zbornice takrat še povečala efektivno obdavčitev podjetij. Z davčno reformo je bila ukinjena tudi 4 % davčna olajšava za rešitev stanovanjske problematike. Za to olajšavo je bilo prikrajšanih 145 tisoč 825 davčnih zavezancev. Z dohodnino se je najbolj razbremenil najvišji razred. Gospodarska rast je od začetka leta 2005 temeljila na povečanju zadolževanju in tako dalje. Izjemno slabo smo črpali tudi evropska sredstva. V mandatu 2004–2008 se je zgodilo največ prevzemov v vsej zgodovini samostojne Slovenije, predvsem pa, kar je ključno tudi za današnji trenutek, gospodarsko in finančno krizo smo pričakali popolnoma nepripravljeno. Danes je nekdo že omenil bilanco tega mandata – oškodovanja državnega premoženja. Luka Koper, danes slišimo, je bila oškodovana za milijone, škoda naj bi znašala več kot 100 milijonov evrov. Izpostavljen je bil primer Intereurope, Slovenske industrije jekla in da ne naštevam naprej, Merkur, Iskraemeco, Alpina, Iskra, Jelovica in tako dalje. Zato na tem mestu postavljám vprašanje, zakaj bi državljanke in državljani verjeli, da bodo isti akterji v drugem poskusu ravnali drugače. Zakaj bi verjeli, da bo tokrat bolje, če je bilo prvih slabše? In zakaj bi verjeli na besedo, ko pa so te dni jasno videli, da dana beseda v tej politiki več ne velja?

Večkrat je bilo danes slišati, da ste se poimenovali kot koalicija za izhod iz krize. Jaz bi bolj rekla, da je to koalicija, ki je s svojimi ravnanji tudi prispeval h krizi. Maja 2001 je Janez Janša izjavil, da se predčasne volitve zdijo kot eleganten izhod iz trenutne politične situacije. Danes pa vsi govorite o tem, kako se je Sloveniji znižal rating, kako raste število brezposelnih, kako se je podražilo naše zadolževanje, medtem ko so se nekateri ukvarjali v tej državi s političnim preigravanjem. V trenutkih, ki so bili za to državo, za usodo Slovenije, za državljanke in državljane ključni, ko so bile ključne strukturne reforme, so nekateri



razmišljali zgolj o eni strani, to je kako priti na oblast.

Zanima me še ena druga stvar. Zakaj v časih, ki so bili resni že leta 2009 ne samo danes, v časih, ki so klicali po ukrepih, po reformah, zakaj ste nekateri klicali po trikrat ne, trikrat proti, proti pokojninski reformi, proti vladi, proti ukrepom, ki so bili za to državo nujni?

Ko sem prebiral zdaj eno izmed verzij vaše koalicijske pogodbe, pa verjamem, da je prava, da ni ponarejena ali kako drugače sestavljena. Moram reči, da sem bila ganjena, koliko lepih, čudovitih besed že na prvi strani o povezovalnosti in konstruktivnosti, o spoštovanju drugače mislečih, odpovedovanju osebnim diskreditacijam, nestrpnosti in žalitvah, o izhajanju iz resnicoljubnosti, o pravičnem in učinkovitem delovanju pravne države in o vodenju z zgledom in merila za personalno sestavo vlade: dobro poznavanje resorja, strokovne kompetence, osebna integriteta. Po imenih, ki se pojavljajo v medijih, si upam trditi, da bo ta vlada najbolj politično, beri in piši, strankarsko profilirana od vseh, če ste kot prvo merilo postavili to, da bo vsak izmed predsednikov koalicijskih strank tudi minister, se sprašujem, glede na zmanjševanje števila resorjev, koliko mesta bo v tej vladi ostalo za strokovnjake, za tiste, ki jih v teh težkih časih, in to sami ves čas poudarjate, tako zelo potrebujemo.

Mislím, da ta vlada začenja s slabo popotnico, s popotnico trenutnih aktualnih razmer, s popotnico nekega političnega driblinga. Zadnjič mi je nekdo postavil zanimivo vprašanje. Vprašal me je: Si predstavljaš, kako bi bilo, če bi na volitvah zmagal Janez Janša, vlado pa bi sestavljali Zoran Jankovič? Na to vprašanje – nemogoče – raje nisem odgovorila. Mislím, da si je ta človek odgovoril kar sam.

Danes je bilo, kot rečeno, veliko pogledov v preteklost, slišali smo veliko statističnih podatkov. Napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj najdemo na njihovi spletni strani. Tudi jaz sem si jih pogledala, preden jih je kandidat omenil, in kažejo malce širšo sliko od te, ki je bila naslikana. Slovenija ni v oazi in Slovenija je del Evropske unije, in se bori tako, kot se borijo tudi druge države, bolj ali manj uspešno.

In za konec bi rekla samo še eno stvar. Dovolite mi, da parafraziram nek rek, a še predno povem to, pa morda ena stvar. Prej je kolega Virant govoril o tem, kako dobro so se izpogajali v neki drugi koaliciji, kako so glede na število poslanskih mest, ki jih imajo v Državnem zboru, glede na procen-te, ki so jih dobili na volitvah, dobili maksimalen izplen. To preprosto ne drži. To je navadno zavajanje. Bom povedala na glas, kakšen je bil razrez v neki drugi možni koaliciji. Pozitivni Sloveniji je pripadalo 5 ministrskih mest, SD – 3, Državljski listi Gregorja Viranta – 3 in stranki DeSUS – 2. Verjamem, da nekateri znate zelo dobro šteti, tako da veste, da se je v neki drugi kombinaciji

gospod Virant izpogajal bistveno bolje. In še to, eksplicitno je bilo tudi dogovorjeno, da Državljski listi Gregorja Viranta pripada ministrsko mesto financ in notranjih zadev ter da Državljska lista Gregorja Viranta obdrži mesto Državnega zbora. Toliko za to, da bo to črno na belem, in da bo zapisano v magnetogramu, kaj je bilo dejansko dogovorjeno in kaj se zdaj, dan po tem, govori v javnosti.

In kot rečeno, samo še ena stvar. Pogledala sem obrise vaše nove koalicijske pogodbe. Pozorno sem poslušala, kaj ste v teh dneh govorili in bi parafrazirala nek znan rek, tudi prevedla ga bom v slovenščino: "Kdor vas ne bi poznal, bi vas drago plačal." Jaz vas že poznam, zato za vas ne bom glasovala. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, pripravi se gospod Janez Ribič.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kandidat za mandatarja, spoštovane kolegice in kolegi!

Moram reči, da je po Evi in Meliti zelo težko nastopati, ampak vendarle. Zanimivo je danes poslušati te razprave, predvsem sredinske politike, ko govori o načelnosti, ko govori o poštenosti, ko moralizira in ko je predvsem državotvorna. Zato se mi dopade zaključek gospe Melite, ko se je dotaknila gospoda Viranta in njegove liste.

Najprej, da ne bom pozabil na koncu, jaz gospoda Janše ne bom podprl za mandatarja, kljub temu, da vem, da Slovenija nujno čim prej potrebuje vlado, vlado, ki bo operativna, ki bo sprejemala težke odločitve. In ker sem danes slišal od nastopajočih, predvsem od vodij poslanskih skupin, gospod Janša ima dovolj glasov, da bo lahko sestavil vlado, mu jaz kot poslanec Socialnih demokratov želim, da bo storil vse dobro za Slovenke in Slovence, za državljane in državljanke in za razliko od njegove stranke v prejšnjem mandatu bomo Socialni demokrati pri najtežjih odločitvah pomagali in ne bomo rušili vlade iz minute v minuto.

Danes je bilo slišati veliko o vsebini, vendar na A4 format je možno napisati marsikaj, vendar v življenju štejejo dejanja in v življenju štejejo rezultati. Zato bo te rezultate verjetno, glede na to, kakšno je stanje ne samo v Sloveniji, ampak nasploh v Evropi in svetu, malo težje doseči, če ne bomo stopili resnično vsi skupaj, vse stranke skupaj, in gledali predvsem dobrobit naših ljudi.

Moj izbor je bil gospod Jankovič za mandatarja, iz preprostega razloga, ker je zmagal na volitvah, ampak to ni glavni razlog, ker sem v njemu videl neko znanje o gospodarstvu in rezultate, ki jih je imel. Gospoda Janeza Janšo poznamo že 20 let, eni zadnjih 12 let in mu ne moremo reči, da ni uspešen politik. Vendar dejanja, ki jih je delal v mandatu, ko je



vodil vlado, niso najbolj razveseljivi ali pa za mene prepričljivi. Danes je bilo od vseh vas slišati največ v gospodarstvu, kaj je treba narediti za gospodarstvo, in ravno na temu področju jaz mislim, da je gospod Janez Janša v tistem mandatu delal največ napak. Največ napak pa zato, ker je takrat s kadrovskim, ne bom rekel cunamijem, ampak s kadrovskimi rešitvami naredil veliko škodo slovenskemu gospodarstvu ali pa najboljšim firmam, ki smo jih takrat imeli. Na mesta generalnih direktorjev, predsednikov uprav je pripeljal svoje najbolj zveste, se opravičujem, vojake, ki razen slike svojega predsednika, niso prinesli v podjetje nič drugega, nobene vsebine, odnesli so pa veliko, veliko denarja in naredili so velike napake. Kolegice so že povedale, katera podjetja so to bila, in mislim, da je takrat bila storjena napaka. In če se iz tiste napake da kaj naučiti, potem bom mogoče lahko malo bolj pozitivno presenečen.

Druga zadeva, ki je pa zelo sporna, je pa privatizacija ali pa prevzemi podjetij, ki nam takrat niso koristili, ker smo takrat ustvarjali ali pa ste ustvarili tajkune in so uničili najbolj zdrava podjetja, ki nam danes v teh težkih gospodarskih razmerah še bolj kažejo te čeri. Tako da jaz moram reči, da sem tukaj najbolj zaskrbljen. Zato, gospod Janša, ko boste menjavali nekatere ljudi, ker nekatere ljudi je pa treba zamenjati, to moram povedati, predvsem v bančnem sektorju, glejte predvsem na strokovnost in ne pa na pripadnost vaši stranki.

Zdaj pa samo še dve stvari okoli načelnosti – s katero sem začel na začetku – sredinskih strank. Gospod Virant je bil strokovnjak v prejšnjem mandatu kot profesor in ni izkoristil prilike, da ni moraliziral, da ni strokovno ocenjeval prejšnje vlade, prejšnjega predsednika, kako je neučinkovit, kako je nenačelen, kako je vlada slaba in tako naprej, kako se politika na takšen načine igra, vendar je gospod Virant s svojo stranka v 14 dneh pokazal, kaj zna, kaj zmore. Jaz mislim, da še nobenemu politiku ni uspelo v 14 dneh uničiti stranke. In ko je povedal enega od glavnih razlogov, da ni šel v koalicijo gospoda Jankovića – ker sta se gospod Jankovič in gospod Borut Pahor nekaj pokregala in tako naprej, jaz mislim, da on sploh ni bil zraven in ne ve, kaj sta se ona dva govorila in nihče od nas ne ve, mediji so pa pisali, kako sta se skregala gospod Janša in gospod Virant, ampak to verjetno za gospoda Viranta ni bil problem. Gospod Virant je naredil popravni izpit, napako, ki jo je storil pred volitvami, ko je stopil iz stranke ali pa ko je šel po svoji poti, je sedaj popravil. In jaz želim vendarle tej koaliciji, ki se danes kaže, da bo uspešna. Jaz ji pri tej nalogi ne bom stal ob strani, ne bom pa tudi nagajal. Podprl bom vse tiste reforme, ki smo jih Socialni demokrati in prejšnja vlada predvidevali, da jih je treba narediti.

Gospod Janez Janša, jaz vam želim, glede na to, kakšen bo rezultat, to

predvidevamo, srečno, ker srečo bomo tudi v Sloveniji potrebovali. Hvala vam lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič, pripravi naj se gospa Renata Brunskole.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani kandidat za mandatarja Vlade, spoštovane gospe poslanke in gospodje!

Pred sprejemanjem pomembnih odločitev se vselej vprašam, ali z lastnim ravnanjem odgovarjam na vprašanje življenja. V zadnjih nekaj mesecih so se številni med nami in številni pomembni dejavniki v državi ukvarjali z bodočim predsednikom Vlade na povsem neživljenjski način. Čez noč so skušali izoblikovati, ustvarjati osebnost, ki bi na volitvah premagala glavnega favorita. To pa je neznosno, neživljenjsko. Oseba za vodenje države se izgrajuje in potrjuje skozi dolga leta, desetletja, je pa možno v današnjem času z močjo medijev in nacionalnih novodobnih avtoritet čez noč ustvariti družbenega odličnika, zveznika in tudi kandidat za predsednika Vlade. In to se je zgodilo. In na prvi preizkušnji se je potrdilo, da se medijska podoba relativnega zmagovalca ne ujema z njegovim življenjskim nazorom, zato ni zagotovil niti minimalne podpore med izvoljenci ljudstva. Danes smo spet pred vprašanjem, ki ga zastavlja življenje. Jaz bi bil bolj vesel, da bi se v zadnjih letih izoblikovala osebnost, ki bi vodila državo še zanesljivejše, kot pričakujemo od današnjega kandidata. Pa se ni. Zato je vsak odklon od današnjega kandidata povsem neživljenjski. Neživljenjski odgovori na vprašanja življenja so vedno škodljivi, lahko so tudi tragični. Zato bomo morali – za prihodnost države namreč gre – miselno predelati odzive predsednika republike na resničnost. Nepriznavanje legitimnosti kandidatu bi lahko pozdravili, če bi s svojim predlogom ponudil boljšo rešitev, zagotovljeno na višjih etičnih merilih. Toda sklicevati se le na pravnost in formalno dimenzijo sodnega postopka, povsem pa odmisli dejanskost, ki bremeni drugega kandidata, očitno njegovega favorita, pomeni zanikanje ideje pravičnosti in neživljenjskost.

Zato dajem glas za kandidata in pozivam vse, da to storite. Preprosto gre za odgovor na vprašanje, ki ga zastavlja življenje. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole. Pripravi naj se mag. Andrej Vizjak.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!



Slovenija potrebuje dovolj znanja, izkušenj, volje in strpnosti za prebroditev težke ekonomske situacije, gospodarske in finančne krize, kot tudi krize osebnih vrednot. Takšen program je že 11. januarja letos predstavil gospod Zoran Jankovič, predsednik Pozitivne Slovenije. Tudi danes smo imeli priložnost slišati predstavitev programskih zasnov Vlade, kandidata za predsednika Vlade, gospoda Ivana Janeza Janše. V zadovoljstvo mi je, da danes, ko obravnavamo prioritete v Sloveniji, ko pogledamo predstavitev enega programa, drugega programa, ugotavljamo, da smo si skupaj, skupaj v toliko, da si vsi želimo doseči naslednje cilje: gospodarsko rast, nova delovna mesta, kvalitetno prometno povezavo Slovenije, kot sta 3. in 4. razvojna os, predvsem pa si želimo delovati v dobrobit državljanek in državljanov Republike Slovenije. Zagotovo naše volivke in volivci vsakega od nas, vsako od političnih strank gledajo drugače. Verjetno so bila tudi pričakovanja drugačna. In če pogledamo na življenje kot tako – v življenju mnogo pomembnih ljudi naredilo premike, ki danes sodobnemu človeku lajšajo življenje. To so inovatorji, razvojniki, kot je o gospodarstvu danes govorilo že veliko kolegic in kolegov oziroma kot je govoril moj kolega mag. Stanko Stepišnik. Vendar je v politiki to veliko težje definirati, saj ob vsakokratnih spremembah, ki so prevečkrat narejene na podlagi težnje, želje in ambicije po oblasti, tudi po izkazanem zaupanju. Vedno je treba imeti v mislih veliko odgovornost in tudi odgovornost za morebitne nepravilne odločitve, katerih posledice čutijo, žal, največkrat najpreprostejši ljudje, državljanke in državljanji Republike Slovenije, ki so velikokrat na robu preživetja, še posebej na območjih, ki so odmaknjena od večjih gospodarskih in mestnih središč. Da vzgojiš trto, je treba veliko ljubezni, potrpljenja in vizije za prihodnost. Skupek teh vrlin želim tudi bodočemu predsedniku Vlade, gospodu Ivanu Janezu Janši, in kasnejši ministrski ekipi, predvsem pa konstruktivno sodelovanje tudi s konstruktivno opozicijo, ki jo bo zagotovo, če bo temu tako, predstavljala tudi Pozitivna Slovenija. Najpomembnejše je dejansko delovanje v dobrobit državljanek in državljanov Republike Slovenije. Predvsem pa si v Pozitivni Sloveniji želimo biti državotvorni in konstruktivni v dobrobit življenja in dela državljanek in državljanov Republike Slovenije, ki so nam v največjem številu zaupali.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.
Pripravi naj se gospa Janja Klasinc.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovane poslanke in poslanci!

Ni bilo naključje, da smo bili 4. decembra 2011 na predčasnih volitvah. Do teh volitev je pripeljala neučinkovita vlada, ki nam je vladala do zdaj, ki se ni bila sposobna učinkovito

spopasti z izzivi gospodarske krize, ki se je začela leta 2008 in je trajala in trajala. Ukrepi, ki jih je prejšnja vlada sprejela na začetku, so kazali na to, da ne razume globine krize. Spomnite se ukrepov, ko smo sprejemali neke finančne pomoči podjetjem za začasno čakanje na delo delavcev, za skrajšanje delovnega časa - to so bili ukrepi, ki so trajali pol leta. Torej, takrat je vlada mislila, da bo kriza trajala pol leta. Potrošenega je bilo veliko denarja za to, da ljudje niso delali, ni pa bilo ukrepov za gospodarsko aktivnost, za povečanje delovanja gospodarskih subjektov. Številke, ki so bile uvodoma prikazane, so številke uradnih institucij te vlade in so odraz dejanskega stanja v teh letih. Torej, predčasne volitve niso bile naključje, bile so rezultat, povsem enostaven rezultat tega, da se Vlada ni bila sposobna soočiti z nastalimi razmerami. Zato so se poglobljale krize tako na gospodarskem, socialnem in nazadnje tudi na političnem področju. In smo seveda pred tem, da oblikujemo drugačno vlado. Sedaj nam ti isti, ki so nam vladali v takšni ali drugačni strankarski podobi, razlagajo, kako je bil predprejšnji mandat slab, še posebej slab na gospodarskem področju, čeprav je več kot jasno, da vse številke, mednarodne primerjave in ne nazadnje tudi neodvisna mnenja tako domačih gospodarstvenikov kot seveda tujih, pravijo nasprotno. Slovenija je takrat dohajala razvite v Evropi, konsolidirala je javne finance, imeli smo izravnani proračun, rekordno nizko brezposelnost in seveda rezultati so jasni, znani in ne vidijo jih le tisti, ki imajo seveda neka politična očala pred očimi in seveda ne vidijo skoznje, razen tistega, kar je z notranje strani teh očal narisan.

Torej ponovno dobivamo mandatarja, ki je znal v času, ki je bil drugačen od sedanjega, v času boljših gospodarskih razmer nadgraditi te razmere, zato je Slovenija rasla hitreje kot drugi, zmanjševala je zaostanek za drugim, medtem ko smo ga v mandatu, ki se izteka, zopet na žalost povečevali. Dobivamo pravzaprav mandatarja, ki ne sprejema tega izziva kot nek osebni izziv, češ, to je neka nova izkušnja v življenju, ki je ne poznam, je ugledna in se bom tega lotil. Ne! Gospod Janez Janša ve, kaj je biti mandatar, bil je štiri leta. Ve, da v razmerah, ki nas čakajo, to osebno povzroča veliko, veliko težav, odrekanja, nenazadnje tudi pomanjkanje časa za vse okoli njega in seveda posvečanje državi oziroma razmeram, v katerih se je država znašla in izhodu iz teh razmer.

Slovenija je torej v trenutku, ko en sam mandatar ne more najti rešitev, pri tem mu moramo pomagati vsi, tudi ta parlament in zato bi bil, spoštovane kolegice in kolegi iz opozicije, vesel, da poskušamo najti skupne imenovalce na teh ključnih področjih, ki so bila omenjena – področju konsolidacije javnih financ, področju povečevanja gospodarske aktivnosti in ustvarjanja novih kakovostnih delovnih mest v državi. Imamo idealno priložnost in seveda mi, ki tvorimo sedaj koalicijo, tudi odgovornost. Rad bi



in seveda vesel bi bil, da ste del odgovornosti, seveda v manjši obliki, tudi vsi drugi, ki soodločate v tem visokem zboru.

Spoštovani, čaka nas trdo delo, verjetno bo težko obrniti številke navzgor, vendar jih moramo. Moramo jih zato, ker želimo tej Sloveniji dobro. In moramo jih tudi zato, ker verjamem, da nobenemu tukaj ni vseeno, kaj bo jutri, in postavljamo cilj izboljšanja razmer pred kakršne koli druge, zlasti osebne cilje. Z veseljem bom podprl mandatarja in tudi vse to, kar vodi Slovenijo iz razmer, v katerih je.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Klasinc.
Pripravi naj se gospod Jožef Kavtičnik.

JANJA KLASINC (PS PS): Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

Vsekakor se je moč strinjati z vsemi, ki vemo, da Slovenija danes potrebuje sposobnega, odločnega in izkušenega človeka na čelu nove slovenske vlade, ki bi s svojim znanjem in dosedanjimi dosežki jamčil, da se bo lahko spopadel z gospodarsko krizo, ki je nedvomno največja v sodobni zgodovini tega sveta. Zato je večina slovenskih volivcev izbrala na volitvah izkušenega menedžerja in ne izkušenega politika. To vsekakor ni bil slučaj, zaradi tega, ker izkušeni politiki so se poskušali že nekajkrat uspešno spopadati z gospodarskimi težavami, pa jim to ni najboljšo uspevalo. Volivci imajo vedno prav, pravimo.

No, potem se je v tej hiši ta odločitev preigrala, in to s premišljeno igro političnega pokra. Zato danes odločamo o mandatarstvu nekoga drugega – gospoda Janeza Janše.

Danes smo veliko slišali s strani privrženec kandidata za mandatarja o njegovih političnih izkušnjah in o vodenju vlade v mandatu 2004–2008. Slovenija je bila takrat res deležna pohval v zvezi z našim predsedovanjem Evropski uniji. Ampak niso bile samo pohvale. Slovenija je bila takrat deležna očitkov o kršenju človekovih pravic – spomnimo se izbrisanih, Romov, kratenja medijske svobode ter kadrovske čistke drugače mislečih. Vlada Janeza Janše je v tem mandatu, v času blagostanja, povečala zunanji dolg Slovenije za več kot 10 milijard evrov. Danes na papirju obljublja, da zadolževanja sploh ne bo več. In to tudi za tiste zadeve, za katere je zadolževanje včasih potrebno, seveda, v kombinaciji z evropskimi sredstvi, na primer.

Ko se je pred leti začela kriza, dobro se spomnim svojih prvih dni v prejšnjem sklicu Državnega zbora, so se kolegi poslanci prejšnjega sklica iz SDS smejali vsem nam in dosedanjemu mandatarju Borutu Pahorju, ko je govoril, da je v Evropi in v svetu resna gospodarska kriza. Takrat ste zanikali, kolegi, krizo, potem pa, ko je ta dosedanja koalicija skušala to krizo reševati, tudi po mojem mnenju ne vedno najbolj uspešno, ampak jo je skušala

reševati, ste uspešno minirali prav vse poskuse. Zato ne morem razumeti, kako lahko nekdo, ki je zavračal vse reforme, danes reformira Slovenijo. To so pretekle izkušnje.

Danes sem pričakovala, da bomo slišali nekaj drugega. Uvodni govor, skoraj enourni govor kandidata za mandatarja me je prepričal, tudi danes ne vemo, kako bomo izšli iz te krize. Eno uro smo poslušali skrajšano poročilo Urada za makroekonomske analize o stanju v Sloveniji, v Evropi in v svetu. Večina poslancev, ki sedimo tukaj, sem prepričana, da smo s tem stanjem zelo resno soočeni in da ga poznamo. In prav tako večina Slovencev in Slovenk ve, da je danes kriza. Jaz bi ta uvod samo primerjala, če se spomnite, z uvodom našega kandidata gospoda Jankoviča, ki ni govoril toliko o samem stanju, ampak je povedal, kako misli to krizo rešiti.

Drugo veliko breme, ki ga jaz vidim, in zaradi česar seveda ne morem podpreti tega kandidata za mandatarja, je pravnomočni obtožni predlog v zadevi Patria, ki ga ima gospod Janez Janša v Sloveniji. To je breme, ki ni samo na njegovih ramenih, ampak tudi na ramenih celotne stranke. Ob tem bi rada opozorila vse tiste, ki ste danes opozarjali, da gre za konstrukte, da bi človek morda lahko verjel, ker dokler človek ni obsojen, je seveda nedolžen. Ampak ne pozabimo, da sodni procesi potekajo tudi v Avstriji in na Finskem. Da bi bil pa konstrukt v celi Evropi, to bo pa mene nekdo težje prepričal. Prav tako ne bi enačila te pravnomočne obtožnice z raznimi sumi in preiskavami drugih političnih osebnosti v Sloveniji, tudi našega predsednika. Veste, sumi so nekaj, preiskave so spet nekaj več, ampak, oprostite, pravnomočni obtožni predlog je pa resna zadeva. To seveda je vendarle legalno pri nas v Sloveniji. Nekdo, ki je v tem procesu, lahko kandidira za najvišja mesta. Po mojem osebnem mnenju to ni legitimno. In po mojem osebnem mnenju to ni moralno. Pa vam bom povedala zakaj. Pred leti sem kandidirala kot državna uradnica na neko visoko uradniško mesto v Vladi. In po tedaj novejšem zakonu o javnih uslužbencih, ki ga je spisal gospod Virant, sem morala prinesiti ne samo potrdilo o nekaznovanju, ampak tudi potrdilo, da nisem v nobenem kazenskem postopku, da se me ne preiskuje, da se me ne obravnava. To se pravi, za neko višje uradniško mesto moraš biti brezmadežen, za predsednika Vlade, za poslanca, za predsednika države si pa lahko v naši državi tudi omadeževan. Mislim, da to ni prav, in mislim, da je naša skupna naloga, da v prihodnosti takšne anomalije odstranimo.

Zdaj bi pa rada prešla na koalicijsko pogodbo, ki ste si jo koalicijski partnerji spisali. Jaz sem jo zelo pozorno prebrala v zadnjih dveh dneh in moram reči, da marsikje naletim na protislovja in neke precej neuresničljive obljube. Na primer: v Slovenijo naj bi prišla blaginja z nižjimi davki, z manjšimi prispevki in drugimi raznimi olajšavami, po drugi strani pa se



predlagajo ukrepi, ki naj bi na pol uničenemu gospodarstvu pomagali za izhod iz gospodarske krize. Nekateri so dobrodošli, ne bom rekla prav nič in jih pozdravljam, spet drugi so takšni, ki bodo to gospodarstvo lahko pahnili še v večjo krizo. Toda ni treba biti doktor znanosti, da ko vse skupaj to izračunaš, vidiš, da bo po takšnih predlogih v proračunu manj denarja. In če bo manj denarja, za kaj ga bo pa zmanjkalo? Zmanjkalo ga bo za socialno državo, za tisto, kar državljanom in državljanom te države zagotavlja ustava. In kje je razlika? Verjetno v zasebnih žepih.

Skrbi me še ena zadeva. Ta pokojninska reforma, če sem jaz prav razumela, že kolegica Črnak Megličeva je opozorila, da vi mislite, da pokojninska reforma ni nujna. Po mojem mnenju je zelo nujna. Ampak razmišljanja, ki gredo v tej koaliciji zgolj v enotno postavitve delovne dobe kot pogoja za polno pokojnino, to se pravi 40 let, je v današnjih razmerah po mojem mnenju zelo škodljiva. Zakaj? Poglejte, danes mladi ljudje v glavnem niso več neizobraženi, večina ima diplome. In če pogledate nekega intelektualca, ki je danes s končano diplomom star približno 30 let, po vsej verjetnosti šele začenja svojo službo ali pa je sploh še ni dobil. In kdaj se bo upokojil? Če je danes star 30 let, se bo upokojil pri 70., 75. Ali to hočemo, da imamo na eni strani iztrošene starčke, ki ne bodo mogli več opravljati težkih nalog, na drugi strani pa intelektualce, mlade, polne elana, ki bodo brez služb? Jaz mislim, da moramo v zvezi s to reformo resno premisliti in omogočiti tudi socialno noto, o kateri je tudi govorila že kolegica Megličeva.

Jaz o drugih predlogih, ki so nastajali v tej koaliciji, niti ne bi toliko razpravljala, razen o enem, ki me je zelo razveselil s strani DeSUS, ko so predlagali nov 4. dohodninski razred za najbogatejše. To je bil tudi moj triletni predlog v moji prejšnji stranki, pri Socialdemokrati, pa ga žal niso sprejeli. Pozitivna Slovenija se je v koalicijskih pogovorih s tem predlogom strinjala. Mi bi to sprejeli in bi to uredili, da bi res najbogatejši to plačevali. Kot sem jaz zelo pozorno prebrala to koalicijsko pogodbo, DeSUS-u v novi koaliciji to ni uspelo. Zdaj bomo imeli za najbogatejše, to se pravi tisti, ki imajo 8, 10, 15 tisoč evrov mesečno, samo davek na luksuz. Kaj je luksuz? To je neopredeljena kategorija. Če so to jahte, jih gre lahko nekdo prijaviti nekam drugam, ne pa v Slovenijo.

In dovolite, da za konec spregovorim še nekaj o po mojem mnenju neverodostojnosti tega koalicijskega papirja, s strani področja, za katerega sem najbolj usposobljena – zunanje politike. Jaz vem, da zunanja politika ni najpomembnejša zadeva v tej krizi, ampak pove pa to poglavje nekaj o načinu pisanja. Poglejmo, citiram, kaj piše pogodba, "koalicija bo skrčila število diplomatsko konzularnih predstavništev, predvsem v državah EU, da bo zato odprla", poudarjam, odprla, "diplomatska predstavništva v državah BRICS in drugih zunaj evropskih

državah." Države BRICS, vemo, da so Brazilija, Rusija, Indija in Kitajska. In zdaj pogledajmo, kje ima država Republika Slovenija svoja diplomatsko konzularna predstavništva. V vseh teh štirih državah jih ima že dolga leta, ampak verjetno je bil tukaj copy-paste iz kakšnih starih programov. Pa pogledajmo, v Braziliji smo odprli naše veleposlaništvo leta 2010 in poleg veleposlaništva tam delujeta še dva konzulata. V Rusiji imamo svoje veleposlaništvo od leta 1992, prav tako dva konzulata. Slovensko veleposlaništvo v Indiji deluje slabih 10 let, od leta 2002, trije konzulati so v Indiji. In končno Kitajska. Dosedanji zunanji minister Žbogar je tamkajšnjim oblastem predal poverljivo pismo Republike Slovenije že kot mlad odpravnik poslov daljnega leta 1993. In tukaj naj bi zdaj odpirali nova veleposlaništva?! Saj vse to imamo.

Podobno je tudi s cilji v zvezi z gospodarsko diplomacijo in razvojno pomočjo. Oboje se na Ministrstvu za zunanje zadeve zelo uspešno razvija. Postavljeno je že zdavnaj, ampak se uspešno razvija. Zdaj bi koalicija rada predlagala, da bi se to preselilo na druge resorje. Prvič, dobre izkušnje in tisto, kar dobro dela, je neumno predstavljati drugam, po drugi strani pa je to v nasprotju z Dunajsko konvencijo o konzularnih odnosih iz leta 1963, po kateri je gospodarska diplomacija ena temeljnih dolžnosti prav diplomatsko konzularnih predstavništev.

Gospo in gospodje. Jaz bi vas prosila, ne nam prodajati nekih ciljev, nečesa kar uspešno deluje že desetletje ali pa več. Tudi vas prosim, ne norčujte se iz naše koalicijske pogodbe. Res ni imela 77 tipkanih strani, ampak mi nismo delali copy-paste, ampak smo postavljali prave cilje, ki čakajo Slovenijo. Zato jaz razumem, da vam je jasno, da mandatarja ne bom potrdila.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Kavtičnik, pripravi naj se mag. Majda Potrata.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči. Pozdravljeni vsi navzoči!

Pozorno sem poslušal predstavitev programa kandidata za predsednika Vlade, morda tudi bodočega predsednika Vlade in bi mu nekako verjel, če ga ne bi poznal že od prej oziroma če ga ne bi slišal že prej. Vendar kandidature Ivana Janeza Janše za predsednika Vlade Republike Slovenije ne bom podprl iz enostavnega razloga, ki je nazorno zapisan tudi v slovenskem reku Kar se Janezek nauči, to Janezek tudi zna. In vse kar zna, smo lahko videli in tudi občutili, saj je omenjeni, kot smo danes tudi že slišali, politik že 20 let in to je stalnica v slovenski politiki. Imel je številne priložnosti dokazovanja, velikokrat v centru pozornosti, tudi ob najrazličnejših aferah. Zato je normalno, da mu predsednik države ni ponudil kandidature za mandatarstvo, saj se sum in



kaznivo dejanje, kot smo slišali oziroma postopek za kaznivo dejanje ne dasta enačiti. Njegovo politično obnašanje že poznamo, vemo pa tudi, da je izredno nepredvidljiv in že v navadi mu je, da naredi drugače, kot govori. Je izjemen strateg za vzpostavljanje situacije "vsi proti vsem", to takrat, kadar ni na oblasti. Kandidat za predsednika slovenske Vlade je poznan po tem, da zahteva vojaško disciplino – danes sem slišal, da je to dobro –, ki jo poskuša prenesti tudi v vsa področja življenja in dela v naši državi. Njegove usmeritve, dela in filozofije ne podpiram, zame ni sprejemljiva, ker sem prepričan, da zavira ustvarjalnost in zato ker drugače misleči ljudje nimajo možnosti za afirmacijo. Zato predlagani ne bo deležen mojega glasu, smo pa imeli veliko priložnost tukaj v Državnemu zboru, da bi dobili za predsednika Vlade osebo, ki še ni politično okužena, je operativec, timski delavec, vztrajen in ima izreden občutek za pravo, poslovno odločitev. To je v praksi že velikokrat tudi dokazano. Prepričan sem, da je predsednik zmagovalne ekipe letošnjih predčasnih volitev Zoran Jankovič tisti, ki bi mu morali dati priložnost, da v našo politiko pripelje novo kulturo in drugačen način dela, kot smo ga bili deležni in vajeni do zdaj. Prepričan sem, da bi si to naši državljani tudi zaslužili. Naši ljudje, delavci si zaslužijo, da so za pošteno delo tudi pošteno plačani, to smo tudi slišali. Vendar ne verjamem, ne verjamem, ker sem tudi v temu shodu, v temu mandatu doživel že nekaj laži. Ljudje v naši državi si zaslužijo takšne politike in takšno vlado, ki bo manj govorila in več delala. Zaslužijo si takšne delodajalce, ki bodo delavce spoštovali, da bi ljudje dobili priložnost, da se dokažejo ne glede na njihovo politično pripadnost ali svetovno nazorstvo. Pod vlado Zorana Jankoviča se nobenemu ne bi bilo treba bati, če bi povedal svoje misli, lahko bi glasoval tudi po svoji vesti in se mu ne bi bilo treba sramovati, če bi naredil pri tem tudi drugačno odločitev, kot jo je naredil njihov lider. Zoran Jankovič spoštuje vse ljudi, tudi tiste, ki so drugačni in niso po meri večine.

Žal mi je, da ste zaigrali priložnost, da bi lahko sodelovali in delali z Zoranom Jankovičem kot predsednikom Vlade. S tem ste izgubili priložnost, da bi pomagali naši državi, državljanom in državljanom k hitrejšemu ozdravljanju gospodarstva, k ustvarjanju boljših pogojev za njihovo in vaše življenje, da bi živeli v državi, kjer ne bi bilo ustrahovanj, kjer bi dali poseben poudarek slovenski kulturi, ohranjanju slovenske tradicije in pridobitvam narodnoosvobodilne borbe, brezplačnemu izobraževanju. Danes smo slišali, da je v tej koalicijski pogodbi tudi zapisano, da bodo vsi otroci oziroma mladi imeli enaka izhodišča za in v izobraževanju. To je lahko narediti samo, če imamo brezplačnost šolstva. In to res brezplačno, da so vsi programi lahko brezplačni. Ne znam si pa predstavljati, kako bomo lahko ponudili enake možnosti takrat, kadar v istem

zapišemo tudi, da bomo dali večji poudarek privatizaciji šolstva. Ne smemo razprodajati državnega premoženja. Strpnost med ljudmi moramo povečati in seveda izboljšati. Z mnogo več tolerance do drugače mislečih moramo začeti takoj, ne z besedami, ampak z dejanji.

Prepričan sem, da boste posamezniki slej kot prej spoznali, da so bolj kot cilji pomembne poti, po katerih se pride do zelenih ciljev. Zoran Jankovič zna izbrati takšne poti, ki so za ljudi varne in na katerih nismo nikoli osamljeni. Pridružite se pozitivno mislečim ljudem. Danes sem že slišal in verjamem, da je veliko takšnih. Še je čas, vedno ste dobrodošli in vedno boste sprejeti. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Besedo ima mag. Majda Potrata. Pripravi se gospod Jožef Jerovšek.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Gospod Ivan Janša je vpeljal predstavitev programskih zasnov s tezo "časi so resni, niso pa izredni." Zdaj ne vem, kaj se je v temu času poleg predčasnih volitev zgodilo, da je teza popolnoma drugačna. Res, da gospod Ivan Janša v sejni dvorani Državnega zbora ni pogosto sedel in poslušal nastopov svojih poslanskih kolegic in kolegov, ampak govorica je šla vsa v smer predstavljanja apokaliptičnih razmer in kaosa, ki naj bi vladal v tej državi, in tudi z delovanjem v tej smeri, da se je zamajalo zaupanje v številne institucije države, smo prišli kamor smo prišli. Volivke in volivci bodo pa presojali, ali so bila njihova pričakovanja po mesiji upravičena ali ne, ampak za to bo moralo preteči še nekaj vode. Ko govorimo o tezi "Časi so resni, niso pa izredni" – to je bila pravzaprav teza Boruta Pahorja in Socialnih demokratov, tudi v predvolilnem času. Kako so nanjo reagirali drugi, ne vem, ampak reči, da smo danes spremljali podatke, ki so iz državnih institucij in uradni podatki, da jih pa poprej nismo predstavljali, je pa malo prehuda, zaradi tega, ker vse, kar smo imeli v rokah, smo dobili iz istih institucij, kot ste jih dobili vi. Zdaj samo še en popravek. Gospod Ivan Janša je rekel, da verjetno zaradi tega, ker so družboslovci tisti, ki predstavljajo nekatere podatke, ni bilo zaznati, da je družboslovja in diplomantov v družboslovju več kot pa v naravoslovju in v kakšnih drugih smereh. Ja, jaz ne vem, kaj je on jermal v roke, ampak jaz že dolgo berem statistične podatke Statističnega urada Republike Slovenije, kjer se vsak lahko pouči o tem, kako se gibljejo vpisi in diplome na posameznih študijskih smereh. Res pa je, da smo v mandatu 2004/2008 ustanovili tudi kakšno novo zasebno institucijo, fakulteto ali kaj drugega, družboslovne usmeritve, ki je pomenila podvajanje programov. Zdaj pa bi kar na enkrat želeli imeti kar narejene naravoslovce in inženirje. To me je spodbudilo k temu, da sem šla malo pogledati, kaj piše v zvezi s tem v



koalicijski pogodbi. In moram reči, da se te izjave slišijo kar malo zlovešče. V programu visokega šolstva in v programu znanosti ni ene besede o humanistiki ali o družboslovju. Saj vem, da lahko rečemo, v program, v koalicijsko zavezo pridejo tiste stvari, ki bodo prioriteta, vse drugo pa bo zraven, ampak zakaj je bilo potem treba napisati v koalicijsko pogodbo, da bodo reformirali Nacionalno agencijo za kakovost v visokem šolstvu, ki je toliko časa niso ustanovili, bodo seveda zahtevali zamenjavo sedanje korporativistične sestave sveta NAKVIS z avtonomnimi strokovnjaki. Ali se ne sliši to že nekako znano? Mislim, da bomo znova dobršen del mandata porabili za spreminjanje zakonodaje, ki bo šla vsa v smer po merah tistega, ki bo nastopil mandat. No, saj ni potem tudi kaj čudnega, če beremo, da bo treba dopolniti resolucijo o nacionalnem programu razvoja visokega šolstva. Ja, tu nekaj manjka, ne. Ne boste je dopolnjevali, ampak jo boste spreminjali. To je resolucija 2011–2020, zaradi tega, ker to, kar piše v koalicijski pogodbi, je v navzkrižju s tistim, kar je v resoluciji zapisano. Kot da smo prespali nekaj časa.

In zdaj samo še tisto o enakih izhodiščnih položajih. Veste, kontekst je vedno zelo pomemben in enakega izhodiščnega položaja nimamo vsi, ker izhajamo iz različnih okolij. Zato je toliko bolj pomembno – in tukaj smo Socialni demokrati alternativa temu programu –, ker trdimo, da je treba dati poseben poudarek socialno prikrajšanim okoljem in mladim iz teh okolij in jim zagotoviti resnično kakovostno izobraževanje. Ampak tukaj pa piše, da bomo zniževali normative in standarde v vrtcih in v šolah. In še marsikaj bi vam lahko povedala.

Končala bom pa samo s tem. Demografska slika se ni nič spremenila, spremenilo se je spoznanje o nujnosti pokojninske reforme, ki je pa mimogrede tudi v prehodnih določbah postopnost vpeljave imela. In to, o izkušnosti, veste, bolj ko berem koalicijsko pogodbo, se mi zdi, da so nekateri pozabili, da je bilo po letu 2008 še nekaj drugih let, da se je vmes zgodila kriza in da izkušnje iz časa debelih krav ne prinesejo kaj dosti izkušnosti za ravnanje v kriznih razmerah. Tisto, kar jaz berem, je samo to, da izkušnje, ki so privatizacijo in plenjenje javnega premoženja v tistem mandatu prinesle, bodo zdaj to pot nadaljevale tudi v sferi javnega.

To je tisto, kar me skrbi, in to je pravzaprav tisto, zaradi česar Ivana Janše ne bom podprla.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: K besedi vabim gospoda Jožefa Jerovška, pripravi pa se gospod Jožef Horvat.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Danes postavljamo ali pa volimo mandatarja za sestavo nove slovenske vlade. In

ob tem je seveda normalno, da se odpira celotna paleta vprašanj, kajti od osebnosti mandatarja in njegovih sposobnosti je na nek način odvisen vsak državljan te države. Večkrat pa je bilo s teh strani, kamor gledam, rečeno, da bo to ponovitev že videnega. Žal moram reči, da tega ni nihče obljubil, ker ne more obljubiti. Jaz bi bil vesel, če bi lahko ponovili obdobje izrazite konjunkturo, ko je bila nizka brezposelnost, ko sta bila polet in navdušenje v Sloveniji. Ko je vse težilo navzgor. Žal vam mandatar tega ni mogel obljubiti, kajti spopada se s slabo dediščino, s težavnimi razmerami.

Kandidat za predsednika Vlade je danes v nekih segmentih žal moral spominjati na Winstona Churchilla v začetku vojne, ko je svojim državljanom napovedal in obljubil solze, znoj in kri. Takrat so bile v Združenem kraljestvu izredne razmere, bil je začetek vojne. Kandidat je danes povedal, da pri nas razmere še niso izredne. So pa resne. In temu primerno, resnosti položaja, je predstavil tudi poglede na obstoječi mandat.

Kaj vse je zelo resno in zaskrbljujoče v naši državi? Da smo ob tako hudi krizi kar naprej v državnih bankah priča zlorabi notranjih informacij, zdaj zopet odstopajo nadzorniki. V Novi Kreditni banki Maribor so pred nedavnim zamenjali predsednika. Jaz sem večkrat ministra opozarjal, da bo zlorabil vse, ker je to njegova navada. Ampak so zamenjali in ta je zopet zlorabil notranje informacije. V Ljubljanski banki je zopet enako. Torej bila je oblast, ki ni postavljala pravih nadzornikov. In državne banke so zgrmele v grozljive zadolžitve, ki težijo vsakega slovenskega državljana. Ampak kljub takšnim razmeram, ki so zelo resne, niso pa vojno stanje. Pred nami je boj za izboljšanje. Kljub takšnim razmeram smo v tem obdobju pred volitvami, še bolj pa od trenutka, ko se je izkazalo, da kandidat za predsednika Vlade, relativni zmagovalec, ni sposoben predstaviti koalicije, da se ga partnerske stranke, ki bi naj z njim sodelovale, bojijo na nek način, se ga bojijo zaradi njegovih navad in razvad, da smo bili priča stigmatizaciji in izrazito slabemu govorjenju na račun kandidata, ki se je enkrat že dokazal.

Ko smo danes tukaj v parlamentu, moram reči, da pričakujem od opozicije, ki se bo vzpostavila, trdo opozicijsko držo, ker je to najboljše zdravilo za vsakršno vlado – močna, trdna, včasih ostra opozicija, ki je s tem lahko konstruktivna. Opozicija, ki bo vlado kontrolirala, predsednika Vlade, ne bo pa nestrpna, sovražna. Ampak imamo zagotovilo, da bo takšna. Bojim se, da nekateri znaki kažejo drugače. Gospa, ki je močan ustanovni steber Pozitivne Slovenije in njenega predsednika, je v slovenski prostor spustila najhujše nestrpno sovražni govor, po moje, v zgodovini, v katerem enostavno trdi, da je del Slovencev treba sovražiti. Od tega se je kolega Jakič sicer nekoliko dislociral. Nisem pa videl dislociranja predsednika stranke.



Moram reči, da sem bil danes, ko sem šel v parlament, rahlo osupel. Namreč, sem šel iz garaž preko ceste in nekje deset metrov pred menoj sem zagledal poslanca iz bodočih, upajmo, opozicijskih klopi. Ko sem razmišljal, kako ga bom ogovoril, ko bo na prehodu za pešce verjetno promet in se bo moral malo zaustaviti, da ga bom spodbudno ogovoril, je za menoj nekdo, očitno po vzdevku poklical tega poslanca in potem je tekla mimo poslanka, mene seveda ni pozdravila – kaj takšnega se mi še ni dogodilo v 16 letih, da bi bil na ta način ignoriran. Ampak ne gre za to. Gre za navade, gre za kulturo. Jaz imam sicer izkušnje, da je v vsakem mandatu kakšen poslanec ali poslanka, ki ne odzdravi, včasih iz jeze ali mržnje, ampak zdi se mi, da je to prezgodaj. Ob tem sem se spomnil, da je prej kolega govoril o novi kulturi. Spominjam se pa, da je na začetku kampanje gospod Jankovič govoril, da bo dal Slovencem nove vrednote. Takrat me je zelo razjelo. Slovenci imamo dobre tradicionalne vrednote in nam ni treba, da nam nekdo govori, da bo Slovence spremenil z novimi vrednotami. Mi moramo spoštovati vrednote, ki so Slovencem lastne. Upam, da imamo pred seboj tudi takšno obdobje, da bomo reafirmirali vrednote.

Zakaj je bil, po moje, strah tudi med poslanci različnih strank, tudi med tistimi, ki so vas vsaj verbalno podprle? Gospoda Jankoviča so se bali tudi zaradi preteče centralizacije Slovenija. On je ves čas v tem obdobju govoril, da je Ljubljana po krivici oškodovana, pa cveti. Sploh ne pozna Slovenije. Drugod so problemi, ne v Ljubljani. Ljubljana je privilegirana, moramo reči, finančno.

Jaz verjamem, da je bil njegov načrt prevzeti vodstvo vlade, na hitro poplačati ljubljanske dolgove in ostati trajno zapisan kot zelo uspešen ljubljanski župan. To je bil njegov cilj. Legitimen cilj. Vendar Slovenci in tudi poslanci širše so to spoznali, da je bil to zelo slab program, katastrofalen za Slovence, zgodila se bi centralizacija Slovenije in seveda so to zavrgli.

Zato bom jaz kandidata za predsednika Vlade, ki ima bistveno drugačen program, in po že videnem vemo, da zna voditi Slovenijo v pozitivni smeri do konjunktura, in upam, da bomo čez štiri leta lahko rekli: "Prav smo izbrali." Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Ni povzel vaše navedbe, zato sedaj ne morete dobiti besede, pač pa dobi besedo gospod Jožef Horvat, nato pa Gašpar Gašpar Mišič.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani kandidat za predsednika Vlade Republike Slovenije gospod Janez Janša, spoštovani obiskovalci!

Nekako zadovoljen sem, da smo do tega trenutka uspeli vzdrževati relativno visok kulturni nivo našega komuniciranja, naših

razprav. Ugotavljam pa tudi, da je danes v Državnem zboru dokaj resno vzdušje. Razlogi so jasni. Diagnostični pregled države sumiran v petih točkah kaže naslednje. Prvič. 7 % obrestna mera na 10-letne državne obveznice. Drugič. 100 % povečanje državnega dolga v zadnjih treh letih. Tretjič. 8,1 % realni padec BDP v letu 2009, kar je eden največjih padcev v Evropski zvezi. Četrtič. Smo država s tretjo najpočasnejšo gospodarsko rastjo v Evropski zvezi. In petič. Dvakratno povečanje števila brezposelnih od leta 2008 v gospodarstvu, ob hkratnem 0,6 % povečanju števila zaposlenih v javnem sektorju. Dvakratnega padca bonitetne ocene od volitev do včeraj niti nisem omenil. Omenjam pa, da pri tem Nove Slovenije ni bilo zraven. Gre torej za sila resno situacijo v državi.

Resnost pa ni nujno samo negativna ali depresivna. Za Slovenijo je dobro, da ima danes končno prvega resnega kandidata za sestavo nove vlade. Ima koncept vladanja, je politični strateg, cenjen v Evropi, kar je še posebej pomembno, v Evropi torej, kjer smo mi Slovenci, državljanke in državljani Slovenije, doma. Prav ta Evropa nam je na dan podpisa pogodbe za Slovenijo 2012–2015, koalicijske pogodbe o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije 25. januarja poslala signale upanja. Najvidnejši evropski politiki so nam poslali čestitke, predsednikom koalicijskih strank in torej tudi vsem volivcem. Nekatere čestitke tudi preko družabnih omrežij, kar lahko spremljajo milijoni ljudi. In spet smo pri resnosti. Evropska zveza je torej že jasno pokazala, da novo koalicijo jemlje z vso resnostjo. Pričakujem tudi – in v Novi Sloveniji vsi –, da bo ta koalicija tudi partnerska koalicija. Ko govorimo o strukturnih, nujnih strukturnih spremembah, mi dovolite kratek povzetek mojega pogovora z enim že vrsto let najuspešnejših slovenskih gospodarstvenikov. Naredila sva primerjavo med Republiko Slovenijo in Avstrijo, in sicer na področju visokega šolstva. Poglejte, Avstrija ima točno 4-krat več prebivalcev kot Republika Slovenija, število študentov v Avstriji je 247 tisoč 800 v študijskem letu 2010/2011. V Sloveniji smo imeli v študijskem letu 2010/2011 107 tisoč 134 študentov. Po sklepnem računu bi torej morala Avstrija imeti po slovensko 430 tisoč študentov in ne samo 274. Avstrija ima torej glede na slovenska merila samo 63 % študentov. Pa niso tukaj problem študenti, politika je pravzaprav naredila problem, ki ga imajo naši mladi diplomanti in ne najdejo zaposlitve in potem se soočamo s propadom mladih slovenskih osebnosti. Tukaj je problem, mislim, da je o tem govoril tudi kandidat za predsednika Vlade.

Še beseda, če dovolite, o neukinitvi Ministrstva za kulturo. Ministrstva za kulturo ne ukinjamo ga pa združujemo po zgledu mnogih evropskih držav, ampak v Sloveniji je pač tako, vsi bi želeli ministrske resorje zmanjšati, in to na ta način, da bi se število ministrskih resorjev povečalo. Spet smo pri računstvu, to enostavno ne gre! Poglejte primer Nemčije, ne želim, da



smo mi tako dobri kot Nemčija, želim da smo boljši. Bundesregierung – Deutschland, zvezna vlada v Nemčiji pravzaprav posebnega resorja za kulturo nima, ampak za kulturo skrbi osmi oddelek Ministrstva za šolstvo in raziskave. Ta resor ima osem oddelkov. In spet k Avstriji. Avstrijska zvezna vlada ima kulturo prav tako združeno v resorju, ki mu reče izobraževanje, umetnost in kultura.

In ko sem pri kulturi, želim pohvaliti kolega, ki ga ni tukaj, gospoda Boruta Pahorja. Njegova ministrica gospa Majda Širca je ukinila državne proslave za tri državne praznike, 17. avgust, 15. september, 23. november. Tovariš Kardelj je povedal, "narod, ki se sramuje svoje preteklosti, svoje prihodnosti ni vreden". In gospod Pahor je, kljub temu, da ni bilo državne proslave za 17. avgust Dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodov, na občinsko proslavo v mojo občino prišel. In za to ga tukaj želim javno pohvaliti. Želim tudi opozoriti, da Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja določa, da ima ta 20 % del slovenskega narodovega telesa svojega ministra. Ne moremo temu pripisati in dodati še Ministrstva za kulturo, čeprav bi ga Nova Slovenija... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič, pripravi pa naj se mag. Borut Ambrožič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS):
Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Tako močno si želim, da se danes zaključi ta dan, da začnemo s konkretnim delom. Jaz ugotavljam, da se nekateri zavestno oddaljujete od resnice, ki bi tej državi najbolj koristila. Mnogi ste odlični v sprenevedanju, mnogi ste res za nekam drugam, ne za tukaj v hram demokracije, zato ker dvajset let državljanke in državljani čakajo na pozitiven rezultat in ga niso dočakali.

A propos gospodu Jožetu Jerovšku, ko niste dali besede našemu predsedniku Zoranu Jankoviću. Pozitivna Slovenija je prva predlagala udeležbo na dobičku delavcev v podjetjih. Samo delo in trdo delo nas lahko reši in popelje iz krize, kot je večkrat poudaril v svojih nagovorih naš predsednik: "Delu čast in oblast!"

Ker prihajam iz obale kjer je prepričljivo zmagala Pozitivna Slovenija, je jasno, koga so si volivke in volivci na Obali izbrali za mandatarja v času gospodarske krize. Kandidata za mandatarja, ki ga žal ne vidim, ni ga med nami, gospoda Janeza Ivana Janšo cenim kot enega izmed zaslužnih osamosvojiteljev Slovenije, vendar v času gospodarske krize Slovenija ne potrebuje obramboslovca temveč gospodarstvenika. Želim verjeti, da ta možnost še ni zapravljen in da boste to spreviedeli poslanke in poslanci, ki kljub strankarskemu primežu, še mislite s svojo glavo. O gospodarski nespretnosti Janeza Ivana Janše priča obalno

gospodarstvo žalostno in usodno obdobje v mandatu 2004–2008, ko so ključne gospodarske družbe, uspešne gospodarske družbe zaradi napačnega vodenja zašle v nepotrebno finančno krizo. Seveda gre tukaj za objektivno odgovornost takratnega mandatarja, ki je sprejel napačne kadrovske odločitve, in ker se je tukaj pokazalo, da imajo nesposobni sposobnost, da onesposobijo sposobne, zaradi katerih je Janez Janša izgubil volitve. Zaupal je namreč napačnim osebam. Zato se zdaj postavlja logično vprašanje – Kaj nas čaka v mandatu, ki je pred nami? Zato upam, da boste v primeru potrditve za mandatarja to razumeli kot popravni izpit, in boste, če boste vnovič kadrovani, to počeli z veliko previdnostjo, seveda, če želite udejanjiti napovedano blaginjo in gospodarsko rast. In če boste tako ravnali, ne vidim razloga, da ne bi imeli tudi podpore opozicije.

Gospodarske rasti nimamo. Zadolžujemo se za financiranje javnega sektorja, gospodje in gospe, to je narobe svet. Namesto, da bi v preteklosti pospešeno vlagali v infrastrukturo doma, ki je nujna za razvoj gospodarstva, so naša uspešna podjetja raje vlagala v infrastrukturo drugih držav, kar jih je spravilo na kolena. In glej ga zlomka, vse to se je dogajalo v mandatu 2004–2008, v tako imenovanem obdobju debelih krav. Številni so ostali brez službe, državna bilanca je negativna, kriza je iz leta v leto večja. Opozicija, ki danes sestavlja koalicijo, je nasprotovala vsem reformam, rušila vlado in posledično, upam si trditi, tudi državo. Slednjo trditev potrjujejo programi vseh strank in tudi vsebina koalicijske pogodbe. Vse zavrjene reforme so zdaj nujne in prioritete. Zelo zanimivo. Ne glede na vse navedeno, želim danes verjeti, da nam bo uspelo pospraviti mnogoštevilne napake, in da bomo znali prevzeti odgovornost za vse odločitve, ki jih bomo sprejemali v tem tako imenovanem hramu demokracije. In naj nam ne bodo vzor tisti politiki in strokovnjaki, ki vztrajno nočejo sprejeti odgovornosti za slabo vodenje države, kar smo občutili in še čutimo vsi, od kmetov, na Obali ribičev, delavcev, upokoјencev, obrtnikov, podjetnikov, javnih uslužbencev, znanstvenikov, kulturnikov in, če hočete, tudi športnikov.

Dovolite mi, da spregovorim še nekaj o povolilnih dogajanjih. Bojim se, da gre zdaj predvsem za oblast in osebne interese posameznikov. Na to vas še posebej opozarjam. Poleg tega me moti, da vse bolj spoznavam, da v Sloveniji obstajata dve resnici – leva in desna, prav tako si vsak po svoje razlagamo demokracijo. Moti me tudi, da se sedanja koalicija za Slovenijo zelo spretno, vendar nesprejemljivo poigrava z osnovnimi demokratičnimi načeli in da si po svoje razlaga ključne ustavne določbe. Naj citiram samo 3. člen Ustave, kjer je zapisano, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo. "Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno na volitvah po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršno in



sodno." Slednje niste spoštovali že ob sprejetju prvega zakona, Zakona o Vladi. Pri ministrstvih ste pomešali izvršno in sodno vejo oblasti, kar je nesprejemljivo za stroko in na kar smo vas opozarjali tako člani Pozitivne Slovenije, kot Socialnih demokratov. Kar zadeva ustavno določbo, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo, se je v povolilni drami zgodila politična prevara volivk in volivcev. In ne domnevna politična korupcija, s katero ste posamezniki želeli zakriti največjo prevaro volivk in volivcev od osamosvojitve Slovenije, to potrjujejo tudi zadnje ankete in odstopi nekaterih vidnih članov Demokratične liste Gregorja Viranta in stranke DeSUS. Seveda sta tukaj glavna akterja gospod Gregor Virant in Karl Erjavec, ki sta uprizorila vse mogoče, da bi zakrila, da jima gre le za ozke interese lastnih prepričanj. Ne gre niti za interese njunih strank, še manj pa za interese volivk in volivcev, ki so jim omogočili izvolitev v Državni zbor. In da bi vse skupaj bilo še bolj zanimivo, gospod Virant noče v vlado. Osebnostno sprejeti Ministrstva za pravosodje in javno upravo, kar mu je predlagal celo nekdanji ustavni sodnik gospod Janez Čebulj. Seveda, "čez komot ga ni", lepše je biti v varnem zavetju Državnega zbora, z zublji krize pa naj se soočajo drugi.

Toliko sprenevedanja, gospe in gospodje, in izigravanja politične in poslovne etike, nisem doživel v več kot 20 let podjetniške in poslovne kariere. Za dosego lastnih ciljev sta bila žrtvovana najprej dr. Marko Pavliha, sledil mu je gospod Soršak in vse kaže, da je naslednja žrtev gospod Šuštaršič, čez kakšen mesec pa verjetno še kdo, ki ga ne bi rad izpostavil in imenoval.

Za konec naj vas pospremim z besedami dobitnice priznanja Osebnosti Primorske 2011 zdravnice Jadranke Vrh Jermančič, ki je povedala takole danes v Primorskih Novicah: "Preveč in prepogosto se govori le o denarju in politiki. Srž življenja pa so trenutku, drobne a pomembne stvari." Zato naj v bodoči politiki obvelja parola "Dejanja in ne besede" ali pa v jeziku italijanske narodne skupnosti "Fatti, non parole". In zavedajmo se, da državljanke in državljani ne potrebujejo socialne podpore, še manj pa miloščine, potrebujejo le delo in pošteno plačilo za opravljeno delo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Samo pojasnilo. Poslanec dobi repliko v primeru, če je napačno povzet, če je pa samo omenjen, pa ne.

Sedaj ima besedo... / oglašanje iz dvorane/ No, potem boste, gospod Jerovšek, razložili, ampak točno v tisti točki, kjer vas je napačno citiral.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Kolega Gašpar Gašpar Mišič me je navedel, da pač jaz ne razumem participacije na dobičku oziroma da so jo oni prvi predlagali. Moram mu povedati, da je bil v času naše vlade sprejet zakon o participaciji, Zakon o soudeležbi

delavcev pri dobičku. Bojim pa se, da gospod Mišič napačno razume in si napačno razlaga participacijo pri dobičku, sicer ne bi jaz dobil ravno v zvezi z njim, o njegovih finančnih rabotah toliko gradiv. O nobenem drugem poslancu toliko. In bojim se, da si razlagate, da je mimo volitev možno dobiti poslance in da je to tudi participacija na dobičku. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Gospe poslance in gospe poslanke prosim, naj ne mečkajo papirja, ko govorijo, ker se to vse sliši po mikrofону.

K besedi vabim mag. Boruta Ambrožiča, pripravi pa naj se gospa Sonja Ramšak.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Dovolite, da začnem pozitivno, saj sem vendarle tudi pozitivec. Zato takoj na začetku povem, kot smo tudi sami že večkrat v povolilnem času dejali, da bom osebno z veseljem, po lastni vesti in presoji podprl vsako točko danes večkrat izrečenega tako imenovanega skupnega imenovalca, ampak le pod pogojem, da bo to v dobrobit državljanov in državljanek naše države.

Žal pa moram v svoji obrazložitvi, zakaj ne bom podprl predlaganega kandidata za mandatarja gospoda Ivana Janše, začeti pravzaprav tudi z nekaj negativnimi stvarmi. In sicer dovolite, da na začetku izrazim močen dvom, kot ste sami dejali, gospa podpredsednica, da je danes vsa Slovenija v nestrpnem pričakovanju, ali bomo dobili potrjenega mandatarja ali ne, saj sem prepričan, da se večina Slovencev in Slovenek žal vsakodnevno tudi zaradi zaslug predprejšnje vlade ukvarja z vsakdanjimi življenjskimi, včasih tudi eksistenčnimi vprašanji. Kot novemu poslancu v tem sklicu Državnega zbora mi je zelo zanimivo opazovati primerjalne opazke kolegic in kolegov v poslanskih klopih prav tako pa neverjetno sposobnost matematičnega seštevanja in odštevanja samoooklicanih matematikov, ki pa seveda, vsaj po osnovni profesiji, to niso. Tudi to mi bo ostalo v večnem spominu.

Danes so bila večkrat omenjena tudi načela. Prav zaradi nenačel, kot bi jih poimenoval, ki so zaživela v parlamentarnih odmikih po decembrskih volitvah, seveda ne morem podpreti novonastajajoče vlade oziroma kandidata za mandatarja. Namesto načela iskrenega dialoga, ki ga je ponudil naš kandidat za mandatarja gospod Zoran Jankovič, je žal obveljalo načelo neiskrenih besed, namesto načela danih besed je obveljalo načelo požiranja le-teh, namesto načela odločanja po svoji vesti je obveljalo načelo črednega odločanja in seveda bi lahko našteval še dalje. Res je, danes je bilo tudi povedano, vsak ima v mislih svojo podobo idealnega politika, več kot očitno pa je, da si ga v nastajajoči opoziciji, če nas tako



imenujem, predstavljamo popolnoma drugače, kot pa si ga predstavlja morebitna potrjena koalicija.

Danes je predstavnik Državlanske liste Gregorja Viranta oziroma tudi sam dr. Virant omenil pomembnost institucije Državnega zbora. Jaz pa bi dejal, da se moramo zavedati, da je Državni zbor kot takšen samo stavba polna zidakov, marmorja, lesa, inštalacij in še česa, od ljudi, ki smo pa dejavni v temu visokemu hramu demokracije, pa je odvisno, ali bo obveljal ta hram demokracije samo visok v centimetrih ali pa v obliki državotvornih dejanj, ki so v prid vseh prebivalcev Republike Slovenije.

Danes ne morem tudi mimo tega, ker so bile v tem visokemu hramu demokracije že večkrat citirane besede ene od slovenskih pisateljic, in sicer samo z negativnim prizvokom, pa dovolite, da ponovno citiram časnik, ki izhaja na mojem štajarskem koncu, ko v intervjuju navaja besede pisateljice, ki pravi: "Otrok, ki je v stiski, ima takoj mesto v mojem srcu. Nikoli mu ne bom odrekla pomoči, tako kot nikoli ne bom rekla pomoči živali, ki je v stiski. To je solidarnost do vsega živega."

Dovolite pa, da ob zaključku obrazložitve, zakaj ne bom podprl predloga za predsednika Vlade, dodam kot poslanec, ki prihaja iz epicentra Evropske prestolnice kulture, mesta Maribor, ki je izvolilo tri poslance Pozitivne Slovenije, čeprav jim to nobeden ni napovedoval, še besede enega od volivcev, s katerim sem imel priložnost spregovoriti nekaj besed pred dnevi, in sicer: "Z ukinitvijo Ministrstva za kulturo je nastajajoča vlada pokazala svojo kulturo politične nekulture." Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: K besedi vabim gospo Sonjo Ramšak, pripravi pa naj se gospod Franc Bogovič.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani mandatar!

Dovolite mi, da sem tudi jaz pozitivna na začetku, ker sem po naravi zelo pozitivna oseba, pa ne prihajam iz Pozitivne Slovenije. Jaz poznam gospoda Janeza Janšo kot povsem drugačno osebo, kot jo danes želite vi prikazati tukaj pred javnostjo. Lahko rečem, da se to dogaja že več kot dvajset let. Zakaj? Zato, ker je eden od osamosvojiteljev, ki je pomagal pripeljati to našo ljubo Slovenijo in nas državljane in državljanke, da končno živimo v Sloveniji, v samostojni državi in ne v sklopu nekoga drugega.

Ko govorite, da ste absolutni zmagovalci, naj samo navedem nekatera dejstva, ki ste jih v svojih razpravah želeli prikazati popolnoma drugače. Pozitivna Slovenija je na tokratnih predčasnih volitvah dobila 314 tisoč 273 glasov, Slovenska demokratska stranka je dobila 288 tisoč 719 glasov, in to pomeni razliko v vašo korist: 25

tisoč 554 glasov, kar pomeni, da to ni absolutna večina, če vemo, koliko volivk in volivcev se je udeležilo teh predčasnih volitev in da ima bodoča nastajajoča koalicija več kot 600 tisoč glasov. Edina prednost, ki vam je bila dana, s tem, ko ste dobili relativno večino na teh predčasnih volitvah, je ta, da ste lahko prvi predlagali mandatarja oziroma da je predsednik republike dodelil mandat vašemu predsedniku gospodu Jankoviču. Vse drugo je stvar konsenza in stvar odločitev nas, poslank in poslancev.

Gospodu Janezu Janši in vsem ostalim predsednikom štirih strank, ki sestavljajo koalicijo, je uspelo to, kar ni uspelo vam – zagotovili so večino v Državnem zboru. Verjamem, da se bo ta večina danes tudi izkazala, ko bomo glasovali. Jaz verjamem v to, da nas ni nihče prisiljeval, kako bomo glasovali, zato replika kolegici, ki je rekla, da glasujemo tako, kot nam je odrejeno. Ne, jaz nikoli ne glasujem tako, kot mi je odrejeno, ampak glasujem tako, kot se sama odločim oziroma kot odločijo tisti, ki so mi namenili glas. In meni volivke in volivci niso dali glasov za to, da bi glasovala za vašega mandatarja, pač pa za mandatarja iz naše stranke, Slovenske demokratske stranke.

Če mi je dovoljeno, naj na kratko, ker sem rada v svojih govorih zelo racionalna, povem samo še to, zakaj bo danes gospod Janez Janša dobil moj glas. Zato, ker ga poznam kot čisto drugačno osebo – kot izjemnega, toplega, demokratičnega človeka, ki spoštuje kulturo dialoga in ki ne obsoja ljudi vnaprej. Veste, tudi nam v Slovenski demokratski stranki velikokrat reče: "Ne obsojajte ljudi, sodišča so za to, da nekoga kaznujejo in ga obsodijo, in šele takrat imate pravico ljudi obsojati." In tako tudi danes vam sporočam, zakaj se nismo na prejšnji seji odločili, da komentiramo ravnanja vašega predsednika in takratnega kandidata za mandatarja – zato, ker smo spoštovali odločitev volivk in volivcev, da imate pravico sestaviti vlado. Vendar vam to ni uspelo in meni je seveda žal, če vašemu kandidatu ni uspelo to, kar je uspelo našemu predsedniku. In verjamem, da bo danes Slovenija zadihala s polnimi pljuči. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Besedo ima gospod Franc Bogovič. Pripravi naj se gospod Matevž Frangež.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, spoštovana podpredsednica! Spoštovane kolegice in kolegi!

Sam sem v parlamentu po treh letih prejšnjega mandata tudi sedaj v tem mandatu in lahko mirno rečem, da smo v Slovenski ljudski stranki v celotnem prejšnjem mandatu opozarjali na čeri, na katere je nasedla Slovenija vsled svetovne krize, in da je treba resnici pogledati v oči pravočasno in temu primerno tudi ukrepati.



Žal smo se v prejšnjem mandatu v Državnem zboru ukvarjali na eni strani s spori in tudi z nesoglasji znotraj koalicije, na drugi strani z nasprotovanjem reformam v delu opozicije, tudi ostremu nasprotovanju sindikatov. In danes imamo takšno situacijo, kakršno je kandidat za mandatarja gospod Janez Janša predstavil na začetku svojega nastopa. Mislim, da je prav, da se na glas in odločno pove, v kakšnem stanju je država. Žal je to, kar je bilo povedano, resnica. In temu primerno se bo treba obnašati tako znotraj koalicije kot znotraj opozicije, v celotnem političnem prostoru in ob sodelovanju s socialnimi partnerji. Temu primerno se bo najbrž moral podrediti in obnašati sleherni državljan in državljanka te države. Zato mislim, da ni izguba časa, če nam kandidat za mandatarja nalije čistega vina, da začnemo od tu naprej resno in odgovorno s svojim delom.

Ljudje v Sloveniji so že nestrpni. Dobra dva meseca smo porabili za to, da pridobimo vlado, da se po predčasnih volitvah začne z resnim delom. O tem, kaj se je v teh dveh mesecih dogajalo, nima smisla govoriti, ker ste že drugi zgovorno povedali. Sam verjamem, da bo danes kandidat za mandatarja izvoljen, da bomo v relativno kratkem času dobili tudi vlado in začeli z resnim delom. Ljudje to od nas pričakujejo. Pričakujejo, da nehamo brskati po preteklosti. Pričakujejo, da mladim zagotovimo prihodnost, da se bodo veselili jutrišnjega dne. In za to bomo morali dati vsak svoj prispevek – tako opozicija kot koalicija.

V imenu Slovenske ljudske stranke, ki bo danes mandatarja podprla, kot smo dejali, lahko mirno rečem, da si bomo v naslednjem mandatu prizadevali, da bomo pošteno opravljali svoje delo, vsak na svojem področju, da bomo dano besedo spoštovali, kot smo jo tudi v preteklosti, in da bomo kot politiki delali za javno dobro in da bomo dali javni interes v ospredje pred vsakršnimkoli drugim interesom.

Žal tisti napor, ki ga nekateri v politiki vlagate v to, da dopoveste, kdo je slabši od koga, ni pot, po kateri bo Slovenija boljša, po kateri bomo Slovenke in Slovenci imeli več, ampak sem trdno prepričan, da se moramo vsi skupaj potruditi, da naredimo to državo bolj učinkovito, da naredimo državo nazaj takšno, po tej lastnosti, po kateri nas Slovenci poznajo, da bo delo vrednota in da bodo ljudje tudi z veseljem sprejeli delo, kakršno bo pač na razpolago.

V Slovenski ljudski stranki, kot sem že dejal, bomo podprli mandatarja. Pričakujemo, da bomo v tem mandatu tudi vladna stranka. Od opozicije pa pričakujemo samo to, da bo približno takšna opozicija, kot smo bili mi v prejšnjem.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Besedo ima gospod Mitevž Frangež, nato pa gospod Ivan Grill.

MITEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Jaz mislim, da je Slovenija danes v položaju, ki zahteva od vseh nas trezen premislek, poznavanje situacije in dobro voljo za medsebojno sodelovanje ne glede na delitve, ki so v tem političnem prostoru običajne in so postale v 20 letih del ustaljene politične folklore, ki pogosto megli presojo in onemogoča, da stopimo skupaj, kadar je to za interes države potrebno.

Mene veseli poziv Janeza Janše izpred dveh tednov, ko je Socialne demokrate pozval, naj končno presežemo zgodovinske delitve in se pridružimo njegovi koaliciji. Žal pa lahko ugotovimo, da je ta poziv umesten samo takrat, kadar bi s preseganjem zgodovinskih razlik izkazali podporo njem. Danes je torej težek čas in od Državnega zbora bo veliko odvisno. Ob prebiranju koalicijske pogodbe me najprej zmoti dvoličnost velikih besed, pod katere se mnogi od nas takoj podpišemo, in prakse, enega modus operandi, ki smo ga v Državnem zboru in v slovenski politiki od dela slovenske politike že dolgo vajeni in ki stavi na diskvalifikacijo, ki stavi na nestrpnost, ki stavi na podpihovanje medsebojnih razlik, da družba obstoji, kadar je to takšen politični cilj. Jaz si želim, da bi bilo tokrat drugače. Jaz si iskreno želim, da bi Janez Janša uspešen predsednik naslednje slovenske vlade. Ne zaradi kreditov, ki si jih bo lahko zapel na rame kot rešitelj Slovenije iz te situacije, ampak zato, ker si to Slovenija zasluži in ker to Slovenija obupno potrebuje.

Hkrati, ko si želim njegove uspešnosti na mnogih od točk koalicijske zaveze, s katerimi se je mogoče strinjati, si pa želim, da naslednja vlada ne ni bila uspešna pri mnogih točkah te iste koalicijske zaveze, za katere pa mislim, da so za državo škodljive in izjemno nevarne. Želim si, da Janez Janša vsem nam, ki dvomimo v njegovo povezovalnost, ki menimo o njem vse tisto, kar menimo, da nam dokaže, da je drugačen, da je povezovalen, da je konstruktiven, da želi delovati za skupno dobro in vse tiste stvari, ki so zveneče tlakovane v koalicijski pogodbi. Želim si, da nam dokaže, da cilj ne posvečuje sredstva in da oblast ni edini cilj. Vendar po izkušnjah, ki smo jih s tem narodom – ne samo slovenska politika, ampak narod z Janezom Janšo – že imeli, v ta rezultat dvomim. Ga bom pa izjemno, izjemno vesel in takrat bom tudi javno priznal, da sem se motil in da je Janez Janša drugače in da je Sloveniji pokazal, da je sposoben drugačnega tipa vladanja.

Temeljni značaj Slovenije je ravno v njeni solidarnosti. V nekaterih točkah ta neideološka koalicija obljublja umik iz ideologije, vendar se motite, če mislite, da je tema o partizanih in domobranci edina ideologija v tej državi. Tudi usoda pokojninskega sistema je ideološka tema. In meni je še kako pomembno, četudi bi individualizacija pokojninskih zavarovanj morebiti za nekatere člane moje



generacije predstavljala napredek, da to pomeni še hujši položaj sedanjih generacij upokojujencev, za katere bo zmanjkalo sredstev za izplačevanje njihovih pokojnin. Jaz mislim, da moramo v prihodnjem obdobju z veliko previdnosti in zmernosti načrtovati reforme.

Reforme, ki smo jih ponujali Socialni demokrati so bile postopne in zmerne. Sledite temu zgledu. Takrat boste imeli našo podporo. Če boste radikalno posegali na mnogo področja, kjer radikalnih rezov ne potrebujemo, ker bi s tem zrušili in uničili temeljno vezivno tkivo naše skupnosti, takrat pa za takšne reforme ne računajte na našo pomoč.

Želim en jasen odgovor na naslednje vprašanje. Mnogi, tudi novi koalicijski partnerji Janeza Janše so postavljali vprašanja o odpravi konflikta interesov vpricho dejstva, da je prihodnji mandatar kazensko preganjan zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. Lista Virant je celo izhodiščno od neuspelega mandatarja gospoda Jankoviča zahtevala, da njegova stranka ne bdi nad dvema resorjema, ki imata lahko pri tem odločilen vpliv. Zanima me – tudi v interesu, da se nesporno dokaže njegova nedolžnost –, da Janez Janša danes pred Državnim zborom pove, na kakšen način bo kot prihodnji predsednik slovenske vlade omejil svoj vpliv na možnost vplivanja na tožilstvo in tudi na pravosodne organe, da bo sodba, kakršnakoli že bo, pravična, ustrezala resnici in dejanskemu stanju, podanim dokazom, ker je ta pravična sodba nesporen javni interes prve kategorije v tej državi. To zaupanje moramo imeti v Državnem zboru preden gospoda Janeza Janšo Državni zbor postavi za mandatarja. Vedeti moramo, da je pri tem javni interes dosledno upoštevan. Kot rečeno, Slovenija potrebuje soglasje. Soglasje je mogoče dosegati na način, ki bo Slovenijo še naprej krepil kot solidarno in povezano skupnost in stavil na tiste politike, ki lahko, ne čez noč, prinesejo pomembne rezultate. Pri tem vas pozivam, da se tistim razvojnim politikam in novemu razvojnemu vzorcu, ki se je pokazal v povečanju vlaganjem v modernizacijo gospodarstva in hkrati ohranjanju socialne varnosti ljudi, ne odpoveste z nepremišljenimi eksperimenti, ki jih nakazuje ta koalicijska pogodba. Janeza Janše na današnjem glasovanju ne bom podprl.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospod Ivan Grill, nato pa mag. Barbara Žgajner Tavš.

IVAN GRILL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Današnja razprava predvsem s strani SD in Pozitivne Slovenije nekako nakazuje smer razprav v Državnem zboru, kjer se boste očitno želeli ukvarjali z drugimi strankami in ne s problemom, ki v Sloveniji iz dneva v dan postaja bolj pereč. Kaj je pomembno danes za Slovenijo? Kaj se dogaja v Državlanski listi gospoda Viranta, kaj se dogaja z DeSUS –

glejte, to je povsem nepomembno, ljudi to zagotovo ne zanima, predvsem ne tistih, ki se soočajo z velikimi težavami v gospodarstvu, na socialnem področju in tako naprej. Naj bo razprava posvečena predvsem tistim problemom, za katere smo mi tukaj odgovorni in tudi poklicani.

11. januarja, ko smo tukaj potrjevali ali pa ste potrjevali kandidato gospoda Jankoviča s strani Slovenske demokratske stranke skorajda ni bilo razprav. Nič se nismo spuščali v obtožbe, v razne članke o gospodu Jankoviču, o koaliciji, o številnih poslancih Pozitivne Slovenije, ampak smo prepustili odločitev tistim, ki ste mu izrekli podporo, pa je očitno bilo pri marsikomu zaznati figo v žepu in seveda podpore ni dobil. In od tistega dne naprej je bilo s strani raznih medijev, raznih vplivnih ideološko opredeljenih znanih osebnosti v naši družbi iz dneva v dan zaznati poizkuse diskreditacije možnega kandidata za mandatarja gospoda Janše. Že od tistega dne naprej se je ta poskus ves čas v praksi uveljavljal – da se ga diskreditira. Ampak zakaj je temu tako? Zakaj se vsi nekako bojite, da bi ponovno Vlado Republike Slovenije vodil gospod Janša, ki se je že izkazal? Kakorkoli mu nekateri skušate očitati njegovo vodenje od 2004–2008, da je bilo neučinkovito, neuspešno, da je bilo leto ali mandat debelih krav. Rezultati kažejo nasprotno. Tudi številni evropski državniki, ugledni državniki, ki vodijo države, in se kljub recesiji uspešno spopadajo s tem, mu priznavajo njegove kvalitete in si želijo, da bi Slovenijo ponovno vodil. Ampak, kot sem povedal, vsi v en glas in tudi današnja razprava se predvsem vrti okoli tega, česa gospod Janša ni bil sposoben narediti, kaj vse se mu tukaj podtika. To je nepošteno in tudi neperspektivno za naprej.

Kakšen je bil njegov današnji nastop? Ali je bil njegov nastop nastop takšen, ki bi delil Slovence? Je bil njegov nastop, da bi kogarkoli izmed vas izključeval? Kljub temu, da Slovenija ni v nekem zavidljivem položaju, je bilo iz njegovih besed zaznati nek optimizem, upanje, da lahko Slovenijo popeljemo iz tega položaja, če bomo vsi prepoznali te težave, ki jih je seveda tudi zelo analitično predstavil, kljub temu, da ste nekateri se temu posmehovali, da je predstavil nekaj, ker je vsem znano. Očitno nekaterim še sedaj ni znano ali pa razumljivo. Številni izmed tistih, ki ste v prejšnjem mandatu soodgovorni, da smo prišli do tega, sedite danes tudi v teh klopeh. Pa gospod Janša v svojem nastopu ni želel obračunavati ali razpravljati o krivcih za nazaj. Striktno je napovedal, da to ni pomembno, kdo je odgovoren za to. Je pa pošteno navedel, da so številne sistemske anomalije, ki so se od leta 90 naprej v Sloveniji uveljavljale, lahko krive za to, da smo na številnih področjih v nezavidljivem položaju, od šolstva in nenazadnje mogoče tudi zdravstva in še bi lahko našli. Zato bo treba marsikakšen ukrep, da bomo te sistemske anomalije, ki niso



nastale v zadnjem mandatu, ampak od 90 naprej, tudi odpravili. Zato je ponudil roko vsem, tudi Socialnim demokratom, tudi Pozitivni Sloveniji, da bi skupaj iskali rešitve, ki bodo pripeljale v dobrobit Slovenije, in jih tudi sprejeli.

Nekateri ste omenjali, da je bilo v njegovi analizi sicer zaznati tiste probleme, ki jih vsi poznamo. Nekateri ste očitali, da ni nobenih ciljev. Morate se dogovoriti, ali so bili cilji ali jih ni, ker ste nekateri drugi menili, da so ti cilji nerealni. En gospod je celo tako smešno zadevo povedal, da cilj sploh ni pomemben, da je pomembna pot. Pot do česa? Če nimaš cilja, te vsaka pot pripelje do tam. Mislim, da ste v svojih razpravah velikokrat izrekli neko stvar, ki je lahko nekoliko smešna.

Če pogledamo, kaj Slovenija pričakuje ali ljudje, z izjemo ideološko nestrpnih in izredno profiliranih posameznikov ali nekih elit, si naš narod, naše gospodarstvo, naši obubožani upokojenci, tudi mladi želijo vlado, ki bo popeljala Slovenijo iz te hude hude krize in težave. Ljudi ne zanima, ali bo to levosredinska vlada ali bo to desnosredinska vlada. Njih to res ne zanima. Dejansko bi pristali na vse, da bi končno začeli Slovenijo reševati iz te težave.

Prepričan sem, da bomo z izvolitvijo gospoda Janše za mandatarja in tudi kvalitetne ministrske ekipe v stanju, da bomo Slovenijo začeli vleči iz tega globokega blata. Govoriti, da je to prevara volivcev, da to ni demokratično, da je to izdaja – zakaj take demagogije, zakaj take neresnice in zakaj tukaj zapenjati na stvareh, ki Slovenije ne morejo popeljati iz težav. Stopimo skupaj na tistih točkah, kjer bomo res poiskali rešitve, da bomo oživel gospodarstvo, da bomo dali našim mladim priložnost ne samo za kvalitetno šolanje na takšnih šolah, ki bodo omogočale zaposlitev, ampak da bodo imeli tudi nek optimizem za naprej, našim upokojencem dostojne pokojnine in da bomo v našo družbo vpeljali tak optimizem, kot je bil še 3 ali 4 leta nazaj. Lahko mi verjamete, da zdaj ni čas za političen prestiž. Čas bo leto pred volitvami, če bomo zdržali ta mandat do konca. Takrat bomo lahko ponovno nekoliko več razpravljali o tem, kdo je bolj zaslužen za situacijo, kakršna bo takrat, ali ne. Zdaj je čas da držimo skupaj, da poiščemo rešitve za naprej. Pustimo tiste stvari, ki razdvajajo Slovence. In kot je tudi že gospod Janša omenil, v njegovem nastopu in tudi v programu ni nobenih vsebin, ki bi lahko bile podlaga za kakršnekoli delitve. Zato bi pričakoval, da bodo današnje razprave v tem duhu, predvsem pa da bodo tudi zakoni, ki jih bomo še danes sprejemali, dosti soglasno tudi potrjeni in da bomo še kakšno soboto, če bo treba, sprejemali nujno potrebne zakone, ki bodo za Slovenijo koristni. Naj ne bo ta današnja sobota izjema. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Gospod Kavtičnik, ali ste bili napačno citirani?

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Ja, zato bi želel repliko, ja.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Potem pa, prosim, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Našel sem se v tem povedanem. Torej, jaz sem dejal: Bolj kot cilj so pomembne poti. To pomeni, da cilj je. Bolj kot cilj je pomembna pot. Če pa ti postaviš cilj in nimaš poti ali pa so poti pretežke, da bi dosegel cilj, potem pa to ni dobro. Torej bolj kot cilj so pomembne poti, in na to sem opozoril. Drugače ste pa veliko tega povedali, kar smo povedali tudi mi, in se lahko strinjamo. Ampak morda za dosego nekaterih ciljev ni treba iskati takšnih poti ali takšnih sredstev, kot jih išče ali jih je iskal v preteklosti gospod mandatar oziroma kandidat za mandatarja. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je mag. Barbara Žgajner Tavš, nato pa doktor Darko Jazbec.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Zmagati brez boja s tem, da si pravočasno priskrbiš zaveznike, je najbolje. Ne samo najbolje, to je umetnost. Tu se je, spoštovani kolega, za enkrat še poslanski kolega Janez Janša izkazal kot odličen general z izjemno strategijo in obvladovanjem vojskovanja, za kar mu gre nedvomno čestitati. In če nadaljujem v Sun Cujevem stilu, "vsaka vojna temelji na ukanah" in s tem pridihom bo formirana tudi 10. slovenska vlada.

Na tej točki sama zvičajnost, kot metodo za doseganje cilja, ker smo že govorili o ciljnih in poteh, dojemam kot nekaj neetičnega. Zakaj? Ker gre za načrtno spodkopavanje volje državljanek in državljanov, ki je bila izražena na demokratičnih volitvah. Ampak, dobro. Človek bi pričakoval, da bo tako enotna koalicija, ki se zaveda gospodarske situacije v naši državi, finančne krize in položaja Slovenije v mednarodnem okolju, odgovorno in seveda enotno odigrala vsaj štart svoje tekme. Danes vidimo, da se politično kupčkanje žal nadaljuje, da se nadaljujejo mahinacije okrog organizacijske in tudi kadrovske strukture nove vlade. V trenutku, ko potrebujemo motiv, motiv za to, da bomo sploh še lahko verjeli politiki in upali tudi v boljši jutri, smo priča nenehnim sprenevedanjem, spreminjanjem stališč, nejasnostim. To, spoštovane kolegice in kolegi, ni najboljša popotnica, niti temu parlamentu, niti novi vladi, volivkam in volivcem in tudi navzven, ljudem dajemo zelo slab zgled. Nekje sem prebrala, da postaja država žrtev političnega egoizma strankarskih veljakov. Predsednik Državnega zbora je danes dejal, da živimo v državi, kjer se lahko politična stranka svobodno odloča, v katero koalicijo bo šla. Kako poceni so



bese. Taisti človek ne spoštuje svobodne volje svojih poslank in poslancev.

Zaradi vsega, kar smo pravzaprav danes že slišali v predhodnih razpravah, ocenjujem, da pravzaprav niti ni smiselno ocenjevati programskih izhodišč vlade. V temu trenutku pa očitno niso zadovoljujoče usklajene niti znotraj koalicijskih partneric, še manj pa so usklajene s tistim, kar smo slišali v obdobju pred volitvami s predvolilnimi obljubami. Ampak jaz sama pri sebi rada rečem, česar ne moremo v danem trenutku več popraviti, je zgodovina. Od tukaj naprej danes, tukaj in zdaj, gradimo vsi skupaj na prihodnosti, na tisti prihodnosti, na katero imamo vpliv. Jaz upam, da napake iz preteklosti iz obdobja 2004–2008, ko smo že imeli desnosredinsko vlado v skorajda identični zasedbi, ne bodo temelj, na katerem bo vlada gradila blaginjo Slovenije. Danes je mandatar za predsednika nove vlade na začetku povzel podatke UMAR, kazalnike, kje Slovenija danes je. Septembra 2008 se je na opozorila ekonomistov odzval z besedami, da je bil in bo neposredni vpliv svetovne finančne krize na nas bistveno manjši, kot so nekateri napovedovali in da pravzaprav ni nobenih resnih znakov, ki bi dajali osnovo za govorjenje o recesiji 2008. Leta 2007, avgusta 2007 je finančna kriza izbruhnila v polni meri v svetovnem merilu. In leta 2007 so to krizo v Sloveniji že čutili nekateri najrevnejši sloji prebivalstva. Takrat se je tedanji predsednik, leta 2007, podpisal pod nekatere izjave. Na srečanju s koroškimi politiki in gospodarstveniki je dejal, da se življenje ne bo drastično podražilo, socialno stisko upokojujencev in delavcev, ki je že napovedovala krizo, je pospremil z besedami, če v vseh smetnjakih po mestih vidimo štruce kruha, ne pomeni, da je zadeva alarmantna. O protestu sindikatov v boju proti reformam je dejal, naj vsaj stavkajo spomladi, ko je lepše vreme. In tako dalje, da ne naštevam. Ne bom sodila, koliko in kdo je pošten v svojih izjavah ali dejanjih, ima pravico vsak presoditi sam pri sebi.

Predhodnik je dejal oziroma zastavil vprašanje, ali je bil nastop kandidata za predsednika Vlade danes takšen, da bi delil Slovenijo? Ne. Mandatar za bodočega predsednika Vlade je dejal, da si želi zgraditi družbo, ki bo temeljila na enakih izhodiščnih možnostih. Ničkolikokrat sem slišala in verjamem, da ima vsak možnost, da dobi še eno priložnost, zato v tem trenutku tudi apeliram na gospoda Janeza Janšo, da v imenu svoje kredibilnosti, kredibilnosti koalicijske pogodbe in poslancev, njegovih poslancev, ki mu danes stojijo v bran, nemudoma umakne s speltne strani in s svojih arhivov tisto črno listo oziroma seznam, bom rekla, kužnih oseb v naši državi, tistih, ki jih je njegova stranka javno ožigosala samo zato, ker so izražali drugačno mnenje. Na tem seznamu niso politično aktivni ali opredeljeni ljudje, na tem seznamu so tudi takšni ljudje, ki so s svojim podpisom k neki peticiji izrazili nestrinjanje z eno od potez njegove

vlade. V imenu kredibilnosti jaz ocenjujem, da bi bilo to, bom rekla, plemenito dejanje.

Verjamem, da je za bodočega predsednika Vlade oziroma za vsakega predsednika Vlade dobrodošla tako politična kot strokovna in seveda tudi laična pestrost v razmišljanju. S tem kaže na svojo širino, vladne odločitve pa so lahko bolj dodelane in boljše in res na osnovi prepoznavanja potreb ljudi, tudi delane za ljudi. Na tej poti mu oziroma vam, gospod Janez Janša, želim absolutno uspeh. Želim, da bi uspeli sestaviti dobro vladno ekipo in pripraviti dober program vlade, ne samo na papirju, tudi v praksi. Kot konstruktivna opozicija, bomo vsekakor delovali v korist, v dobrobit Slovenije, zato bomo tudi bdeli nad odločitvami vlade in vladne večine v parlamentu in seveda poskušali preprečiti vse slabe poteze, ki bi se lahko nakazovale. Zato vas na tem mestu, spoštovani kandidat za predsednika Vlade, opozarjam na zapis v koalicijski pogodbi, ki ima lahko negativne, neželene posledice. "Iz ljubezni do svojih otrok, ki jim želim omogočiti boljše življenje", jaz upam da ta svojilni zaimek ne pomeni samo otrok peščice ljudi, ki sedijo v vaših koalicijskih strankah. Vsi otroci si želijo in hrepenijo po ljubezni in si zaslužijo odgovornost vlade in vseh nas. In nenazadnje, v koalicijski podobi je tudi zapisano, "iz odgovornosti do volivcev, ki so nam zaupali svoj glas".

Pa bom zaključila, predsednik oziroma kandidat za predsednika. Upam in si želim, da bom lahko čez štiri leta oziroma ob vnovičnih volitvah dejala: "Janez Janša ima srce. Srce za 2 milijona in 50 tisoč Slovencev in ne zgolj za 288 tisoč 719 njegovih volivk in volivcev." Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je doktor Darko Jazbec, nato pa gospod Srečko Meh.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Veliko tega smo danes že slišali. Jaz bom poskušal biti kratek. Ob nastopu te službe sem se poskušal pripraviti na delo in sem doma prebral Poslovnik Državnega zbora, Ustavo in podobno literaturo, potem sem pa po nekaj dnevih ugotovil, da je to popolnoma napačno. Moral bi igrati šah, Monopoli, Človek ne jezi se in podobne strateške igre. Nekako nisem razumel dogajanja tukaj v parlamentu. Desnica je ves čas strastno, politično preigravala, pri tem pa mogoče tudi ona ni opazila nekaj, da mi sploh ne tekmuje, da se mi sploh ne igramo z nami. Jaz se itak tega ne znam in kakor je gospod Vogrin že povedal, "podjetja tonejo, mi pa se igramo". Torej verjetno smo tukaj bolj zaradi Slovenije ne pa zaradi teh strateških iger.

Gospoda Janeza Janšo osebno ne poznam. Vem pa, da gre za osebo z veliko izkušnjami in tudi nedvomno sposobnostmi za kar ga cenim, vendar verjetno nismo tukaj zaradi bodočnosti Janeza Janše, ampak zaradi



bodočnosti Slovenije. In na tej točki je pomemben program, vsebina in način dela. Ravno pri načinu dela je pa tisto, zaradi česar jaz danes ne morem dati tega zaupanja. To so izkušnje iz leta 2004–2008, ko sem bil na drugi strani, med sindikati v pogajanjih za plače v javnem sektorju. To se je delalo kot na tržnici. Dopoldan ena cena, popoldan druga cena. Minili so dnevi, meseci, leta in zmanjkalo je časa, v celem mandatu je zmanjkalo časa. Nastala je plačna reforma v javnem sektorju kot polizdelek, ki je pač zdaj v rabi, ker drugega ni. Način tega dela mogoče ni ustrezen za te čase in zato sem jaz tudi v Pozitivni Sloveniji, ker mislim, da Zoran Janković je pač tisti, ki ima popolnoma drug način, ki je primeren zdaj za te krizne čase, kot krizni menedžment. Zaenkrat samo toliko, ker mislim, da je danes že bilo mnogo povedanega. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospod Srečko Meh, nato pa mag. Branko Grims.

SREČKO MEH (PS SD): Prijazen pozdrav!

Nekdo je rekel, da so bili nekateri poslanci podvrženi zastraševanjem. Jaz moram povedati, da nisem bil podvržen zastraševanjem, ampak da sem dobil veliko mnenj in veliko stališč volivk in volivcev, ki so nedvoumno jasno povedali, da danes ne spoštujemo rezultatov začasnih oziroma predčasnih volitev. Ti rezultati danes niso spoštovani. Volivci so nedvoumno jasno povedali, da je bilo v mandatu za nazaj hudo narobe. Tukaj ni več LDS, ni Zares, ni Slovenske nacionalne stranke. Socialnim demokratom so podporo zmanjšali na eno tretjino. Pojavili sta se dve novi alternativni: Pozitivna Slovenija in Virant. Ljudje so pričakovali, da se bo zgodilo nekaj novega. Veliko novih poslancev nas je danes tukaj, tistih, ki smo prvič v parlamentu. Od nas pričakujejo, da bo parlament drugačen, da bo bolj spoštljiv, da bo seveda bolj ugleden in da se bomo mi tako tudi obnašali. Zdaj pa takole, danes člani koalicije razlagate, zakaj ste v koaliciji. Tukaj opravičujete svoje, zakaj ste stopili v to koalicijo. To je vaša pravica. Niste pa povedali tega, kaj boste naredili za to, da bomo iz te situacije izplavali. Torej, govoriti o tem, kaj se je zgodilo v preteklih mandatih, kje smo v tem trenutku – saj to vsi vemo. Mi pa danes želimo skupaj nekaj narediti, da bi iz te situacije prišli.

Zdaj pa spoštovana koalicija, samo dve stvari smo predlagali, in sicer to, da naj tožilstvo ne bo pod notranjim ministrstvom in da naj bo kultura pod samostojnim ministrstvom. Kar seveda pomeni, da smo predlagali nekaj, s čimer bi lahko sodelovali pri teh nalogah, ki jih bomo potrebovali zato, da izplavamo iz te situacije. In zdaj poslušam apele, naj mi pomagamo pri reševanju situacije. Oprostite, prvi korak je vaš. Naredite ga, potem pa se bomo lahko pogovarjali o tem, ali smo sposobni

skupaj kaj narediti in kaj premakniti, zato da bo seveda bistveno boljše.

In, če danes sprašujete, kdo odloča: Pozitivna Slovenija, SDS ali SD. Oprostite, ni res, odloča Gregor Virant oziroma njegova stranka, odloča DeSUS. To so tisti, ki danes odločajo o tem, kaj se bo zgodilo v tem parlamentu in o tem, kar se bo zgodilo v tej naši Sloveniji. Zato se meni zdi, da je seveda legitimno podpreti gospoda Ivana Janšo za mandatarja. Ampak oprostite, legitimno ga je tudi nepodpreti. Seveda pa bo treba povedati tudi to, da je danes Janez Janša edini kandidat za mandatarja in samo o njem odločamo. Zagotovo pa se ne morem strinjati, da je najboljši. Lahko ta trenutek. Še veliko je tistih, ki bi lahko s tistimi lastnostmi, ki jih imajo.

Mi bi danes morali govoriti o tem, kaj predlagamo, na kakšen način bomo zmanjšali. Pravite, da bomo 800 milijonov prihranili. Kje, sprašujem. Da bomo ohranili nova delovna mesta. Kaj bomo naredili? Kaj bomo naredili z občinami? Kaj bomo naredili z državnim premoženjem? Kaj bomo naredili še z drugimi kategorijami, mislim na delavce, brezposelne, hendikepirane in vse ostale, ne samo na eno kategorijo naših prebivalcev. To so razlogi, zaradi katerih jaz mislim, da ne morem dati svojega glasu tej koaliciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospod mag. Branko Grims, nato pa gospod Branko Ficko.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Prav simbolno je, da se sedanja vlada, vedejevska, poslavlja na isti način, kot je nastala in ves čas vladala – z ogromno in nepremostljivo razliko med besedami in dejanji. Kaj se je zgodilo samo dva dni nazaj? Nekaj, kar bo bistveno vplivalo na življenje mladih, vseh tistih, ki živijo tudi v virtualnem svetu, se ukvarjajo z računalniki, pridobivajo informacije, svoje znanje na internetu – ta vlada, gospe in gospodje, je za hrbtom svojih državljanek in državljanov ob tem, ko je prej imela neskončno veliko za povedati, kako bo delovala javno, kako bo spoštovala človekove pravice, naročila veleposlanici na Japonskem, da je podpisala Acto, novi protipiratski sporazum, kot se mu uradno reče, to je tisto proti nelegalnemu kopiranju z interneta, brez da bi bila o tem kakršnakoli javna razprava, brez da bi bila v to vključena zainteresirana in strokovna javnost in brez da bi o tem, kot velejavajo zakon in ustavo, odločal Državni zbor. Ne samo, da se je naredilo ogromne škode v minulih treh letih, še za adijo ste naredili nekaj, kar bo ostalo kot velika sramota in kot velika razvojna škoda za Slovenijo. Kajti, ko je nekaj podpisano v mednarodnem prostoru, velja in se v mednarodnem prostoru pričakuje, da bo tudi spoštovano. In to ste zakuhali vi, točno tisti vi, ki ste ves čas govorili, da boste branili človekove



pravice, svobodo interneta in še danes ste o tem ogromno govorili tukaj. To je ta nepremostljiva razlika med besedami in dejanji, ki je bila rdeča nit vaše politike in te politike, takšne politike, tega ne potrebujemo. Predstavljajte si, kakšen signal ste s tem dali mladi generaciji. Že zdaj je odpor proti politiki, ker se jo šteje za nekaj slabega. Ampak jaz trdim z vso odgovornostjo, da politika mora biti delo za ljudi, ne pa spletkarjenje za hrbtom ljudi. To, kar ste storili vi ob tako občutljivi temi, kot je pridobivanje znanja, pridobivanje informacij, globalno ravnanje, če želite, tudi globalno poslovanje v modernem virtualnem svetu, kajti Acta v svoji končni posledici, če bo popolnoma uveljavljena, pomeni tudi možnost odklapljanja posameznikov z interneta, to se pravi najbolj skrajšen poseg v človekove pravice. Pomeni še mnogo hujše, pomeni razvojno coklo, lahko, na državi, ki bo to v takšni obliki, kot se je skuhalo za hrbtom ljudi, daleč od vednosti zainteresirane javnosti in potem celo podpisalo, brez da bi skladno s pozitivno zakonodajo o tem odločalo katerokoli delovno telo v parlamentu, kaj šele parlament kot celota. Pa za vsako stališče, ki ga je treba kjerkoli predstaviti, pride vlada po potrditev v parlament. V tem primeru, ko gre pa za predhodni podpis nečesa, kar lahko vpliva na usodo celih generaciji mladih ljudi, se pa o tem ni odločalo nikjer. Skrilo se je. In verjetno tisti, ki ste to skuhal, zdaj samo čakate, da bo postavljena nova vlada in ji boste že čez en teden pripisovali odgovornost za vse morebitne škodljive posledice, ki bi iz tega dejanja nastale. Zato moram reči, da me zelo veseli, da se je oblikovala koalicija, ki je evropsko primerljiva, ki si jo je Evropa dejansko tudi želela, ki si jo je želel demokratični svet. O tem je bilo več kot dovolj signalov v mednarodni javnosti. Trdno sem prepričan, da bo ta vlada, ki jo bomo danes začeli oblikovati z imenovanjem mandatarja, ta pričakovanja tudi upravičila.

Toda, to so pričakovanja mednarodne javnosti, nas pa mora najprej zanimati, kaj želimo mi, kaj potrebuje Slovenija. Slovenija potrebuje transparentno delo vlade, da se pritegne vse, ki jih posamezni zakon zadeva, v postopek soodločanja pri vsakem aktu, da imajo možnost vsaj izraziti svoje mnenje, da se omogoči javna razprava, še posebej o tako spornih zadevah, kot je Acta, o kateri razpravlja ves svet, pa se ni vedelo, da bo Slovenija kar podpisala z nekim predhodnim podpisom ta akt. In seveda pomembno je, kaj bomo storili za motor slovenskega razvoja, to pa je malo in srednje podjetništvo. In naj povem, kaj sem prepričan, da potrebuje Gorenjska in celotna Slovenija. Potrebuje to, da bomo postali po naklonjenosti do podjetništva primerljivi vsaj s sosednjo Avstrijo. Veste, v čem je razlika? Da bi to dosegli, potrebujemo drastično znižanje cen nepremičnin, zlasti zemljišč – na avstrijskem Koroškem je enakovredno zemljišče ob avtocesti štiri do petkrat cenejše kot v Sloveniji, meja zaradi Schengena praktično ni več. Potrebujemo

ustrezno pravno varstvo, potrebujemo finančno disciplino, potrebujemo delujoč bančni sistem, dejansko delujoč bančni sistem. In ko govorimo o pravnem varstvu, moramo doseči, da bodo sodni postopki s pravnomočno sodbo odločeni v razumnem roku, morda leto dni, po možnosti še manj, ne pa tako kot je sedaj, štiri, pet let. Si predstavljate, kaj je za podjetnika, ki mora izročiti plačo zaposlenim, štiri do pet let postopka, da čaka, da izterja, kar mu je nekdo dolžan. To je zanj smrt, za zaposlene pa družinska, velika osebna travma. Šele ko to dosežemo, imamo realno osnovo za delitev, za blaginjo ljudi, za razvoj. Danes se, če želite, tudi suverenost držav ne brani več toliko z orožjem, brani se z uspešnim gospodarstvom, z naklonjenostjo do podjetništva, ki mora tudi v Sloveniji postati vrednota. In če bomo to dosegli, bomo upravičili pričakovanja in zaupanje volivcev.

Sam bom glasoval za mandatarja, za to, da sprejemamo to odgovornost.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospod Branko Ficko, nato pa gospa Janja Napast.

BRANKO FICKO (PS PS): Bom kratek. Lep pozdrav od vseh Prekmurcev!

Kaj o mandatarju in njegovem timu? Mene so naučili iz prakse, da tisti igralci ali predsedniki ali menedžerji, ki so že enkrat nekje bili, se več ne vračajo, ali je bilo uspešno ali neuspešno delo. Gre do rajši v nove izzive, ker v starem nimajo več pravih ciljev in vizije, se pravi so out. Se pravi, zakaj se sedanji vračajo? Zaradi plač verjetno ne, bilance so tako ali tako negativne, verjetno je še ostalo kaj nerazčiščenega ali pa nepospravljenega. Mogoče mandatar sploh ne bi želel iti, če se ne bi pojavili Grki in s tem, moram reči, da prevzema tudi največji del odgovornosti. Se pravi predlog – isti tim, ki je seveda postavil temelje za krizo v obdobju 2004–2008, takrat je bila zgodba uničevanja šampionov, se pravi razbitje velikih sistemov. Svet je istočasno povezoval podjetja, mi smo imeli usmeritev v mala in srednja podjetja. Vrhunec je seveda bila tajkunizacija 2005, se pravi politična prodaja Mercatorja, zgodbe Kolinske, Droge, prej sta bili omenjeni Intereuropa, Luka Koper. Odkup je seveda financirala državna blagajna oziroma banka, se opravičujem. In v temu obdobju se je zunanji dolg iz presežka povečal za 10 milijard evrov, 50 % je šlo za odkupe, ostalo je šlo v gradbeništvo in TEŠ 6. In zdaj bi naj ta isti tim vlado pripeljal iz krize. Po mojem ne.

In dodal bi samo sporočilo Prekmurcev, nočemo urbanizacije, preveč smo blizu Madžarske, že vidimo, kaj se tam dogaja, in v Prekmurju, ki je odvisno od kmetijstva, agroživilskega sistema, turizma, gradbeništva, nočemo nadaljnje razprodaje. Ko boste odločali o prodaji Mercatorja, vedite, da s tem uničujete agroživilski kompleks, prodajate zgodbo o



Todoriču, ki nima denarja, in rešujete seveda njega. Prekmurci mi niso dali zelene luči, da bi bil za. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospa Janja Napast, nato pa gospa Tamara Vonta.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Poslanci in poslanke, vsi navzoči, lepo pozdravljeni!

Ni enostavno razmišljati o življenju, o prihodnosti, v teh časih še posebej za nas mlade, ki si šele ustvarjamo svoj prostor v družbi, se borimo na poti preživetja in dostojnega življenja. Vendar ničesar ne moremo Slovenci in Slovenke doseči brez pravilno usmerjenega napora. Kolikor sem lahko spoznala v temu času delovanja politike, bi morale tudi politične strukture temeljiti na osebni odgovornosti posameznika. Povečati bi morali tudi dolžnost, ki jo imamo do družbe, države in sveta, katerega del smo. Politični sistem bi moral prebivalce učinkovito varovati pred revščino in pomanjkanjem družbenih skupin ter preprečiti občutne razlike med družbenimi sloji. In danes je dan, ko bomo, upam, z izvolitvijo mandatarja to končno začeli uresničevati.

Koalicijska pogodba je bila usklajena in podpisana s strani več parlamentarnih strank za dober in optimističen začetek sicer počasnega premagovanja krize in je dobra spodbuda in pokazatelj, da se situacija obrne v dobrobit in blagostanje vseh nas. V to verjamem, ker zaupam vodenju države Janeza Janše in vsem ostalih, ki se bomo trudili vzpostaviti tako stanje. Delo, natančen program, ki ga bo izvrševala odgovorna ekipa, bo z najpomembnejšimi prvimi in učinkovitimi ukrepi kos začetnim pritiskom okoliščin. Slovenijo moramo usmerjati naprej, usmerjati pozornost v varčevanje, gospodarsko rast in konkurenčnost, prav tako pa spodbujati medgeneracijsko povezanost, da bi ta cilj tudi udeležili. To pa je, drage kolegice in kolegi, naša dolžnost do skupnosti in moramo biti odgovorni za svoja dejanja pred državljanke in državljanji. A zavedati se je treba, da se je za pomembne, velike stvari treba truditi in jih z zgledom tudi potrditi.

Gospod Janez Janša je s svojimi, moramo priznati, dobrimi političnimi izkušnjami pripravljen, da se spustimo v vrtinec in ga potrpežljivo, uspešno preplavamo. Podporo mu daje širok evropski politični vrh, kar je prednost za nas, saj bomo lažje dohajali in proučevali primere držav, ki so gospodarsko uspešne, močne, na visoki kulturni ravni, ki omogočajo dobro življenje, izgradnjo velikih, častnih ljudi, ki jih združujejo trdne, lepe in pristne medsebojne vezi. In kot sem pred kratkim nekje prebrala, le taki ljudje lahko ustvarijo dobro družbo, dobro državo in le dobra država lahko omogoči, da se izgradijo veliki ljudje.

Vsak nov dan je nova priložnost za naprej. Če bomo znali pravilno usmeriti pogled

in pozornost – in vem, da to gospod Janša zna in to tudi počne –, bomo videli več priložnosti, več ponujene pomoči, več biserov slovenske dediščine in se skušali od nje učiti, jo obuditi, prilagoditi sedanjemu času. Takrat bomo videli smisel in začutili večji optimizem v najgloblji temi pozabljenih vrednot, razočaranja in nazadovanja. Upam in verjamem, da Sloveniji sčasoma ponovno prinesemo upanje in zametke novega, boljšega obdobja.

Za nastalo bodočo opozicijo – ne samo za opozicijo, za vse nas – pa samo tale misel z Bližnjega vzhoda, ki se navezuje na realno stanje, v katerem je Slovenija in slovenska politika: Bolje je prižgati kakšno luč, kot pa preklinjati temo. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospa Tamara Vonta, nato pa mag. Dejan Židan.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Ne morem podpreti mandatarja, ker mu ne zaupam. Pa ne zato, ker sem vizualni tip in ne padam na grafe, ampak predvsem zato, ker so ti grafi orisovali stanje, ki že obstaja in ki ga vsi zelo dobro poznamo. Pomembno je, da slišimo, slišimo, kako se bodo te krivulje obrnile navzgor – in tega nisem slišala. A kljub temu, naj vam ne spodsne – čeprav vas ni tu –, torej, naj vam ne spodsne, ker bo to zahtevali veliko žrtev. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Mag. Dejan Židan, nato pa gospod Mihael Prevc.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Predsedujoča, hvala. Spoštovane kolegice in kolegi, mogoče tudi spoštovani kandidat za mandatarja, če ste kje za televizijo!

Socialni demokrati smo opozicijska stranka in nismo mi tisti, ki moramo zagotavljati glasove, da bo kandidat izvoljen. Zato tudi jaz, kot vsi ostali Socialni demokrati, ne bom glasoval "za", glasoval bom "proti".

Mene zanima zlasti, kakšen bo odnos mandatarja in nove vlade do kmetijstva, do prehrane in seveda tudi do drugih stvari. Moram reči, da sem tu kaj optimističen. To pa zato, ker so se nekateri pomembni projekti začeli takrat, ko je bil minister Iztok Jarc, in te projekte smo nadaljevali. Večino pomembnih stvari, ki so vezane na področje prehrane, kmetijstva smo v Državnem zboru sprejeli soglasno. To mi daje neko upanje, da bodo izvajane tudi naprej.

Rad bi pa samo na nekaj opozoril. Danes se pogovarjamo o finančni in potem gospodarski krizi, kako jo bomo reševali. Ne smemo pa pozabiti, da se v tem trenutku napoveduje svetovna prehranska kriza, proti kateri bo finančna in gospodarska kakor miška proti slonu. In če smo pametni, bomo ukrepali že zdaj. Pravilno ukrepanje pa ni zelo zahtevno. Maksimalno je treba zaščititi kmetijska zemljišča in ne popustiti lobiju špekulantov, ki jih najdemo



v vseh strankah. Tako da, prosim, bodite pozorni na to.

Spoštovani kolegi iz SDS, vem, da vam dosti pomenijo stiki z nemško vlado. Predlagam, da prebere ta zadnje izjave nemške kmetijske ministrice Ilse Aigner, kako zelo je nemška vlada zaostri stališče in kako zelo je začela varovati kmetijska zemljišča.

Kot drugo pa, operativno, kar bo pomembno, ko bomo opazovali vaše ravnanje, je pa Mercator številka 2. V prejšnjih časih, ne pozabiti, je bil Mercator prodan dvema slovenskima tajkunoma. To je bila zgodba, ki ni bila dobra. Sloveniji je naredila veliko škodo. Nova vlada, ker bo danes mandatar verjetno izvoljen, bo pa imela možnost, da izbere, ali izbere, da bo zastopala interese tajkunov iz sosednje države, ali da zastopa interese države Slovenije. Upam in verjamem, da se boste odločili pravilno. Hvala.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Gospod Mihael Prevc, nato pa gospod Marjan Pojbič.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kandidat za mandatarja, spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite, da tudi sam prispevam delček k tej zanimivi razpravi danes, čeprav bi si želel, da bi bila ta razprava bolj konstruktivna, da bi bila bolj korektna, da bi bila manj žaljiva in predvsem bolj pozitivno usmerjena. Naj povem, da bom danes z veseljem podprl kandidata za mandatarja.

Prepričan sem, da trenutna gospodarska situacija, kriza, v kateri se nahajamo, rabi pogumnega, odločnega, izkušnega, predvsem pa odgovornega predsednika Vlade. Da ima kandidat za mandatarja veliko poguma, dokazuje s tem, da se danes loteva težke naloge. V predstavitvi na začetku je poudaril, da se je skupaj s koalicijo pripravil odločno soočiti z reševanjem te zahtevne gospodarske situacije.

Zelo pomemben je tudi njegov odgovoren pristop do sestave koalicije in s tem pridobitve zadostne večine v parlamentu, ki je potrebna za izvolitev. Podpisana koalicijska pogodba 5 strank in 52 podpisnikov podpore je garancija, da bo kandidat za predsednika danes večino tudi dobil, in bo s tem končno tlakovana pot za sestavo vlade s polnimi pooblastili, ki jo tako nujno potrebujemo. Spomnimo se, da pri prvem glasovanju o mandatarju 11. januarja kandidat te garancije za izvolitev, žal, ni imel.

Danes nam je jasno, da ni najpomembnejše, kdo na volitvah dobi relativno večino, važno je, kdo lahko sestavi absolutno večino. In to je kandidatu za mandatarja tudi uspelo. Tako da tista, v zadnjem času zelo pogosto slišana floskula, da bodo z današnjo izvolitvijo prevarani, izigrani volivci, absolutno ne drži, saj je današnji predlog podprt z več kot

polovico vseh glasov, ki so jih dali volivci 4. decembra.

Koalicijsko pogodbo smo z vso resnostjo in odgovornostjo podpisali tudi v ljudski stranki, saj smo v pogodbo uspeli vključiti bistvene usmeritve programa Ljudske stranke in tudi številne rešitve, ki jih Slovenska ljudska stranka predlaga za izhod iz te krize.

Dovolite mi, da za konec povem še nekaj. V teh dneh so mi nekateri krajani Železnikov namignili, naj le omenim, da ima današnji kandidat za mandatarja tudi velik občutek za ljudi v stiski. V takšni stiski so se znašli moji občani 18. septembra 2007, ko je uničujoči vodni val uničil številne domove več kot 200 družinam v Železnikih. Še tisti dan je med ljudi, ki so v trenutku izgubili vse, prišel takratni predsednik Vlade gospod Janez Janša in današnji kandidat za mandatarja in ljudem ponudil vso pomoč. Ta pomoč je bila tudi v veliki meri v nadaljevanju realizirana in ljudje so v kratkem dobili svoje domove, lahko so se vselili v svoje domove. Lahko rečem, da je danes podoba Železnikov celo lepša, kot pred poplavi. Tudi s tega vidika kandidat za mandatarja uživa vse moje zaupanje in ima danes seveda tudi moj glas. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Na vrsti je gospod Marjan Pojbič, nato pa mag. Lejla Hercegovac.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Uvodoma moram povedati, da sem danes ponovno popolnoma in zelo zelo razočaran nad tem, kar sem danes v parlamentu poslušal. Neverjetno je, pričakoval bi človek, vsaj od tistih, ki so dobili največje število glasov na teh predčasnih volitvah, da bi se obnašali državotvorno. In prav ta, skoraj kompletna ekipa, je danes na vsak iskala način, kako minirati, kako razvrednotiti tiste ljudi in tisto koalicijo, ki želi in dela v prid slovenskega naroda, nonstop podtikanja, laži in tako naprej. 2004–2008 – vlada, ki jo je vodil gospod Janez Janša, bi danes morala biti kriva od leta 1990 do 2012. Takšne neumnosti smo danes poslušali od skoraj približno večine poslancev, ki ste v Pozitivni Sloveniji. In kako mi lahko kdo reče – in slovenski narod, ki vas je zdaj gledal –, da ste to stranka Pozitivna Slovenija? Da ste to stranka Pozitivna Slovenija? in takšna stranka naj bi vodila slovensko državo. Lepo vas prosim! Zberite že enkrat toliko poguma in odgovornosti, pa prestopite tiste vaše ideološke prepreke in recite enkrat bobu bob. Stopimo skupaj za Slovenijo, ne pa da vidim, da imate vsi vsak svoj list napisan in berete en do drugega. To je neverjetno, kar sem danes poslušal. Neverjetno, da sem slišal med drugim tudi stavek "kakšnega politične drilinga". Ali se zavedate, kdo je to besedno zvezo uporabil pri svojem nagovoru in pred kolikim časom? Poslanka iz vaše poslanske skupine je to uporabila danes. Ali piše



ona nekomu govore ali njej nekdo drug? Lepo vas prosim!

In zdaj naj grem k pomembni stvari, ker danes je vaša poslanska skupina govorila več o mandatarju gospodu Jankoviču, kot o mandatarju Janezu Janši, razen v tistem delu, ko ga je poskušala na vsak način diskreditirati. Zdaj pa bom povedal, zakaj bom jaz glasoval za gospoda Janeza Janšo. Veste zakaj? Prvič. Zato – Janez Janša je po moji osebni oceni človek, ki je še kako pomembno vplival na dogodke in bil soudeležen, ko je šlo za osamosvojitve Slovenije, da imamo danes Slovenijo, samostojno državo. Drugič. Obdobje 2004–2008. Vi lahko govorite, kar hočete, vendar podatki kažejo naslednje. Takrat je bila praktično najvišja gospodarska rast, še 2-krat hitrejša kot v Evropski uniji, če se spomnite odstotkov. Najmanjša brezposelnosti, od 96 tisoč se je brezposelnost znižala na tam nekje okrog 56 tisoč. Skoraj 30 tisoč novih zaposlitev. Leta 2008 je bil proračunski presežek. In kar mene najbolj veseli, je naslednje, razvijala se je celotna Slovenija. In gospod Janez Janša in tista vlada, v kateri so bili tudi ti koalicijski partnerji, so se zavedali, da Slovenija nima samo Ljubljane, da ima Slovenija tudi Koroško, Štajersko, Prekmurje, Belo krajino itd. in da ima tudi občino Šentilj itd. Vlada gospoda Janeza Janše je ves mandat obiskovala kompletno slovensko državo. Tako je pridobivala informacije, kaj in kako je treba storiti, da se bo lahko slovenska država razvijala kot celota. In zato sem prepričan, da je gospod Janez Janša tisti človek, ki zna povezati, ki ima okrog sebe zbrano ekipo, ki ji ni v interesu osebna korist, ampak v interesu slovenski narod. In se za to tudi posebno iskreno zahvaljujem vsem predsednikom strank, njihovim organom in članom, da so zbrali toliko poguma in se združili za prihodnost naše slovenske države. In niso nasledili tistim, ki so poskušali s prevaro priti do neke rešitve, ki bi bila zagotovo, po moji osebni oceni, dolgoročno škodljiva za prihodnost Republike Slovenije. To ste v preteklosti nekateri že dokazali, danes gledam z enega stolpa same stene, ki stoji gor kot fundamenti, denar pa je šel, ne vemo, kam. Neverjetno, zanimivo. Morda bo še kdo vedel, za kaj gre. V glavnem, to je ekipa ljudi, za katero sem prepričan, da zelo težko pelje slovensko državo na pot, ki jo v tem trenutku slovenska država potrebuje.

PODPREDSEDNICA LJUDMILA NOVAK: Besedo ima mag. Lejla Hrcegovac, nato pa gospod Branko Marinič.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Spoštovana predsednica, spoštovani kolege in kolegi!

Danes bodo podpisniki koalicijske pogodbe kot parlamentarna večina v Državnem zboru verjetno izvolili mandatarja Republike Slovenije.

Dotaknila se bom le dveh poglavij, zaradi katerih je zame koalicijska pogodba nepopolna in nesprejemljiva. Seveda je prvo področje zdravstvo. Nikjer ne piše, kako bodo v teh težkih časih ohranili dosednji nivo zdravstvenega varstva. Kot poznavalka položaja v zdravstvu ugotavljam, da varčevalni ukrepi, vse slabše razmerje na trgu dela, vse manj prispevkov, manko zdravnikov, tega ne obetajo. Vemo, da vse točke v poglavju zdravstva po moji presoji terjajo dodatna sredstva ali pa zmanjšanje pravic zavarovancem, o čemer koalicijska pogodba ne govori. Vse dobre namere so zavajajoče. Strukturne reforme iste vlade iz leta 2004 niso bile izpeljane, ne pokojninska, ne zdravstvena in ne reforma dela.

In drugo. Ne morem podpreti koalicije, ki kulturi, za katero ves čas poslušamo, kako je državotvorna, vzame samostojnost in enakopravno mesto za vladno mizo. Veste, spoštovane poslanke in poslanci, otroci in mladina nas gledajo in mi smo jim vzor. Ne razumejo, da odrasli eno govorijo in drugo delajo. Zato bo moj glas proti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospod Branko Marinič, za njim mag. Ivan Vogrin.

BRANKO MARINIČ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Z ozirom na vsebino, ki je danes bila velikokrat povedana, ne želim ponavljati, vendar dovolite mi, da spomnim na nekatere bistvene prelomne trenutke v tej novejši zgodovini. Če je bila Slovenija pred več kot 20 leti članica ali pa republika SFRJ, lahko danes po več kot 20 letih ugotovimo, da je danes Slovenija moderna evropska država, polnopravna članica na mnogih področjih, ki jih zahteva Evropska unija in ki jih postavlja tudi v odločanje nacionalnim parlamentom. Če bi vse skupaj strnili, o teh prelomnih trenutkih, bi lahko ugotovili, da je bil kot pomembna figura s pomembno vsebino od vsega začetka v novejši zgodovini prisoten današnji mandatar za predsednika Vlade, gospod Janez Janša. Veste, tisti, ki nekako skušate obrniti kolesje v drugo smer in prikazati, kako je nedemokratično oziroma kako je bilo celo protiustavno, da Zoran Jankovič ni uspel sestaviti vlade, tisti zavajate javnost. Bilo je pošteno in bilo je korektno, bilo je ustavno in bilo je pravično. Predsednik republike je podelil mandatarstvo relativnemu zmagovalcu. Ker relativni zmagovalec ni uspel zagotoviti potrebne večine, je dobil priložnost naslednji po volilnem rezultatu, a je vmes predsednik republike posegel še z enim drugim presenečenjem od katerega pa razen tega, da smo imeli zapolnjen medijski prostor, ni bilo nobenega drugega haska.

In spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, danes Slovenija potrebuje Janeza Janšo. Zato bom tudi v okviru glasovanja odločil tako kot menim, da je prav, tako kot sem se imel



priložnost odločiti leta 2004 in bil zadovoljen s 4-letnim mandatarstvom in vodenjem vlade pod njegovim vodstvom, ko je uspešno 4-članska koalicija zaključila štiriletni mandat z mnogimi pomembnimi rezultati, pozitivnimi, ki jih pa pravzaprav niso želeli tisti, ki imajo moč vplivati na obveščanje ljudi. Tega niso znali, niso želeli ali pa niso hoteli izpostavljati. Ljudje so vendarle opazili, da je bilo to obdobje, ki je imelo za posledico, da so bolje, bolj varno in v manjši krizi živeli takrat, kot živijo danes. Ponovno poudarjam, da danes Slovenija potrebuje Janeza Janšo.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Ivan Vogrin ima besedo, za njim gospod Dragan Bosnić.

MAG. IVAN VOGRIN (PS DLGV): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani ostali zbrani v Državnem zboru, gledalke in gledalci, poslušalke in poslušalci, lepo pozdravljeni!

Veliko je že bilo povedanega in težko je dodati kaj inovativnega, vendarle, ker je glavna naloga poslanca, da odloča in glasuje in druga glavna naloga je, da sporoča mnenje iz baze, kjer je izvoljen. Jaz bom poskušal oblikovati mnenje moje baze, v kateri sem bil izvoljen. Ena od misli govori o tem, da življenje je to, kar se nam zgodi, ne to, kar smo načrtovali. Zgodijo se presenečenja, ki nas včasih razveselijo, včasih razžalostijo. Vsi smo pričakovali in javnomnenjske ankete so gladko kazale zmago stranke SDS. Zgodilo se je drugače in seveda stvari so se obrnile drugače. Relativni zmagovalec je poskušal oblikovati koalicijo za vlado, to mu ni uspelo. Zdaj se je seveda treba soočiti z drugačno realnostjo in seveda poskušati na drugih osnovah.

Jaz menim, da seveda ni več čas za delitve. Ko jaz poslušam razprave, pravzaprav težko razumem, če zdaj natančno vemo, kaj je pozicija in kaj je opozicija, da pravzaprav nihče iz pozicije ne more pritrditi kakšnemu mnenju, stališču, ugotovitvi nekoga iz opozicije in obratno. Jaz menim, da seveda stvari niso črno-bele, in tako menijo tudi moji volivci, ki so veliko bolj pozitivni, mislim da, od nas, ki nam vendarle ne gre tako slabo kot marsikomu, ki dela in živi v realnem sektorju. Namreč za kaj gre, pozorno sem poslušal takrat, ko sem bil v dvorani Državnega zbora in pretežno časa sem bil, recimo, izvajanje gospoda Janka Vebra, ki je ugotovil, da pravzaprav njegovo stališče je, če bom prav prevzel in če sem prav razumel, da pravzaprav vlada Boruta Pahorja ni edini krivec za krizo, ki se je začela dogajati s prevzemom oblasti, ampak seveda segajo vzroki za nastanek krize tudi v preteklost, nekoliko ali kar precej let nazaj. Jaz se s tem pač moram strinjati. Zakaj? Ugotovitve nekaterih raziskovalcev kažejo, da so se vzroki krize v Sloveniji in seveda v Evropi, ampak bolj v Evropi, ker smo pač mi močno vezani na

Evropo, začeli dogajati že v letu 2002, 2003. Potem pa so še samo stopnjevali. In seveda pregrete investicije na področju gradbeništva. Pregreto investiranje na vseh področjih. Izredno liberalno kreditiranje ban, dobesedno posiljevanje s krediti tako gospodarskih družb kot tudi zasebnega sektorja tako v Evropi kot tudi seveda v Ameriki je povzročilo to, da je bilo vse pregreto, vse na prevelikih obratih in se je zgodilo to, kar se je že nekajkrat v zgodovini zgodilo, da se je enostavno zgodila kriza. Zato ni kriv niti Janez Janša, ki je vodil vlado od 2004 do 2008 z iskrenimi nameni, da čim bolj bomo pospeševali investicije, razvoj in tako dalje, čim bolj bom pregrevali gospodarstvo, ki je bilo pregreto, in boljše bomo naredili. Pa to ni bilo tako. Resni ekonomisti so ugotovili, da pravzaprav vzroki segajo v leta daleč pred letom 2008, ko je dejansko izbrala ta kriza.

Gospod Borut Pahor je seveda prevzel vlado v težki situaciji. Moje mnenje osebno je, da se seveda ni najbolje znašel niti si ni našel najboljših ekip. Ampak to je realnost. Verjamem pa, da je poskušal narediti maksimalno, kar je pač zmožgal.

Bi rekel pretežno obtoževanje in nevidenje določenih pozitivnih in pravih opozoril, tako na eni kot na drugi strani, nas ne pelje iz krize. Mene seveda, tako kot sem že enkrat omenil, pravzaprav malce to spominja na rimski imperij, kjer je bilo eno glavnih vodil za vladanje, "dajmo ljudem kruha in iger". Zdaj pa, ker kruha počasi zmanjkuje za določen sloj prebivalstva, mi pravzaprav uprizarjamo igre. Vprašanje je, kako dolgo jih bodo ljudje prenašali.

Jaz se moram seveda strinjati z mnogimi ugotovitvami gospoda Janeza Janše, ki je kot bodoči, jaz sem prepričan, predsednik Vlade ali pa vsaj danes potrjeni mandatar pravilno ugotovil stvari, kje smo pravzaprav mi šibki in kje moramo napraviti strukturne spremembe. Meni se samo postavlja vprašanje, ali bomo tako razdeljeni tega sposobni? Samo to. In seveda, ljudje pričakujejo, da preidemo od besed k dejanjem. Če mi gledamo programe političnih strank, podrobno, potem ugotovimo, da imamo v 80 % enake programe ali zelo podobne. V mnogih programih pa tudi v koalicijski pogodbi, ki je podpisana, manjka tisti del, ki bo seveda te programe uresničil. Glejte, kaj imamo mi napisano – mi imamo napisano, "prizadevali si bomo za zmanjšanje birokracije" in tudi bodoči mandatar je to omenil. To je v redu. Moramo povedati, za koliko, koliko bomo prihranili, v kakšnem času in kakšne učinke bo imelo. Seveda pravilno je ugotovil in se moram strinjati, da delitev na tako imenovani sektor gospodarstva in javni sektor in povedati gospodarstvo ustvarja, javni sektor porablja je nepravilno, kajti tudi javni sektor ustvarja. Mi smo predvsem v zadnjih, mnogih letih pozabili na ustrezno razmerje, ki smo ga popolnoma porušili, vsaj v zadnjih treh letih. Gospodarstvo je ustvarjalo vedno manj, javni sektor pa je ostal



na enakem nivoju ali celo porabljal več. Komur bo uspelo ta divji ples zajeziti, vsaka mu čast. To ni enostavno delo. Tudi tukaj se pa, recimo, ne morem strinjati z bodočim mandatarjem in menim, da je prav, da damo v javnost sporočilo, ki menim, da je pravilno. Namreč, bom citiral, bilo je povedano: "Upoštevali bomo strokovne pomisleke in argumente, mnenja pri stvareh, ki niso skladne z našim programom in koalicijsko zavezo." Ne drži. Odločitve Državnega zbora in Vlade so politične odločitve. In glejte, kakaj, argumentiram. Mi imamo 10 ekonomistov, od tega jih pripada po svojem svetovnonazorskem prepričanju približno 5 levosredinskih opcij, približno 5 desnosredinskih. Mnenja in stališča so popolnoma različna, ljudje, ki imajo enako stopnjo izobrazbe in so vsi doktorji znanosti pa so eventualno še celo doktorirali na enakih fakultetah ali na isti fakulteti. Kaj to pomeni? Da človek je vendarle čustveno bitje, se opredeli in se tako tudi odloča. Zato bomo imeli mi politično vlado in ne strokovno vlado in ne bomo dosti poslušali dejanskih argumentov, tudi tukaj jih ne poslušamo. Jaz sem v besedah in v izvajanju mnogih razpravljavcev našel veliko stvari, s katerimi se moram strinjati, vendar verjetno nismo dosegli te stopnje, da bi bil tisti, ki bo pa zdaj odločal, sposoben prisluhniti tudi tisti strani, ki ne bo imela možnosti direktnega odločanja ali vladanja. Javnost ima od nas velika pričakovanja in veste, kaj bo, tako sem jaz pač ugotovil v svoji volilni bazi – ljudje pričakujejo, da se bo z dnem izvolitve mandatarja in z dnem izvolitve vlade standard takoj povišal za 30 %. Ljudje pričakujejo ogromno. To so napačna pričakovanja. Standard se ne bo nič povišal, kvečjemu bo še nekaj časa padal. Če bo ta vlada uspela zajeziti za nekaj časa padanje navzdol, potem je naredila veliko. Potem pa počasi, da stagniramo in začnemo iti navzgor. To je moje skromno mnenje. In jaz mislim tako.

Gospod Janez Janša je vodil mandat v resnično lepih časih 2004–2008. Poglejte, koliko je bilo težav v gospodarstvu. Skoraj nič. Proračun je bil poln in vse stvari so relativno dobro funkcionirale. Jaz menim, da ga z njegovo izvolitvijo kaznujemo, kajti v časih, v katerih smo in kazalci makroekonomski, mikroekonomski in napovedi svetovnih ekonomistov so tako neugodne, da bi jaz resnično to sprejel bolj kot kazen kot pa kaj drugega, vendar to je priložnost, da – tudi nekateri ministri bodo najbrž enaki, kot v tisti vladi – se dejansko ugotovi in da tudi gospod Janeza Janša ovrže trditve svojih nasprotnikov, da ne zna upravljati in voditi države.

"Danes so dovoljene sanje", je bilo rečeno. Naj bodo te sanje in presežimo delitve. Danes bo mandatar, po mojem prepričanju, zagotovo izvoljen. Tisti, ki ste zdaj v opoziciji, menim, da bi dali poziciji največjo lekcijo demokracije, odprtosti in liberalnosti, če bi mandatarja tudi s svojimi glasovi podprli in mu dali možnost, da deluje in vlada. To bi bil višek veličine ljudi in strank. To bi bil presedan vse od

osamosvojitve Slovenije naprej. Zapisali bi se v zgodovino kot parlament, ki je znal vsaj na začetku preseči delitve. In vas v svojem imenu, v imenu državljanek in državljanov Slovenije ter v imenu tistih ljudi, ki se vsak dan borijo za bistveno manjši denar kot tukaj mi, prosim, da to naredite. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospod Dragan Bosnić, za njim gospod Mirko Brulc.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Spoštovani zbor!

Kandidat za mandatarja gospod Janez Janša ne bo dobil mojega glasu, ker sem ga že oddal in nimam dveh, pa tudi svojega mnenja ne spreminjam iz ure v uro oziroma iz tedna v teden. Hvala.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Šest ur in nekaj že razpravljamo in kaj smo slišali, če naredimo kratko inventuro. Kandidat za predsednika Vlade nam je predstavil primerjave z Evropsko unijo, oceno stanja, posegli smo celo v SFRJ. Slišali smo vsa opravičila, kako je nastala ta koalicija; mislim, da je ta zadeva pase in ni več pomembna. Slišali smo oceno, kakšna je bila koalicija Jankovića, kar je tudi nepomembno. Vse volivke in volivce, gledalke in gledalce pa seveda zanima, kako iz krize, kakšni so cilji. Premalo je, če rečemo, imamo cilje, da gremo iz krize. Kakšni bodo ukrepi, to nas zanima. Ko slišimo verjetno bodočega ministra za finance, 800 milijonov bomo prihranili z materialnimi stroški. A bomo prepovedali fotokopirati po šolah ali v zdravstvenih ustanovah razkuževati roke, ali kaj? 800 milijonov! To je en vagon denarja! Tega se ne prihrani kar tako.

Socialni demokrati bomo resna opozicija, brez večne napovedi, kot ste vi nam prvi dan in vsa tri leta očitali in napeljevali na to, da bodo predčasne volitve. S kakšno lahkotnostjo smo bili okarakterizirani kot izdajalci in ne vem kaj vse. Tega od nas ne boste slišali, to vam obljubljam. Tudi sindikatov ne bomo hujskali proti novi vladi, proti sprejetju pomembnih zakonov, ki jih je pripravila Borutova vlada, in tudi študentov ne bomo pripeljali pred parlament, da bi metali kamne v to stavbo. Glejte, mi nismo taki in ne bomo, konec. Vi ste hodili pozdravljat tiste, ki so pljuvali čez parlament, ne mi – vi! Vaša kandidatka na volitvah je bila tista, ki je organizirala take dejavnosti. Razkrila se je, ampak ni bila izvoljena, na srečo. Glejte, res je, vsi govorimo o istih problemih, o istih ciljih, pot do tega je pa lahko različna. Tu so nekatere razlike in tu bomo morali včasih stopiti skupaj in si pomagati. Jaz se s tem strinjam, tudi tej vladi želim uspeh, kajti če bo uspešna, potem bo, upam, nič vojne in nič krvi. Predsednika Vlade pa, kot ste že povedali, imate dovolj glasov, boste izvolili sami. Hvala.



PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, za njo mag. Marko Pogačnik.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Ne bom se dotikala veliko programskih vsebin vaše koalicijske pogodbe, ampak samo ene, ki jo gospod Erjavec izpostavlja kot svoj velik dosežek koalicijskih pogajanj, to je usklajevanje pokojnin. Mislim, da je prav, da vsem upokojujencem povemo, da če bi pokojninska reforma bila sprejeta in danes veljala, bi točno takšna formula bila že uzakonjena. Nobenih dodatnih koalicijskih usklajevanj ne bi bilo potrebnih, pa sta si takrat SDS in tudi DeSUS zelo prizadevala, da pokojninska reforma pade. Sicer pa, spoštovani gospod Janša in vsa celotna ostala koalicija, upam in želim si, da boste vi in vaša Vlada delovali v dobro vseh državljanov in državljanov, želim si, da nas ne boste delili na tiste, ki nosimo trenirke, in tiste, ki podpirajo vas.

Želim si, da bo pravna država delovala za vse enako in da ne boste vseh kazenskih obtožb, ki se in se morebiti še bodo nanašale na vas ali vaše prevrženke, ocenili za politični konstrukt. Želim si, da ne bo ponarejanja dokumentov z namenom diskreditacije kogarkoli v tej državi. Želim pa si tudi, da ostanemo evropska država v vseh pogledih in da ne bo Madžarska naš edini zgled, to namreč kaže Zakon o Vladi, ki ste ga sprejeli kakšen dan nazaj, in tudi izjave vašega predsedniškega kandidata gospoda Zvera, ki zna potegniti in najti marsikakšno podobnost med gospodom Janezom Janšo in gospodom Orbanom. Imate pa eno veliko srečo, gospod Janša. V opoziciji vas ne čaka SDS z Janezom Janšo na čelu, ki bi rušila vse, kar bo ta vlada naredila. V opoziciji vas čakamo pozitivni in prijazni ljudje, ki vemo, da je na prvem mestu država in njeni državljanji in ne stranka ali celo njen predsednik, ljudje, ki se zavedamo svoje odgovornosti do te države in državljanov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Marko Pogačnik, nato gospod Jelko Čehovin.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kandidat gospod Janez Janša, kolegice kolegi!

Slovensko gospodarstvo je v globoki krizi, vsaka nova raziskava ali novo poročilo to dodatno dokazuje. Glavne razloge za padce je iskati predvsem v izrazitem poslabšanju javnih financ, padca bruto domačega proizvoda, velikega upada izvoza in nizkega toka tako vhodnih kot izhodnih investicij. Ne bi ponavljal vseh števil, ker jih je bilo preveč omenjenih, omenil bi mogoče samo dve. Nelikvidnost je ključni problem. Decembrski podatki nelikvidnosti so rekordni v vseh pogledih, povprečni dnevni znesek neplačil je presegel

600 milijonov. Tuje investicije v Sloveniji so na posameznika med najmanjšimi v Evropski uniji. V večini investicijskih bank je Slovenija na črni listi predvsem zaradi razlogov obdobja zadnjih treh let in neresnosti. Politika je tista, ki bi morala probleme reševati, ne jih pa ustvarjati. Politika zadnjih treh let je probleme predvsem ustvarjala, ni jih pa reševala. Koalicija je bila sestavljena na demokratičen in legitimen način in jaz sem prepričan, da je vsebina koalicijske pogodbe tista, ki bo zagotovila konkurenčno gospodarstvo, odpiranje novih delovnih mest in pravično socialno politiko. Ogromno besed je bilo v zadnjem obdobju rečenih v zvezi s kulturo. Poudaril bi nekaj, pomembna je vsebina ne pa ime. Šport v Sloveniji je najboljši promotor republike Slovenije. Preštejte kolajne, medalje z olimpijskih iger, svetovnih prvenstev, evropskih prvenstev, kljub temu da Slovenija od osamosvojitve ni imela nikoli samostojnega ministrstva za šport, zato sem prepričan, da bo tudi kultura zdaj uspešna.

Preveč razlogov je, da bi vse našteval zakaj bom danes podprl gospoda Janeza Janšo za mandatarja, omenil bi mogoče samo enega. V mandatu njegove vlade 2004–2008 je bila Slovenija visoko nad evropskim povprečjem, danes je na repu vseh evropskih lestvic. In zato, spoštovani kandidat za mandatarja Janez Janša, srečno na poti za boljšo Slovenijo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Na vrsti je gospod Jerko Čehovin, za njim gospod Franc Pukšič.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala, ne bom razpravljal, ker je brat gospoda Pojbiča oficir, pa bom upošteval njegove nasvete.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Pukšič, za njim gospa Maša Kociper.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Lep pozdrav kolegice in kolegi!

Nekdo mi je rekel, no, kar sestavite vlado, napolnite ponovno vreče, potem bomo prišli mi, mi jih pa znamo prazniti. Žal se je to že velikokrat dogodilo in dokazalo. No, pa gremo po vrsti. 3. novembra 2008 je takratni kandidat za mandatarja vlade gospod Borut Pahor med drugim rekel takole: "Trdno sem odločen, da upravičim vaše zaupanje in pričakovanje naših ljudi, ki jih tu predstavljate. Sedaj ni zame nič pomembnejšega od tega, da nam vsem skupaj uspe premagati prihajajoče ovire in pospešeno nadaljevati pot Slovenije v krog najbolj razvitih in solidarnih držav na svetu." Predvsem to je pomembno, pospešeno nadaljevati pot Slovenije v gospodarski razvoj in seveda solidarnostno državo. Žal to gospodu Pahorju ni uspelo. Uspelo mu enostavno ni zato, ne zato, ker je po mojem prepričanju sam največ kriv, ampak kriv je sam največ zato, ker enostavno takrat, ko je bilo treba udariti po mizi, ni udaril po mizi. Okoli vratu je imel dva mlinska kamna že od vsega



začetka. Tako najprej Gregorja Golobiča, potem še Katarino Kresal. In rezultat – nadaljevati pospešeno pot v gospodarski razvoj – se je sfižil s predčasnimi volitvami, torej leto dni prej. Leto dni prej po tistem 5. juniju, ko so padli trije referendumski. In še takrat ni znal udariti po mizi in naslednji dan ponuditi državljanom in državljanom odstop in možne nove predčasne volitve. Če bi to naredil, ne bi danes bili v tako hudi krizi, kot smo, in boniteta Slovenije ne bi tako padala, ker bi že zdavnaj bili izven vsega tega. Med svojim nastopom je tudi povedal, da konkurenčnost in dobra kondicija slovenskega gospodarstva je edina tista, ki šteje, ki je hrbtenica slovenskega razvoja.

Kolegice in kolegi! Tri leta sem predsednika vlade, prejšnjo koalicijo opozarjal prav na to. Danes so številke na mizi. Številke so tiste, ki govorijo o resnici. Ni treba veliko nekkih besed, ampak so tu številke. Spogajali smo si v obdobju 2007–2013 4,1 milijarde evrov. Vendar ne zato, ker sonce sije, ker bi to kar tako dobili. Pravica porabe, da bi že iz bruseljske blagajne dobili v proračun Republike Slovenije, pa ne samo dobili v proračun Republike Slovenije, ampak da bi zato že izvedli toliko projektov. Do 31. 12. 2011 je bilo dve milijardi 675 milijonov. Koliko smo dobili, spoštovana gospa poslanka, ki ste sedeli v finančnem ministrstvu vseskozi in bili za to odgovorni, do danes? Dobili smo 1,3 milijarde. Samo polovico. Ostaja nam tako rekoč še dve in pol milijardi odprtega. Pa boste rekli, da imamo podpisane pogodbe. Res je. Pogodbe so podpisane za dve milijardi 400. Samo za dve milijardi 400. Za eno milijardo in nekaj so bile podpisane v prvem letu, torej v 2008, v času Janševe vlade. Od takrat do sedaj, v treh letih, vsako leto samo za 500 milijonov. Kako naj sedaj ta vlada to nadoknadi? Težko. Že takrat smo opozarjali, na začetku prejšnjega mandata, da bomo s takšnim delom zapravili milijardo sredstev, da bi milijarda ostala v Bruslju. Bojim se, da bo res ostala. Krivdo naprtiti zdajšnji vladi, ki ima časa še eno leto in enajst mesecev, namreč do 31. 12. 2014, ko je zadnji termin za podpis pogodb. Do takrat pa je treba narediti marsikaj, projekte umestiti v prostor, imeti projekte narejene, pripraviti razpise, podpisati pogodbe – to sicer ne gre tako kot v eni izmed občin, ki sprejme prostorski plan v petek, v ponedeljek pa dobi sklep ministrstva – in šele takrat dobiš poplačilo iz proračuna RS in potem šele poplačilo iz bruseljske blagajne. Žal nam bo veliko tega ostalo. Zavedajmo se tega danes. Veste, kaj je to milijarda? 800 milijonov je za en vagon denarja, milijarda je nekoliko več. In v tem je problem. Tudi zaradi takšnega negospodarnega ravnanja prejšnje vlade, vladne koalicije in seveda predvsem botrov prejšnje koalicije, ki so se samo prelevili in podpirali nekoga drugega ter bi to državo pripeljali na pot Srbije. Hvala bogu, danes imamo pred seboj drugo koalicijo, danes imamo nekoga, ki bo, verjamem, tudi za vse na svetu naredil, da bo to državo peljal po boljši poti naprej.

Če naredim samo en kratek sprehod primerjave med koalicijo 52 in koalicijo 42. Zakaj ju imenujem koalicija 42 in koalicija 52? Zato, ker je prejšnji vodja koalicije 42 tukaj pred slovensko javnostjo demonstriral moč laži, kako bo nekdo glasoval drugače, kot se bo javno opredelil. Tako kot je prej moj poslanski kolega rekel, da poziva, da bi tudi drugi glasovali in podprli to koalicijo, naredite, in če boste to naredili, naredite javno, povejte, kako boste naredili, ne pa, da bi se kdo za tistimi omaricami tam zadaj skrival, predvsem v smislu, da govori eno, dela pa drugo. Zato sem sam takrat javno glasoval, ker je to moja pravica, da glasovnice nisem dvignil, in to brez kakršnegakoli pritiska.

Kolegice in kolegi, danes bom podprl mandatarja. Podprl ga bom tako, kot sem ga zadnjič, in sicer javno, ker me novinarji zunaj sprašujejo: "Gospod Pukšič, ali res ne boste podprli Janeza Janšo?" Sem rekel: "Ja, novinarji, vam bom prinesel pokazat glasovnico, če to želite." Ampak to je moja odločitev. Jaz bom tako naredil iz transparentnosti predvsem do vas, da boste enkrat razumeli, da je to naša pravica.

Za vodjo koalicije 42 so rekli, da je bil učinkovit menedžer, so ga opisovali, kot ga je opisovala propaganda. Mogoče že, ampak vendarle je Mercator danes ena od najslabše stoječih trgovinskih verig, v kateri imajo trgovke, pozanimal sem se, najnižje plače. Tudi posledično najnižje pokojnine. 200 milijonov evrov, kar je za nekoga kar takole, iz enega v drugi žep, je za takšne delavke in delavce še kako problematično. Pravijo, da so prazni centri. Še nekaj, pravijo celo, da je prihodek na kvadratni meter prav s kazalci ostalih trgovskih mrež v regiji oziroma v državi najslabše izkoriščen. To pomeni, da so zgrešene naložbe. Res pa je, da je neko podjetje – ki se je imenovalo, kako že? – medtem zelo obogatelo. Koalicija 52 ima mednarodno podporo najpomembnejših zaveznikov Slovenije v svetu in v Evropi in bo s pravnimi odločitvami znala ponovno vrniti zunanji politiki njeno pomembno vlogo. Vodja K42 ni imel nobene mednarodne podpore, bil je le omejen na slovensko-balkanski prostor. Ni slabo, je pa premalo. Koalicija K52 je tista, ki se še kako zaveda pasti sindroma čivava. Izraz je iz knjige Geopolitika Larisa Gaiserja, pa ga bom citiral: "Zaprti znotraj svojih meja živimo v stalnem kompleksu malega psa, ki se vedno počuti ogroženega, nenehno laja na prijatelje, ki bi se redi s njim igrali, ter tako po nepotrebnem sproži neprijetno razpoloženje." Konec citata.

Botri koalicije 42 so še danes ujeti oziroma sami ustvarjajo prav ta sindrom čivava, ker samo tako lahko odženejo tuje partnerje in kontrolirajo slovenski politični in finančni prostor. Zato so kazalci glede tega, kdo komu daje denar, banke gospodarstvu ali gospodarstvo bankam, še kako prikladni prav tej čivavosti. V času prejšnje vlade je koalicija 52 znala krmariti med velikimi svetovnimi politiki, ne da bi si



ustvarjala na eni ali drugi strani zamere. Vodja koalicije 42 še niti ni prišel na oblast, pa je že izjavil, da ga zunanja politika ne zanima, da je pripravljen to prepustiti predsedniku države. To je, mimogrede, tudi v nasprotju z ustavo. S tem pa je sprožil tudi veliko mednarodne ogorčenosti. Naloga voditeljev K52 je, da razpoznajo politične, gospodarske in kulturne prednosti naše države. Prepričan sem, da jih bodo poglobili za blaginjo vseh državljanov in državljanov. Koalicija 52 je že dokazala, da vse to razume in da je na podlagi takšnih smernic pripravljena pripeljati Slovenijo iz krize. Prepričan sem, da bo prav koalicija 52 naredila veliko več na regionalnem razvoju in, tako kot je tudi kolega Židan rekel, na lokalni samooskrbi. To je in bo eden od elementov preživetja v tej državi. Nedvomno bo treba veliko narediti, kolegice in kolegi, in pričakujem tudi vaše strinjanje, soglasje tudi na reparaciji nepravilno pridobljenega premoženja v času lastninske kraje. Tukaj nas čaka veliko delo. In šele ko bomo to naredili, bodo državljanke in državljani pripravljeni verjeti, da je zategovanje pasov potrebno, in to za vse. Vendar najprej pri tistih, ki so to državo, te državljanke in državljane okradli, in to dela, delovnih mest in premoženja, ki ga je ta država imela.

Vodja K42 v svoji predstavitvi pravzaprav ni nič povedal, ni bil konkreten niti ni izoblikoval jasnih izhodišč. Celó več. Če se spomnite, Gregor Golobič je dan po izvolitvi takratnega novega župana Ljubljane izjavil, da bo gospod zgradil stadion, povabil Ronalda, da brčne prvo žogo in na ta način bo dobil še možnost za izvolitev za predsednika vlade. Žal tako ni šlo. To ne gre z 38 % podpore, to gre le z 62 % podpore koalicije. Tudi v Srbiji so v obdobju 2004–2007 zmagali radikalci, dobili pa so proevropske sile, ki so sestavile vlado in zato je danes Srbija na pravi poti.

In za konec. Računam, da bodo od današnje izvolitve imeli prav Slovenke in Slovenci največ, da imajo vsega dovolj, da je čas, da to naredimo in tudi Slovenci in Slovenke po svetu bodo k temu doprinesli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospa Maša Kociper, za njo gospod Franc Breznik.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Danes odločamo o kandidaturi kandidata za predsednika Vlade in marsikaj je bilo že rečenega v tej razpravi. Sama bi se opredelila na vprašanje legitimnosti, ki ga je po mojem mnenju primerno odprl predsednik države, ker je bila njegova odločitev danes že večkrat komentirana in tudi kritizirana.

Predsednik države je utemeljil, da ne more predlagati tega kandidata za mandatarja, kar je po mojem mnenju povsem legitimno. Kot smo navajeni pri njem, pa je to svojo odločitev tudi modro utemeljil. Vprašanje legitimnosti najvišjih predstavnikov oblasti je gotovo eno

najpomembnejših vprašanj. Res pa je, da se pri tem, ko govorimo o legitimnosti posameznika, hitro znajdemo na spolzkih tleh nekih osebnih zamer ali političnih neskladnosti. Vseeno pa v svetu obstaja nek splošni minimalni standard, ki velja za to, kdaj je oseba legitimna in kdaj ne. Gotovo se lahko strinjamo, da na legitimnost osebe vpliva to, ali je udeležena v kazenskem postopku. Mnogi predpisi, domači in tuji, določajo, da oseba v kazenskem postopku ne more zasesti določenega delovnega mesta ali postati član recimo nadzornega sveta. To nikakor ne posega v načelo neodvisnosti, ki pravi, da je oseba nedolžna, dokler mu krivda ni dokazana v pravnomočni odločbi sodišča. Gre samo za to, da v sodobnih kazenskih sistemih obstajajo zelo visoki standardi o tem, kdaj se proti osebi sploh lahko začne kazenski postopek, podana mora biti precej visoka stopnja suma, imenuje se utemeljeni sum, da se takšen postopek sploh lahko začne. Utemeljenost suma presojajo tožilci in nato še sodišče. In utemeljeni sum je tretji od štirih stopenj suma, ki je potreben za obsodilno obsodbo. V današnjem primeru bomo izvolili predsednika vlade, ki je v kazenskem postopku, in to ne kar v nekem kazenskem postopku, ampak v resnem kazenskem postopku, ki poleg tega, da teče v Sloveniji, teče še v dveh drugih državah. To nam onemogoča, da bi zamahnili z roko in rekli: "Ah, spet gre za en konstrukt tako imenovane tranzicijske levece." Kaznivo dejanje ni neko kaznivo dejanje, pregonljivo na zasebno tožbo. Kandidata za predsednika vlade preganja država, in to za kaznivo dejanje, ki naj bi ga storil pri izvrševanju svoje funkcije, pri izvrševanju javnih pooblastil. Danes bomo tega človeka, kandidata gospoda Janšo, najverjetneje izvolili za predsednika vlade. Sprašujem se, ali je od tega trenutka sploh še mogoče državljanom zagotoviti, da bo proti njemu tekel povsem neodvisen kazenski postopek. Ali res verjamemo, da oseba s tako močnimi pooblastili ne bo vplivala ali poskušala vplivati na potek svojega postopka? Ali res verjamemo, da njegovi kolegi v vladi, na funkciji notranjega ministra in drugi ne bodo vplivali posredno ali neposredno na delo tožilcev, ki bodo odločali o tem, da se ta postopek nadaljuje, da se pregon ustavi, kako se naj pelje dokazni postopek in ali se naj o zadevi pritožijo? Ali verjamemo, da se tožilci v tej zadevi ne bodo samoomejili, zavestno ali nezavestno, ko bodo vodili postopek proti svojemu predsedniku predsedniku vlade? In na koncu. Ali resnično lahko verjamemo, da obstaja kjerkoli, doma ali po svetu, sodnik, ki upa obsoditi predsednika vlade? Sodstvo je seveda neodvisno, boste rekli, in podrejeno samo ustavi in zakonom. In to je res. Ampak pri konkretnem kaznivem dejanju ne gre za kaznivo dejanje, kjer lahko najdemo krvav nož ali truplo, verjetno niti e-mail z vsebino: prosim nakaži podkupnino na moj tekoči račun pri NLB, ne obstaja. Sodnik v tej zadevi se bo pri obsodbi moral odločati na celi vrsti zelo različnih,



večinoma posrednih dokazov, nato pa sprejeti odločitev. Ali bo pri tej odločitvi o predsedniku vlade svoje države lahko svoboden? Ali bomo mi državljani lahko utemeljeno in brez vsakršnega suma verjeli, kakršnakoli že bo ta obsodba, da bo ta obsodba resnična in pravična? Gospodu Janši in naši državi želim, da bi dokazal, da je nedolžen, seveda če je res nedolžen. Toda ali bomo v teh okoliščinah lahko, kakršnakoli sodba že bo, tudi če bo sodba o nedolžnosti, zares verjeli? Do te odločitve nas čaka še dolga pot in za enkrat si želim zlasti to, da bi se gospod Janša udeleževal sodnih obravnjav in da bi zagotovil zaključek postopka v šestih mesecih, kot to določa koalicijska pogodba, ter da obveznosti predsednika vlade in sojenja v tujini njegovega dela ne bi preveč oteževala. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospod Franc Breznik, za njim gospod Jani Möderndorfer.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod predsednik. Cenjeni poslanski kolegi in kolegice, cenjeni tudi vsi dobri ljudje pred televizijskim sprejemniki, ki nas spremljate širom Slovenije in tudi tujine!

Spoštovani kolegi, znašli smo se pred drugim krogom volitev za mandatarja. Danes nima smisla dolgoveziti, kdo je boljši kandidat, ali gospod Zoran Jankovič, ki mu to ni uspelo v prvem krogu, ki ni imel možnosti popravnega izpita, ali se ta sreča danes nagiba gospodu Janezu Janši.

Rad bi povedal nekaj stvari glede celotne časovne determinante, kako smo prišli do tega. Kot veste, so se takratni zmagovalci prejšnjih volitev, govorim seveda o mandatu 2008–2011, imenovali sanjska ekipa. Sanjska ekipa v primeru, da bo sanjska ekipa peljala Slovenijo na tej poti neke visoko razvite zahodne države, ki ima močno blaginjo na tej poti nekako naprej. Ta sanjska ekipa je zaradi številnih pretresov in sedaj to ni neka moja ugotovitev, ki bi bila nekako pristranska zaradi mojega političnega prepričanja, ampak ta sanjska ekipa se nekako, lahko bi rekli, sesedla zaradi različnih spletov, lobijev, nekih povezav, neki stričkov iz ozadja ali fosilnih politikantkov, ki so to Slovenijo nekako držali v precepu zadnjih 45 let, ali pa mogoče 70, ali pa 65 let. Govorim o ljudeh, ki so nekako nastavljali prejšnjo vlado, ki se je sesedla, ki so tudi z neko pomočjo poskušali gospodu Jankoviču zagotoviti še neko določeno politično legitimnost v tem prostoru. V bistvu so mu s tem tudi škodovali; škodovali so mu predvsem z izjavami, da se nekako distancirajo zahodne politike, da nam zapirajo vrata v državah, ki so nam trenutno nujno potrebne.

Spoštovane kolegice in kolegi, govoriti o hlapcih, mi smo v tem trenutku hlapci. Mi smo v tem trenutku hlapci, ker smo sami sebi – nimamo denarnice, ne moremo si je napolniti in smo večinoma odvisni tudi od tujih investicij in

od konkurenčnosti. Danes smo dosti govorili o konkurenčnosti, tudi kandidat za mandatarja je povedal še nekatere resne razmisleke, kam bo prišla nova vlada.

Nova vlada se bo soočila z izrednimi lobiji, interesnimi skupinami, s čimer bi se mogoče tudi vlada, ki bi jo mogoče vodil gospod Jankovič. In nova vlada pod vodstvom Janeza Janše bo mogoče morala tudi narediti čistke v visokošolskem prostoru. Danes smo dosti slišali tudi na račun tega. Mi imamo visokošolski prostor, potrebujemo izdelke z visoko dodano vrednostjo, to nam dviguje neko konkurenčnost, to je danes tudi problem cele zahodne demokracije. Za nas mora veljati samo eno reklo: koliko inženirjev imamo na število prebivalcev. To je tista osnova za dvig konkurenčnosti našega sistema – inženirji na vseh področjih.

Zato bom podprl ta osnutek te koalicijske pogodbe in gospoda Janeza Janšo za mandatarja te vlade. Gospod Janez Janša ima kredibilnost, bil je vedno pred časom. Bil je pred časom konec 80. let, bil je pred časom, ko ste vsi, tudi nekateri od vas, podpisali list o demilitarizaciji Sloveniji, malo pred osamosvojitvijo, kar je bila totalna politična floskula. V normalnih demokratičnih državah bi ti ljudje nikoli več ne bi stali v tem hramu demokracije... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Jani Möderndorfer. (Ne.) Gospa Maja Dimitrovska. (Se odpove.) Gospa Alenka Jeraj. (Časa ni.) Gospod Roman Jakič. (Čas se je iztekel.) Gospod Karl Erjavec. (Isto.)

Gospod Janko Veber, prosim.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Kot vse kaže, bomo iz ene skrajnosti prišli v drugo. Namreč, moram vas vendar spomniti, da v obdobju 2004–2008 smo dosegli eno izjemno skrajnost z veliko gospodarsko rastjo in z izjemnim pregrevanjem gospodarstva tudi zaradi tega, ker so se nekritično podeljevali krediti za to, da se je nove in nove stvari nakupovalo, se zadolževalo in kljub resnim opozorilom, ki smo jih takrat dajali v parlamentu s strani Socialnih demokratov, se na takratni vladi tega problema ni zaznalo in v trenutku, ko je nastopila svetovna finančna in gospodarska kriza, je seveda to pregreto gospodarstvo čez noč padlo.

Socialni demokrati smo v tem obdobju ublažili te posledice, pomagali podjetjem, ki so čez noč ostala brez trgov, rešili številna delovna mesta in pravzaprav so ostali prizadeti resnično tisti, ki so izgubili zaposlitev, ker enostavno tako mogočnega trga in tako bi rekel potratnega trga, kot je bil nekoč, ta hip ni bilo mogoče vzpostaviti.

Danes se srečujemo z drugo skrajnostjo; s te izjemne pozitivne rasti se napoveduje, da bomo tudi čez noč zmanjšali javno porabo za 800 milijonov evrov in padli v drugo skrajnost. To je izjemno nevarno in



neprijetno tako za gospodarstvo kot za ljudi in tudi za državo. Padanje iz ene skrajnosti v drugo ni nikoli prijetno, še posebej, če se zavedamo tudi dejstva, da je tudi v tem obdobju, ko je bil po predčasnih volitvah konstituiran že Državni zbor, prišlo do dogovora s socialnimi partnerji glede sprejema interventnega zakona. Ta zakon je bil sprejet z veliko mero pripravljenosti dogovarjanja, strpnosti. Skratka, zavedali smo se, da je vendar potreben nek čas za to, da se doseže dogovor med socialnimi partnerji, med gospodarstvom, med politiko o tem, kaj je treba narediti. Ta dogovor je bil dosežen že v tem sklicu, vendar edina stranka in edini predsednik stranke, ki tega dogovora ni želel podpisati, je bila stranka SDS in njen predsednik. To je slaba popotnica. Namreč, ta dogovor je bil vendar v tem smislu dosežen, da se v polletnem obdobju drastično ne posega v javni sektor in v pridobljene pravice, predvsem pa ne brez ustreznega dialoga.

To nas skrbi in to je tisti način vladanja in vodenja države, na kar smo opozorili tudi ob nastopu v imenu poslanske skupine, zato danes ne bom podprl mandatarja za sestavo nove vlade. Če pa bo že do tega prišlo, si resnično želim, da do teh skrajnosti, kot so napovedane, ne bo prišlo, kajti to ni dobro za nikogar. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Seznam razpravljavcev je izčrpan oziroma poslanski skupini, iz katerih sta preostala dva razpravljavca, nimata več časa za razpravo. Zato sprašujem kandidata za predsednika vlade, če želi odgovoriti na vprašanja iz razprave oziroma podati dodatna pojasnila.

Prosim, izvolite, gospod Janša.

JANEZ JANŠA (PS SDS): Najlepša hvala še enkrat za besedo.

Kot običajno ob takšnih priložnostih je bila razprava pestra in raznolika. Veseli pa me, da ni bilo velikih razhajanj glede ocene stanja, v katerem smo. Že v nastopnem govoru sem dejal, da je to izjemno pomembno, da ne pričakujem, da je mogoče vse narediti v enem koraku, da pa je za začetek izjemnega pomena to, da se poenotimo o točki, na kateri v tem trenutku država je. Seveda so razhajanja o rešitvah, tudi o ciljih, kot smo slišali, za demokratični parlament in državo parlamentarne demokracije to tudi ni takšen problem, vendar pa je bilo, če odlučimo vse raznorazne politične ocene, ki vedno pridejo do izraza ob takšnih priložnostih, zaznati tudi veliko mero strinjanja glede poti, ki jih moramo v prihodnjih letih ubrati. To je tudi odgovor na obračanje nekaterih, zakaj smo prišli v takšno stanje.

Seveda so bila razhajanja in različne rešitve tudi v tem parlamentu ponujene, tudi v zadnjih treh letih, v katerih smo pravzaprav prišli v to krizno stanje, o čemer, brez sence dvoma, pričajo številke, o katerih smo govorili na začetku; s tem da so določene strukturne težave

nastajale od samega začetka, deloma pa imamo še neobdelane oziroma nepredelane, neprebavljene težave prehoda, saj je Slovenija šele pred dvema desetletjema prišla v normalen socialno-tržni gospodarski red in v parlamentarno demokracijo. Bilo bi zelo poenostavljeno oziroma bistveno preveč enostavno danes trditi, kako je v prejšnjih treh letih, ko je Slovenijo zadela gospodarska kriza, Vlada predlagala rešitve, opozicija pa jih je zavračala in zato smo danes tukaj, kjer smo. Če bi opozicija lahko preprečevala rešitve, potem ne bi bila opozicija, ampak bi bila pozicija. Trditi nekaj takšnega je že samo po sebi logičen nesmisel.

Če pogledamo statistiko prejšnjega, skrajšanega triletnega mandata, iz nje izhaja, da je v tem skrajšanem mandatu opozicija predlagala več protikriznih zakonov, kot jih je predlagala Vlada. Da ne govorim o štirih paketih protikriznih ukrepov, ki smo jih vložili v Državnem zboru in ki so bili vsi zavrženi. Po drugi strani pa je opozicija, vsaj največja opozicijska stranka, podprla vse vladne ukrepe in zakone, razen petih; za vse druge pa smo glasovali. Torej je tudi po vsebinski plati izgovor na opozicijo nekoliko prelahek.

Že prej sem dejal, da nima smisla razpravljati o deležih krivde, ker ta razprava lahko traja v nedogled, je pa vendar neka očitna dejstva treba pojasniti.

Zelo me veseli, da je koalicija, ki je pred dnevi podpisala koalicijsko pogodbo, dosegla tudi dogovor z obema poslancema narodnosti v Državnem zboru. Naj rečem, da nas zelo veseli, da za razliko od nekaterih podobnih situacij v 90. letih prejšnjega stoletja, poslanca narodnosti že od samega začetka pri oblikovanju Vlade po teh volitvah zavzemata državotvorno držo; takšno, kot gre tej funkciji po ustavi – nista želela biti jeziček na tehtnici ne na eno ne na drugo stran. Tudi s tem dogovorom, ki smo ga podpisali z njima, seveda onadva nista sestavni del politične koalicije. Podprla bosta Vlado in predlog za predsednika Vlade, koalicija pa je prevzela obvezo, da bo doseženo raven spoštovanja pravic obeh narodnosti ohranila in dograjevala oziroma nadgrajevala v okviru ekonomskih možnosti, kakršne pač v tem trenutku oziroma v naslednjih letih v Sloveniji bodo. Pri tem oboji izhajamo iz pozitivne tradicije ali izkušnje, ki smo jo imeli v mandatu 2004–2008, kjer je tisto, kar smo se dogovorili, tudi držalo.

Ne morem si kaj, da ne bi opozoril na stvar, ki je na nek način sekala iz nekaterih razprav, in glede na to, kakšno vzdušje se ustvarja v zadnjih dneh v slovenski javnosti, nekako ne sproža nekih dobrih pričakovanj in obetov. Tudi danes smo v nekem časopisu lahko prebrali velik naslov, ki se dobesedno glasi: Cerkev je treba sovražiti. Bili so posamični izpadi in sovražni govor v preteklosti, toda zdaj se mi zdi, to prehaja v nek javni diskurz, ki je seveda nevaren. V Sloveniji ni treba nikogar



sovražiti. Mislimo različno o mnogih stvareh, ampak sovražiti ni treba nikogar. Sovrašтво rodi sovrašтво na drugi strani in konflikt in to vodi v situacijo, kakršne smo v naši zgodovini že nekajkrat, žal, imeli in niso rodile nič dobrega. Zato apeliram na to, da vsi, ki sodelujemo v tem javnem diskurzu, delamo v smeri, da ne bo takšnih naslovov. Da ne bomo povzročali nekih razdorov, ki samo jemljejo energijo in usmerjajo pozornost od ključnih problemov, ki jih imamo v Sloveniji. Takšna družbena klima ni dobra za nič. Ta ideologija razrednega sovrašstva je propadla že v prejšnjem stoletju, povzročila mnogo gorja, tudi Sloveniji, zato ne ponavljajmo tega.

Kar se tiče vprašanj o konkretnih številkah, bi lahko v nastopnem govoru, če bi mi dali šest ur, prebral praktično celotno koalicijsko pogodbo, kjer so naštetni vsi konkretni ukrepi. Na voljo sem imel eno uro, razložil sem cilje, načela in ključne usmeritve in bomo to z veseljem še enkrat naredili, če morda kdo česa ni razumel. Naslednja priložnost bo, če danes dobim zaupanje, ko bo koalicijska predlagala listo za sestavo Vlade. Ampak v koalicijski pogodbi, ki smo jo sestavljali skrbno, so najbolj natančne doslej v 20 letih življenja samostojne države razdelani ukrepi za izhod iz krize in za ponovni zagon gospodarske rasti, ustvarjanje novih delovnih mest in povratak Slovenije na normalno pot razvoja.

Koalicijska pogodba bo v čistopisu v kratkem tudi objavljena na spletu in jo bo, seveda, lahko tudi vsak prebral – ne mislim tukaj samo na spoštovane poslanske kolege in kolegice, ampak tudi na širšo javnost.

Sama pogodba, cilj in ukrepi niso problem. Res je, da smo veliko teh ukrepov predlagali že v prejšnjem mandatu in so bili zavrnjeni, stanje bilo bi drugačno, če ne bi bili, ampak nekatere stvari bomo morali narediti. In prej jih naredimo, prej bo bolje. Prej jih naredimo, prej bomo srednjeročno in dolgoročno zavarovali standard in blaginjo ljudi v Sloveniji, zavarovali plačila za tekoče in tudi minulo delo, se pravi pokojnine, in preprečili to, da bo nekdo drug določal minimalno plačo v Sloveniji, število zaposlenih v javnem sektorju ali najvišjo pokojnino. Smo skupaj v neki politični skupnosti, kjer so države, ki se jim to dogaja. To ni tako odmaknjena stvar niti časovno niti zgodovinsko, če ne bomo ravnali prav. Torej, vse to imamo. Vemo natančno, kaj je treba storiti, upamo pa, da bo za to dovolj podpore.

Kot so nekateri pravilno ugotavljali, ne gre za kakšne velike inovacije pri tistih najbolj temeljnih stvareh, ki jih moramo narediti. Za konec vam bom citiral izrek, ki je bil nekoč v zgodovini ravno tako aktualen, kot je danes. Glasi se takole: "Proračun mora biti usklajen, zakladnica ponovno napolnjena, javni dolg je treba zmanjšati, aroganco uradnikov je nujno brzdati in pomoč tujim deželam znižati, sicer bo Rim bankrotiral." Cicero v rimskem senatu pred natančno 2067 leti. Znan citat, velikokrat

ponovljen v številnih svetovnih parlamentih, ker pač države imajo svoje parlamente, in v osnovi še vedno drži. Skratka, vemo, kakšna je formula. Očitno pa rešitve niso vedno preproste, sicer v takšno situacijo ob vedenju iz zgodovine nikoli ne bi prišli. Iz rimske zgodovine bi vam lahko citiral še en rek, ki pravi, da je vedno tako, če nekdo drug odloča oziroma če nekdo odloča o denarju drugih, in se lahko na račun drugih zadolžuje, bo ta skušnjava običajno v večini primerov močnejša od zdravega razuma. Tudi to se je v nekaj tisočletni zgodovini velikokrat potrdilo.

Zaradi tega še enkrat podčrtujem pomen doseženega dogovora v Podrožniku med predsedniki vseh parlamentarnih strank, kjer je bilo doseženo načelno soglasje, da si v slovenski ustavni red postavimo določena sidra. Sedaj poteka razprava med strokovnjaki, ali je bolje omejiti javno porabo, ali zadolževanje, ali najti ustrezno kombinacijo za to. Mislim, da ni treba sprejeti odločitve čez noč, čeprav bo ta odločitev najmočnejši signal navzven za to, da je Slovenija jasno postavila mejo destabilizaciji in da prehaja na drugo pot. Poiskati je treba najboljšo rešitev, pri tem pa enako kot za prejšnji primer velja, da nismo edini, ki to delamo. Večina držav članic Evropske unije se odloča za takšno rešitev. Nekatere so jo že sprejele. Proučili bomo formulacije, ki so jih vaši kolegice in kolegi v parlamentih države članice Evropske unije že zapisale v svojo ustavo ali o katerih že razpravljajo, in jo bomo tudi za nas našli. Je pa to izjemnega pomena.

Veseli me, da je danes prišlo do izraženega relativno velikega soglasja o tem, kje smo, ali, če hočete, o oceni stanja – nikoli se ne bomo sporazumeli o tem, kdo je bolj odgovoren za to, kje so korenine, to tudi ni pomembno. Zelo pomembno je, da se strinjamo o tem, kakšno je stanje. Zdaj nastaja čas, ko bo treba ali pa ko bomo, če bomo, dobili večinsko zaupanje tukaj tudi za imenovanje vlade, iskali soglasje za tiste ključne korake, ki jih je treba narediti in kjer lahko uspemo samo, če bomo vsi skupaj sodelovali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prijavljenih za razpravo ni več, ostalo pa je še kar nekaj časa za razpravo. Zato bi vas vprašal, ali želi kdo na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še razpravljati? Vidim, da ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje o predlogu skupine petdesetih poslank in poslancev za izvolitev gospoda Janeza Janše za predsednika Vlade. V skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave se o izvolitvi predsednika Vlade Republike Slovenije glasuje tajno. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih je izvolil Državni zbor na predlog predsedujočega. Poslanske skupine so mi že predlagale člane komisije, ki bo vodila



glasovanje. To so: mag. Melita Župevc – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Zvonko Lah – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Matjaž Han – Poslanska skupina Socialnih demokratov in gospa Iva Dimic – Poslanska skupina Nove Slovenije. Član te komisije sem tudi sam kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodeloval tudi namestnik generalne sekretark gospod Matjaž Plevelj.

Ali kdo predlogu za sestavo komisije nasprotuje? Če ne, prehajamo na odločanje o sestavi komisije. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 88 poslank in poslancev, za je glasovalo 87, proti nihče.

(Za je glasovalo 87.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda "za" ali "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna.

V skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave bo kandidat za predsednika Vlade izvoljen, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani, v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanke in poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 17.20 in bo trajalo do 17.35 ure.

Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 17.50 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 17.11 in se je nadaljevala ob 17.50.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Spoštovane kolegice in kolegi, nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na obravnavo prekinjene 1. točke – to je na Predlog za izvolitev predsednika Vlade Republike Slovenije.

Objavljam izid glasovanja. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 28. januarja 2012. Razdeljenih je bilo 90 glasovnic, oddanih je bilo 90 glasovnic. Neveljavna ni bila nobena glasovnica, veljavnih je bilo 90 glasovnic.

Za je glasovalo 51 poslank in poslancev, proti je glasovalo 39 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 39.)

Na podlagi izida glasovanja je bil gospod Ivan Janez Janša z večino glasov vseh poslancev izvoljen za predsednika Vlade Republike Slovenije. / aplavz/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospodu Janši čestitam za izvolitev in mu želim uspešno delo pri upravljanju dolžnosti predsednika Vlade in ga prosim, da v skladu s 113. členom Ustave priseže pred Državnim zborom.

JANEZ JANŠA (PS SDS): Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije. / aplavz/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Spoštovani gospod predsednik Vlade, želite nagovoriti Državni zbor?

JANEZ JANŠA (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, hvala še v tretjič danes za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zahvaljujem se vam za to izkazano zaupanje. Besede v smeri sodelovanja, ki so bile danes tukaj izrečene, bomo mi držali. Zahvaljujem se tudi koalicijskim partnerjem, ki so skupaj s Slovensko demokratsko stranko podpisali koalicijsko pogodbo za Slovenijo. To je bilo pogumno dejanje glede na stanje, v katerem smo, in to je bilo tudi racionalno dejanje, saj je bilo to pravzaprav edina racionalna odločitev po zapletih, ki so nastali po predčasnih volitvah.

Zahvaljujem se tudi dosedanjemu predsedniku vlade gospodu Borutu Pahorju. Za njim je težak mandat, za njim je tudi težko delo, kar delo predsednika vlade tako ali tako je. Pred nami so veliki izzivi, tudi takšni, ki jih lahko zmoremo samo skupaj, še enkrat tukaj ob izrekanju te zahvale ponavljam tudi moj apel po sodelovanju; naša roka je ponujena in upam, da bo sprejeta. Hvala. / aplavz/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Predsedniku Vlade gospodu Janši se zahvaljujem za njegove besede.

Še obvestilo Državnemu zboru, ker je bil poslanec Ivan Janez Janša izvoljen za predsednika Vlade, ne more več opravljati poslanske funkcije, o tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Državnemu zboru sporoči, kateri kandidat bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih namesto gospoda Janše opravljal funkcijo poslanca.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 18.20 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 17.55 in se je nadaljevala ob 18.18.)



PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani vsi prisotni!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Prosim ministra dr. Franca Križaniča, da poda dopolnilno obrazložitev.

DR. FRANČ KRIŽANIČ: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, spoštovani predsedujoči Državnemu zboru!

Dovolite mi, da na kratko predstavim predlog novega Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici. Gre za izjemno pomemben akt, zato ga sprejemamo po nujnem postopku, da bi omogočili slovenskim bankam, da zavarujejo svoje plasmaje na medbančnem trgu s kvalitetnimi papirji.

Analize so pokazale, da so v obdobju pred gospodarsko krizo vrednostni papirji, zavarovani s temi instrumenti, predstavljali le majhen del skupnega medbančnega kreditnega portfelja, danes pa dosegajo kar 40 %. V Sloveniji ta papir ni zaživel, zato ga z novelo zakona poskušamo revitalizirati in omogočiti tudi slovenskim bankam, da zavarujejo svoje terjatve bodisi z nakupom vrednostnih papirjev države – se pravi s svojimi krediti, plasiranimi v državo in v papirje z državnimi garancijami – ali pa neposredno z nepremičninami. Dovolite, da preberem krajšo analizo kot uvod za vaše odločanje.

Cilj predloga zakona, ki je bil pripravljen na pobudo in v tesnem sodelovanju s predstavniki bančnega sektorja in Banko Slovenije, je v pravnem redu in praksi ustrežnejše urediti področje izdajanja hipotekarne in komunalne obveznice v Sloveniji. Namen zakona je omogočiti, da bo izdajanje omenjenih obveznic v Sloveniji dejansko zaživel. Obstoječega zakona v praksi namreč ni bilo mogoče uporabiti zaradi nekaterih neživiljenjskih določb, ki so onemogočale, da bi banke izkoriščale možnosti relativno poceni zadolževanja preko izdanih kritnih obveznic po kriterij v trenutno oteženih finančnih razmerah še vedno obstaja povpraševanje.

Na kratko lahko strnem tri bistvene pozitivne elemente, ki jih prinašajo predlagane spremembe. Izdaja kritnih obveznic pri bankah omogoča pridobivanje dolgoročnih virov refinanciranja obveznosti. Instrument jim torej olajša dostop do dolgoročneje likvidnosti, zlasti v letu 2012, ko se bodo banke še vedno soočale z zaostrenimi razmerami na finančnih trgih in bo povpraševanje refinanciranja za njih velik problem. Na drugem mestu naj omenim dejstvo,

da bo lahko ugodneje refinanciranje bank vodilo do večjega obsega kreditne aktivnosti, bolj ugodnih kreditnih pogojev, to pa bo prispevalo k ponovnemu zagonu gospodarstva v prihodnjih obdobjih. Ustrezni dolgoročni viri namreč bankam zmanjšujejo likvidnostno in obrestno tveganje, kar bo vsekakor vplivalo tudi na ceno kreditov. Pomemben vidik izdaje omenjenih obveznic bo tudi oživitvev finančnih trgov v smislu, da bodo obveznice za institucionalne investitorje predstavljale ugodno in varno naložbo, predvsem zaradi visoke kreditne kvalitete, se pravi zavarovanja s kvalitetnimi investicijami oziroma realnimi ali nominalnimi vrednostnimi plasmaji. Investitorji bodo tako dobili možnost varne naložbe v Sloveniji.

Glavni cilj zakona bodo doseženi s predlaganimi vsebinskimi rešitvami, ki gredo po eni strani v smeri zmanjševanja administrativnih ovir za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic, po drugi strani pa krepijo varstvo vlagateljev, saj se predlagajo tudi določbe, ki bodo še okrepile kreditno vrednost teh papirjev.

Predlog zakona ne vsebuje več določb, ki so urejale izdajo ter prvo prodajo hipotekarnih in komunalnih obveznic, saj to področje ureja Zakon o trgu finančnih instrumentov. Ohrani se edino zahteva po izdaji skrbnika kritnega premoženja glede pokritosti izdaje z ustreznim kritnim premoženjem. Nadalje se predlaga, da mora biti nepremičnina zavarovana ne proti vsem, ampak samo proti običajnim rizikom, ki obstajajo glede na lokacijo in vrsto stavbe, ki je predmet zavarovanja. Ukinja se zahteva, da mora biti hipotekarna obveznica izdana v nematerializirani obliki, glede kritnega premoženja pa se določa, da mora biti zagotovljena najmanj v višini sedanje vrednosti obveznic, povečanih za 2 %.

Z vidika varnosti vlagateljev se izdajatelj zavezuje, da mora imeti rezerve za predvidena plačila iz naslova obveznic v obdobju naslednjih 180 dni, kar je izjemno pomembno za ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... Določa se tudi, da mora skrbnik kreditnega registra imeti vsaj enega namestnika.

Upravitelji kreditnega premoženja se daje možnost, da najame likvidnostno posojilo za nepretrgano poravnavo iz naslova obveznic in izvedenih finančnih instrumentov. S pripravljeno definicijo, ki opredeljuje kredit osebam javnega prava, se omogoča bistvena širitev nabora kreditov, ki lahko služijo kot kreditno premoženje. Določa se tudi, da se za kritno premoženje hipotekarne obveznice lahko upoštevajo le terjatve iz naslova hipotekarnega kredita, katerih je hipoteka vpisana v zemljiško knjigo.

Skratka, mislim, da je tukaj toliko pogojev, ki bodo omogočali, da bodo naše banke ustrezno zavarovale s svojimi plasmaji na medbančnem trgu, da mislim, da je skoraj neizogibno, da ta zakon podprete. Hvala lepa.



PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Predlog zakona je v obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Prosim predsednika odbora, da poda poročilo.

Mag. Andrej Šircelj, prosim.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani minister!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 5. nujni seji 25. januarja tega leta kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o hipotekarni in komunalni obveznici, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejem po nujnem postopku, ki ga je kolegij predsednika Državnega zbora potrdil.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki v okviru splošnih pripomb v prvi vrsti opozarja, da bi bilo v temu primeru ustrežnejše noveliranje kot priprava novega besedila, ter na izkazano neskladje tako med posameznimi členi kot predloženega akta kot celote. V nadaljevanju Zakonodajno-pravna služba posreduje še vrsto pripomb posameznim členom predloga zakona.

K predloženemu zakonu kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev, odboru pa so bili kot delovno gradivo posredovani predlogi za amandmaje odbora k skupaj 27 členom, ki jih je v sodelovanju z Zakonodajno-pravno službo, Banko Slovenije in Združenjem bank Slovenije pripravilo Ministrstvo za finance. Banka Slovenija in Združenje bank Slovenije to besedilo zakona podpirata. V uvodni dopolnilni obrazložitvi členov izhaja, da je namen besedila, pripravljenega na pobudo bank, v sodelovanju z Banko Slovenije in Združenjem bank Slovenije, revitalizacija področja hipotekarne in komunalne obveznice, s tem da so uvedene spremembe in da te ne povečujejo tveganj imetnikom obeh navedenih vrednostnih papirjev s siceršnjo visoko kreditno kakovostjo.

V uvodni razpravi v okviru začete obravnave posameznih členov je bila v okviru predstavljenih stališč poslanskih skupin predloženemu besedilu izražena načelna podpora. V nadaljevanju obravnave posameznih členov zakonskega besedila predloga je potekala širša, poglobljena in mestoma nasprotujoča si razprava. Bila so postavljena številna vprašanja in predstavljenih je bilo vrsto mnenj. Ob tem so bile ob sodelovanju vseh članov odbora sprejete spremembe oziroma popravki predlogov amandmajev iz delovnega gradiva k vrsti členov zakonskega predloga in posamezni novi amandmajski predlogi, vseh skupaj 9.

S tem je odbor na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora, ob upoštevanju opozoril Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, v sodelovanju z Banko Slovenije in Ministrstvom za finance, kot na podlagi

zaključkov izvedene razprave na odboru izoblikoval in sprejel 29 amandmajev.

V nadaljevanju je odbor na podlagi predhodno sprejetega sklepa glasoval o vseh členih zakonskega predloga in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki vključuje vse sprejete amandmaje in je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo to storil gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki bomo Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici podprli. Tudi po naših proučitvah gre pri tem zakonu za enega izmed osnovnih in splošno uveljavljenih načinov financiranja s pomočjo kritnih obveznic, ki zaradi zavarovane strukture instrumenta pomeni bistveno ugodnejši vir financiranja za slovenske banke. Čeprav je težko razumeti, da smo imeli kar pet let v veljavi zakon, ki ga v praksi sploh ni bilo moč izvajati, pa po sedanjih pojasnilih tako Združenja bank Slovenije kot tudi Banke Slovenije tokratne rešitve dejansko omogočajo, da bodo banke takšne vrednostne papirje lahko tudi dejansko izdajali v praksi.

Bolj pa nas v Slovenski ljudski stranki skrbijo navedeni razlogi za sprejemanja te zakonodaje, ki niso videti kot želja po urejanju zakonodaje, temveč kot krčeviti poskus iskanja svežih sredstev za slovenski bančni sistem. Seveda se vsi zavedamo resnosti situacije, saj bankam samo v tem letu zapade približno 3 milijarde obveznosti, ki jih bodo morale vrniti tujini. Težko je verjeti, da bo ta zakon lahko rešil to težavo, vendar pomeni vsaj določen korak naprej. Dejstvo, da šele danes uvajamo delujočo zakonsko rešitev s področja hipotekarnih in komunalnih obveznic kaže na slabšo razvitost slovenskega bančnega trga v primerjavi z zahodnimi ekonomijami. To bi sicer moralo biti v finančni krizi, ki se je začela leta 2008, velika prednost. Večina bank v Sloveniji se namreč ni prednostno ukvarjal z investicijskim bančništvom in pri nas nismo zaznali poka nepremičninskega balona, ki je pozneje prerasel v globalno gospodarsko finančno krizo. A kljub temu imajo največje bančne skupine v Sloveniji enormne izgube in več 10-milijonske portfelje slabih kreditov. Posledično so zaradi zmanjšane likvidnosti banke povsem zatajile pri osnovni dejavnosti kreditiranja gospodarske aktivnosti prav zdaj, ko je to najbolj pomembno.

Celoten prejšnji mandat smo v Ljudski stranki opozarjali na sumljive zgodbe iz ozadja,



ki so privedle do takšnega stanja, iskali odgovorne, postavljali vprašanja, a nismo dobili niti približno zadovoljivih odgovorov. Seveda samo pogovori v parlamentu še zdaleč niso dovolj in zagotovo bi še katera izmed pristojnih institucij morala pogledati, kaj, kje in zakaj je šlo vse tako narobe. Poslanci v prejšnjem mandatu tako nismo dobili vseh odgovorov niti o Novi Ljubljanski banki niti o vprašanjih o odgovornosti Banke Slovenije. Nisem niti zasledil, da bi bili sproženi kakršnikoli postopki v zvezi s temi nepravilnostmi, da bi javnost končno dobila popolne informacije, čeprav prav vsi v tej dvorani vemo, da vzrok za katastrofalno stanje bilanc slovenskih bank ni bil izključno v svetovni gospodarski krizi, temveč predvsem v neodgovornem poslovanju, nekritičnem ocenjevanju tveganja, predvsem pa malomarnosti odgovornih bančnikov, ki bi morali za slabo opravljeno delo tudi odgovarjati. Ne da bi stvari razčistili za nazaj bomo težko uvedli dobro prakso za prihodnost.

Danes slovenskim bankam odpiramo še eno izmed zadnjih možnosti za pridobivanje razmeroma poceni svežega denarja na trenutno sicer zelo neugodnih finančnih trgih. Bojimo se, da od zdaj dalje popravilnih izpitov ne bo več, zato je čas, da začnejo delovati tudi vsi regulatorji bančnega trga, in na to bo Slovenska ljudska stranka v naslednjem mandatu še posebej pozorna.

Kot že rečeno, pa bomo v Slovenski ljudski stranki pričujoči zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister!

Pošteno povem, da smo v začetku obravnave tega Predloga zakona o hipotekarni in komunalni obveznici bili v Novi Sloveniji skeptični in zadržani. Namreč, status predlagatelja, torej predlagatelj je Vlada v odhajanju, se nam ni zdel ravno resen, zato smo razmišljali o tem, da ko se postavi nova vlada, vložimo ta zakon ali podoben zakon. Tudi sam način, kako je bil zakon napisan in predložen Državnemu zboru, nam ni bil všeč.

Namreč, na način, kot je zakon predlagan, torej kot novi zakon, niso razvidne spremembe in dopolnitve, ki so nujne; naj spomnim, da gre za nujni postopek. Zmanjšana je preglednost sprememb v zakonodajnem postopku ob uveljavitvi novega zakona, ki je po vsebini novela, pa tudi preglednost pravnega sistema ni prava. Preglednost pravnega sistema je eno od načel, ki izhajajo iz resolucije o normativni dejavnosti. Neupoštevanje tega načela in široka uporaba novih zakonov

namesto novel pa bi pravzaprav zabilisalo mejo med novo zakonodajo in spremembami obstoječe. Ko smo ugotovili, da je pri snovanju predloga tega zakona sodelovalo gospodarstvo ali boljše rečeno bančni sektor, smo razumeli, kaj so bistveni razlogi za nujni postopek. Namreč, bistveni razlog za nujni postopek je v dejstvu, da v tem letu zapade veliko obveznosti bank. Trenutne neugodne razmere na finančnih trgih pa bankam ne omogočajo pridobivanja dolgoročnih virov refinanciranja teh obveznosti. Refinanciranje v bankah bo v tem letu velik problem. Banke še vedno odplačujejo neto obveznosti do tujih bank. V letošnjem letu zapade približno 4,3 milijarde evrov obveznosti bank do tujih virov financiranja, kar predstavlja približno tretjino vseh obveznosti.

Želeli bi, da ta zakon, ki smo ga potem na odboru kvalitetno adaptirali, pri tem smo vložili vsi člani odbora in tudi Nova Slovenija napore z namenom, da omogočimo bankam, da rešijo svojo nastalo situacijo. V Novi Sloveniji bi tudi želeli, da bi tudi pri nas bila situacija, predvsem kar zadeva hipotekarne obveznosti, podobna kot v Nemčiji. Kakšna je tam situacija? Kljub temu da je zaradi finančne krize večkrat v Nemčiji prišlo do resne grožnje preživetju hipotekarne obveznice, je na nemškem trgu obdržala svoj primat med instrumenti refinanciranja hipotekarnih posojil. K temu je pripomogel pristop brezkompromisnega zagovarjanja hipotekarne obveznice kot varne naložbe v turbulentnih časih. Moto kvaliteta pred kvantiteto se je izkazal za motiv izdajateljem, ki so kljub izgubam na trgu obveznic obdržali zaupanje v ta instrument. Nagrada za potrpežljivost, če ne celo trmo izdajateljev, se je pričela kazati pred kratkim.

Kot rečeno, v Novi Sloveniji smo prispevali naše napore za izboljšavo teksta predloga zakona in bomo zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije bo predstavila stališče mag. Alenka Bratušek. Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovane gospe, spoštovani gospodje – predvsem tisti, ki smo danes pristali v opoziciji, ker so si koalicijske kolegice in kolegi očitno vzeli čas za proslavljanje, pa naj jim bo danes oproščeno, upam pa, da to ne bo praksa pri sprejemanju pomembnih zakonov in dokumentov v nadaljevanju.

6. januarja je bila v Državnem zboru sklicana nujna seja Odbora za finance na temo javnofinančnega položaja v Sloveniji. Slišali smo marsikaj, predvsem nič spodbudnega in predvsem nič novega, kar ne bi vedeli in na to tudi opozarjali že dlje časa. Vsem nam je jasno, da so ukrepi potrebni in to takoj. Tudi bančni sistem v Sloveniji se že dlje časa sooča s



takšnimi in drugačnimi težavami. S sprejemom tega zakona ne bomo rešili vseh, bomo pa dali bankam možnost, da pridobijo finančna sredstva nekoliko ceneje. Želimo si, da bi zakon ne bil samo sprejet, ampak bi tudi začel v praksi.

Na Odboru za finance smo v konstruktivni razpravi vseh članic in članov porabili celih 7 ur, da smo zakon naredili še boljši in po naši oceni tudi bolj operativen. Predlagatelj je kot bistveni razlog za sprejem zakona po nujnem postopku navedel dejstvo, da v tem letu zapade veliko, več kot 4 milijarde evrov obveznosti naših bank. S sprejemom zakona bo postalo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic bolj realno, saj bodo določbe zakona izvedljivejše v praksi, zagotavlja predlagatelj.

Tudi Banka Slovenije podpira sprejem tega zakona, torej lahko razumemo, da bo zakon res pomagal našim bankam ceneje do denarja. Kreditni potencial iz tega naslova je po besedah predstavnice Banke Slovenije na Odboru za finance težko natančno oceniti, znašal pa naj bi nekje med 700 milijonov do maksimalno 2 milijardi evrov. Ker se zavedamo težav v našem bančnem sistemu in ker vemo, da je sprejem zakona lahko pomoč pri reševanju teh težav, bomo v Pozitivni Sloveniji zakon podprli.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavil gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Lep pozdrav vsem prisotnim!

Leta 2006 je bil sprejet zakon o komunalni oziroma o hipotekarni in komunalni obveznici in po treh letih, leta 2009, ko je bila v Državnem zboru sprejeta novela, je bilo ugotovljeno, da je novela potrebna zaradi tega, ker zakon ni začel v praksi. Ko smo zdaj to novelo oziroma v tem primeru nov zakon ponovno dobili na mizo, je bilo stališče predlagatelja, torej Vlade, enako: da se novela oziroma nov zakon predlaga zaradi tega, ker ni začela v praksi. Ugotovili smo, da eden izmed glavnih razlogov, zakaj zakon ni začel, ni toliko v vsebinskem delu kot v administrativnem delu, v tistem delu, ki je problem v tej državi ne samo v tem zakonu, ampak v številnih drugih zakonih. Skratka, številni postopki, ki preprečujejo in onemogočajo, da bi se lahko dobre rešitve uveljavljale v praksi in da bi bile posledice teh rešitev učinkovitejše delovanje države oziroma boljši javni servis.

Predlagatelj je že povedal, da v okolju, ki nas obdaja, se pravi, v evropskem območju, se je obseg teh obveznic v zadnjih treh letih, nekje od leta 2009 pa do sedaj, povečal s 17 % na preko 40 %. Pri nas pa ni bilo v tem obdobju izdane niti ene, torej je bil učinek nič evrov. Ko smo dobili ta zakon na mizo pa tudi amandmaje,

ki jih je ta isti predlagatelj predlagal, smo ugotovili, da bi bilo dobro napraviti še en korak naprej in odbor je ta korak naprej napravil. Mislim, da je bil dan simbolni pokazatelj, da se vsi skupaj v tem parlamentu zavedamo, da bo treba to miselnost spremeniti in da bo treba iz marsikaterega zakona izvzeti določbe, ki na videz mogoče ustvarjajo nek občutek večje zaščite pri uveljavljanju posameznih rešitev, v praksi pa pomenijo veliko coklo oziroma oviro k hitrejšemu in učinkovitejšemu delovanju države. Tak primer je bil v tem zakonu.

Tudi ocena, ki je dana sedaj, da naj bi bil učinek tega zakona nekje med 700 milijonov evrov in milijardo evrov, je mogoče realna ali pa tudi ne. Moje osebno mnenje je, da je v teh razmerah verjetno realna. Ampak tudi če bo ta številka uveljavljena, bomo še vedno nekje na ravni 10-odstotnega deleža; se pravi, še bistveno, bistveno pod tistim, kar je bilo v našem okolju slučaj v letu 2008 oziroma v letu 2009.

Mislim, da je prav, da ta zakon podpremo. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ga bomo podprli. Menim tudi, da bo na nek način trasiral pot na tem področju. Če se bo med izvajanjem pokazalo, da določene rešitve ne bi bile dobre, jih je treba popraviti. Zato pa je Državni zbor, zato pa je Vlada, zato pa so ministrstva, da spremljajo stanje in da se glede na to, kako se stvari odvijajo v praksi, na to stanje tudi odzivajo.

Kot sem že povedal, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo ta zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavil gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Že predhodniki so zelo natančno nanizali razloge za sprejem sprememb tega zakona. Gre za neizkoriščen potencial za financiranje naših bank. Vemo, da je to lahko potencialno dolgoročen vir financiranja po relativno ugodni obrestni meri. Tisto, na kar velja posebej opozoriti, je, da od leta 2009 delež financiranja s hipotekarnimi in komunalnimi obveznicami v razvitih državah strmo raste. Leta 2009 je delež takšnih obveznic glede na vse izdaje obveznic finančnih institucij v razvitih državah znašal 17 %, v letu 2010 že 33 % in v prvih sedmih mesecih leta 2011 40 %.

Glede na nizko raven depozitov oziroma dejstvo, da depoziti ne zadostujejo za financiranje obveznosti bank, in da razmerje med depoziti in krediti na ravni 1:1,5 sili slovenske banke k zadolževanju v tujini. Po podatkih Banke Slovenije je celotna izpostavljenost bank do tujine približno 15 milijard evrov, kar pomeni, da bo v prihodnje treba to višino tudi ustrezno refinancirati. Zaradi



tega je še toliko bolj pomembno, da država z ustreznimi ukrepi reagira in bankam zagotovi ugodne vire financiranja v obliki hipotekarne obveznice. Še tem instrumentom pa se bo olajšalo tudi pogoje financiranja podjetij, ne nazadnje pa je omogočilo tudi vlagateljem s prostimi sredstvi, denimo zavarovalnicam in pokojninskim skladom, ki razpolagajo z dolgoročnimi sredstvi, varne naložbe.

Zaradi vsega navedena bo Socialna demokracija vesela, da se je vlada v odhajanju odločila v Državni zbor poslati paket zakonov, s katerimi rešujemo nekatera urgentna vprašanja, tudi podprli.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Državljske liste bo predstavila gospa Kristina Valenčič, prosim.

KRISTINA VALENČIČ (PS DLGV): Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Glede na trenutno neugodno gospodarsko stanje in zaostrene pogoje na finančnih trgih bo sprejetje zakona o hipotekarni in komunalni obveznici, ki je danes pred nami, bankam dala možnost cenovno ugodnejšega in dolgoročnejšega financiranja oziroma zadolževanja, kar naj bi vodilo k odpravi kreditnega krča, ki trenutno podjetjem ne omogoča ustreznega dostopa do financiranja s strani bank in tako zaviralno vpliva na njihovo poslovanje.

Čeprav imamo v Sloveniji tudi zakonsko že omogočeno izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic, pa tako Vlada kot tudi Banka Slovenije ugotavljata, da se banke do sedaj tega načina niso posluževale, ker obstoječa zakonodaja otežuje izdajo kreditnih obveznic.

Predlagani zakon, ki ga danes obravnavamo, je rezultat konstruktivne razprave, na Odboru za finance in monetarno politiko, v katerem so sodelovale vse poslanske skupine s ciljem, da sprejmemo zakon, ki bo odpravil nepotrebna birokratska opravila in postal v praksi izvedljiv.

V Državljski listi bomo zato omenjeni zakon podprli. Smo pa v Državljski listi zaskrbljeni nad stanjem našega bančnega sistema, saj smo prepričani, da bi morali banke aktivnejše pristopiti k iskanju rešitev iz finančne krize, saj zgolj zadolževanje ne bo prineslo ustreznih rezultatov in napredka. Skrbi nas dejstvo, da v letu 2012 zapade dobrih 4 milijarde evrov obveznosti bank do tujih virov financiranja, in upamo, da se bodo besede predstavnikov Banke Slovenije in Vlade na Odboru za finance, da bodo banke te obveznosti tudi sposobne realizirati oziroma vračati, uresničile.

Seveda se sprašujemo zakaj oziroma na kakšen način so bile porabljene omenjene 4,3 milijarde evrov in kakšne učinke so prinesle našemu gospodarstvu. Gospodarstvo potrebuje

hitro, odločno in dosledno ukrepanje države v smeri izboljšanja poslovnega okolja in spodbujanja gospodarskega razvoja. Prepričana sem, da se tega zavedamo vsi izvoljeni poslanci in poslanke in da bomo to veliko odgovornost, ki nam je bila dana z izvolitvijo, uresničevali v konstruktivnih razpravah in v iskanju ustreznih zakonskih rešitev v dobro našega gospodarstva, naših ljudi in okolja.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine demokratične stranke upokojencev bo predstavil gospod Ivan Simčič.

IVAN SIMČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, gospod minister, spoštovane poslanke in poslanci, cenjene državljanke in državljani!

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev glede Predloga zakona o hipotekarni in komunalni obveznici. V letošnjem letu zapade 4,3 milijarde obveznosti bank. Trenutne neugodne razmere na finančnih trgih bankam ne omogočajo pridobivanje določenih virov za redeficiranje teh obveznosti. Zato je po mnenju Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev smiselno, da k izboljšanju bančnega sistema v Republiki Sloveniji pristopamo na predlagani način. Pri tem se zavedamo, da učinek tega zakona, vsaj takoj na začetku, ne bo enormen. Upamo in želimo pa si, da tudi to ne bo edini način, saj je po naši oceni treba bančni sektor temeljito prevetriti.

Ta zakon je nastal na pobudo gospodarstva in bank, to dejstvo se nam zdi pomembno, saj je tako jasno pokazana njihova volja in pripravljenost za posluževanje dveh instrumentov. Na eni strani imamo torej pripravljenost potencialnih investitorjev, da vložijo svoja sredstva v bančno sfero in na drugi strani tudi bank, da dobijo svež Zadolževanje s kritnimi obveznicami je relativno poceni. Po njih še vedno obstaja povpraševanje kljub oteženim razmeram na finančnih trgih, saj je ta specifičen finančni instrument zaznamovan z visoko stopnjo varnosti imetnikov hipotekarnih in komunalnih obveznic in ga lahko tretiramo kot vrednostni papir zelo visoke kreditne vrednosti. Zaradi teh dejstev se nam zdi, da bi obtok hipotekarnih in komunalnih obveznic lahko resnično zaživel. Za to da bi instituti, ki jih sicer že predvideva naša zakonodaja iz leta 2006, lahko dejansko zaživel v praksi, ker do zdaj očitno niso, tudi z novelo iz leta 2009 ne, je treba sprejeti predlagani zakon. Le-ta po našem mnenju lahko zagotovi operativno izvedbo in uporabo teh finančnih instrumentov v praksi. Izboljšanje teh finančnih institutov, kar predvideva ta predlog zakona, ima lahko vsekakor ugodne pozitivne gospodarske in družbene učinke. Institucionalni investitorji imajo varno naložbeno možnost na domačih tleh, s



čimer bo del morebitnih finančnih presežkov lahko ostal doma. Lahko se bo uporabil med drugim tudi za namene stanovanjskega kreditiranja – vemo, kako klavno stanje je na tem področju pri nas. Tako bi posojiljemalci lahko bili deležni dolgoročnejših in cenovno ugodnejših stanovanjskih posojil.

Kot že rečeno, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev bo ta zakon podprla. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, to je 15 minut po prekinjeni 5. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, to je državnemu sekretarju Ministrstva za gospodarstvo mag. Janku Burgerju.

MAG. JANKO BURGER: Hvala, gospod podpredsednik. Gospe poslanke in gospodje poslanci, lep pozdrav!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih, ki je bil pripravljen na podlagi analize, sodne prakse in predloga Agencije za trg vrednostnih papirjev ter drugih predlogov, ki smo jih prejeli kot predlagatelji. Usklajuje se tudi z drugimi zakoni, na primer preračun tolarških zneskov v evre in dvig globe za prekrške. S predlogom zakona se vzpostavlja ureditev, ki bo v praksi omogočala učinkovitejši nadzor Agenciji za trg vrednostnih papirjev.

Predlog zakona dopolnjuje določbe obstoječega zakona v delih, v katerih se je v praksi izkazalo, da prihaja do težav pri izvajanju zakona ali pa da na tem področju obstaja pravna praznina oziroma različne razlage zakona.

Tako predlog zakona najprej zaradi jasnejšega izvajanja opredeljuje pojem "terminske pogodbe", vsebuje določilo o obveščanju agencije o posameznih dejanjih, na primer, o sklenitvi terminske pogodbe oziroma poslov z delniškimi nakupnimi opcijami ali o tem, da je oseba, ki ni dolžna dati prevzemne ponudbe, dosegla prevzemni prag. Določa, da morajo biti delnice družb obvezno izdane v

nematerializirani obliki; v okviru usklajenega delovanja, kjer se opredeljuje pojem "odvisne družbe", zaradi večje jasnosti in nedvoumnosti na novo tudi izrecno določa tako družbenike in ne le delničarje. Na novo tudi določa izjemo, s katero se upošteva namen postopkov zaradi insolventnosti, torej omogoča nadaljnje poslovanje družbe, in sicer določa, da oseba, ki je kot upnik zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja dosegla prevzemni prag oziroma dodatni prevzemni prag s pridobitvijo vrednostnih papirjev ciljne družbe, ki je v postopku zaradi insolventnosti, ni dolžna dati prevzemne ponudbe. Obveznost dati prevzemno ponudbo torej nastane ob prvi nadaljnji pridobitvi vrednostnih papirjev ciljne družbe izven postopka zaradi insolventnosti.

Na novo se tudi določa, da prevzemne ponudbe ni dolžna dati banka, ki je prevzemni prag oziroma dodatni prevzemni prag dosegla s pridobitvijo vrednostnih papirjev ciljne družbe na podlagi unovčenja zavarovanja, vendar pa banka iz teh vrednostnih papirjev ne sme uresničevati glasovalnih pravic. Za banko nastane obveznost dati prevzemno ponudbo poteku dveh let od pridobitve vrednostnih papirjev. Podaljšuje se tudi rok, v kateri mora Agencija za trg vrednostnih papirjev izdati odločbo, in sicer s 30 na 60 dni, in dodajajo so novi prekrški in povišujejo vloge. Toliko na kratko, hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Skupni odbor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsednici odbora mag. Majdi Potrata.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Skupni odbor je predlog zakona obravnaval na 3. nujni seji, in sicer po nujnem postopku, kar je sklenil Kolegij predsednika Državnega zboru na 2. seji 18. januarja. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, za finance, Zakonodajno-pravna služba, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banke Slovenije, Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije in Slovenske odškodninske družbe. Odbor je prejel mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je k predlogu zakona podala nekatere konkretne pripombe, zato je odbor sprejel amandmaje – vse to imate zapisano v poročilu.

K predlogu zakona je v poslovniškem roku vložila amandmaje le Poslanska skupina Socialnih demokratov. Odboru so bila posredovana tudi stališča Agencije za trg vrednostnih papirjev in občana Boruta Stražišarja.

V razpravi so člani odbora in predstavniki vabljenih inštitucij podprli besedilo predloga zakona. Razhajanja pa so bila o



predlaganih amandmajih Socialnih demokratov, po katerih 2-odstotno preseganje prevzemnega praga ne bi nujno pomenilo kršenja prevzemne zakonodaje, če ne bi šlo za namen prevzema podjetja, o čemer bi presojala Agencija za trg vrednostnih papirjev. Po mnenju Socialnih demokratov s predlaganimi amandmaji nikakor ne bi bile kršene pravice malih delničarjev, temveč bi bile le določene rešitve v primerih sprememb lastniških deležev. Podobna stališča, kot so bili predlagani z amandmaji, so bila že v obravnavi avtentične razlage drugega odstavka 75. člena in 63. člena v povezavi z drugim odstavkom 75. člena Zakona o prevzemih. To pa je Ustavno sodišče razveljavilo. Socialni demokrati so v razpravi tudi opozorili, da bo država v še težji situaciji, kot je sedaj, če amandmaji ne bodo sprejeti, ker bo državno premoženje lahko še lažje prodano.

V razpravi je bilo opozorjeno, da so nekatere težave pri izvajanju zakona nastale, zaradi različne razlage nekaterih določb zakona, na primer, kdaj pride do kršitve prevzemnega praga in ali je prišlo do kršitve tega praga namenoma ali ne oziroma ali je prišlo do kršitve zato, ker je lastnik delnic želel prevzeti podjetje, ne da bi dal prevzemno ponudbo. Socialni demokrati so s predlaganimi amandmaji želeli rešiti omenjena vprašanja in tudi reševati glasovalne pravice države, ker Agencija za trg vrednostnih papirjev po njihovem mnenju v zadnjem času na tem področju ni bila dovolj učinkovita. Predstavnica Agencije za upravljanje kapitalskih naložb je opozorila, da bo ob nespremenjeni situaciji država izgubila glasovalne pravice v družbah, kjer ima država visoke deleže, recimo v Zavarovalnici Triglav, Krki, Petrolu, Abanki, Savi, Aerodromu in tako naprej. Ob ponudbah za prevzem bi država po nekaterih ocenah potrebovala okoli 4 milijarde evrov.

Nekateri člani odbora so v razpravi tudi opozorili, da bi moralo Ministrstvo za gospodarstvo hkrati s to novelo zakona, ki je po njihovem mnenju bolj ali manj povezana z bankami in naj bi za to pomenila le delno rešitev, predložiti celovite zakonske rešitve, s katerimi bi rešila težave, ki se jih je preteklo leto neuspešno skušalo rešiti z avtentično razlago.

Po končani razpravi in dodatnih obrazložitvah ter pojasnilih mag. Mitje Gasparija in dr. Franca Križaniča je odbor sprejel amandmaje, ki so bili pripravljene na mnenje pripomb Zakonodajno-pravne službe, amandmajev Poslanske skupine Socialnih demokratov pa odbor ni sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika pripravljeno besedilo dopoljnega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila, vložen pa je tudi amandma k 8. členu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije bo stališče predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci ter predstavniki Vlade!

Poslanska skupina Nove Slovenije bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih podprla.

Prvi razlog za podporo spremembam in dopolnitvam tega zakona je nujno potrebna ureditev trga vrednostnih papirjev. Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki izvaja nadzor po Zakonu o prevzemih, ne more izvrševati nadzora iz razloga, ker številne družbe vse do danes še nimajo izdanih vrednostnih papirjev v nematerializiranih oblikah in se posledično vršijo prevzemi brez podanih prevzemnih ponudb in brez nadzora nad lastništvom teh družb. To ima za posledico, da ni mogoče vršiti nadzora nad glasovalnimi pravicami. Zagotoviti je treba zakonitosti in transparentnost prevzemov predvsem preko določil o obvezni izdaji nematerializiranih vrednostnih papirjev ter skozi dolžnost sprotne poročanja Agencije za trg vrednostnih papirjev o vseh spremembah v lastniški strukturi javnih družb.

Drugi razlog za podporo spremembam je odprava težav in pravnih praznin, ki so se pri izvajanju Zakona o prevzemih do sedaj izkazale v praksi. Na ta način se omogoča boljši in učinkovitejši nadzor Agencije za trg vrednostnih papirjev nad samim zakonom, kar posledično pomeni zaščito vseh deležnikov družb, še posebej manjšinskih ter enakost njihove obravnave.

Po mnenju Poslanske skupine Nove Slovenije bo sicer v bodoče treba razmisliti in ne nazadnje tudi pripraviti strategijo upravljanja in razpolaganja z državnim premoženjem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija bo stališče predstavila mag. Alenka Bratušek.

Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo, še enkrat danes.

Predlog sprememb tega zakona o prevzemih je del širšega nabora zakonodajnih sprememb, ki naj bi omogočile hitreje ter bolj učinkovito restrukturiranje podjetij, ki so zašla v težave zaradi vzrokov, neodvisnih od njih samih. Predlog zakona dopolnjuje določbe obstoječega zakona v delih, v katerih se je v praksi izkazalo, da prihaja do težav pri izvajanju zakona ali pa da na tem področju obstajajo pravna praznina oziroma različne razlage zakona. Osnovno



izhodišče predloga zakona je, da štiti interes malih delničarjev, kot zagotavlja predlagatelj.

S predlogom zakona se na novo določajo izjeme, po katerih ni treba dati prevzemne ponudbe upnikom, ki s svojimi vložki omogočajo nadaljnje poslovanje ciljne družbe. S to izjemo se upošteva namen postopkov zaradi insolventnosti omogočiti nadaljnje poslovanje družbe. Na novo se tudi določa, da prevzemne ponudbe ni dolžna dati banka, ki je prevzemni prag oziroma dodatni prevzemni prag dosegla s pridobitvijo vrednostnih papirjev ciljne družbe na podlagi unovčenja zavarovanja, vendar banka iz teh vrednostnih papirjev ne sme uresničevati glasovalnih pravic. Za banko nastane obveznost dati prevzemno ponudbo po poteku dveh let od pridobitve vrednostnih papirjev. Te izjeme se nanašajo na banke, ki so zaradi neodplačevanja kreditov prišle do delnic posameznih podjetij in bodo te delnice morale prej ali slej odprodati, da bodo povečale svoje realno premoženje. Ker je v določenih primerih lahko teh delnic preveč, previsok delež, obstoječa zakonodaja zahteva prevzemno ponudbo, kar položaj bank še dodatno komplicira. Vendar se moramo ob sprejemanju tega zakona vseeno vprašati, kje so nastali vzroki za posledice, ki jih ta predlog zakona poskuša popraviti. Zakaj torej so slovenske banke v situaciji, ki imajo v svojih portfeljih velike količine delnic, ki so jih zasegle kot jamstvo za neizplačane kreditne obveznosti? Banke v večinski državni lasti so postale talke političnega dogovora tistih, ki so v času debelih krav s svojo pogoltnostjo uspeli uničiti podjetja, kot so Istrabenz, Pivovarna Laško, Union in posledično s svojo prevzemno strategijo in pritiski takratnega političnega vrha tudi NLB.

V Pozitivni Sloveniji smo skupaj s kolegi iz SD že na obravnavi na matičnem delovnem telesu poskušali v zakon vnesti dopolnila, ki bi dodatno zaščitila interes države, in s tem tudi državljanov, v tej situaciji. Ob trenutno veljavni zakonodaji bo namreč država v Triglavu izgubila 64 %, v Krki 27, v Petrolu 29, v Abanki 34, v Savi 32, v Aerodromu skoraj 70, v Telekomu 72 in v mariborski banki 51 odstotkov glasovalnih pravic, čemur seveda sledi obveznost nakupa ali prodaje. Če bi se država odločila za nakup, bi v temu trenutku rabila približno 4 milijarde evrov, mislim, da nam je vsem jasno, da tega denarja Slovenija v temu trenutku nima. Zato smo v Pozitivni Sloveniji skupaj s Socialnimi demokrati tudi tokrat predlagali sprejem amandmaja.

Če amandmaja ne bomo sprejeli, bomo v času finančne in gospodarske krize izrazito poceni prodajali tisto, kar smo ustvarjali več generacij. Predvsem kolege iz Slovenske ljudske stranke bi opozorila na to, v času volilne kampanje so obljubljali, da ne bo razprodaje državnega premoženja, brez sprejema predlaganega amandmaja se bo zgodilo točno to. Odgovornost, ki je pred nami, je velika, zavedamo se situacije, v kateri smo se znašli zaradi neodgovornih potez v preteklosti, a hkrati

moramo paziti, da za ceno preteklih napak ne bomo poceni zapravili naše prihodnosti.

Ob napovedih prihajajoče koalicije o izravnem proračunu v Pozitivni Sloveniji upamo, da ta izravnava ne bo šla na račun poceni razprodaje državnega premoženja.

V Pozitivni Sloveniji bomo predlog zakona podprli, apeliramo pa na vse poslanke in poslance, da zaščitijo interes države in državljanov v prej omenjenih podjetjih in podprejo predlog amandmaja k 8. členu. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Predsedujoči, hvala za besedo, kolegice, kolegi.

Predstavniki Poslanske skupine SDS bomo predlagani zakon seveda potrdili, sprejeli. Ocenjujemo, da ta zakon rešuje nekatere specifične situacije, ki jih ni bilo mogoče sprejemati ob prevzemni zakonodaji iz leta 2006 in je predvsem odraz sedanje gospodarske krize. Obstoječi zakon seveda rešuje banke, ki bodo zaplenile deleže, katere pa niso predvidevale predhodno, ko so te delnice bile zastavljene in s tem se absolutno mora dati nek odločilni rok, kaj bodo s temi delnicami naredili.

Obrazložitev zaradi česa Slovenska demokratska stranka ni podprla amandmajev. Ocenjujemo, da je neodgovorno, da se tako velik problem v višini milijard rešuje preko amandmajev. Pogrešamo tudi to, da Vlada ni predlagala te rešitve glede na to, da je bila avtentična razlaga, ki jo je predlagal Državni zbor, s strani Ustavnega sodišča zavrnjena. Predvsem pa tudi to, da tem amandmajem je ostro nasprotoval tudi regulator trga Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Zavedamo pa se situacije, da je treba ta problem rešiti, vendar skupaj z vsemi deležniki, ne pa z amandmaji. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN (PS SD): Lepa hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Najprej, da ne pozabim: drugače kot z amandmaji se, žal, ne dajo popravljati zakoni in težave, ki jih na nek način vidimo v zakonih.

Socialni demokrati seveda bomo podprli ta zakon o prevzemih, ki bo na nek način omogočil in dopolnil obstoječi zakon, ki je bil v nekaterih svojih členih in diktajah zelo nejasen. Mislimo pa, da obstoječi zakon brez našega amandmaja ne rešuje tistega ključnega problema, ki se bo dogodil v poletnih mesecih



na skupščinah, ko bo zaradi takšnega zakona država izgubila glasovalne pravice.

Ključno vprašanje, ki si ga moramo zastaviti, je, kdaj delničar prekrši prevzemni prag glede lastništva delnic; vprašanje, kdaj je prišlo do kršitve tega praga, namenoma ali ne namenoma, in ali je prišli do kršitve praga na podlagi tega, da je lastnik delnic želel prevzeti podjetje brez tega, da bi dal prevzemno ponudbo. Socialni demokrati takšno dejanje, ko delničar ne želi dati prevzemne ponudbe, obsojamo. Zato želimo z našim amandmajem te zadeve rešiti.

Moram omeniti, da obžalujem, da koalicija, ki je danes nastala, ni razumela in noče razumeti problema, kljub temu da se imenuje koalicija razuma, pa moram reči, da je izgubila razum, ker bomo čez tri mesece v velikih težavah, ko bo Slovenija izgubila svoje premoženje, ki ga je težko pridobila, ker vam bo regulator na nek način odvzel glasovalne pravice zaradi nekaterih dejstev, ki sem jih prej naštel.

Zato smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov in, seveda, v Pozitivni Sloveniji vložili amandma k 8. členu in s tem bi na nek način rešili državo kot lastnika, da ne bi izgubila vseh glasovalnih pravic v Zavarovalnici Triglav, v Krki, v Petrolu, v Abanki, v NKBM, Aerodromu, Telekomu, Pozavarovalnici Sava itn. Nekateri so na sami seji rekli, da smo odvetniki teh družb. Prav je tako, da smo odvetniki teh družb, ker želimo državno premoženje obdržati v Sloveniji. Če pa nekateri želijo na legalen način spraviti premoženje tistim delničarjem, ki imajo bistveno manjše deleže kot država, se pravi nekatere tudi po nekaj odstotkov, pa naj to storijo. Socialni demokrati v tem ne bomo sodelovali. Če želimo glasovalne pravice obdržati, kar govorijo prijatelji iz SDS, potem bi država rabila ta trenutek 4 milijarde in 700 tisoč milijonov evrov, kar pa mislim, da si država v teh težkih časih ne more privoščiti.

Zato predlagam, da resnično sprejmemo ta amandma k 8. členu in na nek način rešimo to težavo. V nasprotnem primeru bomo lahko reševali samo na takšen način, da bo država prodajala tisti odstotek, kar je nad 25 %. Vi pa veste, kakšne so današnje cene in na kakšen način bomo prišli do tega denarja.

Socialni demokrati bomo, tudi če amandma sicer ne bo sprejet, zakon sprejeli, vendar opozarjamo na nespametno početje koalicije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevnar bo predstavila stališče Poslanske skupine Državlanske liste. Prosim.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DLGV):
Hvala za besedo. Pozdravljeni predstavniki Vlade in prisotni poslanci!

V Poslanski skupini Državlanske liste podpiramo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih, ker ocenjujemo, da se vzpostavlja ureditev, ki bo Agenciji za trg vrednostnih papirjev omogočila učinkovitejši nadzor. Nadalje, spremembe in dopolnitve Zakona o prevzemih urejajo izjeme in določene situacije na trgu, ki so odraz sedanje gospodarske krize in tako s tem normativno sledimo situaciji na trgu. Obenem bo z rešitvami, ki jih vsebujejo spremembe zakona, omogočeno enostavnejše poslovanje bank in družb v postopkih insolventnosti.

Ker se v Državlanski listi zavzemamo za enostavnejšo državo na vseh področjih in debirokratizacijo postopkov, bomo poslanci Državlanske liste zakon podprli. Amandmaja k 8. členu, ki je bil vložen s strani poslanskih skupin Socialnih demokratov in Pozitivne Slovenije, v Državlanski listi ne bomo podprli, saj tako kot Agencija za trg vrednostnih papirjev menimo, da amandma vsebuje rešitve, s katerimi se poskuša reševati konkretne postopke pred Agencijo za trg vrednostnih papirjev, kar je nedopustno, saj je načelo enakopravne obravnave vseh delničarjev eno temeljnih načel prevzemne zakonodaje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Simčič bo predstavil mnenje Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

IVAN SIMČIČ (PS DeSUS): Lepo pozdravljeni še enkrat. Spoštovani člani Vlade, spoštovani navzoči!

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih.

Glede na to, da je glavni namen predlaganega zakona v tem, da se regulatorno področje prevzema skupaj s spremembami insolvenčnega zakona prilagaja realnim razmeram v gospodarstvu, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev zakon podpira.

Glavni namen novele Zakona o prevzemih je prilagoditev aktualnim razmeram na trgu vrednostnih papirjev in zagotovitev normalnega poteka postopkov v prestrukturiranju gospodarskih družb, ki so že in bodo v našem prostoru očitno prisotni tudi še v prihodnjih letih. Tako z novelo določamo izjemo, ko ni treba dati prevzemne ponudbe upnikom, ki bi zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja družbe v insolventnem postopku s konverzijo terjatev v lastniške deleže presegli prevzemni prag take družbe. S tem se omogoča nadaljnje poslovanje družbe. Še eno pomembno izjemo od obvezne objave prevzemne ponudbe predvideva zakon za banke, ki tako rekoč nehote pridejo do vrednostnih papirjev družbe na podlagi vnovčevanja zavarovanj oziroma



zasega zastavljenih delnic. Pri tem se izhaja iz tega, da banke želijo zgolj poplačilo svojih terjatev in jim ni cilj upravljanje neke družbe. Seveda obe izjemi nista namenjeni..., saj upnik mora dati prevzemno ponudbo ob prvi nadaljnji pridobitvi vrednostnih papirjev te družbe izven postopka zaradi insolventnosti. Banka pa mora prevzemno ponudbo podati v dveh letih po prevzemu, seveda če teh prevzetnih vrednostnih papirjev v tem času ni odsvojila.

Poleg teh ključnih dopolnitev, ki jih v naši poslanski skupini pozdravljamo, se zakon izboljšuje še tako, da bo lahko njegovo izvajanje nemoteno in odpravljanje bodo pravne praznine in dileme, ki jih povzročajo različna tolmačenja. Pričakovati je tudi večjo učinkovitost Agencije za trg vrednostnih papirjev ter izboljšanje položaja malih delničarjev. Novi zakon pa še vedno ne rešuje problemov te in druge zakonodaje, ki se nanašajo na državno lastništvo v gospodarskih družbah. Na tem področju so tudi potrebni koreniti in čimprejšnji ukrepi oziroma spremembe.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev bo obravnavano novelo podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Mihael Prevc bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

O prevzemni zakonodaji je bilo v zadnjih letih že veliko povedanega in prav vsi poznamo aktualno dilemo glede potencialnega odvzemanja glasovalnih pravic države kot lastnika v primerih, ko je namensko ali nenamensko prekoračila zakonsko določeni prevzemni prag.

Novela zakona, ki je pred nami, je pripravljena v sodelovanju z Agencijo za trg vrednostnih papirjev in dopolnjuje določbe obstoječega zakona v delih, v katerih se je v praksi izkazalo, da prihaja do težav pri izvajanju zakona. Na nekaterih področjih pa so nedvomno obstajale tudi pravne praznine oziroma so se pojavljale različne razlage obstoječega zakona. Osnovno izhodišče predlagane spremenjene zakonodaje tako postaja zaščita interesov malih delničarjev.

V Slovenski ljudski stranki tudi zelo podpiramo rešitev, da prevzemne ponudbe ni dolžna dati banka, ki je prevzemni prag prevzela s pridobitvijo vrednostnih papirjev ciljne družbe na podlagi unovčenja zavarovanja. To je še posebej pomembno v današnjem času, ko prihaja do številnih izvršb oziroma zasegov delnic. Čeprav banke iz teh vrednostnih papirjev ne smejo uresničevati glasovalnih pravic v času, ko velja takšna izjema, pa ima na voljo obdobje dveh let, preden nastane obveznost dati

prevzemno ponudbo. Po mnenju Ljudske stranke je to dovolj dolgo obdobje za to, da se lahko izvede temeljita reorganizacija podjetja.

Po mnenju Slovenske ljudske stranke tako s tem zakonom postavljamo nov pravni okvir, ki ne dopušča izjem in ki precej bolj jasno opredeljuje obveznosti in dolžnosti lastnikov. Res pa je, da sprejeta rešitev v zelo neugoden položaj spravlja državo kot lastnico. Namreč, v nadaljevanju letošnjega leta lahko v kar nekaj podjetjih država izgubi glasovalne pravice, posledično pa bodo imeli v teh podjetjih odločilno moč odločanja lastniki z veliko manjšimi deleži, kot ga ima trenutno država. Osnovna dilema tako ostaja, ali naj država povsod poda prevzemno ponudbo ali pa vse viške delnic nad prevzemnim pragom preprosto proda. Po mnenju Slovenske ljudske stranke nobena od teh skrajnosti, tako zaradi kritičnega stanja javnih financ kot zaradi izredno neugodnih razmer na delniških trgih, ni izvedljiva, zato se zavzemamo za prehodno rešitev.

Kolegi iz Poslanske skupine Socialnih demokratov so pri obravnavi na matičnem delovnem telesu poskušali to dilemo rešiti z amandmaji, ki bi opredeljevali posamezne izjeme in nekako legalizirali stanje nekaterih prekrškov s strani države za nazaj. V Slovenski ljudski stranki nismo prepričani, da je to res rešitev, kajti ostro ji je nasprotoval tudi glavni nadzornik, Agencija za trg vrednostnih papirjev. Amandmaji so se namreč ukvarjali s konkretnimi primeri in so bili praktično diskriminatorni do drugih družb, s čimer se pojavi tudi vprašljiva ustavna vzdržnost teh predlogov. V Slovenski ljudski stranki smo tudi prepričani, da je nesmiselno na področju prevzemne zakonodaje sprejemati rešitve, ki jih zavrača ravno glavni nadzornik in regulator, v tem primeru Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Iz razlogov, ki sem jih zdaj navedel, poslanci Ljudske stranke ne bomo podprli amandmaja, ki sta ga vložili poslanski skupini Socialnih demokratov in Pozitivne Slovenije. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zato osnovni predlog novele Zakona o prevzemih podprli, vendar upamo, da se bodo že kmalu po formiranju nove vlade lahko za skupno mizo posedli tako predstavniki pristojnega ministrstva, paradržavnih skladov, Agencije za upravljanje kapitalskih naložb in Agencije za trg vrednostnih papirjev ter poskusili najti rešitev, ki bi ustrezala vsem deležnikom, kajti že v nekaj mesecih se lahko situacija okoli upravljanja državnih lastniških deležev v podjetjih močno zaplete.

Za zdaj bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ta zakon podprli.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.



Glede na to, da je bil vložen amandma k 8. členu, prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 8. člen in amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov in Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Želi kdo razpravljati o amandmaju?

Mag. Alenka Bratušek, prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo.

Zato da bo večkrat slišano, bom še enkrat navedla procente, ki jih bomo morali prodajati: Triglav 64 %, Krka 27 %, Petrol 29 %, Abanka 34 %, Sava 32 %, Aerodrom skoraj 70 % in Telekom skoraj 72 %. Lahko se pogovarjamo danes, ali je rešitev, ki je predlagana, najbolj prava ali ne, je pa v tem trenutku edina mogoča.

Gospoda Žerjava, kot lahko beremo najverjetnejšega kandidata za ministra za gospodarstvo, bo prav na tem področju, mislim, da prvič zelo zelo bolela glava. On je bil tisti, ki je na vseh predvolilnih soočenjih razlagal, da konjev, ki zmagujejo, se pač ne prodaja. Če tega amandmaja danes ne sprejmemo, bomo imeli samo dve možnosti – teoretično: eno je dokup oziroma nakup dodatnih deležev ali prodaja. Zakaj sem rekla teoretično? Ker mislim, da nam je pa res vsem v temu prostoru kristalno jasno, da danes nimamo štirih in več milijarde za to, da dokupimo nekaj. Se pravi, nam ostane samo ena možnost. Regulator se je na podlagi zdaj veljavne zakonodaje zavzemal za to oziroma je nasprotoval temu. Če bo ali pa ko bo zakon sprejet, bo tudi za njega veljal in bo moral ravnati po njem.

Če smo zadnjič bili obtoženi, da smo odvetniki navedenih družb, bi rekla, da nismo odvetniki navedenih družb, smo pa – in zato smo tukaj – odvetniki vseh državljanek in državljanov. To, kar bo treba pod ceno prodajati, ni ne naše in ne vaše, ampak je od vseh nas; od vseh državljanek in državljanov in več let, desetletij smo to spravljali skupaj. Zdaj bomo pa morali – in to bo vaš argument, da boste lahko poceni prodajali, ker vas bo nekdo prisilil v to, – poceni razprodali državno zlatnino, srebrnino ali pa konje, ki zmagujejo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ker sem opazil, da vas želi še več razpravljati, prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani!

Sam nisem sodeloval pri razpravah o temu zakonu. Nisem toliko vešč, zaupam pa ljudem, ki se na materijo spoznajo. Če bomo ta trenutek prodajali državno premoženje, vemo, kakšna je situacija; ni možnosti, da bo to premoženje kupil kdo v naši državi. Verjetno

bodo to pokupili tujci in to po poceni, zelo poceni sredstvih.

Prepričan sem, da s tem, če spremljamo ta amandma, sam ga bom podprl, ne bomo naredili kaj slabega za državo, kvečjemu obratno, naredili bomo dobro. Torej, amandma bom podprl.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovane poslanke in poslanci!

Pravzaprav sem na Skupnem odboru z izjemnim začudenjem poslušal razpravo predstavnikov današnje koalicije o tem, kako nasprotujejo sprejemu amandmaja, s katerim ščitimo državno premoženje. To ste naredili na tistem odboru in zato sem bil izjemno začuden: prvič sem bil na enem od takšnih odborov kot poslanec, ki sem tudi prvič parlamentu.

To, da je regulator trga z vrednostnimi papirji nasprotoval – nihče ne pove, da je agencija za zaščito našega premoženja, komisija za upravljanje z državnim premoženjem bila izjemno ostro za to, da se takšni amandmaji tudi sprejmejo, prav tako tudi predstavnik ali Kada ali Soda. Vsi so nas opozarjali, da s tem delamo škodo – delamo škodo na državnem premoženju. Ko danes sprejemamo amandma, ki lahko zamrzne ta čas, ko bomo naredili tisto, kar moramo narediti – in jaz verjamem, da je treba spremeniti ali prag prevzema ali česa drugega –, ko samo to delamo: celo temu nasprotujete! Zato mislim, da ta amandma omogoča državi, predstavnikom države, zastopnikom državnega premoženja, torej tistega premoženja, ki nam je dano v upravljanje, ne pa v last in ne v razpolaganje; ko to delamo, se mi zdi, da bi bilo dobro in prav in vas pozivam, sprejmite amandma, pokažite dobro voljo, da želite sodelovati pri zaščiti našega premoženja. S tem, ko ste dobili mandatarstvo in seveda tudi sklenili koalicijo, niste dobili tudi tega, da lahko neomejeno razpolagate s premoženjem. V dobro našega slovenskega premoženja predlagam, tudi prosim, da se ta amandma sprejme in če želite ukiniti tudi Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, je to najbrž vaša legitimna pravica. To lahko in verjamem, da boste tudi naredili. Seveda bo potem o tem premoženju odločal resorni minister, ker nekdo o tem mora odločati. Lahko tudi Vlada, na predlog resornega ministra.

To se pravi, da je do tega časa, ko se to naredi, treba nekaj narediti; amandma to omogoča in zato predlagam, da se ta amandma tudi sprejme.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.



Še enkrat zelo na kratko. Vsi skupaj v tej dvorani smo spremljali v vsej zgodovini Slovenije privatizacijo, ki je potekala na takšen ali drugačen način, ampak verjetno ne najbolj modro, in danes imamo pač, kar imamo. V zadnjih letih smo videli tako imenovane prevzeme s strani tajkunov, tako imenovanih tajkunov, ki so na nek način brez denarja, z zastavo delnic kupovali podjetja in jih izčrpavajo – in danes smo tukaj, kjer smo.

Zdaj pa smo pred tem zakonom o prevzemih, ki ni idealen, ki ne bo rešil vse zadeve, vendar smo Socialni demokrati mnenja, da z amandmajem k 8. členu vsaj v tem trenutku na nek način rešimo državno premoženje, da ne bomo v skupščinah, ki prihajajo v mesecu maju in juniju, izgubili vse glasovalne pravice v teh podjetjih in da se nam lahko zgodi, da zaradi, pa če želite šlampaarije države, nekateri tajkuni, majhni tajkuni, prevzamejo naše največje podjetje.

S sedanjim predlogom amandmaja k 8. členu želimo reševati samo glasovalne pravice na teh skupščinah. Želimo na nek način zadržati v tem času Krko, Petrol, Abanko, Telekom, Aerodrom, Zavarovalnico Triglav še zaenkrat v naših rokah. Seveda, če bo Vlada želela in če bo smatrala, da bi prodala vse te firme, bo lahko prodala, ampak z bistveno boljšimi pogoji kot pa danes.

Zato še enkrat: mislim, da je treba ta amandma sprejeti in potem verjetno razmišljati – upam, da boste razmišljali v Vladi –, kako zadevo na nek sistemski način rešiti. Socialni demokrati bomo ta amandma podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Vem, da dobri nameni vedno ne pripeljejo do dobrega cilja, ampak v tem hipu je reševanje glasovalnih pravic bistvenega pomena in vloženi amandma ali predlagani amandma kaže na to pot.

Razumem, da tisti, ki zagovarjajo odprodajo državnega premoženja, težko razumejo, da skušamo vlagatelji amandmaja zaustaviti poceni prodajo premoženja. Bilo je naštetih vrsto deležev in gospodarskih subjektov, v katerih država ima delež, ampak naj povem, da tudi v Novi Kreditni banki Maribor ima država 51-odstotni delež in da je tudi ta lahko odprodan in da tudi ob tem lahko država izgubi glasovalne pravice. Za to gre, da lahko lastnik ene same delnice prepreči državi, da bi uveljavljala svoje glasovalne pravice. Ali smo za take rešitve ali ne, kot pravim, je verjetno zvezano tudi s tem, kakšen odnos ima kdo do agencije za upravljanje državnega premoženja, kajti na odboru se je ravno jedro debate odvijalo na ravni Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki

so, kakor so, branili svoja stališča in Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, AUKN – sem že čisto pod vplivom te kratice.

Tisto, kar bi pa gospodu Pogačniku rada povedala: če bo pri vsakem zakonu argument za to, da se nečesa ne sprejme, dejstvo, da je kakšna rešitev v amandmaju predlagana, potem pa ne vem, kaj bomo v Državnem zboru sploh delali. Morebiti samo požegnali tisto, kar nam bo Vlada poslala in potem bomo v resnici Državni zbor spremenili v glasovalni aparat. Jaz tega ne bi rada doživela.

Amandma bom podprla, ker sem tudi na odboru podpirala amandmaje, ki so bili pripravljeni in ustrezno obrazloženi. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Marko Pogačnik.

MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Še enkrat bi rad opozoril na zadevo, na katero sem že prej, da gre tukaj za težo štirih milijard in da tudi SD v obstoječi vladi, ki je predlagala ta zakon in v tem predlaganem zakonu, ki ga je Vlada dala, ni niti ene besede o glasovalnih pravicah država. Vedelo se je, da ta zadeva je breme države, ki to zadevo obremenjuje, ampak tudi med besedami, ki so jih predstavniki Vlade povedali, so rekli, da se na takšen način, z amandmaji, ne strinjajo. Predvsem je pa za nas pomembno, da se s tem ne strinja regulator trga ATVP.

Kot je že kolega Han povedal, obstoječe skupščine prihajajo v mesecu maju, juniju. Ocenjujemo, da je to problem, ki ga je treba nujno rešiti, vendar ne na takšen način, ampak na način, kjer bodo vključeni vsi deležniki, od agencije, glavnega regulatorja do AUKN, in z nekimi konkretnimi obrazložitvami.

Bi pa ostro nasprotoval stališčem predvsem poslanke Pozitivne Slovenije gospe Bratušek in tudi nekaterih poslancev SD, ki zavajajo poslance in tudi slovensko javnost, da ima Zakon o prevzemih vpliv na razprodajo slovenskega premoženja. Ta zakon nima nobenih vplivov na razprodajo slovenskega premoženja, ne jemlje nobenih pravic, ali se to odprodaja ali se ne, ne zmanjšuje cene.

Edina nevarnost, ki tukaj pretili, je, da se na teh skupščinah lahko odvzamejo glasovalne pravice. Na razprodajo državnega premoženja pa Zakon o prevzemih ne vpliva.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Sprašujem, če želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da želi. Tudi obveščam predstavnika Vlade oziroma državnega sekretarja, da se lahko tudi prijavi z dvigom roke, če to želi. Prijava. Prosim, da se prijavite. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.



MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Vlada je zakon predlagala v sprejem zaradi specifičnega položaja bank, ki so zaplenile oziroma ki imajo sedaj delnice določenih podjetij in jih zaradi tega ni treba objavljati ali pa ne bi bilo treba objavljati prevzemne ponudbe. Stranka SD je na to vložila amandma, ki rešuje eno odprto vprašanje ali pa želi reševati eno odprto, navidezno želi reševati eno odprto vprašanje in bojim se, da ga ne bo rešila. Namreč, kakršnokoli spreminjanje zakonodaje med devetimi postopki, ki tečejo zoper devet družb, kjer so se kupovale delnice v nasprotju s prevzemno zakonodajo oziroma bi morala biti izdana prevzemna ponudba, pa ni bila. Retroaktivno poseganje, kakršnokoli, ne bo reševalo teh devetih problemov in zato je veliko zavajanje kogarkoli tukaj danes, da boste s tem rešili probleme teh akutnih postopkov pred Agencijo za trg vrednostnih papirjev. Ne bo se tega dalo rešiti.

Tukaj je bilo rečeno s strani poslanca Kavtičnika, da zaupa ljudem, ki se na to materijo spoznajo. Spoštovani gospod poslanec, potem zaupajte Ministrstvu za gospodarstvo in ministru Gaspariju, ki tej rešitvi nasprotuje. To je bilo zelo jasno povedano na Skupnem odboru, ki je to obravnaval. Zaupajte nacionalnemu regulatorju Agenciji za trg vrednostnih papirjev, ki temu nasprotuje in bo to tudi ustavno izpodbijalo in je izpodbajno, ker je retroaktivno, in ne zaupati nekaterim, ki želijo ščititi pravzaprav ozke interese nekaterih gospodarskih družb, četudi so delno državne. Mislim, da so postopki zoper te družbe legitimni in so na podlagi Zakona o prevzemih in je treba najti rešitev do skupščin. Skupščine bodo v maju, juniju in to je naloga te vlade, ki se sedaj formira, da bo te probleme morala rešiti; ampak na učinkovit način, da bo problem rešila. Ta problem, ki ga vi tukaj danes skozi ta amandma želite uveljaviti, bo samo dodatno zapletel stvar. Zakaj? Zaradi tega, ker bo Agencija za trg vrednostnih papirjev, tako kot je na avtentično razlago, tudi na to rešitev vložila ustavno pritožbo in jo ustavno izpodbijala in jo bo izpodbijala, in vi ste mislili, da ste rešili problem, pa ga niste.

Spoštovani! Mislim, da je problem resen, nikakor ne gre za odvzem glasovalnih pravic. Doslej so bile od teh družb samo eni odvzete glasovalne pravice, to je Abanki, ostalim Agencija za trg vrednostnih papirjev še ni izrekla sankcije in sankcija nastopi v učinek šele takrat, ko je skupščina, skupščine bodo maja, junija. Verjetno bodo tudi družbe lahko na nek način prilagodile sklice skupščin, vizavi teh okoliščin in rešitev, ki jih potrebujemo; ampak, rešitev, ki je rešitev! To, kar predlagate, žal, ni rešitev.

Kakor koli želimo vsi, da ne bi prišlo do neljubih posledic, je tudi na nas, da predlagamo takšne rešitve, ki bodo učinkovale, ne pa takšne, ki so politikantske, ki zamegljujejo in oddaljujejo problem od rešitve.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek, prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo.

S tem, da je nekaj protiustavno, smo lahko kakšen dan nazaj videli, da prav velikih problemov v novi koaliciji nimate. In če obstaja vsaj nekaj odstotkov možnosti, da naše premoženje, ki smo ga ustvarjali toliko časa, obdržimo, vsaj zaenkrat obdržimo v lasti države, je za nas tudi to sprejemljiva možnost. Gospod Pogačnik, in res nikjer v zakonu ne piše, da bomo to prodali. Če pa ga dobro preberete in če poznate stvari, pa veste, kaj so posledice tega.

Na Odboru za finance so ljudje iz različnih institucij povedali, kaj temu sledi. Jasno in glasno je bilo povedano, da sta samo dve možnosti, in to je, da kot država najdemo 4 oziroma več kot 4 milijarde ali sledi prodaja. Mislim, da sva sedela na istem odboru in sva slišala te iste besede.

Še enkrat: če smo odvetniki, kar smo bili na nek način obtoženi na odboru, smo odvetniki vseh državljanek in državljanov, ker to je – še enkrat – ne vaše, ne naše, ampak od vseh državljanek in državljanov.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Da, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Samo en stavek, mogoče za razjasnitev, kaj pomeni skupščina. Vsi veste, kaj pomeni skupščina. V tem primeru se lahko naredi, pa tudi če ne prodamo, se bo naredilo to, da bo tisti, ki ima 3 %, na skupščini izglasoval novi nadzorni odbor, ta nadzorni odbor bo imenoval novo upravo in nova uprava bo lahko delala s tem podjetjem, kar bo želela in kar bo hotela. Če si to želimo v tej naši državi, potem hvala lepa. Jaz si ne!

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ugotavljam, da jih še več želi razpravljati, zato prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Zelo na kratko, da se ne bomo narobe razumeli.

Zavedamo se tega problema. Ta problem je treba rešiti in se bo tudi rešil, ampak ne na tak način, kot je predlagan, da bo zadeva ponovno letela na Ustavno sodišče, da bo regulator proti temu, ampak da se deležniki usedejo skupaj in poiščejo skupno rešitev. Skupna rešitev za rešitev glasovalnih pravic seveda obstaja.

Še enkrat, Zakon o prevzemih nima zveze z razprodajo državnega premoženja. Hvala lepa.



PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Res bi prosil, da ne zavajamo. Nobeni od teh ključnih gospodarskih družb še niso bile odvzete glasovalne pravice; niti ni nujno, da bodo odvzete glasovalne pravice in kdaj bodo odvzete glasovalne pravice. Seveda to ni nujno, s tem špekulirate in nakazujete na nekaj, kar se še ni zgodilo.

Je pa res, da so te gospodarske družbe kršile prevzemno zakonodajo in da so dolžne sanirati zadevo. Na nek način smo tudi mi poklicani ta problem rešiti. Ampak, še enkrat: na tak način, da retroaktivno posegamo v začete postopke, se to enostavno kljub dobri volji ne da narediti. Kljub dobri volji. Veste, to je tako, zoper enega se začne postopek, potem pa vidite, da je zakon prestrog do njega in greste zakon spreminjati, da bo manj strog do njega, da ga boste rešili. To se pravzaprav sedaj dogaja. To tako ne gre, enostavno povedano. Nisem pravnik, ampak razumem, da je tak postopek jalov, ker imate na drugi strani nasprotnike temu, ki je država; država tako na Ministrstvu za gospodarstvo kot pri Agenciji za trg vrednostnih papirjev.

Tako se enostavno, spoštovani gospodje, ne dela. Problem je treba drugače rešiti in časa je nekaj mesecev, da se reši in ga bomo rešili.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovani podpredsednik!

Ne razumem gospodov Marka Pogačnika in Andreja Vizjaka, kaj pa je tukaj tako hudičevo narobe, če želimo zaščititi dodatno državno premoženje v teh podjetjih. Poglejte, saj ne delamo nobenemu uslugo, saj nočemo zaščititi podjetja, ki so tuja. Hočemo zaščititi državno premoženje, kot je kolegica povedala, ki je v lasti vseh nas.

Sedaj, v času recesije, ko je vse napol zastoj ali pa celo zastoj je treba imeti dodatno varovalko. Zato bom amandma podprl. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Prosil bi, da nam Vlada pove jasno stališče do tega amandmaja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Ponovno sprašujem, če želi še kdo besedo. Besedo ima državni sekretar mag. Janko Burgar.

MAG. JANKO BURGAR: Poglejte, tako kot je bilo že povedano tudi na samem odboru, amandma ne rešuje problema, ki izhaja iz prevzemnega prava – 25 %. Dejansko ne more reševati retroaktivno težav, ki so se pojavile. To pa pomeni, da vsakokratno sprejemanje dveh odstotkov, potem petih odstotkov, potem desetih odstotkov ali še kaj drugega, dejansko ne rešuje problema. Zaradi tega amandmaja kot takega ne podpiramo. Prav tako ne rešuje izzivov, ki so bili danes predstavljeni.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Zbiram prijave. Besedo ima gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Smo v zelo čudni in na videz komični situaciji. Gospod Vizjak govori o tem, da sta minister za gospodarstvo in Ministrstvo za gospodarstvo govorila o tem, da tega ne podpira. Ne pove pa tega, da je minister za finance na istem odboru pa podprl, da je tukaj nekaj treba narediti.

Sedaj je v tej fazi, ko govorimo o vladi – oprostite, kadar govorimo o stališču Vlade, na tem odboru sem sedel, poslušal in to je bilo stališče slovenske vlade na odboru. Zato ta trenutek ta amandma zagotovo rešuje situacijo, v kateri smo, zaradi tega ker nekateri tako mislijo, da lahko delajo po svoje. Ne morejo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo.

Najprej bi prosila gospoda Vizjaka, naj se neha norčevati iz prijav na razpravo o temah, ki so sedaj pred nami. Prvič, je v parlamentu kar precej žensk, prvič toliko, kolikor jih je sedaj, zato prosim, ne govoriti samo o gospodih, ker so tukaj tudi gospe. To je prvo.

Če se vi iz mene norčujete, da nisem gospodarstvenica – nisem nikoli trdila, da sem, ampak sem pa bila na odboru, na katerem sem slišala vaš dialog z mag. Mitjem Gasparijem, ki je imel stališče, kakršnega je sedaj povedal gospod državni sekretar. Ampak na tej seji je bil še en predstavnik Vlade, ki pa je amandmaje podprl. Samo to sem hotela povedati, da ne boste imeli težav.

Ampak moj glas v parlamentu šteje enako kot vaš. Imava pa opraviti vsak s svojo vestjo, pa ne samo sedaj, tudi za preteklo odločitve. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Zbiram prijave.



Mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Res je, da ni bilo prvič, da je skozi dva ministra ista Vlada govorila oziroma sporočala različno. Res je, da sta bila na tej seji Skupnega odbora dva ministra: pristojni minister za to problematiko je minister Gaspari, ki je zelo jasno povedal, da nasprotuje temu amandmaju. Res je, da se je tudi minister Križanič oglasil na to temo, kot je povedal poslanec Meh, da je problem treba rešiti. To tudi sam ponavljam – amandma ni ustrezen in problem je treba rešiti. To je čisto enostavno, ampak ta predlog amandmaja, ki ga vi predlagate, ne rešuje problema. Posega v neke postopke, ki so že začeti, na tak način, da jih bo Ustavno sodišče po hitrem postopku razglasilo za neustavne, tako kot je tisto aventično razlago, ki je poskušala ta problem sanirati pred kakšnega pol leta.

Torej, spoštovani, jaz spoštujem vse te pomisleke in špekulacije in ne nazadnje napovedi o razprodaji državnega premoženja, to je najmanj, kar je nam v interesu. Nam je v interesu rešiti problem. Ampak to, kar predlagate, ni rešitev problema. Če ne zaupate svojemu ministru svoje vlade, če ne zaupate nacionalnemu regulatorju, potem res ne vem, kdo vam lahko pomaga.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ugotavljam, da je še želja po razpravi. Gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Želje ravno ni.

Gospod Vizjak, ne govorite o špekulacijah. Uporabili ste izraz "špekulacija" – moje stališče in naše stališče niso špekulacija. Naše stališče je zaščita slovenskega državnega premoženja, tako kot je vaše stališče vaše stališče in ni špekulacija. Ne dovolim si tega.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ali želi še kdo razpravljati? Gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Samo na kratko še enkrat.

Mi smo vsekakor za rešitev. Če bi danes takšen amandma sprejeli, bi obstajala velika verjetnost, da bi Ustavno sodišče tik pred skupščino zadevo zavrnilo in bi država bila res brez glasovalnih pravic, kar bi povzročilo ogromno škodo. S tem pa, ker danes to zavračamo, si damo možnost, da sprejmemo tako dopolnjen zakon, ki bo koristen za državo in za zaščito državnega premoženja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Ali želi še kdo razpravljati?

Gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): No, zdaj sem, moram reči, pomirjen, ker sem slišal gospoda Pogačnika.

V vsakem primeru bom ta amandma podprl. Ker pa vidim, da ta amandma ne bo dobil zadostne podpore, čakam na odgovor nove vlade in novega ministra za gospodarstvo, kaj bo naredil, da maja, junija in julija, ko bodo skupščine, ne bomo gledali v zrak, ko nam bi manjšinski deležniki prevzemali podjetja. Tako se na nek način veselim odgovora nove vlade. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati, zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, 15 minut po prekinjeni 5. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ENERGETSKEGA ZAKONA, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dodatno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Janku Burgarju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarstvo.

MAG. JANKO BURGAR: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Pred nami je Predlog sprememb in dopolnitev Energetskega zakona, ki ga je Vlada predlagala po nujnem postopku zato, ker z njim rešujemo in prenašamo nekaj določb direktiv, s katerimi zamujamo že v tolikšni meri, da nam v prihodnjih tednih že grozi izrek dnevnih denarnih kazni zaradi neprenosa pravnega reda.

Vse te uskladitve in še mnoge druge je Vlada v lanskem letu načrtovala v novem energetskega zakonu, ki ima skoraj 60 členov in v naš pravni red prenaša kar 10 direktiv in 3 uredbe Evropske komisije. Ker se je medresorska obravnava omenjenega predloga zakona zaradi obsežnosti zavlekla, smo že v oktobru Državnemu zboru predlagali krajšo novelo Energetskega zakona s tistimi določbami, kjer nam je, če smem tako reči, dejansko že gorelo pod nogami. Takratni državni zbor ni želel obravnavati nobenega zakona po nujnem postopku več, zato je Vlada ta predlog v januarju znova posredovala že v novi državni zbor.

Kot sem že dejal, so med 35. členu predlaganega zakona izključno določbe, ki pomenijo prenos posameznih direktiv ter eno uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča. Prenesene so predvsem določbe o alternativnem reševanju sporov med dobavitelji



in potrošniki, ki sodijo še v tako imenovani drugi energetski paket iz leta 2003. Nadalje določbe o certificiranju inštalaterjev naprav za izkoriščanje dobavljivih virov energije, pa določbe o enotni informacijski točki in akcijskem načrtu za obnovljive vire energije iz direktive o spodbujanju obnovljivih virov energije. Tu so določbe o potencialnih vodih za transport ogljikovega dioksida iz direktive o zajemanju in skladiščenju ogljikovega dioksida, določbe o določitvi zahteva za okoljsko primerno zasnovo izdelkov iz "eco-design" direktive, določbe o informiranju končnega porabnika v zvezi s porabo energije pri izdelkih iz direktive o energijskem označevanju. Spremenjena je tudi pravna podlaga za obračun povprečnih stroškov preprečevanja pri novih priključkih za elektro omrežje, saj dosedanja pravna podlaga z 31. 12. 2011 zaradi določbe Ustavnega sodišča prenehala veljati. V zakonu je ta problem rešen z določbami o omrežnini za priključno moč.

Poleg tega ima Republika Slovenija v skladu s tako imenovano plinsko direktivo iz leta 2009 dolžnost izvesti lastniško ločitev sistemskih operaterjev prenosnega omrežja od proizvodnje in dobave, kar mora država zagotoviti s 3. marcem 2012. Za operaterje, ki so bili dne 3. 9. 2009 del vertikalno integriranega podjetja, je po direktivi dopuščena možnost, da se država odloči in dovoli oblikovanje neodvisnega operaterja, ki je sicer lastniško še vertikalno povezan, vendar pod posebnimi pogoji in s posebnimi zahtevami. Če država do 3. marca 2012 zakonsko ne uredi te možnosti za oblikovanje neodvisnega operaterja, je obvezna oblika lastniško popolnoma ločen sistemsko operater. Te določbe zakona bodo torej omogočile, da bo podjetje Geoplina d. o. o. še vedno lahko ostal 100 % lastnik podjetja plinovodi, ki ima v lasti ves slovenski sistem prenosnih plinovodov.

Kot rečeno, je treba to odločitev sporočiti Evropski komisiji do 3. marca letos, sicer bomo to možnost za vselej izgubili. Tudi zato smo predlog zakona predlagali po nujnem postopku.

Obsežnejši predlog zakona z blizu 600 člani, kjer se zaradi neimplementacije tudi že mudi, pa je na ministrstvu tudi že pripravljen in ga bomo, ker ne sodi med tekoče posle, dejansko predložili novi vladi.

Zahvaljujem se Zakonodajno-pravni službi Državnega zbora za izjemno dobre predloge izboljšav zakonskega besedila, ker vse je bilo sprejeto v obliki amandmaja matičnega odbora.

Zahvaljujem se tudi poslankam in poslancem za konstruktivno razpravo na odboru, ki je na koncu rezultirala v soglasni podpori predlogu zakona na odboru.

Prosim vas, da predlog zakona podprete in še na isti seji v skladu s Poslovnikom Državnega zbora preide tudi na tretjo obravnavo. Hvala.

PODPREDESNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Skupni odbor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsednici odbora mag. Majda Potrata.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA (PS DS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, predstavniki Vlade!

Skupni odbor je obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona na 3. nujni seji 25. januarja kot matično delovno telo. To je opravil po nujnem postopku, kar je sklenil Kolegij predsednika Državnega zbora 18. januarja.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, civilne iniciative DPSND, Energetske zbornice Slovenije in Zakonodajno-pravne službe.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Ta je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo in s pravnimi sistemom in dala pripombe k 23. členu. Večina pripomb službe je bila upoštevana v predlogih za amandmaje odbora. Te je pripravilo Ministrstvo za gospodarstvo.

K predloženemu zakonu v poslovniško določenem roku kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev, je pa bilo odboru predloženo tudi gradivo, in sicer s predlogom za amandma odbora Poslanske skupine Socialnih demokratov k 2. členu, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Interesne skupine delodajalcev. Ta skupina namreč zakona ni podprla. Na seji pa je bilo odboru dodatno predloženo še delovno gradivo, v katerem je bilo 22 predlaganih amandmajev k členu, dva pa za nove člene. Pripombe k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah je posredovalo tudi podjetje Ecoenergetika, d. o. o., omenjene pripombe pa so bile vsebovane v predlogih za amandmaje odbora, ki jih je povzela Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi predlagatelja je mag. Mitja Gaspari v funkciji ministra za gospodarstvo pojasnil razloge za predlagane spremembe veljavnega zakona. Spremembe so potrebne zaradi prilagoditve slovenske zakonodaje evropskemu pravnemu redu, saj Republika Slovenija na tem področju zamuja, kar bi lahko pomenilo kazenske sankcije oziroma sankcije v denarni obliki. Poleg tega predlagane spremembe urejajo vprašanje reorganizacije energetskega sistema ter uvajajo možnost pridobitve finančnih sredstev za energetske projekte na privatnem kapitalskem trgu na podlagi zastave nepremičnine.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila več strani dolgo mnenje. Opozorila bi, da je bilo pripomb veliko, da pa je dobršen del pripomb bil nomotehnične narave in



zato so bili ti amandmaji tudi soglasno sprejeti. Opozorila je na mestoma preskromno razlago ali pa na zahteve Ustavnega sodišča oziroma pripombe na veljavni energetske zakon.

V razpravi o posameznih členih so se razpravljavci osredotočili na predloge za amandmaje odbora k 2. členu, to je člen, ki je bolj terminološke narave.

Potem je bilo dosti razprave tudi o 10. členu. K temu členu je bil vložen predlog za amandma odbora Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ki je predlagala črtanje člena. Je pa bil na odboru potem ta predlog umaknjen in nadomeščen s predlogom besedila, ki ga imate zdaj tudi zapisanega v dopolnjenem predlogu zakona.

Dosti razprave je bilo tudi v zvezi z 29. členom. To predvsem zaradi tega, ker sta bila k temu členu vložena dva amandmaja, eden na predlog Zakonodajno-pravne službe, ker je bilo to zvezano z rokom uveljavitve v prehodnih določbah, ki je že potekel, in je bilo zato predlagano črtanje člena. Medtem ko je pa Poslanska skupina SDS kot predlog amandmaja ponudila podaljšanje veljavnosti do leta 2017. Ta predlog je bil kasneje umaknjen zaradi tega, ker je bilo sprejeto črtanje in je zato predlog amandmaja postal brezpredmeten.

Vsi sprejeti amandmaji so del dopolnjenega predloga zakona. Predlagam, da Državni zbor presodi ta zakon in se s sprejetjem izognemo tudi sankcijam. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Jože Velikonja bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki predlagatelja, poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona bo Poslanska skupina Pozitivne Slovenije podprla. Menimo, da je sprememba zakona v tem trenutku nujna in koristna za energetiko. Takšen sistemski zakon bo na področju delovanje energetskega sistema odpravil kršitve evropskih direktiv, na katere je bila Republika Slovenija od leta 2009 že večkrat opozorjena.

Spremembe in dopolnitve zakona zahtevajo ustrezen nadzor nad neodvisnim operaterjem prenosnega sistema in odpravljajo možnost konflikta interesov. Vsebujejo tudi določbe o alternativnem reševanju sporov med dobavitelji in potrošniki, določbe o certificiranju inštalaterjev naprav za izkoriščanje obnovljivih virov energije, določbe o enotni informacijski točki in akcijskem načrtu za obnovljive vire energije, določbe o potencialnih vodih za transport ogljikovega dioksida, določbe o določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, določbe o informiranju končnega uporabnika v zvezi z uporabo energijo pri

izdelkih, določbe o obliki organiziranja sistemskega operaterja prenosnega plinovodnega omrežja in druge.

Poleg implementacije evropskih direktiv ustvarja predlagana novelacija zakona pravne osnove za nadaljevanje pridobivanja sredstev operaterja distribucijskega omrežja, to je omrežnina na priključno moč, ki jo potrebuje za zagotavljanje osnovnih tehničnih pogojev obstoja omrežja in sledenja razvojnim ter investicijskim trendom.

V elektroenergetskem sistemu se s Predlogom sprememb in dopolnitev Energetskega zakona odpira tudi možnost zastave proizvodnih objektov v energetskega sistemu, ko gre za zadolževanje. Ne glede na deljena mnenja nekaterih o takšni rešitvi sprostitev kakovostnega investicijskega potenciala in s tem razbremenjevanja države, jamstva države predstavljajo potencialni javni dolg. Zato menimo, da so predlagane rešitve smiselne tudi zaradi omejitev skupnega obsega poroštev sektorja država za enote izven sektorja država, ki jih predvideva novela zakona o financah.

Pri tem pa je treba še omeniti, da nas pri odločanju ne sme zmotiti dejstvo, da je tak spodbujevalni mehanizem le možnost in ne nujnost. Strinjamo pa se, da je pri tovrstnih zadolževanih subjektov, ki so v večinski državni lasti treba pridobiti soglasje vlade oziroma lokalne skupnosti. Vsekakor pa bo ta spodbujevalni mehanizem lahko zaživel, če bodo ustrezni organi izdali koncesije, ki pa so predpogoj za zagon investicij.

Torej, kot je bilo že rečeno, Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo predlagano novelo zakona podprla.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, spoštovani poslanke in poslanci!

V Slovenski demokratski stranki bomo podprli novelo Energetskega zakona, čeprav smo seveda pričakovali v tem mandatu, iztekajočem se mandatu, celo novelo oziroma cel nov energetske zakon ob nacionalnem energetskega načrtu.

Sam sem bil vesel in se zahvaljujem bivšemu predsedniku Vlade gospodu Pahorju, da me je imenoval v njegov strateški svet za energetiko. Na prvem sestanku so bili na tem strateškem svetu soglasni, da je treba pripraviti nacionalni energetske program, da morajo iz tega nacionalnega energetskega programa izhajati vse strateške usmeritve države na področju energetike. Logična posledica ali pa paralelno nastajajoči zakon je tudi energetske zakon. Žal se nič od tega ni zgodilo. Dobili smo



nacionalni energetskega program v nekem osnutku, ki opredeljuje ničkoliko scenarijev. Nobenemu danes od energetikov v tej državi ni jasno, kako postopati po tem, seveda nesprejetem, energetskega načrta oziroma po teh scenarijih, ki so tam.

Ta novela zakona urejuje tiste nujne stvari, ki so posledica prevzemanja evropskih direktiv. Skratka, prevzemanja tistega paketa liberalizacije trga z električno energijo, ki je bil sprejet tam leta 2008 in ki ima za posledico sankcije, če ne bo sprejet. Nekaj teh sprememb se nanaša tudi na naše interne stvari, na odločbe Ustavnega sodišča, kaj malo pa je nekih bistvenih posegov. Eden je bil poskušan narediti tudi s tem zakonom, to je, da bi se lahko brez soglasja vlade zastavljala energetska proizvodnja infrastruktura. Torej bi se najemali krediti podjetij z zastavo tistih vitalnih delov slovenske energetike. To smo z amandmaji na Skupnem odboru preprečili. Tako je tudi poslej treba za kakršno koli zastavljanje proizvodnih objektov, če so v državni lasti, dobiti soglasje vlade, kot doslej, da pa tega ni treba dobiti takrat, ko gre za zasebne proizvodne energetske objekte, kar je po svoje logično.

Mislím, da je dobro, da obstaja možnost, da če je v skladu s konceptom države in vlade zapreti finančno konstrukcijo tudi z zastavo določenih proizvodnih virov, da je to zdaj omogočeno. Mislím, da je to dobro, vendar ob predpogojih in varovalkah, ki so vgrajeni tudi v to novelo zakona.

Torej spoštovani, na koncu te triletné energetske zgodbe lahko zaključim to, da nismo v teh treh letih naredili tudi enega koraka na področju energetike naprej in zato čaka prihodnjo vlado tu kar precej novih nalog in precej odgovornega dela. Žal so se tudi nekatere investicije v energetskega infrastrukturo, pa ne po zaslugi Ministrstva za gospodarstvo, temveč po zaslugi Ministrstva za okolje, da so nekatere investicije zastale. Še posebej gradnja hidroelektrarn na spodnji Savi, da imamo pri tem nerazumne zamude pri tem, in to se v prihodnje ne sme več dogoditi. Zato je pred nami ta pomemben izziv, nov energetskega zakon in tudi nov nacionalni energetskega program, ki bo jasen, kratek in ki bo dal vsem, ki delajo na področju energetike, enoznačne usmeritve, kako naprej.

Kot sem že omenil, ta novela govori zgolj o tistih nujnih stvareh. Ne vidimo problemov, razen če bi uspeli z amandmaji, ki so bili na odboru zavrženi, tako da bomo takšen tekst, kot je danes, tudi v tej plenarni obravnavi predlagan, sprejeli.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovane poslanke in poslanci!

Tudi Socialni demokrati bomo spremembe Energetskega zakona sprejeli, saj mislimo, da v tem trenutku rešuje zaplete, v katerih smo, in čaka nas resnično veliko delo.

Pri tem bi rad povedal tudi to, kar je najbrž že bilo povedano, morda pa vendar še velja poudariti, da je poleg evropske zakonodaje bilo treba ločiti tudi sistemkega operaterja prenosnega omrežja od proizvodnje in da se je dalo možnost oblikovanja neodvisnega operaterja tudi po vertikalni povezavi tudi pod posebnimi pogoji. Torej, to je sedaj mogoče. Ko smo na odboru o tem govorili, smo govorili o Geoplinu in o tem, da je to zdaj mogoče.

Danes je bilo kar nekaj govora o tem, da bi morali sprejeti energetskega zakon. Napoved energetskega zakona je, da bo imel 600 členov, več kot 500 torej blizu 600 členov. Izjemno obsežen zakon je, je izjemno zahteven. Vesel sem napovedi gospoda Vizjaka, da bo to hitro narejeno in da bomo to zelo eksaktno in hitro naredili, zavedam pa se, da je to izjemnega pomena in da bo potrebnega veliko dela, veliko sodelovanja in tudi veliko poslušanja, ko bo kdo želel povedati kaj drugačnega.

Rad bi se opredelil tudi o omrežnici, o kateri je bilo danes govora in s katero zagotavljamo sistemski vir, to se pravi operaterjem, sistemskim operaterjem. Nekateri mislimo ali mislijo, da če je vir omrežnice samo vir sistemkega operaterja, da smo s tem naredili napako. Je pa boljše, kot da ne bi naredili nič. Zato bi kasneje bilo prav razmisliti tudi o tem, da del, da poročilo dobi za nazaj tudi operater oziroma elektrodistribucijska podjetja, ki so vložila in ki vlagajo in ki delajo na tem področju, recimo tudi tisto, kar mi tudi potrebujemo.

S tega stališča, se mi zdi izjemno pomembno, da ko govorimo o Energetskega zakonu – torej, o novem energetskega zakonu in ne o spremembah Energetskega zakona –, da s tem energetskega zakonom poskušamo rešiti vse, o čemer smo danes govorili in o čemer pravzaprav tudi nismo govorili.

Zdaj pa, če mi je dovoljeno, še to, kar najbrž ni fer, pa bom kljub temu povedal. Če na energetiki do sedaj ni bilo narejenega nobenega koraka naprej, potem moram v imenu Energetike, kjer sem delal, povedati, da Energetika ta trenutek zagotavlja slovenskim potrošnikom električno energijo cenovno ugodno, kvalitetno, količinsko toliko, kot jo potrebujemo. Se pravi, če nič drugega, potem je to sistem, ki ta trenutek dela tako, kot delati mora. Želim pa si, da bi tudi v prihodnje ne naredili nobenega koraka nazaj in da bi obdržali to, kar danes imamo – kvalitetno ponudbo, dobro ponudbo – in da bi delali v dobro slovenskih državljanek in državljanov, seveda, ko govorimo o oskrbi za električno energijo.

Zdaj pa še o teh nujnih stopokih, o tem, kar tudi danes obravnavamo v parlamentu, zato da preprečimo škodo. Se pravi, danes s temi spremembami zakona, ki jih tudi Socialni



demokrati podpiramo, rešujemo tisto, kar bi lahko rešili že mnogo prej, kajti nekatere direktive niso bile sprejete leta 2008, niso bile sprejete leta 2009, ne 2010 in ne 2011. Nekatero direktivo so bile sprejete že mnogo prej, pa vendar nismo na tem področju ničesar naredili. Javna obravnava oziroma obravnava Energetskega zakona je za nas izjemno pomembna, zato se mi zdi poziv gospoda Vizjaka – smatram pa, da tudi koalicije – dober, da ob energetskega zakonu strnemo vrste, poiščemo najboljše strokovnjake, ki bodo znali tudi politično napisati takšen zakon, ki ga bomo vsi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Poslanska skupina Državlanske liste, mag. Katarina Hočevnar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DLGV):
Hvala za besedo še enkrat. Vsem dober večer!

Zelo na kratko bom navedla, zakaj bo Državlanska lista Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona podprla.

Ocenjujemo, da so spremembe potrebne in nujne zaradi prilagoditve slovenske zakonodaje evropskemu pravnemu redu, saj Republika Slovenija, kot smo danes že večkrat slišali, na tem področju lovi zadnji vlak, da nas ne doletijo sankcije v denarni obliki, ki bi lahko znašale tudi več tisoč evrov na dan.

V Državlanski listi pozdravljamo tudi dosežen dogovor na matičnem delovnem telesu, v okviru katerega je bila s spremembo Energetskega zakona ohranjena obveza po predhodnem soglasju Vlade v primeru zastave proizvodnje energetske infrastrukture v državni lasti.

Iz navedenih razlogov bomo poslanci Državlanske liste spremembo Energetskega zakona podprli.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Ivan Simčič.

IVAN SIMČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona.

Predlog, ki je bil po besedah predlagatelja, torej Vlade, pripravljen zaradi zamude pri prenosu evropskih direktiv v slovenski pravni red, kar bi lahko povzročilo denarne sankcije, ki bi dnevno znašale od 650 do 36 tisoč evrov dnevno. Ena najbolj odmevnih rešitev, ki jih prinaša predlagani zakon, je možnost prodaje, odsvojitve ali zastave nepremičnin energetske družbe z namenom pridobitve finančnih sredstev na zasebnem finančnem trgu.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev smo imeli pomisleke glede tega, kdo bo nadziral zastavljene objekte, predvsem objekte, ki so v državni lasti, saj gre konec koncev za objekte v vrednosti nekaj 100 milijonov evrov. Zato nas veseli, da smo na matičnem delovnem telesu sprejeli amandma, s katerim smo pustili možnost prodaje, odsvojitve ali zastavitve nepremičnin le tistih energetske družbe, ki imajo zasebne lastnike.

Sicer pa predlog prinaša rešitve, ki smo jih kot člani Evropske unije dolžni implementirati v našo zakonodajo. Tako predlog prinaša določila glede organizacije energetike, kjer se distribucija ločuje od tržnega deleža, kar mora država zagotoviti s 3. marcem letos.

V predlagano novelo so vnesene tudi določbe o alternativnem reševanju sporov med dobavitelju in potrošniki, ki ga predvideva drugi energetskega paketa, ter določbe o certificiranju inštalaterjev naprav za izkoriščanje obnovljivih virov energije. Določa se tudi enotna informacijska točka in akcijski načrt za obnovljive vire energije, kar narekuje direktiva o spodbujanju obnovljivih virov energije.

V besedilu novele zakona se na podlagi odločbe Ustavnega sodišča vnaša še pravna podlaga za zaračunavanje omrežnine. Brez tega distributerji za priklop na distribucijsko omrežje od letošnjega prvega januarja omrežnine ne bodo več mogli zaračunavati, zato moramo to neustavnost s predlagano novelo odpraviti.

Kakor je bilo že povedano, poslanci Demokratične stranke upokojencev bomo predlagani zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK:
Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober večer, spoštovana podpredsednica, kolegice, kolegi!

Danes sprejmemo novelo Energetskega zakona po nujnem postopku. Zakaj? Preprosto zato, ker nam grozijo tako visoke finančne kazni s strani Evropske unije zaradi neizpolnjevanja zavez pri implementaciji evropskih direktiv, kot tudi nujnost odprave pomanjkanja zakonske podlage za zaračunavanje povprečnih stroškov priključevanja oziroma po novem poimenovane omrežnine za priključno moč.

Že skoraj cel teden, mesec, torej od začetka letošnjega leta nimamo pravne osnove za pobiranje omrežnine. To pomeni visok izpad prihodkov državnega systemskega operaterja in elektrodistribucijskih podjetij ter popolno zaustavitev izvajanja novih priključkov za kateregakoli novega uporabnika.

Seveda nikoli ni dobro, da se morajo takšne zadeve reševati na vrat na nos, ampak glede na to, da je bila politična situacija v državi v zadnjih mesecih specifična, je to nekako razumljivo. Prav iz tega razloga v Slovenski



ljudski stranki težko razumemo, zakaj je predlagatelj zakonske novele izkoristil priložnost in v zakon napisal še kar nekaj drugih sprememb in dopolnitev, ki sodijo v povsem nov energetske zakon, ki mora biti zaokrožen kot celota in v skladu s strategijo države na energetske področju. Kajti nekatere dopolnitve in spremembe v noveli so povsem nepotrebno razburkale del strokovne javnosti in spodbudile kritične pripombe nekaterih podjetij iz panoge. V novelo zakona se je, tako kot primer, prikradel tudi člen, po katerem bi bila brez soglasja države možna prodaja, odsvojitve ali obremenitev, torej zastava objektov za proizvodnjo električne energije ali zemeljskega plina, tudi v tistih primerih, kjer je država posredno ali neposredno lastniško udeležena. Seveda je ta predlagana odložitev lahko stvar širše diskusije, nikakor pa to ni materija za to novelo zakona. Na srečo smo to stvar preko amandmaja matičnega delovnega telesa uredili in odpravili zahtevano soglasje izključno pri proizvodnji energetske infrastrukture v zasebni lasti.

Danes je tako naša naloga predvsem, da preprečimo finančno oškodovanje države, sistemskega operaterja omrežja in elektrodistribucijskih podjetij ter da izpolnimo zaveze, ki smo jih dali na tem področju Evropi. Vse ostale nujne spremembe bo treba oblikovati v okviru celovite rešitve v bližnji prihodnosti. Vladi v prejšnjem mandatu namreč ni uspelo pripraviti novega energetskega zakona, čeprav je danes še kako evidentno, da je nujno potreben. Prav tako ji ni uspelo oblikovati celovite državne strategije na področju energetike oziroma pripraviti nacionalnega energetskega programa vsaj do leta 2030.

Prav to oblikovanje jasnih smernic energetske politike pa je zagotovo prednostna naloga prihodnjega mandata nove Vlade Republike Slovenije. Čakajo nas zelo zahtevne odločitve okoli nekaterih investicij, tako tistih, ki so v teku, tistih, ki so tudi v pripravi in so ujete v labirinte zahtevnih procedur prostorskega umeščanja. Prav tako pa je pred nami seveda tudi zahtevna odločitev, v kakšni družbi želimo živeti v naslednjih desetletjih.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo pričujoči zakon v tej obliki tudi podprla.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Poslanska skupina Nove Slovenije, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona podprla.

Področje energetike je za Slovenijo strateškega pomena in zato je pomembno, da to področje čim prej pravno uredimo in ga hkrati prilagodimo s slovensko zakonodajo direktivam Evropske unije. V preteklosti nam je Evropska

unija zaradi neizpolnjevanja obveznosti na področju prilagoditve pravnega reda namreč že izdala več opominov. S sprejetjem tega zakona pa bomo preprečili, da bi morala Slovenija Evropski uniji plačevati visoke kazni.

Poleg še nekaterih drugih pridobitev, ki jih ta zakon prinaša, je pomembno izpostaviti tudi varstvo potrošnikov na področju trga z električno energijo. Nekateri strokovnjaki so v medijih svarili, da sprejetje tega zakona omogoča nekakšno tiho razprodajo najboljših delov slovenske energetske infrastrukture. V Novi Sloveniji smo opozorila na ta problem vzeli zelo resno in zato smo k sprejetju zakona sprejeli tudi amandma, ki takšna dejanja močno omejujejo.

Zaradi vseh navedenih razlogov bomo zakon podprli.

PODPRESEDNICA LJUDMILA NOVAK: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaja k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, petnajst minut po prekinjeni 5. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

PREHAJAMO NA 5. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA.

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložil Kolegij predsednika Državnega zbora.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko. (Ne. Se odpoveduje razpravi.)

Poslanska skupina Socialnih demokratov, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo storila nekaj, kar običajno ob odloku o ustanovitvi in nalogah delovnih teles ni navada, in sicer se navadno tak odlok podpre, naša poslanska skupina pa tega odloka ne bo podprla. Naj utemeljim, zakaj taka odločitev.

Predlog odloka o ustanovitvi delovnih teles sledi nekemu drugemu dokumentu, in sicer je to sprejeti Zakon o vladi, ki na poseben način ureja delovanje ministrstev. Ob tistem zakonu smo Socialni demokrati povedali, s katerimi določbami zakona posebej ne soglašamo. Prva stvar je bila vključitev območja ali področja delovanja Ministrstva za kulturo v širše ministrstvo. Tukaj pa je treba opozoriti še na



drugo pripombo, to je vključitev tožilstva v Ministrstvo za notranje zadeve. Temu sledi tudi predlagani odlok in določitev delovnih področij posameznih odborov. Morebiti se komu zdi, še enkrat pravim, ta odločitev nenavadna, ampak na tak način hočemo povedati, da ne soglašamo s temi določbami, ki se zdijo tudi s strokovnega vidika marsikomu nesprejemljive. Tisto, kar je v domeni Državnega zbora, da lahko uredi, je prav, da urejamo zdaj, ko o tem odločamo.

Kot rečeno, tega odloka ne bomo podprli, se pa zavedamo, da to ne bo vplivalo na to, da odlok ne bi bil sprejet, ker ima novoizvoljena koalicija dovolj veliko večino. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Poslanska skupina Državljanska lista, gospod Rihard Braniselj. (Se odpoveduje razpravi.)

Potem pa Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. K kolegice in kolegi!

V šestih točkah bom obrazložil, da mi bomo podprli. In to zaradi tega, ker se delovna telesa Državnega zbora morajo ustanoviti.

Drugič, kljub temu da v tem trenutku še nimamo vlade, pa smo danes na tajnem glasovanju potrdili mandatarja.

Tretjič, v četrtek smo potrdili novelo Zakona o vladi.

Četrtrič, s tem so ustvarjeni pogoji, da sprejmemo odlok, ki predvideva ustanovitev delovnih teles Državnega zbora.

Poslanske skupine so se uskladile o zastopanosti posamezne poslanske skupine v delovnih telesih. Upoštevan je tudi volilni rezultat, kakor tudi sestava koalicije.

Kot sem že na začetku rekel, v poslanski skupini bomo predlog soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Poslanska skupina Pozitivna Slovenija bo podprla ta odlok in ne vidim nobenega razloga, izpolnjeni so vsi pogoji, izvolili smo mandatarja, vlada je pred nami in delo v parlamentu mora teči. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prijavljenih k razpravi ni, zato zaključujem razpravo. K predlogu odloka amandmaji niso bili vloženi.

Odločanje o predlogu odloka bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez 15 minut v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 5. izredno sejo zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali čez 15 minut, ob 20.50. / oglašanje iz dvorane/ Mislim, da vsi poslanci niso tukaj, pa verjetno morajo še priti. Pa naredimo kompromis, pa naj bo 10 minut. Čez 10 minut nadaljujemo.

(Seja je bila prekinjena ob 20.36 in se je nadaljevala ob 20.45.)

PODPREDSIEDNICA LJUDMILA NOVAK: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o hipotekarni in komunalni obveznici, nujni postopek.

Amandmaji niso vloženi. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih, nujni postopek.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 28. januarja 2012, k 8. členu.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov in Poslanske skupine Pozitivna Slovenija k 8. členu.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 47.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da



bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti 2.

(Za je glasovalo 79.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi. Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti 1.

(Za je glasovalo 81.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon prejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora.

Ker k predlogu odloka ni bilo vloženi amandmajev, prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti 6.

(Za je glasovalo 76.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je bil zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije s predlogom sklepa**: Predlog o imenovanju na sodniško mesto Vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije je Državnemu zboru predložil Sodni svet. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o imenovanju Vladimirja Horvata na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniški mesti okrožnih sodnikov na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, s predlogoma sklepov**. Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniški mesti okrožne sodnice in okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani je Državnemu zboru predložil Sodni svet. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predloga sklepov. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje. Na glasovanje dajem predlog sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani izvoli Alenka Čebašek Jesenovec.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem Predlog sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani izvoli Samo Vidmar.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi sklepa o imenovanju članov Sveta fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembi sklepa o imenovanju članov Sveta fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o razrešitvi člana Statističnega sveta Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o razrešitvi člana Statističnega sveta Republike Slovenije gospoda Jerneja Dirnbeka.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve prenehanja mandata članov Programskega sveta RTV Slovenija – imenovanemu na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17.**



člena Zakona o RTV Slovenija. Predsednik Programskega sveta RTV Slovenija dr. Jernej Pikalo je Državnemu zboru in Mandatno-volilni komisiji predložil predlog, da se skladno s tretjim odstavkom 17. člena in tretjim odstavkom 18. člena Zakona o RTV Slovenija izpeljejo ustrezni postopki glede prenehanja mandata članu Matevžu Casermanu. Predlog sklepa je v seznanitev Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Mandatno-volilna komisija je v seznanitev Državnemu zboru predložila naslednji sklep: Ugotovi se, da je Matevžu Casermanu zaradi nezdržljivosti opravljanja funkcije s funkcijo člana Programskega sveta RTV Slovenija prenehal mandat na funkciji člana Programskega sveta RTV Slovenija, imenovanega na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija. Mandat na funkciji preneha z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Ugotavljam, da se je Državni zbor s sklepom seznanil.

Prehajamo na obravnavo **obvestila Okrožnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, o kazenskem postopku zoper poslanca mag. Radovana Žerjava.** Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrožno sodišče v Ljubljani, Kazenski oddelek. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrožnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, opr. št. II K-11674/2010 z dne 12. 1. 2012 o kazenskem postopku zoper poslanca Državnega zbora mag. Radovana Žerjava zaradi suma storitve šestih kaznivih dejanj obrekovanja po prvem, drugem in tretjem odstavku 170. člena Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora mag. Radovanu Žerjavu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti 3.

(Za je glasovalo 76.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Obvestila Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca Karla Viktorja Erjavca.** Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Višje sodišče v Ljubljani. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je

Državnemu zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Kp-78351/2010 z dne 18. 1. 2012 o kazenskem postopku zoper poslanca Državnega zbora Karla Viktorja Erjavca zaradi suma storitve kaznivega dejanja nevestnega dela v službi po 262. členu Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora Karlu Viktorju Erjavcu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti 3.

(Za je glasovalo 76.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Obvestila Višjega sodišča v Ljubljani o kazenskem postopku zoper poslanca dr. Gregorja Viranta.** Obvestilo... Prosim za tišino. Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Višje sodišče v Ljubljani. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa.

Prehajamo na odločanje. Prosim za tišino. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. II Kp 42712/2010 z dne 19. 1. 2012 o kazenskem postopku zoper poslanca Državnega zbora dr. Gregorja Viranta zaradi suma storitve kaznivega dejanja razžalitve po drugem in prvem odstavku 158. člena Kazenskega zakonika (KZ1) ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora dr. Gregorju Virantu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 4.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora.** V skladu s peto alinejo šestega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora je Kolegij predsednika Državnega zbora na 3. seji 27. januarja 2012 sprejel sklep o določitvi števila mest poslanskih skupin v delovnih telesih



Državnega zbora in o določitvi poslanskih skupin, ki jim pripadajo mesta predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora. V skladu s sprejetim sklepom so poslanske skupine sporočile predloge za predsednike in podpredsednike delovnih teles Državnega zbora. Glede na prejete predloge je pripravljen predlog sklepa, ki ste ga prejeli na klop.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko. Se odpoveduje besedi. Drugih pa ni.

Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Razpravljavcev ni, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o imenovanju predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o izvolitvi predsednice, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.**

Predlog so v obravnavo Državnemu zboru predložile poslanske skupine. Ker prijavljenih k razpravi ni, prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o izvolitvi predsednice, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Ob tem vas obveščam, da bo na podlagi drugega odstavka 10. člena Zakona o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb sklep sprejet, če bo zanj glasovala večina vseh poslancev, to je 46 ali več.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Zaključujem to točko dnevnega reda in zaključujem tudi 5. izredno sejo Državnega zbora in vam želim lepo nedeljo.

Seja se je končala 28. januarja 2012 ob 21.08.



INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, MAG. BORUT 43

B

BATTELLI ROBERTO 18

BEVK, SAMO 25

BOGOVIČ, FRANC 44, 81

BOSNIČ, DRAGAN 55

BRATUŠEK, MAG. ALENKA 56, 65, 69, 73, 75

BREZNIK, FRANC 59

BRULC, MIRKO 55

BRUNSKOLE, RENATA 35

BURGAR, MAG. JANKO 76, 77

BURGER, MAG. JANKO 68

Č

ČEHOVIN, JERKO 56

ČERNAČ, ZVONKO 20, 66

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 30

D

DIMIC, IVA 69, 82

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR 15

F

FICKO, BRANKO 50

FRANGEŽ, MATEVŽ 45, 66

G

GAŠPAR MIŠIČ, GAŠPAR 42, 76

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 28

GORENAK, DR. VINKO 24

GRILL, IVAN 46

GRIMS, MAG. BRANKO 49

H

HAN, MATJAŽ 34, 70, 73, 75, 77

HERCEGOVAC, MAG. LEJLA 53

HOČEVAR, MAG. KATARINA 26, 71, 81

HORVAT, JOŽEF 41, 65, 76

I

IRGL, EVA 32

J

JANŠA, JANEZ 8, 60, 62

JAZBEC, DARKO 48

JEROVŠEK, JOŽEF 40, 43

JURŠA, FRANC 26, 83



K

KAVTIČNIK, JOŽEF	38, 47, 73
KLASINC, JANJA	37
KOCIPER, MAŠA	58
KOS, SAŠA	28
KRIŽANIČ, DR. FRANC	63

M

MARINIČ, BRANKO	53
MEH, SREČKO	49, 73, 76, 77, 80
MÖDERNDORFER, JANI	19, 83

N

NAPAST, JANJA	51
---------------------	----

P

PAVLIČ, ALENKA	31
POGAČNIK, MAG. MARKO	56, 70, 75, 77
POGAČNIK, MARKO	74
POJBIČ, MARIJAN	52
POTRATA, MAG. MAJDA	39, 68, 74, 76, 78, 82
PREVC, MIHAEL	52, 64, 72
PUKŠIČ, FRANC	56

R

RAMŠAK, SONJA	44
RIBIČ, JANEZ	35

S

SIMČIČ, IVAN	67, 71, 81
--------------------	------------

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	29, 64
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	31

T

TONIN, MAG. MATEJ	27
-------------------------	----

V

VALENČIČ, KRISTINA	67
VEBER, JANKO	22, 59
VELIKONJA, JOŽE	79
VILFAN, PETER	30
VIZJAK, MAG. ANDREJ	36, 75, 76, 77, 79
VOGRIN, MAG. IVAN	54
VONTA, TAMARA	51

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN	16
ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	47
ŽIDAN, MAG. DEJAN	51
ŽUPEVC, MAG. MELITA	33



LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DLGV – Poslanska skupina Državljanska lista Gregorja Viranta**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**